

i.

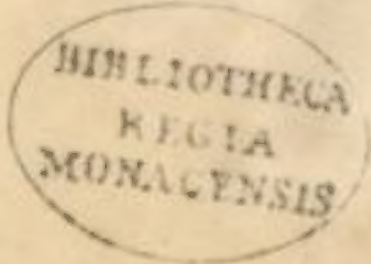
IN INTERSTYL A BEAT^{hiero} NIⁿⁱMI.

AD DA MA SUO PAPAE.

Beatissimo papae damaso hieronimus.
Nouum opus me facere cogis exuere. Ut post
exemplaria scripturarum toto orbe dispersa.
quasi quidam arbiter sedeam & quia inter se uariant
quaesint illa quaecumque graeca consentiant ueritate decernā.
pius labor. sed periculosa praesumptio. Judicare de ce-
ris ipsam ab omnibus iudicandum sensu mutare linguam
& aeternam mundum ad uita reuocare paruulorum.

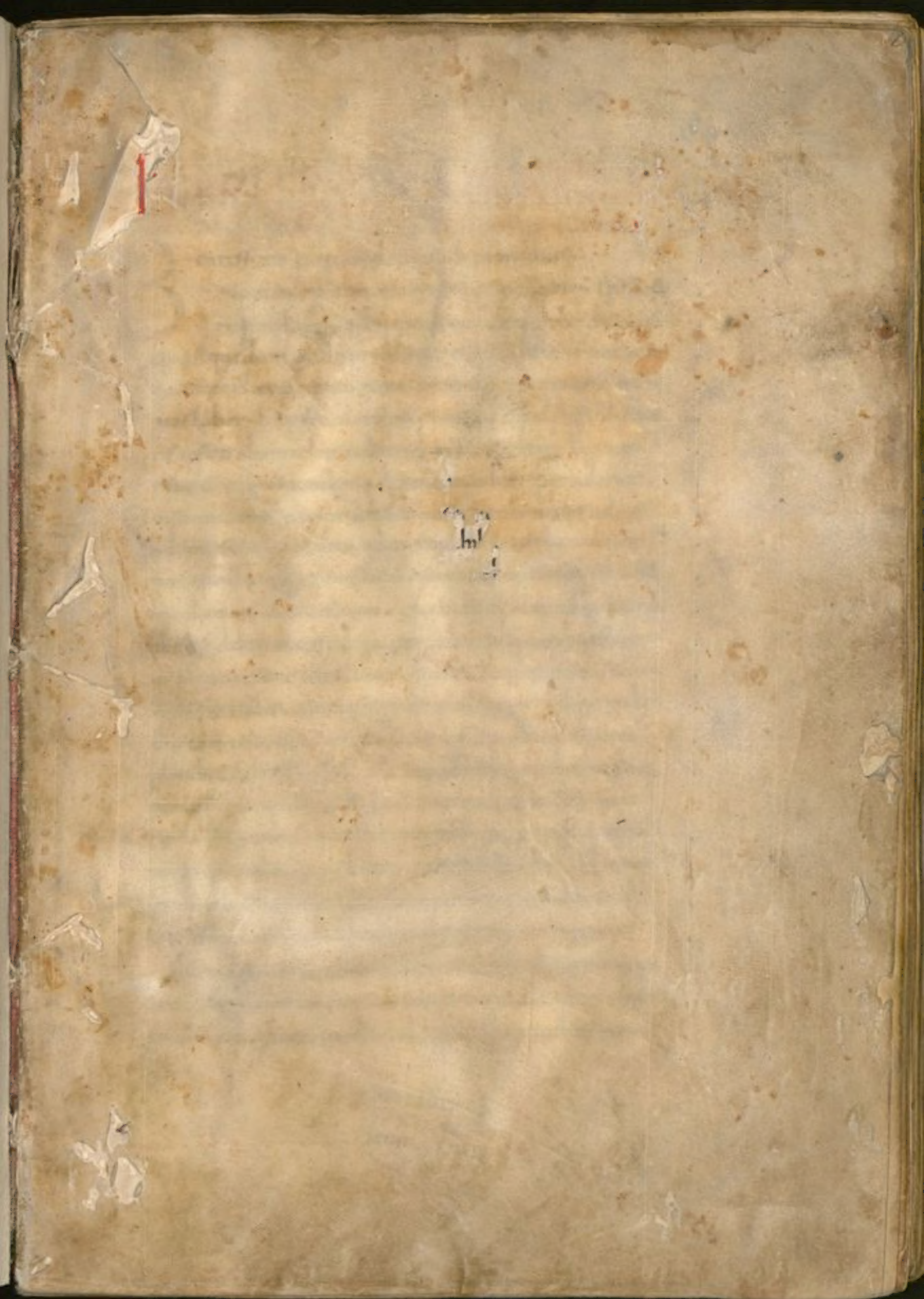
Quis enim doctus pariter uel indoctus. Cui humanus uolunt
adsumpsit. & alia quam semel habuit uidere discre-
pare quod lectat. Non statim erumpat inuocem me falsarium
me clamans esse sacrilegum. Qui audeam aliquid in uer-
libris addere mutare corrigere aduersus quam in uer-
duplex causam consolatur. Quod & tu qui summus sacer-
dos es fieri iubes. & uerum non esse quod uariat. & iam male-
dicorum testimonio conprobatur. si enim latinis exem-
plaribus fides est adhibenda respondeant. quibus tot sunt
exemplaria pene quot codices. si autem ueritas est quae
renda de pluribus. quare non ad graecam originem reuertan-
tes. ea quae uel autiosis interpretibus male edit. uel apud
sumptoribus imperitis emendata peruersius. uel a librariis
dormitionibus. aut additas sunt aut mutata corrigimus.

Neque uero ego de uere disputo testimonio quod a septuaginta
senio. In graecam linguam uersum tertio gradu ad nos usque
peruenit. non quaero quid aquila quid symmachus sapiant

Cont. Cal. 4457

Camel B. 2 = Cool lat. 4451.

name - Cim 56

Bamb. [tick] 0242.

i.

IN INTERSTYL A BEAT^{hiero} NIⁿⁱMI.

AD DA MA SUO PAPAE.

Beatissimo papae damaso hieronimus.
Nouum opus me facere cogis exuere. Ut post
exemplaria scripturarum toto orbe dispersa.
quasi quidam arbiter sedeam & quia inter se uariant
quaesint illa quaecumque graeca consentiant ueritate decernā.
pius labor. sed periculosa praesumptio. Judicare de ce-
ris ipsam ab omnibus iudicandum sensu mutare linguam
& aeternam mundum ad uita reuocare paruulorum.

Quis enim doctus pariter uel indoctus. Cui humanus uolunt
adsumpsit. & alia quam semel habuit uidere discre-
pare quod lectat. Non statim erumpat inuocem me falsarium
me clamans esse sacrilegum. Qui audeam aliquid in uerib;
libris addere mutare corrigere aduersus quam inuidiam
duplex causam consolatur. Quod & tu qui summus sacer-
dos es fieri iubes. & uerum non esse quod uariat. & iam male-
dicorum testimonio conprobatur. si enim latinis exem-
plaribus fides est adhibenda respondeant. quibus tot sunt
exemplaria pene quot codices. si autem ueritas est quae
renda de pluribus. quare non ad graecam originem reuertan-
tes. ea quae uel autiosis interpretibus male edit. uel a praes-
umptoribus imperitis emendata peruersius. uel a librariis
dormitionibus. aut additas sunt aut mutata corrigimus.

Neque uero ego de uere disputo testimonio quod a septuaginta
senio. In graecam linguam uersum tertio gradu ad nos usque
peruenit. non quaero quid aquila quid symmachus sapiant

Quare theodotion inter nouos & ueteres. mediis incedat.
fit illa uera interpretatio quam apostoli probauerunt.
De nouo nunc loquor testamento quod grecum esse non dubium est.
excepto apostolo mattheo qui primus in iudaea euangelium
xpi hebraicis litteris edidit. hoc certe cum huius sermone
discordat. & diuersos riuolorum titantes ducit. ut nunc de fonte
quaerendus est. praetermittito eos codices quos aluciano & esycio
nuncupatos paucorum hominum assere peruersa con-
tentio. quibus utique nec in ueteri instrumento post sep-
tuaginta interpretatioes emendare quid licuit.

Nec in nouo profuit emendasse cum multarum gentium
linguis scriptura antea translata doceat falsa esse quae
additasunt. Igitur haec praesens praefatiuncula polli-
ceatur. Quattuor tantum euangelistas quorum ordo iste est.
mattheus. marcus. lucas. iohannes. Codicum graecorum
emendata conlatio ne seductum quaenam multum alectionis
latine consuetudine discreparent. Ita calamo imperaui;
ut his tantum quae sensum uidebantur mutare correctis.

Reliqua manere pateremur ut fuerant. Canones quoque
quos eusebius caesariensis episcopus alexandrinum sequutus am-
monum inde tam numeros ordinauit. sicut in graeco
habentur expressimus. Quod si quis de curiosis uoluerit
nosse quae in euangelis uel eadem uel uicina uel sola sint eorum
distinctione cognoscat. Magnus siquidem hic huius
codicibus error inoleuit. Dum quod in eadem re alius
euangelista plus dixit in alio quam minus putauerint ad-
diderunt. Uel dum eundem sensum alius aliter expressit.
Ille qui unum e quattuor primum legerat ad eius exemplum

caeteros quoque aestimauerit emendandos. Unde accide-
 ut apud nos inexta sint omnia. & in marco plura lucas
 atque matthei. Rursum in mattheo iohannis & marci
 & in ceteris reliquorum quae talis propria sunt inueni-
 antur. Cum itaque canones legeris qui subiecti sunt con-
 fusionis errore sublato. & similia omnium scies. & sin-
 gulis sua quaeque restitues. In canone primo concordant
 quattuor. matheus. marcus. lucas. iohannes.

- I N secunda tres matheus. marcus. lucas.
- I N tercio tres matheus. lucas. iohannes.
- I N quarto tres matheus. marcus. iohannes.
- I N quinto duo matheus. lucas. In sexto duo matheus marcus.
- I N septimo duo matheus. iohannes. In octavo duo lucas marcus.
- I N nono duo lucas. iohannes. In decimo propria unusquisque
 quae non habentur in aliis ediderunt. Singulis uero euangelis
 ab uno incipiens usque ad finem librorum dispar numerus
 inter se. Hic nigro colore per scriptus sub se habet alium ex mi-
 nio numerum discolorum qui ad decem usque procedens indicat
 prior numerus in quo sit canone requirendus.

Cum igitur aperto codice uerbis istis illud siue illud capitulum
 scire uolueris cuius canones sit. Statim ex subiecto numero
 doceberis. & recurrens ad principia in quibus canonum est
 distincta congeries. Eodemque statim canone ex titulo fron-
 tis inuenies illum quem quaerebas numerum eiusdem euange-
 listae. qui & ipse ex inscriptione signatur inuenies atque
 uicino ceterorum titulis inspectis quos numerus e regione
 habeant adnotabis. Et cum scieris recurras ad uolumina
 singulorum & sine mora reperis numeros quos ante signa

ueras reperies. & loca in quibus uel eadem uel uicina docerent.

Opto ut in xpo ualeas & memineris mei papa beatissime ora

INCIPIT PROLOGUS [promer.]

Plures fuisse qui euangelia scripserunt. & lucas euangelista testatur dicens. Quo quidem multi conati sunt ordinare narrationem rerum quae nobis complacent. sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi uiderunt sermonem & minis traduerunt ei. & per se ueritatem usque ad praesens tempus munimenta declarant. Quae aduersus auctoribus edita diuersarum heresum fuisse principia. Ut est illud iuxta aegyptios. & thomam & mathiam. & bartholomeum. Duodecim quoque apostolorum & basilidis atque appellus ac reliquorum quos enumerare longissimum est. Cum hoc tantum in praesentiarum necessesse sit dicere extransse quosdam qui sine spu & gratia conati sunt magis ordinare narrationem quam historiae texere ueritatem quibus iure potest illud prophetaeum coaptare. Vae qui prophetae de corde suo qui ambulant post spiritum suum quid dicunt dicit dominus. & dominus non misit eos.

De quibus & saluator in euangelio iohannis loquitur.

Omnes qui ante me uenerunt fures fuerunt & latrones.

Qui uenerunt non qui missi sunt. ipse enim ait. Veniebat & ego non mittebam eos. In ueniens praesumptio temeritatis. In missis obsequium seruitutis est. Ecclesia autem quae supra praedicti uoce fundata est. quam introducit rex in cubiculum suum. & ad quam perforatam discensionis occulte misit manum suam. similis damulae hinnuloque cerucae.

Quattuor flumina paradisi instar eructuant.

Quattuor & angulos & anulos habet. per quos quasi uita

2
testamenti & custos legis dñi lignis mobilibus uehitur.

Primus omnium mattheus est publicanus cognomento leui.
qui euangelium in iudaea hebraeo sermone edidit. ob eorum
uel maxime causam qui in ihu crediderant ex iudeis. & ne
quaquam legis umbra succedente euangelii ueritatem seruabant.

Secundus marcus interpretis apostoli petri. & alexandrinae
ecclesiae primus episcopus. qui dñm quidem saluatorem ipse
non uidit sed ea quae magistrum audierat praedicantem
iuxta fidem magis gestorum narrauit quam ordinem.

Tertius lucas medicus natione syrus antiochenus cuius laus
in euangelio. qui & ipse discipulus apostoli pauli in achaniae
bithyniaeque partibus uolumen condidit. quaedam altius
repperens. & ita ipse in proemio confitetur. audita magis quam
uisa describens. Ultimus iohannes apostolus & euangelista quē
ihū amauit plurimum qui super pectus dñi recumbens. puris
sima doctrinarum fluentia potauit. & qui solus decrue me
ruit audire. Ecce mater tua. Is cum esset in asia. & iā
tunc hereticorum semina pulularent cernit in hebrionis.
& ex eorum qui negant xpm in carne uenisse. Quos & ipse
in epistola sua antichristos uocat. & apostolus paulus fre
quenter percutit. coactus est ab omnibus. paene tunc asiae
episcopis & multarum ecclesiarum legationibus deducunt
saluatoris altius scribere & ad ipsam ueritatem dicendi uerbum.

Non tam audaci quam felici temeritate praesumpere. ut eccle
siastica narrat historia. Cum a fratribus cogeretur ut scriberet.
ita facturum respondisse. si iudicio ieiunio in commune omēs
dñm praecarentur. Quo exemplo reuelatione saturatus in illud
prohemium caelo ueniens eructauit.

In principio erat uerbum. & uerbum erat apud dñm. & dñs erat
uerbum. hoc erat in principio apud dñm.
Haec igitur quattuor euangelia multo ante praedicta ezechielis
quoque uolumen probat. In quo prima uisio ita continebatur.
& in medio sicut similitudo quattuor animalium. & uultus
eorum facies hominis & facies leonis. & facies utuli. & facies aquilae.
Prima hominis facies. mattheum significat. qui quasi de homine
exorsus est scribere.
Liber generationis ihu xpi filii dauid. filii abraham.
Secunda marcum. In quo uoce leonis inherens rugientis audit.
Vox clamantis in deserto parate uiam dñi. rectas facite semitas eius.
Tertia utuli. quae euangelistam lucam azacharia sacerdote
sumpsisse initium praefigurat.
Quarta iohannem euangelistam qui adsumptis pennis aquilae
& ad altiora festinans. De uerbo dei disputat. cetera quae sequuntur
in eandem sensum proficiunt. Circa coram recta & pennata
pedes. & quo cumque sp̄s ibat. ibant. & non reuertebantur. &
cl̄sa eorum plena oculis. & scintillae ac lampades in medio dis
currentes. & ita in rotam. & in singulis quattuor facies.
Vnde & apocalypsis iohannis post expositionem uiginti quattuor
seniorum. qui tenentes cytharas & phylas adorant agnū dei
Introducta fulgora & contraria & septem sp̄s discurrentes &
mare uitae. & quattuor animalia plena oculis dicens.
Animal primum simile leoni. & secundum simile utulo.
& tertium simile homini. & quartum simile aquilae uo
lata. & post paululum plena inquit erant oculis. & requie
non habebant die ac nocte dicentia. sēs sēs dñs dñs omni p̄s
qui erat & qui est & qui uenturus est. Quibus cunctis p̄spiciat

ostendat. quatuor debet tantum euangelia suscipi. & omnes
apocryphorum nenus mortuis magis hereticis quam ecclesiasticis
uiuiscandis. **EXPLICIT PRO LO QUS.**

ITEM ARGUMENTUM PRO LO QUS ETOR.

Mattheus ex iudaea sicut in ordine primus ponitur. Ita
euangelium in iudaea primus scripsit. Cuius uocatio ad dñm
ex publicanis actibus fuit. Quorum in generatione xpi
principia praesumens unus cuiusque prima circumcisio in carne
alterius cuius secundum cor electio fuit. & de utrisque in patribus
xps. sicque quater denario numero triformiter posito.

Principium a credendi fide in electionis tempus porrigens. & ex
electione usque in rationis migrationis diem dirigens atque actionis
migrationis die usque in xpm definiens de cunctis aduentus dñi
ostendit generationem ut & numero satis faciens & tempori. & sequi
esse ostendit. & di in se opus monstrans & in his quorum genus
posuit xpi operantis a principio testimonium non negans.

Quarum omnium rerum tempus ordo numerus dispositio uel ratio
quod fidei necessarium est. Dñs xps est. Qui factus est ex muliere
factus sub lege. Natus ex uirgine. Passus in carne. omnia in cruce
fixus. ut triumphans cum in semet ipso resurgens in corpore.
& patris nomen in patribus filio. & filii nomen patri restituens
in filius. sine principio. sine fine. ostendens unum secundum patrem
quia unus est. In quo euangelio utile est desiderantibus dñm.
sic prima uel media uel perfecta cognoscere. ut & uocationem
apostoli & opus euangelii & dilectionem di in carne nascentis.

Per uicinia legentes intellegant atque id in eo in quo adpre
hensum est. & adprehendere ex parte recognoscant.

Nobis enim hoc in studio argumenta fuit & fidem factae rei addere.

operantis di intellegendam diligenter esse dispositionem
quid sitibus non taceat.
EXPLICIT PRO LOCUS

**INCIPIUNT QUESTIONES DE EUANGELIO
RES PONDENDUM.**

DISCPL. **I**n primis inquirendum est quod sit euangelium. & unde
descendat. & cuius hinc verba ponantur. & quare quat-
tuor sint qui haec gesta conscripserunt. Vel qui sint hi
quattuor qui diuino spū signati sunt. Adnuntiante pro-
pheta obsecro ut exponas.

MA **E**uangelium propriae dī bona adnuntiatio quacunque
bona adnuntiatio est dñi nīr ihū xpī. & dicitur. Ideo
bona adnuntiatio quia vitam adnuntiat post mortē
eunamque bonum angelum nuntius dicitur. Descendat
autem euangelium ab eo quod adnuntiā & ostendat.
quod his quod ad prophetas suos loquebatur uenit in carne
sicut scriptum est. qui loquebar. ecce adsum. Explican-
tes autem breuiter quod euangelium uel qui sint hi quat-
tuor qui per prophetam ante monstrati sunt. Nunc
sua quaeque nomina singulis adsignemus indicis. At
enim propheta ezechiel. & similitudo uultus eorum
ut facies hominis & facies leonis ad dextris illius. & facies
uituli. & facies aquilae a sinistris illius.

Hi quattuor has figuras habentes euangelistas non dubiū ē
sed nomina eorum qui euangelium conscripserunt.

Haec sunt mattheus. marcus. lucas. iohannis.
Sed modo fili leuē expono tibi quam figuram & quam

rationem unusquisque in se continet. & quare matheus
in se figuram hominis habeat. Id est quia in initio suo nihil
aliud cogit nisi natiuitatem saluatoris pleno ordine
enarrat generationis. Sic enim coepit.

Liber generationis ihu xpi filii dauid filii abraham.
Vides quia non immerito huic adsignata est persona quando
ab hominibus natiuitate initium comprehendit.
Nec immerito ut diximus huic misterio adsignata est
matthei persona.

Marcus euangelista leonis gerens figuram a solitudine
incipit dicens. Vox clamantis in deserto parate uiam
dni. siue qui regnat in uictus huius leonis. multa faria
inuenimus exempla. ut non uacuet dictum illud.

Juda filius meus catulus leonis de germine mihi
ascendisti recumbans dormiuit ut leo & sicut catulus
leonis quis excitabit eum.

Lucas euangelista utuli speciem gerit ad cuius instar
saluator noster est. immolatus. hic enim xpi
euangelium locuturus sic coepit de zacharia
& elisabeth. De quibus iohannis in summa natus est.
senectute. & ideo lucas utulo comparatur.

Quia duo cornua duo testamenta. & quattuor
pedum ungulas quasi quattuor euangelia tenera
firmitate contenebat.

PRIMUM
QUATUOR

1015

Lvii
xlii
clviii
lxxviii
clx
clxx
clxii
clxxiii
lxxviii
clxxii
clxxiii
clxxv
clxxvi
clxxviii
clxxviii
clxxviii
cxliii
cxvi
cxvii
cxvii
ccl
cxviii
cxviii
cxviii
ccliii
ccvi
ccviii
ccviii
ccxv

mus
tion

CANON SECUNDUS
IN QVIO TRES.

MAT

MAR

LVC

xv
xxi
xxx
xxxii
l
lxii
lxii
lxiii
lxxvii
lxxviii
lxi
lxxii
lxxii
lxxiii
lxxiii
lxxv
lxxviii
lxxx
lxxxii
lxxxii
lxxxiii
lxxxiii
lxxxv
lxxxv
lxxxviii
lxxxviii
xcii
xciii
xciii
ciii
cxiii
cxvi
cxc
cxcl
cxclii
cxcliii
cxcl
cxclv
cxclvii
cxcliii

vi
x
cii
xxxviii
xxxviii
xli
xiii
xiii
xviii
xv
xlvi
xxi
xxii
xxii
xxiii
xlvi
lii
xxviii
xxx
liii
liii
liii
lv
lv
cxli
cxli
xl
lxxxvi
lxxxvi
i
xxiii
xxv
xxxii
xxxiii
xxxiii
xxxv
xxxvi
xxxviii
xl
lvii

xv
xxxii
clxxv
cxxxiii
lxxviii
lvi
iii
xxiii
xxxiii
xxvi
lxxxiii
xxxviii
xxxviii
clxxvi
xl
lxxxv
clxxiii
lxxxvi
xl
lxxxvii
cx
lxxxvii
cxii
cxiii
lxxxviii
cxlviii
celi
lxxx
xxvii
cxlvi
lxx
xli
xlii
cxxxvii
cxxxviii
cxlvii
lxxxii
lxxxvi
lxxxviii
clxxvii
xc

αλγ

i
 i
 i
 vii
 vii
 lvi
 lxviii
 xc
 xc
 xcvi

CXI
CXI
CXI
CXII
CXII
CXII
CXII
CXII
CXII
CXII
CXII
cxii
cxlvi

Finite

IN

Lyc

xiiii
xiii
xii
xi
x
ix
viii
vii
vi
v
iiii
iii
ii
i

CANON

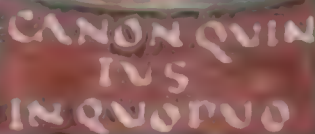
920

106.

i
 iii
 v
 ii
 xxv
 cxvi
 xxxvii
 cxviii
 cxxxviii
 cy
 cxlviii
 xxx
 cxiiii
 lxxxvii
 xliiii
 lxi
 viii
 lxxvi
 xc
 cliii
 cxlu
 xlvii

Text

TRIPS

17c

cliv
clxvii
cxvii
lxi
cxviii
cxvii
cxv
lxxi
cx
clxviii
lxi
cxviii
clxi
cx
clxxvii
clxxviii
cxviii
cxviii
clxvi
cxv
clxxvi
clxxviii
cxv
clxxviii
cxv
clxi
clxv
cxv
cxviii
clvii
clv
clviii
cxviii
cxviii

10

CANON SIX
TUS
IN QVO DVO

<p>CVI CVAT</p> <p>viii xvii xx xxii xlvi lxxvii lxxxvii c cxxxviii cxlv cxlviii clii cliii clvii clviii clx clxiii clxv clxviii clxxvi clxxx clxxxviii ccii ccxiii ccv ccxxiii ccxli ccxlvii cel celii celiii celix celxiii celxxv celxxxii celxxxvi celxxxviii ccxe ccxii ccxviii ccxi ccxx ccxxvii ccxxi ccxlviii cel</p> <p>FINIS IN</p>	<p>INQII CVAT</p> <p>iii vii viii xi cxxxvii lxi cxxxviii cxviii xlvi lx lxxv lxxviii lxxi lxxii lxxiii lxxvi lxxviii lxxx lxxxiii lxxxviii c ciii cxiii cxc cxxxiii cxxxv cxl cxli cxlvi cxlvii cxlviii clii cliii clvii clxiii clxvii clxviii clxiii clxxv cxc cxii cxviii cxvii cxxxvii cxxxviii vii qii</p> <p>VI qii</p>	<p>CVII CVAT</p> <p>v xviii xviii xviii cxi clxxxv ccvii FINIS INQ CANVII</p> <p>xxiii xxv xxvii xxviii lxxxiii xci c ciii ccxlvii cc lxxvii ccc xxxv FIN viii qvo</p>	<p>INQII LOIS</p> <p>lxxxiii xviii xxxii xxxiii lxxxii ccxv cl vii DVO INQII</p> <p>xii xiii xvi xxviii xxvii xlvi lxi lxxv xxvii cxxxvi ccxvi EN IN DVO</p>
--	---	--	---

CXXX
 DCCXXII
 INQUO INQUO
 PROPTIE PROPTIE
 MAR LVC
 CXXV

mar

LVC

LVC

LVC

XVIII
 XXXI
 XLIII
 XLVI
 LVIII
 LXII
 LXX
 LXXIII
 LXXXI
 LXXXVIII
 XC
 XCI
 XCIII
 CI
 CIII
 CXXIII
 CXXII
 CLXXXVI
 CCXIII
 CCXXXIII

I
 III
 V
 VIII
 XVIII
 XX
 XXII
 XXVIII
 XXXI
 I
 LI
 LXVII
 LXVIII
 LXXII
 LXXV
 CIII
 CVI
 CVII
 CXIII
 CXVII
 CXXII
 CCXIII
 CCXXI
 CXLIII

CXLVIII
 CL
 CLIII
 CLVIII
 CLXIII
 CLXIII
 CLXVI
 CLXXIII
 CLXXVI
 CLXXVIII
 CLXXX
 CLXXXIII
 CLXXXVIII
 CXE
 CXEII
 CXEVI
 CCI
 CCIII
 CCVIII
 CCX
 CCXIII
 CCXXIII
 CCXXII
 CCXXVII

CCXXXVI
 CCLII
 CCLVI
 CCLVIII
 CCLXIII
 CCLXXI
 CCLXXIII
 CCLXXVI
 CCLXXVIII
 CCLXXXIII
 CCLXXXVIII
 CCXEVI
 CCXCVIII
 CCEI
 CCEIII
 CCEVI
 CCEVIII
 CCXXVI
 CCXXIX
 CCXXXVI
 CCXXXI
 CCXXXIII
 CCXXXVIII
 CCEXII

flexjn
 mar
 prie

fin
 LVC

canx
 pro

Inquo
 prie

INCIPIUNT CAPITALA.

- I** **N**atiuitas xpi magorum munera occultato ihu
Infantes interficiuntur.
- II** **R**egressus ex aegypto in nazareth
a iohanne in iordane baptizatur.
- III** **I**hs temptatus a diabolo uidit petrum & andream
iacobum & iohannem. piscatores conuocat.
& circumiens uarios languores hominum curat.
- IIII** **D**e beatitudine & ceteris mandatis.
- V** **O**rationem docet. & inter cetera mandata non esse
cogitandum. de uictu & de uestimento praedicat.
- VI** **N**on esse praetudicandum de margaritis ante porcos
perendium. querendum. pulsandum.
- VII** **A**pseude prophetis cauendum. quia non omnes dicunt
dne dne. introibunt in regnum caelorum. De domo
aedificata supra petram uel harenam.
- VIII** **L**eprosum mundat puerum tribuni paralyticum curat.
scelerum petri a febris liberat. De plurimis cunis & de
mortui mortuos sepeliunt cuidam dicit.
- IX** **N**auigans tempestatem sedat littera gerasenorum
demonia eicit.
- X** **P**aralyticus curatus lectulum suum baiulat. mattheum
conuocat dicens pharisaeis non esse opus ualidus medicus.
- XI** **P**arabolam panni & scissurae & iterum & uini ponit.
mulierem a profluuio liberat. & filiam cuiusdam
principis mortuam suscitatur. caecis oculos aperit.
surdum & mutum daemonium eicit apostolos prae
mittit. Cum omni doctrina haec dicit quod non

uenerit pacem mittere super terram sed gladium .

xii **I**hs testimonium de iohanne dicit atque increpat ciuitates
quae credere noluerunt . Confessio ihu ad patrem
& iugum dni leue esse .

xiii **D**iscipuli spicas uellunt manum aridam habentem sanat
hominem ad aemonio caecum & mutum liberat . & in prin
cipem daemoniorum id facere opinantes destruxit .
lonae & in neurtarum signum pharisaeis tradit . matrem
& fratres spernit .

xiiii **D**e nauiculis turbis parabolas exponit . proph&am
in patriam suam sine honore esse dicit .

xv **D**e iohannis capite in disco . De quinque panibus & duob;
piscibus in quinque milia uiros . ihu sup& mare
ambulans p&rum mergentem alleuat .

xvi **Q**uod ea magis quae de ore exeunt colnquinant hominem
filiam mulieris syro fenisse ad aemonio liberat
& multos alios sanat .

xvii **D**e septem panibus in quattuor milia uiros . a fer
mento pharisaeorum cauendum xp̄m diuini filium
esse p&rus confitetur . quemque post paululum
p&rum dicit increpat .

xviii **I**n monte transfiguratur . puerum lunaticum saluat
De statere in ore piscis .

xviiii **H**umilitatem doc& sicut pueri . & nec minimum
fidelium . scandalizandum . quorum angeli faciem
patris in caelis semper uident corripiendo fratres
& saepius indulgendum .

xx **S**imilitudo de illo qui conseruum propter carum

deīos suffocat. Deumuchis. Infantes non esse
utendos abenedictione. Difficile diuitem hīc dīre
hī regnū cālorū.

xxi **D**ep̄imis nouissimos futūdos. parabolā op̄ariorū
hūneam conductorū. Dep̄itione filiorū
zebedei. De duobus cāctis secus uiam ciuitas.

xxii **D**e asina & depullocius. De ficulnea area facta. hīc rō
gatus. In qua potestate hāc facit. hīc rōgatus
de iohannis baptis̄mate. subiungens. parabolā dūx
filiorū hūneamissorū.

xxiii **P**arabolā de uinea & colonis qui hīc faciunt ad semissos
parabolā de his qui hūitatis sunt ad nuptias uenire
contempnunt.

xxiiii **D**e denario caesaris. De muliere quae septem fīs dicitur
habuisse. ih̄s temptat sapharīsaes hīc rōgat.
cuius filius esset x̄ps.

xxv **I**ncrepans scribas dicit. uacuo bis scribae & pharīsaee.
increpacio ciuitatis hierusalem. De occisione proph̄arū
& lapidatione. de signis nouissimorum dierū.
De aduentu saluatoris. De decem uirginibus. De talorū
de uibus ad ext̄is & haedos a sinist̄

xxvi **I**udeorum conciliū. De comprehensione ih̄u
& cetera quae hīc ad dñi gesta sunt.

xxvii **P**̄̄ro p̄dicit quod tertio eum abnegaturus esset oratio
ih̄u ad patrem. & cetera cum traderet̄.

xxviii **P**assio ih̄u & sepultura & resurrex̄o eius t̄onque mandata
& doctrina eius de baptis̄mo.

EXPLICIT CAPITULUM.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is arranged in approximately 20 lines, though many are illegible due to fading and blurring. Some words are more distinct than others, but the overall content cannot be accurately transcribed.

100
101
102

INCIPITE VAN
GELIVM SECVN
DVM MATTHEV

BER

GENE

RATIONIS
IHV XPI

Incipit
Evangelium
Matthei
Incipit

filii dauid. filii abraham. abraham genuit isaac. Isaac autem
genuit iacob. Iacob autem genuit iudam & fratres
eius. Iudas autem genuit phares de thamar. phares
autem genuit esion. Esion autem genuit aram

Aram autem genuit aminadab. Aminadab autem genuit
 naasson. Naasson autem genuit salmon. Salmon autem
 genuit booz de rachab. booz autem genuit oboed ex ruth.
 oboed autem genuit iesse. Iesse autem genuit dauid regem.
 Dauid autem rex genuit salomonem ex quaefuit uriae.
 Salomon autem genuit roboam. Roboam autem genuit abia.
 Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Josaphat
 autem genuit ioram. Ioram autem genuit oziam. Ozias
 autem genuit ioatham. Ioatham autem genuit achaz.
 Achaz autem genuit ezechiam. Ezechias autem genuit manassin.
 Manasses autem genuit amon. Amon autem genuit iosiam.
 Josias autem genuit lechonium. & fratres eius intransmigra
 tione babylonis. & posttransmigrationem babylonis
 lechomias genuit salathiel. Salathiel autem genuit
 zorobabel. Zorobabel autem genuit abiud. abiud autem
 genuit eliahim. Eliahim autem genuit azor. Azor autem
 genuit sadoe. Sadoe autem genuit achim. Achim autem
 genuit eluid. Eluid autem genuit eleazar. Eleazar autem
 genuit mathan. Mathan autem genuit iacob. Iacob autem
 genuit ioseph uirum mariae. de qua natus est ih̄s qui uocatur xpi.
 Omnes ergo generationes ab abraham usque ad dauid gene
 rationes quattuordecim. Et ad dauid usque ad transmigra
 tionem babylonis generationes quattuordecim. & trans
 migratione babylonis usque ad xpm generationes. xiii.
Xpi autem generatio sic erat
 Cum esset desponsata mater eius maria ioseph antequam
 conuenirent. Inuenta est in utero habens de spu sco.
 Ioseph autem uir eius cum esset iustus & nollet eam traducere

in
ca

in
ca

in
ca

uoluit occulte dimittere eum. Haec autem eo cogitante.
 Ecce angelus dñi in somnis apparuit ei dicens. Joseph fili dauid.
 Nolite timere accipere mariam conjugem tuam. quatenim
 in ea natum est. de spū sō est. pariat autē filium. & uocabis
 nomen eius ih̄m. Ipse enim saluum faciet populum suum.
 a peccatis eorum. Hoc autem totum factum est. ut adimple
 55 ratur qđ dictum est ad nō p̄ proph̄am dicentem. Ecce uirgo
 56 in utero habebit & pariat filium. & uocabunt nomen eius
 57 emmanuel. qđ est h̄ter p̄dictum nobiscum dñs.

Exurgens autem ioseph a somno. fecit sicut praecepit ei
 angelus dñi. & accepit conjugem suam & non cognoscebat
 eam. donec peperit filium suum primogenitum
 & uocauit nomen eius ih̄m.

Cum ergo natus esset ih̄s in bethleem iudaeae in diebus
 herodis regis. Ecce magi a oriente uenerunt hierusolymā
 dicentes. Ubi est qui natus est rex iudaeorum. uidimus
 enim stellam eius in oriente. & uenimus adorare eum.
 Audiens autē herodes rex. turbatus est. & omnis hierosolima
 cum illo. & congregans omnes principes sacerdotum
 & scribas populi. sciscitabatur ab eis ubi xp̄s nasceretur.
 Alii dixerunt ei. in bethleem iudae. sicut enim scriptum est
 60 p̄ proph̄am. & tubachleem terra iuda. nequaquam
 61 minima es in principibus iuda. Ex te enim exiit dux.
 62 qui regat populum meum israhel.

Tunc herodes clam uocatis magis. diligenter didicit ab eis
 63 tempus stellae quae apparuit eis. & mittens illos in
 64 bethleem. dixit. Ite & interrogate diligenter de puero.
 & cum inueneritis. renuntiate mihi. ut & ego ueniens adorem eum.

Quicum audissent regem abierunt. & ecce stella quam uiderant in oriente antecedebat eos. usque dum ueniens staret supra ubi erat puer. uidentes autem stellam gauisunt gaudio magno ualde. & intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matre eius. & procidentes adorauerunt eum. & aptis thesauris suis obtulerunt ei munera. aurum. & tuis. & murrinam. & responsa accepto his omnis non redierunt ad herodem. paliam uiam reuersi sunt in regionem suam. Quicum recessissent. Ecce angelus domini apparuit his omnis ioseph dicens. Surge & accipe puerum & matrem eius & fuge in aegyptum. & esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut herodes quaerat puerum ad perducendum eum. qui confurgens accepit puerum & matrem eius nocte. & recessit in aegyptum. & erat ibi usque ad obitum herodis. ut adimpleretur quod dictum est a domino per prophetam dicens. Ex aegypto uocaui filium meum. Tunc herodes uidens quod nihil uisus esset. & magis iratus est ualde. & mittens occidit omnes pueros qui erant in bethleem & in omnibus finibus eius ab imatu & infra secundum tempus quod exquisierat a magis. Tunc adimplerum est quod dictum est per hieremiam prophetam dicens. uox magna audita est. ploratus & ululatus multus. Rachel plorans filios suos. & noluit consolari quia non sunt.

11

DE FUNCTO AUTEM HERODE ECCE ANCHELAUS DOMINI apparuit his omnis ioseph in aegypto dicens. Surge & accipe puerum & matrem eius & uade in terram israhel. Defuncti sunt enim qui quaerebant animam pueri. qui surgens accepit puerum & matrem eius & uenit in terram israhel. audiens autem quod archelaus regnaret in iudaea pro herode patre suo.

timuit illone. & ammonitus in somnis. secessit in partes galileae. & ueniens habitauit in ciuitate quae uocatur nazareth. ut adimpleretur quod dictum est per prophetas. quoniam nazareus uocabitur.

In illis
diebus
lu. ii
1. xxv

In diebus autem illis uenit iohannes baptista. praedicans in deserto iudaeae & dicens. poenitentiam agite. ad propinquabit enim regnum caelorum.

In illis
diebus
lu. iii
1. x

Hic est enim qui dictus est per esaiam prophetam dicentem. Uox clamantis in deserto parate uiam domini rectas facite semitas eius.

In illis
diebus

Ipse enim iohannes habebat uestimentum de pilis camelorum & zonam pellicum circa lumbos suos. esca autem eius erant lucustae. & mel siluestrae. Tunc exiebat ad eum iherosolyma & omnis iudaea & omnis regio circa iordanem. & baptizabantur in iordane ab eo confitentes peccata sua.

In illis
diebus

Videns autem multos pharisaeorum & sadduceeorum uenientes ad baptismum suum. dixit eis. Progenies uiperarum. quis demonstraue uobis fugere a futura ira. facite ergo fructum dignum poenitentiae. & ne uelitis dicere intra uos patrem habemus abraham. Dico enim uobis. quoniam potens est deus de lapidibus istis suscitare filios ab ahae. Num enim securis ad radices arborum posita est. Omnis ergo arbor quae non facit fructum bonum. excidetur & in ignem mittetur.

In illis
diebus
lu. x
1. xii

Ego quidem uos baptizo in aqua in poenitentiam. quia uero post me uenturus est fortior me est. cuius non sum dignus calciamenta portare. Ipse uos baptizabit in spiritu sancto & igni.

In illis
diebus

Cuius uentilabrum in manus sua. & per mundabit aream suam. & congregabit triticum suum in horreum.

Jo. xii
sol.

paleasurtem conbure igni inextinguibili.
Tunc uenit ih̄s galilea in iordanem ad iohannem ut bapti-
zaretur ab eo. Johannes autem prohibebat eum dicens.
Ego ated debeo baptizari & tu uenis ad me. Respondens autē
ih̄s dixit ei. sinemodo. sic enim decet nos implere omnem
iustitiam. tunc dimisit eum.

Jo. xii
sol.
lu. xii
lu. xi

Baptizatus autem ih̄s. confestim ascendit de aqua. & ecce
apertisunt ei caeli. & uidit sp̄m dī descendentem sicut
columbam & uenientem super se. & ecce uox de caelis dicens.
hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui

III
Jo. xii
sol.
lu. xii
lu. xi

TUNC IH̄S DUCTUS EST IN DESERTUM A SPIRITU
ut temptaretur a diabolo.

Jo. xii
sol.
lu. xii
lu. xi

Et cum ieiunasset quadraginta diebus & quadraginta
noctibus postea esuruit. & accedens temptator dixit ei.
si filius dī es. dic ut lapides isti panes fiant. qui respondens
dixit. scriptum est. Non in pane solo uiuet homo. sed
in omni uerbo quod procedit de ore dī.

Tunc adsumpsit eum diabolus in scām ciuitatem. & statuit
eum supra pinnaculum templi. & dixit ei. si filius dī es.
mitte te deorsum. scriptum est enim. quia angelus suus
mandabit de te. & in manibus tollente. ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. ait illi ih̄s rursum. scriptum est.
non temptabis dñm dñm tuum. Iterum adsumpsit eum
diabolus in montem excelsum ualde. & ostendit ei om̄a
regna mundi & gloriā eorum. & dixit illi. haec omnia
tibi dabo. si cadens adoraueris me. Tunc dixit ei ih̄s.
uad satanas. scriptum est enim. Dñm dñm tuum
adorabis. & illi soli serues.

Tunc reliquit eum diabolus. & ecce angeli accesserunt. &
 Cum autem audisset ih̄s quod iohannes ministrabat ei.
 traditus esset: secessit in galileam.

Et relicta ciuitate nazareth. uenit & habitauit in capharnaum
 maritimam in finibus zabulon & neptalum. ut adimple-
 retur quod dictum est per esaiam prophetam.

Terra zabulon & terrae neptalum. uiam maris transiordanen
 galileae. Gentium populus qui sedebat in tenebris.
 lucem uidit magnam. & sedentibus in regione & umbra
 mortis. lux orta est eis.

Exinde coepit ih̄s praedicare & dicere. paenitentiam agite
 adpropinquabit enim regnum caelorum.

Ambulans autem iuxta mare galileae. uidit duos fratres
 simonem qui uocatur petrus. & andream fratrem eius.
 mittentes retes in mare. erant enim piscatores.

Et ait illis. Venite post me. & faciam uos fieri piscatores
 hominum. At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.

Et procedens inde. uidit alios duos fratres. iacobum zebedei
 & iohannem fratrem eius immaui. cum zebedeo patre eorum
 reficientes retes sua. & uocauit eos. Illi autem statim
 relictis retibus & patre. secuti sunt eum.

Et circuibat ih̄s totam galileam docens in synagogis eorum.
 & praedicans euangelium regni. & sanans omnem languorem.
 & omnem infirmitatem in populo. & abiit opinio eius
 in totam syriam. & obsecrantes ei omnes male habentes
 uariis languoribus & tormentis comprehensos. & qui
 daemonia habebant & lunaticos & paralyticos & curauit eos.
 Et saecuta sunt eum turbae multae de galilea & decapoli.

& hierusalymis & iudaea. & de trans iordanen.

Uidens autem turbas ascendit in montem

& cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius.

Et aperiens os suum. docebat eos dicens.

Beati pauperes spū. quō ipsorum est regnum caelorum.

Beati mites. quō ipsi possidebunt terram.

Beati qui lugent. quō ipsi consolabuntur.

Beati qui esuriunt & sitiunt iusticiam. quō ipsi saturabuntur.

Beati misericordes. quia ipsi misericordiam consequentur.

Beati mundo corde. quō ipsi dñm uidebunt.

Beati pacifici. quō filii dei uocabuntur.

Beati qui persequutionem patiuntur propter iusticiam.
quō ipsorum est regnum caelorum.

Beati estis cum maledixerint uobis homines & persequuti uos
fuerint & dixerint omnem malum aduersum uos. mentientes
propter me. Gaude & exultate. quō merces ustra copiosa
est in caelis. sicut enim persecuti sunt prophetas qui fuerunt

Vos estis sal terrae. quod si sal euauerit in quo ante uos.
salietur ad nihilum uale & ultra. Nisi ut mittatur foras
& conculetur ab hominibus.

Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra
montem posita. Neque accendunt lucernam & ponunt
eam sub modio sed super candelabrum. ut luceat omnibus
qui in domo sunt. sic luceat lux uestra coram hominibus
ut uideant uestra bona opera & glorificent patrem
uestrum qui in caelis est.

Nolite putare quō ueni soluere legem aut prophetas.
Non ueni soluere sed adimplere.

lxxviii
la cxi

lxxviii
la cxi

Tamen quippe dico vobis. Donec transeat caelum & terra. Iota unum
aut unus apex. non praeteribit a lege. donec omnia fiant.

Qui ergo soluerit unum de mandatis istis minimis. & docuerit
sic homines. minimus vocabitur in regno caelorum.

qui autem fecerit & docuerit. hic magnus vocabitur in regno
caelorum.

Dico enim vobis. quia nisi abundauerit iustitia
vra plusquam scribarum & pharisaeorum. non intrabitis

in regnum caelorum. Audistis quia dictum est antiquis.
Non occides. qui autem occiderit. reus erit iudicio.

Ego autem dico vobis. quia omnis qui irascitur fratri suo.

reus erit iudicio. qui autem dixerit fratri suo racha.

reus erit concilio. qui autem dixerit fatuae. reus erit

gehennae ignis. Si ergo offeris munus tuum ad altare

& ibi recordatus fueris. quia frater tuus habet aliquid

aduersum te. Relinque ibi munus tuum ante altare. & uade

prius reconciliare fratri tuo. & tunc ueniens offeres munus tuum.

lxxviii
la cxi

Esto consentiens aduersario tuo cito dum es in uia cum eo.

ne forte tradat te aduersarius iudici. & iudex tradat te

ministro. & in carcerem mittaris. amen dico tibi. Non exies

inde donec reddas nouissimum quadrante.

lxxviii
la cxi

Audistis quia dictum est antiquis. non moechaberis. ego autem

dico vobis. quod omnis qui uiderit mulierem ad concupis-

cendam eam. iam moechatus est eam in corde suo.

quod si oculus tuus dexter scandalizante. erue eum &

proice abste. expedit enim tibi ut pereat unum membro-

rum tuorum. quam totum corpus tuum mittatur in

gehennam. & si dexteram tuam scandalizante. abscede

eam & proice abste. expedit enim tibi ut pereat unum

membrorum tuorum. quam totum corpus tuum eat in
 gehennam. Dictum est autem. quicumque dimiserit
 uxorem suam de illi libellum repudii. ego autē dico vobis.
 quia dominus quid dimiserit uxorem suam excepta fornicationis
 causa. facit eam moechari. & quid dimissam duxerit adulterat.
 Iterum audistis quia dictum est antiquis. Non iurabis.
 reddes autem domino iuramentum tuum. ego autem dico vobis.
 Non iurare omnino. neque per caelum quia thronus dei est.
 Neque per terram quia scabillum est pedum eius. Neque
 per ierosolymam. quia ciuitas est magni regis. Neque per
 caput tuum iuraueris. quia non potes unum capillum
 album facere aut nigrum. Sicut autem sermo uester. est est.
 Non non. quod autem his abundantius est animal est.
 audistis quia dictum est. oculum pro oculo. & dentem pro
 dente. ego autem dico vobis. Non resistere malo.

Matth.
 23.

Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam praebe illi
 & alteram. & si quis uult tecum iudicio contendere.
 & tunicam tuam tollere dimitte ei & pallium.

Matth.
 23.

Et quicumque te angariauerit mille passus. uade cum illo alia duo.
 qui periret da ei. & uolenti mutuari te. ne auertaris.

Matth.
 23.

Audistis quia dictum est. diliges proximum tuum. & odies
 inimicum tuum. ego autem dico vobis. Diligite inimicos
 uros. benefacite his qui oderunt uos. & orate pro perse-
 quentibus & calumniantibus uos. ut sitis filii patris uiri
 qui in caelis est. qui solem suum oriri facit super bonos
 & malos. & pluit super iustos & iniustos.

Matth.
 23.

Si enim diligatis eos qui uos diligunt. quā mercedem habebitis.
 Nonne & publicani hoc faciunt. & si saluta ueritis fratres

uestros tantum quidamplius facitis. Nonne & ethim hoc faciunt. estoce ergo uos perfecti. sicut & pater uester caelestis perfectus est.

Attendite uenustitiam uestram facitis coram hominibus ut uideamini ab eis. alioquin mercedem non habebitis apud patrem uestrum qui in caelis est.

Cum ergo facis elemosinam. noli tuba canere antea sicut hypocritae faciunt in synagogis & in uicis. ut honorificentur ab hominibus. amen dico uobis. receperunt mercedem suam. Tu autem faciente elemosinam. nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. ut sit elemosina tua in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi.

E *TEU MORATIS NON ERITIS SICUT HYPOCRITAE*
qui amant in synagogis & in angulis platearum stare orare. ut uideantur ab hominibus. amen dico uobis. receperunt mercedem suam. Tu autem cum moraberis intra cubiculum tuum. & clauso ostio tuo ora patrem tuum in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi.

Orautes autem nolite multum loqui sicut & homines. putant enim quod humilia loqui suo exaudiantur. Nolite ergo adsimilari eis. scit enim pater uester quid opus sit uobis antequam petatis eum. sic ergo uos orabitis.

Pater noster qui es in caelis sanctificetur nomen tuum. ueniat regnum tuum. fiat uoluntas tua sicut in caelo & in terra. panem nostrum super substantialem da nobis hodie. & dimitte nobis debita nostra. sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. & ne inducas nos in temptationem sed libera nos a malo.

Exlu
of xxvii

Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum. dimittet & uobis pater uester caelestis delicta uestra. si autem non dimiseritis hominibus. nec pater uester dimittet peccata uestra.

Exlu
sol

Cum autem ieiunatis. nolite fieri sicut hypocritae tristes. exterminant enim facies suas ut pareant hominibus ieiunantes. amen dico uobis. quare ceperunt mercedem suam. Tu autem cum ieiunas unge caput tuum & faciem tuam laua. ne uidearis hominibus ieiunans. sed pater tuus qui est in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra. ubi erugo & tinea demolitur. & ubi fures effodiunt & furantur.

Exlu
lu clm

Thesaurizate autem uobis thesauros in caelo. ubi neque erugo. neque tinea demolitur. & ubi fures non effodiunt nec furantur. ubi enim est thesaurus tuus. ibi est & cortium.

Exlu
lu xxxiii

Lucerna corporis tui. est oculus tuus. si fuerit oculus tuus simplex. totum corpus tuum lucidum erit. si autem oculus tuus nequam fuerit. totum corpus tuum tenebrosum erit. si ergo lumen quod in te est tenebrae sunt. ipsae tenebrae. quantae erunt.

Exlu
lu xxxv

Nemo potest duobus dominis seruire. aut enim unum odio habebit. & alterum diliget. aut unum sustinebit. & alterum contemnet. Non potestis de seruire & in ammonae.

Exlu
lu xl

Ideo dico uobis. Ne solliciti sitis animae uestrae quid manducetis. neque corpori uestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca. & corpus quam uestimentum. Respicite uolatilia caeli. quoniam non serunt neque metunt. neque congregant in horrea. & pater uester caelestis pascit illa. Nonne uos magis plures estis illis.

Quis autem uerum cogitans potest adiciere ad staturam suam

cubite unum. & de uestimento quid solliciti estis? considerate
 lilia agri quomodo crescunt. non laborant neque nunt. Dico
 autem uobis. quoniam nec salomon in omni gloria sua cooptus est.
 sicut unum ex istis. si autem foenum agri quod hodie est
 & cras in libanum mittatur. & sic uestis. quanto magis uos
 minime fidei. Nolite ergo solliciti esse dicentes. quid mandu-
 cabimus aut quid bibemus. aut quo operiemur. haec enim
 omnia gentes inquirunt. scit enim pater noster. quia his omni-
 bus indigetis. quaerite ergo primum regnum dei & iustitiam
 eius. & omnia haec adicientur uobis.

Nolite ergo solliciti esse in crastinum. crastinus enim dies
 sollicitus erit sibi ipsi. sufficit diei malitia sua.

di. l. vi
 & l. vi
 & l. vi

Nolite iudicare ut non iudicemini.
 In quo enim iudicio iudicaueritis. iudicabimini. & In qua
 mensura mensi fueritis. reme&ur uobis.

di. l. vi
 & l. vi

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui. & trabem in
 oculo tuo non uides. aut quomodo dicis fratri tuo. sine
 eiciam festucam de oculo tuo. & ecce trabis est in oculo tuo.
 hypocrita. eice primum trabem de oculo tuo. & tunc
 uidebis eicere festucam de oculo fratris tui.

di. l. vi
 & l. vi

Nolite dare semini uobis. neque mittatis margaritas uestras
 ante porcos. ne forte conculcent eas pedibus suis.
 & conuersi disrumpant uos.

di. l. vi
 & l. vi

Pecunia & dabitur uobis. quaerite & inuenietis. pulsate
 & aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit.
 & qui querit inuenit. & pulsanti aperietur.

Aut quis est ex uobis homo quem si pater filius suus panem.
 Numquid lapidem porriget ei. aut si piscem pater

Numquid serpente[m] porrigetis? si ergo uos cum sitis mali.
nostis bona dare filiis uestris: quanto magis pater uester
qui in caelis est. dabit bona pauperibus.

In
lu. lxxv

Omnia ergo quaecumque uultis ut faciant uobis homines
& uos facite eis: haec est enim lex & prophetiae.

In
lu. lxxv

Intrate per angustam portam: quia lata porta & spatio sa
uia quaeducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant
per eam. quam angusta porta & ardua quaeducit ad
uitam. & pauci sunt qui inueniunt eam.

In
sol.

Attendite a falsis prophetis: qui ueniunt ad uos in uestimentis
ouium. intrinsecus autem sunt lupi rapaces:
a fructibus eorum cognoscetis eos.

In
lu. lxxv
In
lu. lxxv

Numquid colligunt de spinis uuas aut de tribulis ficus?
Sic omnis arbor bona. fructus bonus facit: mala autem
arbor. fructus malos facit: non potest arbor bona.
fructus malos facere: neque arbor mala fructus bonus
facere: omnis arbor quae non facit fructum bonum.
excidetur & in ignem mittetur. Igitur ex fructibus
eorum cognoscetis eos.

In
lu. lxxv
io. ex vi

Non omnis qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnum
caelorum: sed qui facit uoluntatem patris mei qui in
caelis est. ipse intrabit in regnum caelorum.

In
lu. lxxv

Multi dicent mihi in illa die dñe dñe. nonne in nomine tuo
prophetauimus. & in tuo nomine demonia eiecimus. & in tuo
nomine uirtutes multas fecimus: & tunc confitebor illis.
quoniam quā noui uos. Descendite a me qui operamini iniquitatem.
Omnis ergo qui audit uerba mea haec & facit ea. adsimulabitur
uiro sapienti. qui aedificauit domum suam super petram.

In
lu. lxxv

& discendit pluuia. & uenerunt flumina & flauerunt
uenti. & hruerunt in domum illam & non cecidit. fundata
enim erat super axiam. & omnis qui audit uerba haec
& non facit ea. similis erit uiro stulto quia edificauit domum
suam super arenam. & discendit pluuia. & uenerunt
flumina & flauerunt uenti. & hruerunt in domum
illam & cecidit. & fuit ruina eius magna.

ET FACTUM EST CUM ICONSUEUISSET IHS
uerba haec. admirabantur turbae super doctrinam eius.
erat enim docens eos sicut potestatem habens. Non sicut
scribae eorum & pharisaei.

Cum autem descenderet de monte. sequuta sunt eum turbae
multae. & ecce leprosus ueniens. adorabat eum dicens.
Dne. si uis potes me mundare. & extendens manum
tangit eum ihs dicens. uolo mundare. & confestim
mundata est lepra eius. & ait illi ihs. uide nemini dixeris.
sed uade ostendete sacerdoti. & offer munus quod prae
cepit moyses in testimonium illis.

Cum autem introisset capharnaum. accessit ad eum
centurio rogans eum & dicens. Dne. puer meus iacet
in domo paralyticus & male torquetur. & ait illi ihs. ego
ueniam & curabo eum. & respondens centurio ait. Dne
non sum dignus ut intres sub tectum meum. sed tantum dic
uerbo & sanabitur puer meus. Nam & ego homo sum sub
potestate habens sub me milites. & dico huic uade. & uadit.
& alio ueni. & uenit. & seruomeo fac hoc & facit.
Audien autem ihs miratus est. & sequentibus dixit.
amendico uobis. Non inueni tantam fidem nisi in israel.

Jo. xv
lu. xxi

Dico autem uobis quod multi a oriente & occidente ueniunt.
& recumbent cum abraham & isaac & iacob in regno
caelorum. filii autem regni eicientur in tenebras exteriores.
ibi erit fletus & stridor dentium.

Jo. xvi
lu. xxi

Et dixit ih̄s centurioni. uade & sicut credidisti fiat tibi
& sanatus est puer in illa hora.

Jo. xvi
os. xii
lu. xxi

Et cum uenisset ih̄s in domum petri. uidit sororem eius iacentem
& febriantem. & accigit manum eius & dimisit eam
febris. & surrexit & ministrabat eis.

Vespere autem facto obtulerunt ei multos daemonia habentes
& eiebat sp̄s uerbo & omnes male habentes curauit. ut ad
impleretur quod dictum est per salam prophetam dicentem.
Ipse infirmitates nostras accepit. & egrotationes portauit.
uidens autē ih̄s turbas multas circumse. iussit ire trans fretum.

Jo. xvi
lu. xv

Et accedens unus scriba ait illi. magister. sequar te quocumque
ieris. & dixit ih̄s. uulpes foueas habent & uolucres caeli
nidos. filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.
Alius autē de discipulis eius ait illi. Dñe. permittite me primum
ire. & sepelire patrem meum. Ih̄s autem ait illi. sequereme.
& dimitte mortuos sepelire mortuos suos.

VIII
Jo. xvi
os. xii
lu. xxi

Eras cendente eo **IN NAUICULA**
sequuti sunt eum discipuli eius. & ecce motus magnus factus
est in mari. tunc nauicula operiretur fluctibus. Ipse uero
dormiebat & accesserunt & suscitauerunt eum dicentes. Dñe.
saluamur perimus. & dixit eis. quidamidi estis modicae fidei.
Tunc surgens imperauit uentis & mari. & facta est tranquillitas
magna. Porro homines mirati sunt dicentes. qualis est hic
qui uenti & mare oboediunt ei. & cum uenisset trans fretum.

In regionem gerafenorum. occurrerunt ei duo habentes
daemonia demonum entis exeuntes saevissimi. ita ut nemo
posset transire per viam illam. & ecce clamaverunt dicentes.
Quid nobis & tibi ihu fili david. venisti huc ante tempus torqueri nos.
erat autem non longe ab illis grex portorum multorum pascens.
Daemones autem rogabant eum dicentes. si eis nos. mitte nos
in gregem portorum. & catillis. Ite. catilli exeuntes abierunt
in portos. & ecce in paucis abierat totus grex propterea in mare
& mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt & venientes
in civitatem. Nuntiauerunt omnia. & de his quidam daemones
habuerant. & ecce tota civitas exiit obviam ihu. & iussu
rogabant ut transiret a finibus eorum.

ET ASCENDENS IN MANICULAM TRANSIIT
& venit in civitatem suam. & ecce offerebant ei paralyticum
lacentem in lecto. & videns ihu fidem illorum. dixit paralytico.
confide fili. remittuntur tibi peccata tua. & ecce quidam
describis. dixerunt in iram. hic blasphematur. & cum vidisset
ihu cogitationes eorum. dixit. ut quid cogitatis mala in
cordibus uestris. quid est facilius dicere dimittuntur tibi
peccata. aut dicere surge & ambula. ut sciatis autem. quoniam
filius hominis habet potestatem in terra dimittere
peccata. Tunc ait paralytico. surge tolle lectum tuum.
& vade in domum tuam. & surrexit & abiit in domum suam.
videntes autem turbae. timuerunt. & glorificaverunt dominum
quod edidit potestatem talem hominibus.

Et cum transiret inde ihu. vidit hominem sedentem in
teloneo mattheum nomine. & ait illi. sequer me. & surgens
sequebatur eum.

viii
lu xxi
lu xxviii
lu xxxiii

lu xxi
lu xxviii
lu xxxiii

Mat. 23
Luc. 11
Mat. 23

Et factum est discumbente eo in domo. ecce multi publicani
& peccatores uenientes. discumbebant cum ihu & discipulis eius.
& uidentes pharisaei dicebant discipulis eius. quare cum
publicanis & peccatoribus manducat magister uester.

Mat. 23
Luc. 11
Mat. 23

At ihu audiens ait. Non est opus ualentibus medicis. sed male
habentibus. euntes autem discite. quid est misericordiam
uolo & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos sed pecca-
tores. Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes.
quare nos & pharisaei ieiunamus frequenter. discipuli autem tui
non ieiunant. & ait illis ihu. Numquid possunt filii sponsi
lugere quamdiu cum illi sit sponsus. uenient autem dies
cum auferetur ab eis sponsus. & tunc ieiunabunt.

Necio autem **NON TITIT COMMISSURAM**
pammirudis in uestimentum uetus. tollit enim plenitudinem
eius a uestimento & peior scissura fit. Neque mittunt uinum
nouum in utres uetus. alioquin rumpuntur utres uinum
effunditur. & utres pereunt. sed uinum nouum in utres
nouos mittunt & ambo conseruantur.

Mat. 23
Luc. 11
Mat. 23

Hac illo loquente ad eos. ecce princeps unus accessit & ad-
orauit eum dicens. filia mea modo defuncta est. sed ueni
inponere manum super eam & uiuet. & surgens ihu sequebatur
eum. & discipuli eius. & ecce mulier quae sanguinis fluxum
patiebatur duodecim annis. accessit retro & attigit fimbriam
uestimenti eius. Dicebat enim in tra se. si attigerit tantum
uestimentum eius. salua ero. at ihu conuersus & uidens
eam dixit. confide filia. fides tua te saluam fecit.
& salua facta est mulier. ex illa hora.

Et cum uenisset ihu in domum principis & uidisset abicinas

& turbam tumultuantem. dicebat. recedat. Non est enim mortua puella. sed dormit. & deridebant eum. & cū eiecta esset turba. intrauit & tenuit manum eius. & surrexit puella. & exiit fama haec in universam terram illam.

Et transeunte inde ihū. secuti sunt eum duocati clamantes & dicentes. miserere nostri fili dauid. cum autem uenisset domum. accesserunt ad eum caeci. & dicentes ih̄s. credis. quia possum hoc facere uobis. Dicunt ei. utique dñe. tunc digne oculos eorum. dicens. secundum fidem uram fiat uobis. & aperti sunt oculi illorum. & comminatus est eis ih̄s dicens. uidete ne quis sciāt. Illi autē exeuntes diffamauerunt eum in tota terra illa. egressis autem illis. ecce obtulerunt ei hominem mutum daemoneum habentem. & eiecto daemone locutus est mutus. & miratae sunt turbae dicentes. Numquam apparuit sic in siahel. pharisaei autem dicebant. In principe daemoniorum eicit daemones.

Et circuibat ih̄s ciuitates om̄s & castella docens in synagogis eorum. & praedicans euangelium regni & curans omnem languorem. & omnem infirmitatem.

Uidens autem turbas misertus est eis. quia erant uexati. & iacentes sicut oves non habentes pastorem.

Tunc dicit discipulis suis. messis quidem multa. operarii autē pauci. Rogate ergo dñm messis ut eiciat operarios in messem suam.

Et conuocatis duodecim discipulis suis. Dedit illis potestatem spirituum immundorum ut eicerent eos. & curarent omnem languorem & omnē infirmitatem.

Duodecim autem apostolorum. Nomina sunt haec. primus. symon. quid dicitur petrus. & andreas frater eius.

In hoc
sol.

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

In hoc
sol.
lu. lxxviii
7. cxi

Jacobus zebedei & iohannes frater eius philippus & bartho-
lomeus. thomas & matheus publicanus. & iacobus alphi
& matheus. symon chanaaneus. & iudas scariothes qui & tradidit eum.

Hos duodecim misit ih̄s praeicipiens eis dicens. In uiam gentium
ne abieritis & in ciuitates samaritanorum. ne intraueritis.
sed potius ite ad oues quae perierunt domus isrl̄.

Euntes autem praedicare dicentes. quia adpropinquauit
regnum caelorum. Infirmos curate. mortuos suscite. leprosus
mundate. daemones eicite. gratis accepistis gratis date.

Nolite possidere aurum. neque argentum. neque pecuniam
in zona uestra. Non per am huius. neque duas tunicas. neque
calciamenta. neque uirgam. dignus est enim operarius cibum suum.

Ubi uero cumque autem ciuitatem aut castellum intraueritis.
interrogate quis in ea dignus sit. & ibi manete donec exeat.

Intraentes autem in domum. salutate eam dicentes. pax huic
domui. & si quidem fuerit domus digna. ueniet pax uestra
super eam. si autem non fuerit digna. pax uestra ad uos reuertetur.

Et quicumque non receperit uos neque audierit sermones uestrorum.
exiuntes foras de domo uel ciuitate excutite puluerem
de pedibus uestris. amen dico uobis. tolerabilius erit tibi terrae
sodomorum & gomorreorum in die iudicii quam illi ciuitati.

Eccc ego mitto uos sicut oues in medio luporum. estote ergo
prudentes sicut serpentes. & simplices sicut columbae.

Cauete autem ab hominibus. tradent enim uos in concilia. & in
synagogis uestris flagellabunt uos. & ad praesides & ad reges
ducemini propter me. haec est testimonium illis & gentibus.

Cum autem tradent uos. nolite cogitare quomodo aut quid
loquamini. Dabit uero uobis in illa hora quid loquamini.

Non enim uos estis qui loquimini. sed spiritus patris uiri qui loquitur
in uobis. Tradet autem frater fratrem in mortem. &
pater filium. & insurgent filii in parentes. & morte eos ad
ficiunt. & eritis odio omnibus. propter nomen meum.

Qui autem perseverauerit usque in finem. hic saluus erit.

in lxxxi
sol.

Cum autem persequentur uos in ciuitate ista. fugite in aliam.
amendico uobis. Non consummabitur ciuitas issahel.
donec ueniat filius hominis.

in lxx
sol. lxx
in lxxxi
in lxxxi

Non est discipulus super magistrum. nec seruus super dominum
suum. sufficit discipulo. ut sit sicut magister eius.
& seruus sicut dominus eius.

in lxx
sol.

Si patrem familias beelzebub uocauerunt. quanto magis
domesticos eius. Ne ergo timeatis eos.

in lxx
sol. lxx
in lxxxi
in lxxxi

Nihil enim opertum quod non reuelabitur. & occultum quod non sciatur.

Quod dico uobis. In tenebris. dicite in lumine. & quod in aure
auditis. praedicare super tecta. & nolite timere eos qui occi
dunt corpus. animam autem non possunt occidere.
sed potius timeatis. qui potest & animam & corpus perdere
in gehennam. Nonne duo passeris assidue ueneunt. & unus
ex illis non cadet super terram sine patre uro. uestri autem
& capilli capitis. omnes numerati sunt. Nolite ergo timere.
multis passeribus meliores estis uos. Omnis ergo qui confitebitur
me coram hominibus. confitebor & ego eum coram patre meo. qui est

in lxxxi
sol. lxxxi
in lxxxi
in lxxxi

Qui autem negauerit me coram hominibus. negabo & ego eum
& ego eum coram patre meo qui est in caelis.

in lxx
sol.

Nolite arbitrari quia uenerim mittere pacem in terra. Non
ueni pacem mittere. sed gladium. ueni enim separare
hominem aduersus patrem suum. & filiam aduersus matrem suam

In xpo
lu. 11. 22.

In xpo
lu. 11. 22.

In xpo
lu. 11. 22.

In xpo
sol.

In xpo
sol.

In xpo
sol.

In xpo
lu. 11. 22.

In xpo
lu. 11. 22.

inurum aduersus socrum suam. & inimici hominis domestici ei;

Qui amat patrem aut matrem plusquam me. non est me dignus.

& qui amat filium aut filiam suam. non est me dignus.

& qui non accipit crucem suam & sequitur me. non est me dignus.

Qui inuenit animam suam. perdat illam. & qui perdidit

animam suam propter me. inueniet eam.

Qui recipit uos in nomine meo. & qui recipit. recipiet eum qui misit.

Qui recipit prophetam in nomine prophetae. mercedem prophetiae

accipiet. & qui recipit iustum in nomine iusti. mercedem iusti accipiet.

Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae

tantum in nomine discipuli. amen dico uobis. non perdat mercedem suam.

ET PRÆTERTEREA cunctis suis discipulis ait.

præcipiens duodecim discipulis suis transire inde ut docerent

& prædicarent in ciuitatibus eorum.

Iohannes autem cum audisset in uinculis opera christi. misit ad duos

discipulos suos ait illis. tu es qui uenit ut sis in alium expecta

mus. & respondens illis ait illis. euntes renuntiate iohanni.

quia euadistis & uidistis. caeci uident. claudi ambulant.

leprosi mundantur. surdi audiunt. mortui resurgunt.

pauperes euangelizantur. & beatus est qui non fuerit

scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus coepit illis dicere

ad turbas de iohanne. quid existis in desertum uideri harum

diem in uento agitatam. sed quid existis uidere hominem

mollibus uestitum. ecce qui mollibus uestiuntur. in domibus

regum sunt. sed quid existis uidere prophetam. & iam

dico uobis. & plusquam prophetam.

Hic enim est de quo scriptum est. ecce ego mitto angelum meum

ante faciem tuam. qui praeparabit uiam tuam ante te.

*In iun
2a lectu* **A** mendico uobis. Non surrexit inter natos mulierum maior
iohanne baptista. quia ut minore est in regno caelorum. maiore est illo.

*In iun
3a lectu* **A** diebus autem iohannis baptistae usque hunc. regnum
caelorum uim patitur. & uiolenti rapiunt illud.

*In iun
4a lectu* **O** mnes enim prophetae & lex usque ad iohannem propheta
uerunt. & si uultis recipere ipse est helias qui uenturus est.
qui habet aures audiendi audiat.

*In iun
5a lectu* **C** uia ut similem aestimabo generationem istam. similis est
pueris sedentibus in foro. quidam autem coequalibus dicunt.
caecumimus uobis & non factastis. lamentauimus & non
plauistis. uenit autem iohannes. neque manducans.
neque bibens. & dicunt. daemonium habet. uenit filius
hominis manducans & bibens. & dicunt. ecce homo uorax
& potator uim publicanorum & peccatorum amicus.
& iustificata est sapientia a filiis suis.

*In iun
6a lectu* **T** unce coepit exprobrare ciuitatibus in quibus factae sunt
plurimae uirtutes eius quia non egissent poenitentiam.
uacabim corozaim. uacabim bethsaida. quia si in tyro & sidone
factae essent uirtutes quae factae sunt in uobis. olim in cinere
& ilico poenitentiam egissent. Uerum tamen dico uobis.
tyro & sidoni remissius erit in die iudicii quam uobis. & tu
capharnaum. Numquid usque in caelum exaltaueris.
usque in infernum discendes.

*In iun
7a lectu* **Q** uia si in sodomis factae fuissent uirtutes quae factae sunt in te.
forte mansissent usque in hanc diem. Uerum tamen dico uobis.
quia terra sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi.

*In iun
8a lectu* **I** n illo temp. respondens ih̄s dixit. Confiteor tibi pater dñe
celi & terrae. quia abscondisti haec a sapientibus & prudentibus.

Si reuelasti eaparuulis. Itapater quō sic fuit placitum antea.
Omnia enim tradita sunt apatrem meo.

Et nemo nouit filium nisi pater. Neque patrem quis nouit
nisi filius. & cui uoluerit filius reuelare.

Venite ad me omēs qui laboratis & onerati estis & ego reficiam uos.
tollite iugum meum super uos. & discite a me quia mitis sum
& humilis corde. & inueniatis requiem animabus uestris.
Iugum enim meum suauē est. & onus meum leue est.

In illo tempore. **AB** IERUSALEM **SABBATO** **P**SA

Discipuli autem eius esurientes. coeperunt uellere spicas.
& manducare. pharisaei autem uidentes dixerunt ei. ecce
discipuli tui faciunt quod non licet eis facere sabbatis. at ille
dixit eis. Non legistis quid fecerit dauid quando esurit.
& quicum eo erant. quomodo intrauit in domum dei. & panes
propositionis comedit. quos non licebat ei edere. neque
his quicum eo erant. nisi solis sacerdotibus.

Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo
sabbatum uiolant & sine crimine sunt. Dico autem uobis.
quia templum maiore est hic. si autem sciretis quid est. miseri
cordiam uolo & non sacrificium. Numquam condemnassetis
innocentes. Dominus etenim filius hominis & iam sabbati.

Et cum inde transisset & uenit in synagogam eorum. & ecce homo
manum habens aridam. & interrogabat eum dicens.
si licet sabbatis curare ut accusarent eum. Ipse autē dixit illis.
quis erit ex uobis homo qui habeat ouem unam. & si ceciderit hac
sabbatis in foueam. Nonne tenebit & leuabit eum. quanto
magis meliore est homo oue. Itaque licet sabbatis benefacere.
tunc accipit hominem. extendit manum suam. & extendit.

et restituta est sanitati sicut altera.

Exeuntes autem pharisaei. consilium faciebant aduersus eum quomodo eum perderent.

Ihs autem sciens recessit inde. & sequuti sunt eum multi. & curauit eos omnes & precepit eis. Nemanifestum eum facerent. ut adimpleretur quod dictum est per suam prophetam dicentem. Ecce puer meus quem elegi. dilectus meus in quo bene complacuit animae meae. ponam spiritum meum super eum. & iudicium gentibus nuntiabit. Non contendet. neque clamabit. neque audiet aliquis in plateis uocem eius. harundinem quasi scissam non confringet. & linum fumigans non extinguet. donec eiciat ad uictoriam iudicium. & in nomine eius gentes sperabunt.

Tunc oblatu se fecit daemonium habens. caecus & mutus. & cunctauit eum. ita ut loqueretur & uideret.

Et stupebant omnes turbae & dicebant. Numquid hic est filius dadi. pharisaei autem audientes. dixerunt. hic non eicit demones nisi in beelzebub principe daemoniorum.

Ihs autem sciens cogitationes eorum. dixit eis. Omne regnum diuisum contra se desolabitur. & omnis ciuitas uel domus diuisa contra se non stabit. & si satanas satanam eicit. aduersus se diuisus est. quomodo ergo stabit regnum eius. & si ego in beelzebub eicio demones filii uestri in quo eiciunt. ideo ipsi iudices erunt uestri. si autem ego in spiritu dei eicio demones. igitur puenit in uos regnum dei. aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis. & uasa eius diripere. nisi quia prius alligauerit fortem. & tunc domum illius diripiet.

Quia non est mecum contra me est. & qui non congregat mecum spargit. Ideo dico uobis. omne peccatum & blasphemia

remittitur hominibus. sp̄s autē blasphemiae non remittitur.
 & quicumque dixerit uerbum contra filium hominis remittitur ei.
 quia autē dixerit contra sp̄m s̄m non remittitur ei. neque
 in hoc saeculo neque in futuro.

Deo
sol

Aut facite arborem bonam. & fructus eius bonus. aut facite
 arborem malam. & fructus eius malus. siquidem ex fructu
 arbore cognoscitur. progenies uis perarum quomodo potestis bona
 loqui cum sitis mali. ex abundantia enim cordis os loquitur.

Deo
sol

Bonus homo de bono thesauro profert bona. & malus homo
 de malo thesauro profert mala.

Deo
sol

Dico autē uobis. quomodo ne uerbum otiosum qđ loquuti fuerint
 homines reddent rationem de eo in die iudicii. ex uerbis enī
 tuis iustificaberis. & ex uerbis tuis condemnaberis.

Deo
sol

Tunc responderunt ei quidam de scribis. & pharisaei dicentes.
 magister. uolumus a te signum uidere.

Deo
sol

Qui respondens ait illis. Generatio mala & adultera signum
 quaerit. & signum non dabitur ei nisi signū ionae prophetae.
 sicut enim fuit ionas in uentre ceti tribus diebus & tribus
 noctibus. sic erit filius hominis in corde terrae tribus diebus
 & tribus noctibus. Unum enim ut surgent in iudicio cum genera
 tione ista & condemnabunt eam. quia paenitentiam egerunt
 in praedicatione ionae. & ecce plusquam iona hic. Regina
 austri surgat in iudicio cum generatione ista & condemnabit
 eam. quia uenit a finibus terrae audire sapientiam salo
 monis. & ecce mo plusquam salomon hic.

Deo
sol

Cum autē inmundus. sp̄s exierit ab homine. ambulat
 per loca arida quaerens requiem & non inuenit. Tunc dicit.
 Reuertar in domum meam unde exiui. & ueniens inuenit.

uacantem scopis mundatam & ornata. tunc uadit & ad
sumit septem alios sps secum nequioresse: & intrantes
habitant ibi: & fiunt nouissima hominis illius: peiora
prioribus: sic erit & generationi huic pessimae.

Ad huc eo loquente ad turbas. ecce mater eius & frs stabant
foris querentes loqui. Dixit autem quidam: ecce mater
tua & fratres tui foris sunt querentes te: at ipse respondens
dicens sibi ait: quae est mater mea & qui sunt fratres mei.
& extendens manum in discipulos suos. dixit: ecce mater
& fratres mei: quicumque enim fecerit uoluntatem patris mei
qui in caelis est. Ipse enim & frater & soror & mater est.

In illa die exiens illis de domo sedebat secus
mare. & congregatae sunt ad eum turbae multae. tunc in
nauculam ascendens sedens: & omnis turba stabat in latere.
& locutus est eis multa in parabolis dicens: ecce exiit quis seminat
seminare. & dum seminat quaedam ceciderunt secus uiam.
& uenerunt uolucres & comederunt ea: alia autem ceciderunt.
In petrosa ubi non habebat terram multam: & continuo
exortasunt quia non habebant altitudinem terrae. sole
autem orto aestuauerunt & quia non habebant radicem
aruerunt: alia autem ceciderunt in spinas & creuerunt
spinae & suffocauerunt ea: alia autem ceciderunt in terram
bonam & dabant fructum. aliud centesimum aliud sexage
simum. aliud tricesimum. qui habet & aures audiendi audiat:
& accedentes discipuli dixerunt ei: quare in parabolis loqueris.
eis. qui respondens ait illis: quia uobis datum est nosse
mysteria regni caelorum. illis autem non est datum.

Qui enim habet & dabitur ei & abundabit quia autem non habet

& quod habet auferet & urabeo.

In expositio
in expositio
in expositio
in expositio

§

§

§

§

§

In expositio
in expositio
in expositio

Ideo in parabolis loquor eis. quia audientes non vident. & audientes non vident. Neque intelligunt. & adimpletur in eis propheta esaiæ dicens. auditu auditis & non intelligitis. & audientes videbitis & non videbitis. In crassatum est enim cor populi huius. & auribus grauitate audierunt. & oculos suos cluserunt. Nequando videant oculis. & auribus audiant. & corde intelligant. & conuertantur & sanentur.

Uestri autem beati oculi quia vident. & aures vestrae quia audiunt. amen quippe dico vobis. quia multa prophetae & iusti cupierunt videre quae videtis. & non viderunt. & audire quae auditis & non audierunt.

In expositio
in expositio
in expositio

Vos ergo audite parabolas seminatæ. Omnis qui audit uerbum regni & non intelligit. uentilatus est & rapit quod seminatum est. hic corde uis. hic est qui secus uiam seminatus est. qui autem supra petrosa seminatus est. hic est qui uerbum audit. & continuo cum gaudio accipit illud. Non habet autem in se radicem sed est temporalis. facta autem tribulatione & persecutione. propter uerbum continuo scandalizatur. qui autem est seminatus in spinis. hic est qui uerbum audit. & sollicitudo seculi istius & fallacia diuitiarum suffocat uerbum. & sine fructu efficitur. qui uero in terra bona seminatus est. hic est qui audit uerbum & intelligit. & fructum adfert. & facit aliud quidem centesimū. aliud autem sexagesimū. aliud uero tricesimū.

In expositio
in expositio
in expositio

Aliam parabolam proposuit illis dicens. simile factum est regnum caelorum homini. qui seminauit bonum semen in agro suo. cum autem dormirent homines. uenit inimicus eius. & super seminauit zizania in medio tritici & abiit. cum autem creuisset

herba & fructum fecisset. tunc apparuerunt & zizania.
 Accedentes autem serui patris familias dixerunt ei. Domine.
 nonne bonum semen seminasti in agro tuo. unde ergo habet
 zizania. & ait illis. Inimicus homo hoc fecit. serui autem
 dixerunt ei. Visimus & colligimus ea. & ait. Non. Ne forte
 colligentes zizania eradicetis simul cum eis & triticum.
 sinte utraque crescere usque ad messem. & in tempore messis
 dicam messoribus. colligite primum zizania & alligate ea
 fasciculos ad comburendum. triticum autem
 congregate in horreum meum. 7

Aliam parabolam proposuit eis dicens. simile est regnum caelorum
 grano sinapis. quod accipiens homo seminavit in agro suo.
 quod minimum quidem est omnibus seminibus. cum autem
 creuerit. maiore est omnibus holeribus. & fit arbor. ita ut
 uolucres caeli ueniant & habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus est eis. simile est regnum caelorum
 fermento quod acceperit mulier abscondit in farinae satis
 tribus. Donec fermentatum est totum.

Haec omnia locutus est ih̄s in parabolis ad turbas. & sine parabolis
 non loquebatur eis. ut impleretur quod dictum erat
 per prophetam dicentem. aperiam in parabolis os meum.
 eructabo abscondita a constitutione mundi.

Tunc dimissis turbis uenit in domum. & accesserunt ad eum
 discipuli eius dicentes. Disserenobis parabolam zizaniorum
 agri. qui respondens ait. qui seminat bonum semen.
 est filius hominis. ager autem est mundus. bonum uero
 semen. hi sunt filii regni. Zizania autem filii sunt nequam.
 Inimicus autem qui seminauit ea. est diabolus. messis uero.

consummatio saeculi. messores autem angeli sunt. sicut ergo colliguntur zizania & igni conburuntur. sic erit in consummatione saeculi. & tunc & filius hominis angelos suos & colligent de regno eius omnia scandala & eos qui faciunt iniquitatem. & mittent eos in caminum ignis. ibi erit flatus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. qui habet aures audiendi audiat.

Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro. quem inuenit homo abscondit. & praegaudio illius uadit & uendit uniuersa quae habet. & emit agrum illum. Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori. quaerenti bonas margaritas. Inuenta autem una pretiosa margarita abiit & uendidit omnia quae habuit & emit eam. Iterum simile est regnum caelorum saginasse in mare. & ex omni genere piscium congregant. quam cum impleta esset educentes & secus litus sedentes elegerunt bonos in uasa. malos autem foras miserunt. sic erit in consummatione saeculi. exhibunt angeli & separabunt malos de medio iustorum. & mittent eos in caminum ignis. ibi erit flatus & stridor dentium. Intellexistis haec omnia. dicunt ei & iam. dñe. ait illis. Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum similis est homini patri familias. qui profert de thesauro suo noua & uetera.

Et factum est cum consummasset ih̄s parabolas istas transiit inde.

Et ueniens in patriam suam docebat eos in synagogis eorum. ita ut mirarentur & dicerent. unde huic sapientia haec & uirtutes. Nonne hic est fabri filius. Nonne mater eius dicitur maria. & fratres eius iacobus & ioseph & simon & iudas. & sorores eius. Nonne omnes apud nos sunt. unde ergo huic omnia ista. & scandalizabantur in eo.

Luci
xii
lu. xiiii
10. lxxvii

Ihū autem dixit: Non est propheta sine honore nisi in patria sua & in domo sua. & non fecit ibi uirtutes multas propter incredulitatem illorum.

In illo tempore autem iherosolymis erat ihū & pueri eius. hic est iohannes baptista ipse qui erat mortuus. & uideo uirtutes operantur in eo.

Herodes enim tenuit iohannem & alligauit eum & posuit in carere propter herodiam uxorem fratris sui. Dicebat enim illi iohannes. Non licet tibi habere eam. & uolens illum occidere. timuit populum. quia sicut propheta cum habebant.

Die autem natalis herodis. saltauit filia herodiadis in medio. & placuit herodi. unde cum iuramento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. at illa premonita a matre sua.

Damini inquit hic in disco caput iohannis baptiste. & contristatus est rex. propter iuramentum autem & eos qui pariter recumbant iussit dari. misitque & decollauit iohannem in carcere. & adlatum est caput eius in disco. & datum est puella. & tulit matris suae. & accedentes discipuli eius. tulerunt corpus & sepelierunt illud. & uenientes nuntiauerunt ihū.

Quodcumque audisset ihū secessit inde in nauicula. in locum desertum seorsum. & cum audissent turbae. sequutaes sunt eum pedestres decem milibus. & cecidit uidit turbam multam & misertus est eius. & curauit languidos eorum.

Vespere autem facto. accesserunt ad eum discipuli eius. dicentes. Desertus est locus & hora iam praeteriit. dimitte turbas ut euntes in castralla emant sibi escas. ihū autem dixit. Non habent necesse ire. Date illis uos manducare. Responderunt ei. Non habemus hic. nisi quinque panes & duos pisces. quattuor.

adferre illos in hunc. & cum iussisset turbam discumbere super
foenum. acceptis quinque panibus & duobus piscibus. aspiciens
in caelum benedixit & fregit. & dedit discipulis panes. discipuli
autem turbis. & manducauerunt omnes & saturati sunt.

& tulerunt reliquias. duodecim cophinos fragmentorum
plenos. manducantium autem fuit numerus quinquemilia
uirorum. exceptis mulieribus & paruulis.

In exilium
m. l. c.

Et statim iussit discipulos ascendere in nauiculam & praecedere
eum trans fretum. donec dimitteret turbas.

In exilium
m. l. c.
In exilium
m. l. c.
In exilium
m. l. c.

Et dimissa turba ascendit in montem solus orare.

Vespere autem facto. solus erat ibi. Nauicula autem in medio
mari iactabatur fluctibus. erat enim contrarius uentus.
quarta autem uigilia noctis. uenit ad eos ambulans super mare.
& uidentes eum super mare ambulantem. turbati sunt
dicentes. quia fantasma est. & praeter timorem clamauerunt.
Statimque ih̄s locutus est eis dicens. habete fiduciam. ego sum
nolite timere.

In exilium
m. l. c.

Respondens autem petrus dixit. dñe. si tu es iube me uenire ad te
super aquas. & ipse ait. ueni. & descendens petrus
de nauicula. ambulabat super aquam ut ueniret ad ih̄m.
uidens uero uentum ualidum. timuit. & cum coepisset mergi.
clamauit dicens. Dñe. saluum me fac. & continuo ih̄s
extendens manum adprehendit eum. & ait illi.
modicae fidei quare dubitasti.

In exilium
m. l. c.

Et cum ascendisset in nauiculam. cessauit uentus. qui cum in nauicula
erant. uenerunt & adorauerunt eum dicentes. uere filius dei es.

In exilium
m. l. c.

Et cum transisset uenerunt in terram gennesar. & cum
cognouissent eum unilocullus. miserunt huiusmodi

regionem illam. & optulerunt ei omnes male habentes. & rogabant eum ut uel simbriae uestimentis tangere. & quicumque tangerent saluati sunt.

xy
Jo. 8.
8. b. d.

Tunc accedentes scribae & pharisaei dicentes. quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum. Non enim lauant manus suas cum pane manducant. Ipse autem respondens ait illis. quare & uos transgredimini mandatum dei propter traditionem uestram. Nam dicit. honorare patrem & matrem. & qui male dixerit patri uel matri. morte moriatur. Uos autem dicitis. quicumque dixerit patri uel matri minus quodcumque est ex me ab ipso derit. & non honorificauit patrem suum aut matrem. & irritum fecistis mandatum dei propter traditionem uestram. hypocritae. bene propheta ait de uobis esaias dicens. populus hic labiis me honorat. cor autem eorum longe est a me. sine causa autem colunt me. docentes doctrinas mandata hominum. & conuocatis ad se turbis. dicitis. audite & intellegite. Non quod intrat in os colinquit hominem. sed quod procedit ex ore. hoc colinquit hominem.

Jo. 8.
sol.

Tunc accedentes discipuli eius dixerunt ei. scis qui pharisaei audito uerbo scandalizati sunt. At ille respondens ait. Omnis plantatio quam non plantauit pater meus caelestis eradicabitur.

Jo. 8.
Lu. 11.

Similes illis caeci sunt duces caecorum. Caecus autem si caeco ducatum prestat. ambo in foueam cadunt.

Jo. 8.
8. b. d.

Respondens autem pater. Dicit ei. edisserenobis parabolam istam. At ille dicit. Adhuc & uos sine intellectu estis. Non intellegitis. quia omne quod in os intrat in uenterem uadit.

& in secessum emittitur quae autem procedunt de ore de corde
exiunt. & aco inquinant hominem. de corde enim exeunt
cogitationes male. homicidia. adulteria. fornicationes. furta
falsae testimonia. blasphemiae. haec sunt quae co inquinant hominem.
non lotis aut manibus manducare. non co inquinat hominem.
et egressus inde ih̄s. secessit in partes tyri & sidonis. & ecce mulier
chananea a finibus illis segressa. clamauit dicens. misere mei
dñe fili dauid. filia mea male ad te monia uexatur. quoniam
respondisti uerbum. & accedentes discipuli eius. rogabant
eum dicens. Dimitte eam. quia clamat post nos.

Ad hunc
locum

Ipsa autem respondens. ait. Non sum missus. nisi ad ues
quae perierint domus istae.

Ad hunc
locum

At illa uenit. & adorauit eum dicens. Dñe adiuuane. qui re
spondens. ait. Non est bonum sumere panem filiorum. & mitti
canibus. at illa dixit. & amiche. Nam & canes edunt
de micis. quae cadunt de mensa domini suorum.
tunc respondens ih̄s. ait illi. Omulier. magna est fides tua.
fiat tibi sicut uis. & sanata est filia eius. ex illa hora.

Ad hunc
locum

Ecce cum transisset inde ih̄s. uenit secus mare galilaeae. & ascendens
in montem sedebat ibi. & accesserunt ad eum turba multa
habentes secum mutos. caecos. claudos. debiles. & alios multos.
& prodeiecerunt eos ad pedes eius. & curauit eos. ita ut turbae
mirarentur. uidentes mutos loquentes. claudos ambulantes.
caecos uidentes. & magnificabant eum in israhel.

XVI

Ihs autem conuocatis discipulis suis dixit
misereor turbae. quia triduum iam perseuerant mecum. & non
habent quod manducare. & dimittere eos leiuos nolo. ne defi
ciant in uia. & dicunt ei discipuli. unde ergo nobis in deserto

panes tantos ut faceremus turbam tantam. & ait illis ihs,
 quot panes habetis. & illi dixerunt. septem. & paucos pisceculos.
 & precepit turba ut discumberent super terram. & accipiens
 ihs septem panes. & pisces. & gratias agens fregit & dedit
 discipulis suis. & discipuli dederunt populo. & comederunt
 omnes & saturati sunt. & quot super fuit de fragmentis.
 tulerunt septem sportas plenas. erant autem qui man-
 ducaverunt quattuor milia hominum extra paruulos
 & mulieres. & dimissa turba ascendit in nauiculam.
 & uenit in finis magedan.

Et accesserunt ad eum pharisei & sadducei temptantes.
 & rogauerunt eum. ut signum de caelo ostenderet eis.

Aille respondens ait eis. factum est sperere. dictis serenum erit.
 rubicundum est enim caelum & mane hodie tempestas.
 rutilat enim triste caelum. faciem ergo caeli diiudicare
 nostis. signa autem temporum non potestis.

Generatio mala & adultera signum quaerit. & signum non dabitur ei.
 nisi signum ionae. & relictis illis abiit. & cum uenissent
 discipuli eius trans fretum. oblitiscunt panes accipere.

Quid dixit illis. Intuemini & caue a fermento
 phariseorum & sadduceorum.

Atillicogitabant intra se dicentes. quia panes non accepimus.
 sciens autem ihs. dixit. quid cogitatis intra uos modica fidei
 quia panes non habetis. non dum intellegitis. neque recordamini
 quinque panum in quinque milia hominum. & quot cophinos
 sumpsistis. Neque septem panum & quattuor milia hominum.
 & quot sportas sumpsistis. quare non intellegitis quia
 non de panedixi uobis. Caue a fermento phariseorum

debet
 de locum
 in locum
 illi

debet
 la elsi

debet
 de locum

debet
 de locum
 la elsi

debet
 de locum

Matth
21
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Matth
21
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Matth
21
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Matth
21
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Matth
21
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

& adducaeorum. tunc intellexerunt quia non dixerit cauendu
a fermento panu. sed a doctrina phariseoru & adducaeorum.

Venit autem ih̄s in partem caesarea philippi. & interrogabat disci
pulos suos dicens. quē dicunt homines esse filium hominis.
at illi dixerunt. alii iohannem baptistam. alii autē heliam.
alii uero hieremiam. aut unum ex prophetis. Dicit illis ih̄s.
uos autem quem me esse dicetis. Respondit symon petrus.

Dixit. tu es x̄ps filius diuini.

Respondens autem ih̄s. dixit ei. beatus es symon bariona. quia
caro & sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui in caelis est.
& ego dico tibi. quia tu es petrus & super hanc petram. aedificabo
ecclesiam meam. & portae inferi non prauelebunt aduersus
eam. & tibi dabo clauēs regni caelorum. & quodcumque
ligaueris super terram. erit ligatum in caelis. & quodcumque
solueris super terram. erit solutum in caelis.

Tunc praecepit discipulis suis. ut nemini dicerent quia ipse esset
ih̄s x̄ps. exinde coepit ih̄s ostendere discipulis suis. quia oportet
eum ire iherosolimam. & multa pati a senioribus & scribis.
& principibus sacerdotum. & occidi. & tertio die resurgere.

Et assumens eum petrus. coepit increpare illum dicens. abs te
acedne. non erit tibi hoc. qui conuersus dixit petro.
ua de post me satanas. scandalum es mihi quia non sapis ea
quae di sunt. sed ea quae hominum.

Tunc ih̄s dixit discipulis suis. si quis uult post me uenire abneget
se & ipsum. & tollat crucem suam & sequatur me. quem
uoluerit animam suam saluam facere. perdat eam. qui autem
perdidit animam suam propter me. inueniet eam. quidem
prodest homini si mundum uniuersum lucratur. animae

uerosue dārimētum patiatur: autquam dabit homo
commutationem pro anima sua.

De hoc
sol

Filius enim hominis uenturus est in gloria patris sui cum angelis
suis: & tunc reddet unicuique secundum opera eius.

De hoc
et lucam
lu xxi

Amen dico uobis: sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt
mortem: donec uideant filium hominis uenientē in regno suo.

xvii

E *POST DIES SEX AD SUAVIPTILIS PETRUM ET IACOBUM*

& iohannem fratrem eius: & ducit illos in montē excelsū seor-
sum: & transfiguratus est ante eos: & resplenduit facies eius
sicut sol: uestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix.
Et ecce apparuerunt illis moyses & elias: cum eo loquentes.
Respondens autem pater: dixit ad ih̄m: Dñe. bonum est nos huc se-
sum: faciamus hic tria tabernacula: tibi unū & moysi unum
& eliae unum: adhuc eo loquente: ecce nubes lucida obumbra-
uit eos: & ecce uox de nubē dicens: hic est filius meus dilectus.
In quo mihi bene conplacui: ipsum audite: & audientes discipuli
ceciderunt in faciem suam & timuerunt ualde: & accessit ih̄s
& cōtigit eos: dixitque eis: surgite & nolite timere. Leuantes
autem oculos suos: neminem uiderunt nisi solū ih̄m: & des-
cendentibus illis de monte: precepit ih̄s dicens: Neminus
reuelare uisionem: donec filius hominis a mortuis resurgat.

De hoc
et lucam
lu xxii

Et interrogauerunt eum discipuli dicentes: quid ergo scribae
dicunt: qđ heliam oportet primū uenire: & iller respondens:
ait eis: helias quidem uenturus est & restituet omnia: dico autem
uobis: quia helias iam uenit & non cognouerunt eū: sed fecerunt
in eo quaecumque uoluerunt: sic & filius hominis passurus est ab eis.

De hoc
et lucam
lu xxiii

Tunc intellexerunt discipuli: quia de iohanne baptista dixisset eis.
Et cum uenisset ad turban: accessit ad eum homo genibus prouolutus

ante eum dicens: Dñe. miserere filio meo. quia lunaticus est & male
patitur. Nam sepe cadit in igne. & crebro in aqua. & obtulit eum
discipulis suis. & non potuerunt curare eum. respondens ih̄s ait.
O generatio incredula & perversa. quousque ero uobiscum. usquequo
patiar uos. adferet huc illum ad me. & increpauit illum ih̄s.
& exiit ab eo demonium. & curatus est puer ex illa hora.

Matthaei
lu. 9.

Tunc accesserunt discipuli ad ih̄m secundo. & dixerunt. quare nos
non potuimus eicere illum. dicit illis. propter incredulitatem uestram.

Amen qui ppe dico uobis. si habueritis fidem sicut granum sinapis
dicitis monti huic transi hinc & transibit. & nihil impossibile erit
uob. hoc autem genus non eicitur nisi orationem & ieiunium.

Matthaei
lu. 11.

Conuersantibus autem in galilea. dixit illis ih̄s. filius hominis
tradendus est in manus hominum & occident eum. & tertio
die resurgens. & contristati sunt uehementer.

Matthaei
sol.

E cum uenissent capharnaum. accesserunt quididragma accipi
ebant ad paxurum. & dixerunt ei. magister ur non soluit didragma
ait. & iam. & cum intraisset in domum. praeuenit eum ih̄s dicens.
quid tibi uide. & respondit symon. rex terrae a quibus accipiunt tributum.
uel censum. a filiis suis an ab alienis. & ille dixit. ab alienis.
Dixit illi ih̄s. ergo liberi sunt filii. ut autem non scandalizemus
eos. uade ad mare & intra te hamum. & cum piscem qui primus
ascenderit tolle. & aperto ore eius inuenies staterem.
illum sumens. dabis pro me & te.

XVIII
Matthaei
lu. 11.

In illa hora accesserunt discipuli ad ih̄m
dicentes. quis putas maior est in regno caelorum. & aduocans ih̄s
paruulum. statuit eum in medio eorum. & dixit. amen dico uobis.
quis conuersus fuerit & efficiamur sic paruuli. in hiis ab his in regno
caelorum. quicumque ergo humiliauerit se sicut paruulus. hic est maior
in regno caelorum.

& qui suscepit unum paruulum talem in nomine meo. me suscepit.
Quia uero scandalizauerit unum de pusillis istis qui in me credunt.
expedite ut suspendatur mola asinaria in collo eius & demergatur
in profundum maris. uae mundo ab scandalis. necesse est enim
ut ueniant scandala. uerum tamen. uae homini per quem scandalum uenit.
Sicut manus tua uel pes tuus scandalizat. abscide eum & proice
abste. bonum est tibi ad uitam ingredi debilem uel claudum.
quam duas manus uel duos pedes habentem mitti in ignem aeternum.
& si oculus tuus scandalizat. erue eum & proice abste. bonum
tibi est unum oculum habentem in uitam iterare. quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis.
Uidete ne contemnatis unum ex his pusillis. dico enim uobis.
quia angelus eorum in caelis semper uidet faciem patris mei qui in caelis
est. uenit enim filius hominis saluare quod perierat.
Qui duobis uidetur. si fuerint alicui centum oues. & errauerit
una ex eis. nonne reliquid nonaginta nouem in montibus. & uadit
querere eam. quae errauerit. & si contigerit ut inueniat eam.
Amendico uobis. quia gaudeo super eam magis quam super nonaginta
nouem quae non errauerunt. sic non est uoluntas patris mei
qui in caelis est. ut pereat unus de pusillis istis.
Sicutem peccauerit in te frater tuus. uade & corripe eum in te
& ipsum solum. si te audierit. lucratus es fratri tuo.
Sicut non te audierit. adhibe tecum adhuc unum uel duos. ut more
duorum testium uel trium sit omne uerbum. quod si non
audierit eos. dice ecclesiae. si autem ecclesiam non audierit.
sit tibi sicut & ethnicus & publicanus.
Amendico uobis. quaecumque alligaueritis super terram. erunt ligata
& in caelo. & quaecumque solueritis super terram. erunt soluta & in caelo.

In hoc
est
scilicet

In hoc
est

In hoc
est

In hoc
est

In hoc
est

In hoc
est

In hoc
est

De lxxxviii
sol

Iterum dico uobis. quia si duo ex uobis consenserint super terram
de omnire. quamcumque petierint. fiet illis a patre meo qui
in caelis est. ubi enim sunt duo ueteres congregati in nomine
meo. ibi sum in medio eorum.

De lxxxviii
lxxxviii

Tunc accedens pater ad eum. dixit. Domine. quotiens peccabit
in me frater meus & dimittam ei usque septies. Dicit illi. Non
dico tibi usque septies. sed usque septuagies septies.

XVIII
De lxxxviii
sol

IOCO AD SIMONEM PETRUM ET ALIOS DISCIPULOS
homini regi qui uoluit rationem ponere cum seruis suis. & cum
cepisset rationem ponere. oblatus est ei unus qui debebat
decim milia talenta. Cum autem non haberet unde reddere.
iussit eum dominus uendari. & uxorem eius & filios. & omnia
quae habebat & reddi. proci dens autem seruus ille. orabat
eum dicens. patientiam habet in me. & omnia reddam tibi.
Misertus autem dominus seruus ille. dimisit eum & debitum
dimisit ei. egressus autem seruus ille. inuenit unum de seruis
suis qui debebat ei centum denarios. & tenens suffocabat
eum dicens. Redde quod debes. & proci dens conseruus eius
rogabat eum dicens. patientiam habet in me & omnia reddam
tibi. ille autem noluit. sed abiecit eum in carcerem.
donec redderet debitum. uidentes autem conserui eius quae fi
ebant. conterriti sunt ualde. & uenerunt & narrauerunt
domino suo. omnia quae facta fuerant. Tunc uocauit illum
dominus suus & ait illi. seruus nequam. omne debitum dimisi
tibi. quoniam rogasti me. Non ergo oportuit & remitteri conseruum
sicut & ego tuum misertus sum. & iratus dominus eius. tradidit
eum tortoribus quoad usque redderet uniuersum debitum.
sic & pater meus caelestis faciat uobis. si non remiseritis unus

quisque fratri suo de cordibus uestris.

Et factum est cum consummasset ih̄s sermones istos: migravit
 a galilea. & uenit in fines iudaeae. trans iordanem. & sequentes sunt
 eum turbae multae. & curauit eos ibi. & accesserunt ad eum
 pharisaei. temptantes eum & dicentes. sile & homini dimittere
 uxorem suam quacumque ex causa: qui respondens ait eis.
 Non legistis quia qui fecit ab initio masculum & femina fecit eos.
 & dñe. propter hoc dimittit homo patrem & matrem & adheret
 uxori suae. & erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo.
 sed una caro. quod ergo dñs coniunxit. homo non separet.
 Dicunt illi. quid ergo moyses mandauit dari libellum repudii.
 & dimittere. ait illis. quomodo moyses adduxit uanum cordis uestri.
 promisi uobis dimittere uxores suas. ab initio autem non fuit sic.

Dico autem uobis: quia quicumque dimiserit uxorem suam.
 nisi ob fornicationem. & aliam duxerit. moechatur.
 & qui dimissam duxerit. moechatur.

Dicunt ei discipuli ei. si ita est causa homini cum uxore. non expedit nubere.
 quid dñe. non omnes capiunt uerbum istud. sed quibus datum est
 sunt enim eunuchi. quidam autem utero sic nati sunt. & sunt eunuchi.
 qui facti sunt ab hominibus. & sunt eunuchi. qui se ipsos castrauerunt
 propter regnum caelorum. qui potest capere. capiat.

Tunc oblati sunt ei paruuli. ut manus eis imponeret & oraret.
 Discipuli autem increpabant eos. ih̄s uero ait eis. sinite paruulos.
 & nolite eos prohibere ad me uenire. talium est enim regnum
 caelorum. & cum impositis & eis manus. abiit inde.

Et ecce unus accedens ait illi. magister bone. quid boni faciam.
 ut habeam uitam aeternam. quid dñe. quid me interrogas
 de bono. unus est bonus dñs. si autem uis ad uitam ingredi.

seruamanda dicit illi. quae. ih̄s autē dicit. Non homicidium facies. non adulterabis. non facies furtum. non falsum testimonium dices. honorapatrem & matrem. & diliges proximum tuum sicut teipsum. Dicit illi adulescens. omnia haec custodiui. quid adhuc mihi deest.

At illi ih̄s. si uis perfectus esse. uade uende quae habes & da pauperib. & habebis thesaurum in caelo & ueni sequere me.

Cum audisset autem adulescens uerbum abiit tristis. erat enim habens multas possessiones. ih̄s autem dixit discipulis suis.

Amendico uobis. quia diues difficile intrabit in regnū caelorum.

& iterum dico uobis. facilius est camelum per foramen acus transire. quā diutem intrare in regnum caelorum. auditis autē hi discipuli. mirabantur ualde dicentes. quis ergo poterit saluus esse. aspiciens autem ih̄s. dixit illis. apud homines hoc impossibile est. apud dñm autē omnia possibilia sunt. Tunc respondens p̄tr̄s. dixit ei. ecce nos reliquimus omnia & sequuti sumus te. quid ergo erit nobis.

Ih̄s autē dixit illis. amen dico uobis. q̄tuos qui sequuti estis me in generatione. cū sederit filius hominis in sedem maiestatis suae.

Sedebitis & uos sup̄ sedes duodecim. iudicantes duodecim tribus isrl̄.

Et omnis qui reliquit domum uel fratres aut sorores. aut patrem aut matrem. aut uxorem. aut filios. aut agros. propter nomen meum. centuplum accipiet. & uitam aeternam possidebit.

MULTA UT ERIT PRIMUM NOUITION ET PRIMUM PRIMUM.

Simile est regnum caelorum homini patri familias qui exiit primo mane conducere operarios in uineam suam. conuentione autē facta cum operariis ex denario diurno. misit eos in uineam suam. Et regressus circa horam tertiam uidit alios stantes in foro ocosos.

dic. q̄m
m̄. cum
in. conuentione
fatu

dic. q̄m
m̄. cum
in. conuentione
fatu

dic. q̄m
sol

dic. q̄m
in. conuentione
fatu

dic. q̄m
m̄. cum
in. conuentione
fatu

XX dic. q̄m
m̄. cum
in. conuentione
fatu

dic. q̄m
sol

& illis dixit. Ecce uos in uineam. & quod iustum fuerit dabo uobis.
 illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam &
 nonam horam & fecit similiter. Circa undecimam uero exiit.
 & inuenit alios stantes. & dicit illis. quid hic statis tota die otiosi.
 Dicunt ei. quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ecce uos in uineam.
 Cum sero autem factum esset. dicit dominus uinea procuratori suo.
 uoca operarios & redde illis mercedem. Incipiens
 a nouissimis. usque ad primos. Cum uenissent ergo
 qui circa undecimam horam uenerant. acceperunt
 singulos denarios. uenientes autem & primi. arbitrati
 sunt quod plus essent accepturi. acceperunt autem
 & ipsi singulos denarios. & accipientes. murmurabant aduersus
 patrem familias dicentes. Tim nouissimi una hora fecerunt
 & pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus diei & aestus.
 & illi respondens uineorum. dixit. amice. non facio tibi iniu-
 riam. Nonne ex denario conuenisti mecum. tolle quod tuum est
 & uade. uolo autem & huic nouissimo dare sicut & tibi.
 Aut non lux mihi quod uolo facere. an oculi tui nequam est.
 quia ego bonus sum. sicerunt nouissimi primi. & primi nouissimi.
 multi enim sunt uocati. pauci autem electi.
Et ascendens ih̄s hierosolimam. adsumpsit duodecim
 discipulos secreto. & ait illis. ecce ascendimus hierosolimam.
 & filius hominis tradetur principibus sacerdotum
 & scribis. & condemnabunt eum morte. & tradent eum
 gentibus ad deludendum. & flagellandum. & cruci-
 figendum. & tertia die resurget.
Tunc accessit ad eum mater filiorum zebedei cum filiis suis.
 adorans & petens aliquid ab eo. quid petat. quid uis.

at illi. Dicit sedeat hic duo filii mei unus ad dexteram tuam.
& unus ad sinistram In regno tuo. Respondens autem ih̄s dixit.
Nescitis quid petatis. potestis bibere calicem quem ego bibimus.
Dicunt ei possumus. & ait illis. calicem quidem meum bibetis.
sedere autem ad dexteram meam & sinistram. non est meum
dare uobis. sed quibus paratum est a patre meo.

Deum
et dicit
tu es pater

Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus. ih̄s autem
uocauit eos ad se. & ait. scitis quia principes gentium dominantur
eorum. & qui maiores sunt potestatem exercent eos. Non ita
erit inter uos. sed quicumque uoluerit inter uos maior fieri. situr
minister. & qui uoluerit inter uos primus esse erit uir seruus.

Deum
et dicit
tu es pater

Sicut filius hominis non uenit ministrari. sed ministrare.
& dare animam suam. redemptionem pro multis.

Deum
et dicit
tu es pater

Et egredientibus illis ab hiericho. sequuta est eum turba multa.
& ecce duo ceteri sedentes secus uiam. auerunt quia ih̄s transiret.
& clamauerunt dicentes. Domine. miserere nostri fili dauid.
Turba autem increpabat eos. ut tacerent. at illi magis clama-
bant dicentes. Domine. miserere nostri fili dauid. & stetit ih̄s.
& uocauit eos. & ait. quid uultis ut faciam uobis. Dicunt illi.
Domine. ut aperiantur oculi nostri. misertus autem eorum ih̄s
tangit oculos eorum. & confestim uiderunt. & sequuti sunt eum.

Deum
et dicit
tu es pater

Et cum ad propinquassent hiero solymam
& uenissent bethsagade montem oliuæ. tunc ih̄s misit duos
discipulos. dicens eis. Ite hic castellum quod contra uos est. & statim
inuenietis asinam alligatam & pullum cum ea. soluite.
& adducite mihi. & si quis uobis aliquid dixerit. Dicite.
quia dominus his opus habet. & confestim dimittet eos.

Deum
et dicit
tu es pater

Hoc autem factum est. ut adimpleretur quod dictum est

per prophetiam dicentem: Dicte filiae sion: ecce rex tuus
uenit tibi mansuetus. & sedens supra asinam. & pullum
filium subiugalis.

Lucan
et ex
in cap

Euntes autem discipuli. fecerunt sicut praecepit illis ih̄s.
& addixerunt asinam & pullum. & imposerunt super eos
uestimenta sua. & cum de super sedere fecerunt. plurima
autem turba. strauerunt uestimenta sua in uia. & alia autem
cedebant ramos de arboribus & sternebant in uia.

Lucan
et ex
in cap

Turbae autem quae praecedebant & quae sequebantur. clama-
bant dicentes. osanna filio dauid. benedictus qui uenit
in nomine dñi. osanna in altissimis.

Lucan
et ex
in cap

Et cum intrasset iherosolimam. commota est uniuersa ciuitas
dicens. quis est hic? populi autem dicebant. hic est ih̄s
propheta nazareth galilae.

Lucan
et ex
in cap

Et intrauit ih̄s in templum & ciebat omnes uendentes
& ementes in templo. & in ensas nummulariorum & cathedras
uendendum columbas euerit. & dixit eis. scriptum est.
Domus mea domus orationis uocabitur. uos autem fecistis
illam speluncam latronum.

Lucan
et ex
in cap

Et accesserunt ad eum caeci & claudi in templo. & sanauit eos.

Lucan
et ex
in cap

Uidentes autem principes sacerdotum & scribae mirabilia quae
fecit. & pueros clamantes in templo & dicentes. osanna filio dauid.
Indignati sunt & dixerunt ei. audis quid isti dicunt?

Ih̄s autem dixit eis. utique. Numquam legistis quia ex ore
infantium & lactantium perfecit laudem?

Lucan
et ex
in cap

Et relictis illis. abiit foras extra ciuitatem in bethaniam. ibique docuit eos
derognoti. & mane autem reuertens in ciuitatem esurit. & uidens
ficum arborem unam secus uiam uenit ad eam. & nihil

In c. xxi
et c. xxi

In c. xxi
et c. xxi

In c. xxi
et c. xxi

In c. xxi
et c. xxi

Inuenti hanc: Nisi folia tantum. & illi. numquā ex te fructus
nascatur in semper tēnū. & are facta est continuo ficulnea. &
uidentes discipuli. mirati sunt dicentes. quomodo continuo aruit.
Respondens autem illis. ait eis. Amen dico uobis. si habueritis
fidem & non hesitaueritis. Non solum de ficulnea facietis.
sed & simon tui dixeritis. tolle eam iace in mare sic.

Et omnia quaecumque petieritis in oratione credentes accipietis.

Et cum uenisset in templum. accesserunt ad eum docentes
principes sacerdotum & seniores populi dicentes. In qua potestate
haec facis. & quis tibi dedit hanc potestatem. Respondens illis.

Dixit eis. Interrogabo uos & ego unum sermonem. quem si
dixeritis mihi. & ego uobis dicam. In qua potestate haec facio.

Baptismus iohannis unde erat. ex celo an ex hominibus. At illi
cogitabant inter se dicentes. si dixerimus ex celo. dicet nobis.
quare ergo non credidistis illi. si autem dixerimus ex hominibus
timemus turbam. omnes enim habent iohannem sicut prophetam.
& respondentes illi. dixerunt. Nescimus. At illis & ipse.
Nec ego dico uobis. In qua potestate haec facio.

Quid autem uobis uidetur. homo quidam habebat duos filios.
& accedens ad primum. dixit. fili. uade hodie operare in uinea
mea. Ille autē respondens. ait. Nolo. postea autē paenitentia
motus. abiit. accedens autem ad alterum. dixit similiter.
At illi respondens. ait. eodnē. & in omniuit. qui ex duobus
fecit uoluntatem patris. dicunt. primus. Dicit illis illis.
Amen dico uobis. quia publicani & meretrices praecedunt uos in
regno dei. uenit autē ad uos iohannes in uia iustitiae. & non credidistis.
publicani autem & meretrices crediderunt. uos autē uidentes.
nec paenitentiam habuistis postea ut crederetis ei.

Matth
22
1-14
L. 1-14

Alia parabolam autem de vinea

paterfamilias qui plantauit vineam. & sepem circumdedit ei
& fodit hanc torcular. & edificauit turrem. & locauit eam agri-
colis. & peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum
adpropinquasset. misit seruos suos ad agricolas ut acciperent
fructus eius. & agricolae adprehensis seruis eius. alium ce-
ciderunt. alium occiderunt. alium uero lapidauerunt. iterum
misit alios seruos plures prioribus. & fecerunt illis similiter.
nouissime autem. misit ad eos filium suum dicens. uerebuntur
filium meum. agricolae autem uidentes filium. dixerunt
hucase. hic est heres. uenite occidamus eum. & habebimus
hereditatem eius. & adprehensum eum eiecerunt extra
vineam. & occiderunt. Cum ergo ueniret dominus vineae.
quid faciat agricolis illis. auertit illi. male male perdet.
& vineam locabit aliis agricolis. qui reddant ei fructum tem-
poribus suis. Dicit illis ih̄s. Numquam legistis in scripturis.
Lapidem quem reprobauerunt aedificantes. hic factus est
in caput anguli. ad nō factum est istud. & est mirabile
in oculis nr̄is. Ideo dico uobis. quia auferetur a uobis regnū dī.
& dabitur genti facienti fructus eius. & qui ceciderit
super lapidem istum. confringetur. super quem uero
cecidert. conteretur.

Matth
22
15-14
L. 15-14

Et cum audissent principes sacerdotum & pharisaei parabolas
eius. cognouerunt quod de ipso diceretur. & querentes eum
tenere. timuerunt turbas. quos sicut propheta meum habebant.

Matth
22
15-14
L. 15-14

Et respondens ih̄s. dixit iterum in parabolis. dicens eis. simile
factum est regnum caelorum homini regi. qui fecit nuptias
filio suo. & misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias.

& inolebant uenire. Iterum misit alios seruos dicens, dicitetui
 tatis. ecce prandium meum paratum. tauri mei & alia occisa.
 & omnia parata. uenite ad nuptias. Illi autem. neglexerunt.
 & abierunt. alius in uillam suam. alius uero ad negotiationem
 suam. Reliqui uero tenuerunt seruos suos. & contumelia
 adfectos occiderunt. Rex autem cum audisset & iratus est.
 & missis exercitibus suis. perdidit homicidas illos & ciuitatem
 illorum succendit. Tunc ait seruis suis. Nuptiae quidem
 paratae sunt. sed qui inuitati erant. non fuerunt digni.
 Ite ergo ad exitus uiarum. & quoscumque inueneritis uocate
 ad nuptias. & egressi serui eius in uias. congregauerunt
 omnes quos inuenerunt malos & bonos, & impletae
 sunt nuptiae discumbentium.

In ex. xxi
 sol

I nter ait autem rex ut uideret discumbentes. & uidit ibi
 hominem non uestitum uestem nuptialem. & ait illi amice.
 quomodo huc intrasti. non habens uestem nuptialem. At ille.
 obmutuit. Tunc dicit rex ministris. ligatis pedibus eius & mani
 bus. mitte eum in tenebras exteriores. ibi erit fletus &
 stridor dentium. multi autem sunt uocati. pauci uero electi.

In ex. xxi
 In ex. xxi
 In ex. xxi

Tunc abeuntes pharisaei consilium inierunt ut caperent eum
 in sermone. & mittunt ei discipulos suos cum herodianis
 dicentes. magister. scimus quia ueraces es. & uiam rectam
 taces doces. & non est tibi cura de aliquo. non enim respicis
 personam hominum. Dic ergo nobis quid tibi uidetur.
 licet & censusum dari caesari an non. Cognita autem ista nequitia eoru
 ait. quid me temptatis hypocritae. ostendite nomis me census.
 At illi obtulerunt ei denarium. & ait illis ih̄s. cuius est
 imago haec & superscriptio. Dicunt ei. caesaris. Tunc ait illis.

Reddite ergo quae sunt caesaris caesari. & quae sunt dei deo.

& audientes mirati sunt. & relicto eo abierunt.

xxiii

In illa die accesserunt ad eum sadducei
quid dicunt non esse resurrectionem. & interrogauerunt
eum dicentes. magister. moyses dixit. si quis mortuus fuerit
non habens filium. ut ducat fratrem eius uxorem illius. & sus
citet semen fratri suo. Erant autem apud nos septem fratres.
& primus uxore. cuius defunctus est. & non habens semen.
reliquid uxorem suam fratri suo. similiter secundus & tertius
usque ad septimum. Nouissima autem omnium & mulier
defuncta est. In resurrectione ergo cuius erit de septem uxor.
omnes enim habuerunt eam. Respondens autem ih̄s. ait illis.
erriatis. nescientes scripturas neque ueritatem dei. In resurrec
tione enim. neque nubent. neque nubentur. sed sunt sicut
angelus in caelo. De resurrectione autem mortuorum. Non
legistis quod dictum est ad dicente uobis. ego sum dei abraham
& dei isaac. & dei iacob. Non estis mortuorum sed uiuentium.
& audientes turbati. mirabantur in doctrina eius.

In ceteris
et ceteris

Pharisaei autem audientes quod silentium inposuit sadduceis.
conuenerunt in uicem. & interrogauerunt eum unus ex eis.
legis doctor. temptans eum. magister. quae est mandatum
magnum in lege. ait illi ih̄s. Diliges dominum deum tuum ex toto
cordis tuo & in tota animata tua & in tota mentis tua. hoc est
maximum. & primum mandatum. secundum autem
simile est huic. Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his
duobus mandatis. uniuersa lex pendet & prophetae.

In ceteris
et ceteris
luc. 10. 27

Congregatis autem pharisaeis. interrogauit eos ih̄s dicens.
quid uobis uidetur de christo cuius filius est. Dicunt ei dauid.

at illis. quomodo ergo dauid dñi spū uocateum dñm dicens.
Dixit dñs dñs meo. sed ad dextris meis. Donec ponam inimicos
tuos. scabellum pedum tuorum.

Deo. xxi
m. xxi
l. xxi

Sic ergo dauid uocateum dñm. quomodo filius eius est. & nemo
poterat respondere ei uerbum. Neque ausus fuit ex illa die
quisquam eum amplius interrogare.

Deo. xxi
sol.

Tunc ih̄s locutus est ad turbas. & ad discipulos suos dicens.
super cathedram moysi sederunt scribae & pharisaei. omnia
ergo quaecumque dixerint uobis. seruate & facite. secundum
opera uero eorum. nolite facere. Dicunt enim. & non faciunt.

Deo. xxi
l. xxi

Alligant autem onera grauiā & inportabilia. & inponunt in
humeros hominum. digito autem suo nolunt ea mouere.

Deo. xxi
m. xxi
l. xxi
de. xxi

Omnia uero opera sua faciunt. ut uideantur ab hominibus.
Dilatant enim phylacteria sua. & magnificant simbrias.

Amant autem primos recubitus in carnis. & primas cathedras
in synagogis. & salutationes in foro. & uocari ab hominibus rabbi.

Deo. xxi
sol.

Vos autem nolite uocari rabbi. unus est enim magister uester.
om̄s autem uos fratres estis. & patrem. nolite uocare uobis
super terram. unus est enim pater uester. qui in caelis est.

Deo. xxi
l. xxi

Nec uocemini magistri. quia magister uester unus est xp̄s.
Qui maior est ur̄m. erit minor uester. qui autē se exaltauerit.
humiliabitur. & qui se humiliauerit. exaltabitur.

Deo. xxi
l. xxi
l. xxi

Vae uobis scribae & pharisaei
hypocritae. quia clauditis regnum caelorum ante homines.
uos enim non intratis. Neque ueniens finitis intrare.

Deo. xxi
sol.

Vae uobis scribae & pharisaei hypocritae. quia circūitis mare.
& aridam ut faciatis unum proselitum. & cum fuerit
factus factus eum filium gehennae. duplo quam uos.

matt

U. uobis duces cæci quid dicatis. quicumque iurauerit per templū
 nihil est. quia autem iurauerit in auro templi debet. stulti
 & cæci. quidem enim manifestum est aurum ante templum quod sanctificat
 aurum. & quicumque iurauerit in altare. nihil est.
 quicumque autem iurauerit in domo quod est super illud debet.
 cæci quidem enim manifestum est donum ante altare quod sanctificat donum.
 Quia ergo iuratur in altari iuratur in eo & in omnibus quæ super illud
 sunt. & quicumque iurauerit in templo iuratur in illo & in eo
 qui habitat in ipso. & qui iuratur in cælo. iuratur in throno dei
 & in eo qui sedet super eum.

Matth. 23.
 Luc. 11.

Vae autem uobis scribæ & pharisæi hypocritæ. qui decimatis
 mentam & ananiam & hyssinum. & reliquistis quæ grauiora
 sunt legis. iudicium & misericordiam & fidem. hæc oportuit
 facere. & illa non omittere.

Matth. 23.
 Luc. 11.

Duces cæci excolantes culicem. camelum autem glutientes.

Matth. 23.
 Luc. 11.

Vae uobis scribæ & pharisæi hypocritæ. qui a mundatis quod de
 foris est calicis & parapsidis. Intus autem pleni sunt rapina & in
 mundicia. pharisæi cæce. mundaprius quod Intus est calicis.
 & parapsidis. ut fiat & id quod de foris est mundum.

Matth. 23.
 Luc. 11.

Vae uobis scribæ & pharisæi hypocritæ. quia similes estis
 sepulchris dealbatis quæ a foris parent hominibus speciosa
 Intus uero pleni sunt ossibus mortuorum & omni spurcitia.
 sic & uos a foris quidem paratis hominibus iusti. Intus autem
 pleni estis hypocrisi & iniquitate.

Matth. 23.
 Luc. 11.

Vae uobis scribæ & pharisæi hypocritæ. qui edificatis sepulchra
 prophetarum. & ornatis monumenta iustorum. & dicatis.
 si fuissimus in diebus patrum nostrorum. Non essemus
 socuecorum. In sanguine prophetarum. itaque testimonio

acc. xxviii
sol

acc. xl
la. xli

acc. xv
la. xli
la. xlii

acc. xli
la. xlii
la. xliii

acc. xlii
la. xliii
la. xliiii

estis uobis in ipsis. quia filii estis eorum qui prophetas occiderunt.

Et uos implete mensuram patrum uestrorum. serpentes gemmina uiperarum. quomodo fugietis a iudicio gehennae.

Idcirco ecce ego mitto ad uos prophetas & sapientes & scribas. & ex illis occidetis & crucifigatis. & ex eis flagellabitis in synagogis uestris. & persequimini decuitatem in ciuitatem. ut ueniat super uos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram. & sanguine abeliusti. usque ad sanguinem zachariae filii barachiae. quem occidistis inter templum & altare. amen dico uobis. uenient haec omnia super generationem istam.

HIERUSALEM HIERUSALEM quae occidis prophetas & lapidas eos qui ad te missi sunt. quotiens uolu congregare filios tuos. quem ammodum gallina congregat pullos suos sub alas. & noluit. ecce relinquitur uobis domus ura deserta. Dico enim uobis. non me uidebitis amodo. donec dicatis. benedictus qui uenit in nomine domini.

Egressus ih̄s de templo ibat. & accesserunt discipuli eius. ut ostenderent ei aedificationem templi. Ipse autem respondens dixit illis. uidetis haec omnia. amen dico uobis. non relinquitur hic lapis super lapidem qui non destruat.

Sed tunc autem eo super montem oliuæ. accesserunt ad eum discipuli secretim dicentes. Dic nobis quando haec erunt. & quod signum aduentus tui & consummationis saeculi. & respondens ih̄s dixit eis. uidete ne quis uos seducat. multi enim uenient in nomine meo dicentes. ego sum xps. & multos seducunt. Audite utrum me facis proelia & opinionem proeliorum. uidete ne turbemini. oportet enim haec fieri. sed nondum est finis. Consurgat enim gens in gentem. & regnum in regnum.

& erunt pestilentiae & fames & terrae motus per loca.

haec autem omnia initia sunt dolorum.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Tunc tradent uos in tribulationem & occident uos. & eritis odio
omnibus gentibus propter nomen meum.

In celum
et ad eum

Et tunc scandalizabuntur multi & inuicem tradent. & odio habe-
bunt inuicem. & multi pseudo prophetae surgent & seducunt
multos. & quo abundauit iniquitas. refrigescet caritas multorum.
qui autem perseverauerit usque in finem hic saluus erit.

In celum
et ad eum

Et praedicabitur hoc euangelium regni in uersa orbe in testi-
monium omnibus gentibus. & tunc ueniet consummatio.

In celum
et ad eum

Cum ergo uideritis abominationem desolationis quae dicta est
adani helo propheta stantem in loco sancto. qui legit incollegat.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Tunc qui in iudea sunt fugiant ad montes. & qui in ierusalem. non descendat collere
aliquid de domo sua. & qui in agro. non reuertatur collere tunica suam.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Vae autem pregnantibus & nutriendis in illis diebus.

In celum
et ad eum

Ora autem ut non fiat fuga uestra in hieme uel sabbato.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Erunt enim tunc tribulationes magnae qualis non fuit ab initio
mundi usque modo. neque fiet.

In celum
et ad eum

Et si breuiata fuissent dies illi. non fieret salua omnis caro.
sed propter electos breuiabuntur dies illi.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Tunc si quis uobis dixerit. ecce hic christus aut illic nolite credere.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Surgent enim pseudo christi & pseudo prophetae. & dabunt
signa magna & prodigia. ita ut errorem inducantur.
si fieri potest & am electi. ecce praedixi uobis.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Si ergo dixerint uobis. ecce in deserto est nolite exire. ecce
in penarabilibus. nolite credere.

In celum
et ad eum
in celum
et ad eum

Sicut enim fulgor exiit ab oriente & patet usque in occidentem
ita erit & aduentus filii hominis.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Inclun
in d. om.

Vbi cumque fuerit corpus illuc congregabuntur aquilae.

Statim autem post tribulationem dierum illorum. sol obscura-
bitur. & luna non dabit lumen suum. & stellae cadent de caelo
& uirtutes caelorum commouebuntur. & tunc parebit
signum filii hominis in caelo.

Et tunc plangent omnes tribus terrae. & uidebunt filium hominis
uenientem in nubibus caeli. cum uirtute multa & maiestate.
& mittet angelos suos cum tuba & uocem magna & congregabunt
electos eius a quattuor uentis. a summis caelorum usque ad
terminos eorum. & ab arbore autem ficus discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit & folia nata. scitis quia prope est
aestas. ita & uos cum uideritis haec omnia. scitote quia prope
est in uentus. & mendico uobis. quia non praedixit
haec generatio donec omnia fiant. caelum & terra
transibunt. uerba uero mea non praedixibunt.

Dec die autem illa & hora nemo scit. neque angelici caelorum
nisi pater solus.

Sicut autem in diebus noe. ita erit & aduentus filii hominis.
sicut enim erant in diebus antediluuium. comedentes & bibentes
nubentes & nuptum tradentes. usque ad eum diem quo in-
trauit arca in noe. & non cognouerunt donec uenit diluuium
& tulit omnes. ita erit & aduentus filii hominis.

Tunc duo erunt in agro. unus adsumetur. & unus relinquetur.
duae molentes in mola. una adsumetur. & una relinquetur.
duo in lecto. unus adsumetur. & alter relinquetur.

Uigilate ergo quia nescitis quahora dominus uenturus sit.

Illud autem scitote. quod si furtim pater familias quahora fur
uenturus esset. uigilaret utique ut non furtim perderet domum suam.

Ideo & uos estoceparati quia quahora nescitis filius hominis uenturus est.

Agelau
in elon

Quispitas est fidelis seruus & prudens. quem constituit dominus
suus supra familiam suam. ut d& illis cibum h& tempore.

Agelau
la elu
& elon

Beatus ille seruus quem cum uenerit dominus eius. inuenerit sic
facientem. amen dico uob. quosup omnia bona sua. constituet eum.

Agelau
la elon

Sicut dixerit malus seruus ille in corde suo. moram facit
dominus meus uenire. & coepit percutere conseruos suos.
manduc& autem & bibat cum ebriis. uenit & dñs seruus illius
in die qua non sperat & hora qua ignorat & diuid& eum. partemq; eius
pon& cum hypocritis. illic erit fletus & stridor dentium.

Agelau
la elon

Tunc simile erit regnum celorum decem uirginibus quae acci
pientes lampades suas. exierunt obuiam sponso & sponsae.
quinque autem ex eis erant fatuae. & quinque prudentes. sed
quinque fatuae acceptis lampadibus. non sumpserunt oleum secum.
prudentes uero acceperunt oleum in uasis suis cum lampadibus.
moram autem facientes sponso. dormitauerunt omnes
& dormierunt. media autem nocte clamor factus est.
ecce sponsus uenit ex te obuiam ei. tunc surrexerunt
omnes uirgines ille. & ornauerunt lampades suas. fatuae
autem sapientibus dixerunt. Dato nobis de oleo uro. quia
lampades nostrae extinguuntur. Responderunt prudentes
dicentes. Ne forte non sufficiat nobis & uobis. hoc potius ad
uidentes & emite uobis. Dum autem irent emere. uenit
sponsus. & quae paratae erant intrauerunt cum eo ad nuptias.
& clausa est ianua. Nouissime uero ueniunt & reliqua
uirgines dicentes. Dñe. dñe. aperis nobis. at ille respondens.
ait. amen dico uobis. nescio uos. uigilate itaque. quia
nescitis diem. neque horam.

in celum
et in terram
et in omnia

in celum
et in terram
et in omnia

Sicut enim homo peregre proficiscens. uocauit seruos suos
& tradidit illis bona sua.

Et unum dedit quinque talenta. alii autem duo alii uero unum.
unusque secundum propriam uirtutem. & profectus est
statim. abiit autem qui quinque talenta acceperat. & opera-
tus est mercis. & lucratus est alia quinque. similiter quidam
acceperat. lucratus est alia duo. qui autem unum acceperat.
abiens fodit hic terra. & abscondit pecuniam domini sui.
Post multum uero temporis. uenit dominus seruorum illorum.

& posuit rationem cum eis. & accedens qui quinque talenta acce-
perat. operuit alia quinque talenta dicens. domine quinque talenta mihi
tradidisti. ecce alia quinque super lucratus sum. ait illi dominus. euge bone
serue & fidelis. quia super pauca fuisti fidelis. super multate constituam
hic in gaudium domini tui. accessit autem & qui duo talenta acceperat.
ait. Domine. duo talenta mihi tradidisti. ecce alia duo lucratus sum.
ait illi dominus. euge serue bone & fidelis. quia super pauca
fuisti fidelis. super multate constituam hic in gaudium domini
tui. accessit autem & qui unum talentum acceperat. ait.

Domine. scio quia homo durus es. & ubi non seminasti. & am-
gregas ubi non sparsisti. & timens abui & abscondi talentum
tuum hic terra. ecce habes quod tuum est. Respondens autem
dominus. dixit ei. serue male & piger sciebas quia melior
ubi non semino. & congrego ubi non sparsi. oportuit ergo te
mittere pecuniam meam nummularis. & ueniens ego
recepissem utique quod meum est cum usura. tollite itaque
ab eo talentum. & dattet qui habet decem talenta.

in celum
et in terram
et in omnia

Omni enim habenti dabitur & abundabit. ei autem qui non
habet. & quod uidetur habere auferetur ab eo.

Jacobus
luc. 10. 11.

Et iherusalem iherusalem eicte lucernas exteriores. illicite
flatus & stridor dentium,

Jacobus
luc. 10. 12.

Cum autem uenerit filius hominis in maiestate sua. & omnes
angeli cum eo. tunc sedebit super sedem maiestatis suae.
& congregabuntur ante eum omnes gentes. & separabit eos
ab inuicem. sicut pastor segregat oves ab hedis. & statuet
oves quidem ad dexteris suis. haedos autem a sinistris. tunc dicet
rebus quae ad dexteris eius erunt. uenite benedicti patris mei.
possidete paratum uobis regnum a constitutione mundi.
Esuriui enim. & dedistis mihi manducare. situi. & dedistis mihi
bibere. hospes eram. & collegistis me. nudus. & operuistis me.
Infirmus. & uisitastis me. In carcere eram. & uenistis ad me.
Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Dñe. quando te uidimus
esurientem & pauperem. sitientem. & dedimus tibi potum.
quando autem te uidimus hospitem & collegimus te.
aut nudum. & cooperuimus te. aut quando te uidimus infirmum.
aut in carcere. & uenimus ad te. & respondens rex. dicet illis.
Amendico uobis. quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis.
mihi fecistis. Tunc dicet & his qui a sinistris erunt.
Discedite a me maledicti in ignem aeternum. qui paratus est
diabolo & angelis eius. esuriui enim. & non dedistis mihi mandu-
care. situi. & non dedistis mihi potum. hospes eram. & non
collegistis me. nudus. & non operuistis me. infirmus & in
carcere. & non uisitastis me. Tunc respondebunt ei & ipsi
dicentes. Dñe. quando te uidimus esurientem aut sitientem.
aut hospitem. aut nudum. aut infirmum uel in carcere.
& non ministrauimus tibi. Tunc respondebit illis dicens.
Amendico uobis. quamdiu non fecistis uni de minoribus his.

nec mihi fecistis. & ibi mihi supplicium aeternum.
iustitiam autem in vitam aeternam.

XXVI **E**TFACTUO EST CUICUMQUE VIDERET IHS
sermone hos omnes. Dixit discipulis suis.

In celis
et in terra
in omni
loco

Scitis quia post biduum paschalis & filius hominis
tradetur ut crucifigatur.

In celis
et in terra

Tunc congregati sunt principes sacerdotum & seniores populi.
inter quos princeps sacerdotum quid dicebatur caiphas.
& consilium fecerunt. ut ih̄m dolotenerent & occiderent.

In celis
et in terra
in omni
loco

Dicebant autē. Non in die festo. Ne forte tumultus fiat in populo.

Cum autem esset ih̄s in bethania in domo symonis leprosi. accessit
ad eum mulier habens alabastrum unguenti preciosi.
& effudit super caput ipsius recumbentis. videntes autem
discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid perditio hac.
potuimus istud uendari multo. & dari pauperibus. sciens
autem ih̄s. ait illis. Quid molesti estis mulieri. opus bonum
operata est in me. Nam semper pauperes habetis
uobiscum. me autem non semper habebitis.

In celis
et in terra
in omni
loco

Mittens enim haec unguentum hoc in corpus meum ad sepeli-
endum me fecit. amen dico uobis. ubicumque praedicatum
fuerit hoc euangelium in toto mundo. dicetur. & quod haec
fecit in memoriam eius.

In celis
et in terra
in omni
loco

Tunc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth ad prin-
cipes sacerdotum. & ait illis. Quid uultis mihi dare. & ego uobis
eum tradam. illi constituerunt ei triginta argenteos.
& exinde quaerebat oportunitatem. ut eum traderet. primam
autem aximorum. accesserunt discipuli ad ih̄m dicentes.
ubi uis paremus tibi comedere pascha. ait ih̄s. Dixit.

te hinc iuramentum adquirendam. & dicit ei, magister dicit.
 tempus meum prope est. apud te facio pascha cum discipulis
 meis. & fecerunt discipuli sicut constituit illis ih̄s.
 & parauerunt pascha. Uespere autem facto. discumbebat
 cum duodecim discipulis suis. / *turus est.*

In ioh̄n̄ 13. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 Et edentibus illis dicit. amen dico uobis. qui uunus uirum me tradit
 & contristat ualde. coeperunt singuli dicere. Numquid ego sum dñe.

At ipse respondens ait. qui intingit mecum manum
 in parapside. hic me tradet. filius si quidem hominis uadit
 sicut scriptum est de illo.

Ule autem hominilli. per quem filius hominis tradetur.
 bonum erit ei. si natus non fuisset homo ille.

Respondens autem iudas. qui tradidit eum. Dicit.
 Numquid ego sum rabbi. ait illi. tu dixisti.

Cum autem illis accepit ih̄s panem. & benedixit
 ac fregit. deditque discipulis suis. & ait.
 accipite & comedite. hoc est corpus meum.

Et accipiens calicem. gratias agit. & dedit illis dicens. bibite
 ex hoc omnes. hic est enim sanguis meus noui testamenti.
 qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

Dico autem uobis. non bibam amodo de hoc genimine utris.
 usque in diem illum. cum illud bibam uobiscum
 nouum in regno patris mei.

Et in modico. exierunt in montem oliuæ.

XXVII Tunc dicit illis ih̄s. omnes uos scandalum
 patiemini in me. in ista nocte.

Scriptum est enim. percutiam pastorem. & dispergam oues
 gregis. postquam autem surrexero. p̄cedam uos in galileam.

in ce. lxxviii
in al. lxx
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Respondens autem petrus ait illi. & si omnes scandalizati fuerint
hinc. ego nunquam scandalizabor. ait illi ihs. amen dico tibi.
quia in hac nocte antequam gallus cantet. ter me negabis.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Ait illi petrus. & iam si oportuerit memor te cum. non te negabo.
similiter & omnes discipuli dixerunt.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Tunc venit ihs cum illis. in illam qua dicitur getsemani.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Et dixit discipulis suis. sed & hic donec uadam illuc & orare. & id sum po
pulo & duobus filiis zebedee. coepit contristari & maestus esse.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Tunc ait illis. tristis est anima mea usque ad mortem.
sustine & hic & uigilate mecum.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Et progressus pusillum. prociat in faciem suam orans & dicens.
si possibile est. transiit a me calix iste.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Uerum tamen. non sicut ego uolo. sed sicut tu.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Et uenit ad discipulos. & inuenit eos dormientes. & dixit petro
si non potuisti una hora uigilare mecum. uigilate & orate.
ut non inieritis in temptationem.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Spiritus quidem promptus est. caro autem infirma.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Jterum secundo abiit. & orauit dicens. pater mi. si non potest
hic calix transire. nisi bibam illum. fiat uoluntas tua.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Et uenit iterum. & inuenit eos dormientes. erant enim
oculi eorum grauati. & relictis illis. iterum abiit. & orauit
tertio eundem sermonem dicens.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii

Tunc uenit ad discipulos suos. & dixit illis. Dormite iam.
& requiescite. ecce adpropinquabit hora. & filius hominis
tradatur. in manus peccatorum. surgite eamus.
ecce adpropinquabit qui me tradet.

in ce. lxxviii
in al. lxxviii
in al. lxxviii

Ad hac ipso loquente. ecce uidas unus de duodecim uenit. & cum eo
turba multa cum gladis & fistibus missi a principibus

sacerdotum & senioribus populi.

Quia autem tradidit eum. dedit illis signum dicens.
quemcumque osculatus fuero. ipse est. tenete eum. & confestim.
accedens ad ihm. dixit. auerabbi. & osculatus est eum.
Dixitque illi ihs. amice. ad quod uenisti. tunc accesserunt.
& manus iniecerunt in ihm. & tenuerunt eum.

Et ecce unus ex his qui erant cum ihs. extendens manum. exemit
gladium suum. & percussit eum per os. percussit eum per os.
amputauit auriculam eius.

Tunc ait illi ihs. conuertere gladium tuum in locum suum.
omnes enim qui acciperint gladium. gladio peribunt.
An putas quia non possum rogare patrem meum. & exhibebit
mihi modo plusquam duodecim legiones angelorum.

Itaque ergo implebuntur scripturae. quia sic oportet fieri.
Nulla hora dixit ihs turbis. tamquam ad latronem existis
cum gladius & fistibus comprehendereme. cotidie apud uos
sedebam docens in templo. & non me tenuistis.

Hoc autem totum factum est. ut implerentur scripturae prophetarum.
Tunc discipuli omnes. relicto eo fugerunt.

At illi tenentes ihm. duxerunt ad caiphan principem sacerdotum.
ubi scribae & seniores conuenerant.

Petrus autem sequebatur eum a longe. usque in atrium principis
sacerdotum. & ingressus intro. sedebat cum ministris. ut uideret & finire.

Prinicipes autem sacerdotum & omne concilium. quaerebant
falsum testimonium contra ihm. ut eum morti traderent.
& non inuenerunt. cum multi falsi testes accessissent.

Nouissime autem uenerunt duo falsi testes. & dixerunt.
Inedixit. possum destruere templum istud. & post triduum

re aedificare illud. & surgens princeps sacerdotum. ait illi.
nihil respondes ad ea quae isti aduersum te testificantur.
Ihs autem tacebat. & princeps sacerdotum. ait illi. ad iuramentum
unum. iudicas nobis si tu es xps filius dei. dicit illi ihs. tu dixisti.

Verumtamen dico vobis. a modo uidebitis filium hominis
sedentem adexteris uirtutis. & uenientem cum nubibus caeli.

Tunc princeps sacerdotum. scdit uestimenta sua dicens.
blasphemauit. quid adhuc cogitamus testibus.

Ecce nunc audistis blasphemiam. quid uobis uidetur.
At illi dixerunt. reus est mortis.

Tunc expuerunt in faciem eius. & colaphis eum ceciderunt.
alia autem. palmas in faciem eisdederunt. Dicentes.
propheta exanobis xpe. quis est qui te percutit.

Petrus uero. sedebat foris in atrio. & accessit ad eum una ancilla.
dicens. & tu cum ihu galileo eras. At ille. negauit coram
omnibus dicens. nescio quid dicis.

Exente autem illo ianuam uidit eum alia ancilla. & archi
querant ibi. & hic erat cum ihu nazareno. & iterum negauit
cum iuramento. quia non noui hominem. & post pusillum
accesserunt qui stabant. & dixerunt petro. uere & tu xillus es.
nam & loque latua manifestum te facit. tunc coepit
deestari & iurare. quia non noui scilicet hominem.
& continuo gallus cantauit.

Et recordatus est petrus uerbi ihu quod dixerat. priusquam gallus
cantet. & ter me negabis. & egressus foras fleuit amare.

Mane autem facto. consilium inierunt omnes principes sacerdotum
& seniores populi aduersus ihm. ut eum morti traderent.

Et tunc cum adduxerunt eum. & tradiderunt ponti pilato p̄sidi.

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

respondens.

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

in
quod
la. u. uenit
to. h. uenit

Acceptum
Sol

Tunc uidens iudas qui eum tradidit quoddam natum esse & penitentia ductus. & ultra triginta argenteos principibus sacerdotum & senioribus dicens. peccaui. tradens sanguinem iustum. & illi dixerunt. quid achos tu uideris. & proiectis argenteis in templo. recessit. & abiens laqueum suspendit. principes autem sacerdotum acceptis argenteis. dixerunt. non licet mittere eos in corbanam. quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito. emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum. propter hoc uocatus est ager ille acheldemach. hoc est ager sanguinis usque in hodiernum diem. Tunc impletum est. quod dictum est per hieremiam prophetam dicentem.

ss
ss
ss

Et acceperunt triginta argenteos. pretium ad pretium. quem ad pretium uenerunt a filiis israel. & dederunt eos in agrum figuli. sicut constituit michi dominus.

Acceptum
Sol
Acceptum
Sol
Acceptum
Sol

Ihs autem stetit ante praesidem. & interrogauit eum praeses dicens. tu es rex iudeorum. dicit illi ihs. tu dicis.

Acceptum
Sol
Acceptum
Sol
Acceptum
Sol

Et eum accusantur a principibus sacerdotum & senioribus. nihil respondit. tunc dicit illi pilatus. non audis quanta aduersum te dicunt testimonia. & non respondites ad ullum uerbum. ita ut mirantur praeses uehementer.

Acceptum
Sol
Acceptum
Sol
Acceptum
Sol

Per diem autem sollempnem. consueuerat praeses dimittere populo unum uinctum quem uoluissent.

Acceptum
Sol
Acceptum
Sol
Acceptum
Sol

Habebant autem tunc uinctum in signum. qui dicebatur barabbas. congregatis ergo illis. dixit pilatus. quem uultis dimittere uobis. barabbam. an ihm qui dicitur xps. sciebat enim. quod per iudicium tradidissent eum.

Acceptum
Sol
Acceptum
Sol
Acceptum
Sol

Sedente autem illo pro tribunali. misit ad eum iuxoreius dicens. nihil tibi & iusto illi. multa enim passa sum hodie propter te.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Principes autem sacerdotum & seniores. persuaserunt populo
ut percerent barabbam. in quo uero perderent. Respondens
autem praeses at illis. quem uultis uobis de duobus dimitte.
at illi dixerunt. barabbam.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Dixit illis pilatus. quid igitur faciam dei hunc quid dicitur xpi.
dicunt omnes. crucifigatur. at illis praeses. quidem mali
fecit. at illi magis clamabant dicentes. crucifigatur.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Uidens autem pilatus quia nihil proficeret. sed magis tumultus
fieret. accepta aqua lauit manus coram populo dicens.
Innocens ego sum a sanguine iusti huius. uos uidetis.
& respondens uniuersus populus. dixit. sanguis eius
super nos & super filios nostros.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Tunc dimisit illis barabbam. in quo autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur.

XXVIII
In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

TUNC MILITES PRAESIDIS SUSCIPIENTES IESUM
In praetorium. congregauerunt ad eum uniuersam cohortem.
& exuentes eum clamidem coecineam circumdederunt ei.
& plectentes coronam de spinis. posuerunt super caput eius.
& harundinem in dexteram eius. & genua flexa ante eum.
Inludabant dicentes. aue rex iudeorum.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Et exuentes in eum. acceperunt harundinem. & percutie
bant caput eius. & postquam inluserunt ei. exuerunt eum
clamidem. & induerunt eum uestimentis eius.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

& duxerunt eum ut crucifigeretur.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Exeuntes autem. inuenerunt hominem cyreneum nomine simone.
hunc angariauerunt. ut tolleret crucem eius.

In apoc
li. c. viii
la. c. viii
to. c. viii

Et uenerunt in locum quid dicitur golgotha. quod est caluarie locus.
Et dederunt ei uinum bibere. cum felle mixtum. & cum gustasset.

voluit bibere.

Postquam autem crucifixerunt eum. diuiserunt uestimenta eius. sortem mittentes. & sedentes seruabant eum.

Et imposuerunt super caput eius. causam ipsius scriptam.

hices r ihis . Rex iudaeorum

Tunc crucifixi sunt cum eo duolationes. unus ad dextris. & unus a sinistris.

Præterientes autem blasphemabant eum. mouentes capita sua. & dicentes. uah quid destruit templum dei. & iteriduo illud reedificat. saluatem & ipsum. si filius dei es. descende de cruce.

Similiter & principes sacerdotum ludentes cum scribis & senioribus dicebant. alios saluos fecit. seipsum non potest saluum facere. si rex is te sit. descendat nunc de cruce. & credimus ei. confidit indo. libere nunc eum si uult.

Dixerunt enim. quia di filius sum.

Idipsum autem & lationes qui fixerant eum. improperabant ei.

A sexta autem hora. tenebrae factae sunt super uniuersam terram. usque ad horam nonam.

Et circa horam nonam. clamabat ih̄s uocem magnam dicens. heli heli. lemasabacchan. hoc est d̄s m̄s d̄s m̄s. ut quid derelinquisti me. quidam autem illic stantes & audientes dicebant. heliam uocat iste.

Et continuo currens unus ex eis. acceptam spongiam impleuit aceto. & imposuit charundini. & dabat ei bibere.

& iterum dicebant. sine. uideamus an ueniat helias. liberans eum. Ihs autem iterum clamans uocem magna. emisit sp̄m.

Et ecce uelum templi scissum est in duas partes. a summis usque deorsum.

Et terra mota est. & petrae scissae sunt. & monumenta aperta sunt. & multa corpora sanctorum quid dormierant surrexerunt.

& exeuntes de monumentis post resurrectionem eius uenerunt in eam ciuitatem. & apparuerunt multis.

in euangelio
de euangelio
lu. c. 24. 11.

Centurio autem & qui cum eo erant custodientes ih̄m in terra motu & his quæ fiebant. timuerunt ualde dicentes. uere. filius erat iste.

in euangelio
de euangelio
lu. c. 24. 12.

Erant autem ibi mulieres multe a longe. quæ sequitæ erant ih̄m a galilea ministrantes ei. Inter quas erat maria magdalenae. & maria iacobi. & ioseph mater. & mater filiorum zebeder.

in euangelio
de euangelio
lu. c. 24. 13.

Cum sero autem factum esset. uenit quidam homo diues ab arimathia. nomine ioseph. qui & ipse discipulus erat ih̄u. hic accessit ad pilatum. & petiit corpus ih̄u. tunc pilatus. iussit reddi corpus.

in euangelio
de euangelio
lu. c. 24. 14.

Et accepto corpore ioseph. inuoluit illud in sindonem mandatam. & posuit illud in monumento suo nouo. quod exciderat in paxia. & aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. & abiit.

in euangelio
de euangelio
lu. c. 24. 15.

Erat autem ibi maria magdalenae & altera maria. sedentes contra sepulchrum.

in euangelio
de euangelio
sol.

Altera autem die quæ est post parasceuen. conuenerunt principes sacerdotum & pharisæi ad pilatum dicentes. Domine. recordati sumus. quia seductor ille dicit adhuc uiuens. post tres dies resurget. Tunc ergo custodi in sepulchrum usque in diem tertium. Ne forte ueniant discipuli eius. & furentur eum. & dicant plebi surrexit a mortuis. & erit nouissimus error. peior prior. ac illis pilatus. habetis custodiam. hec custodite sicut fecistis. Illi autem abeuntes. munierunt sepulchrum. signantes lapidem. cum custodibus.

Inclm
di. 1. 1. 1.
lu. 24. 1. 1.
co. 1. 1. 1.

Vespere autem sabbati. quae lucebat in prima sabbati. uenit maria magdalene. & altera maria uidere sepulchrum. & ecce terra motus. factus est magnus. angelus enim dei descendit de caelo. & accedens reuoluit lapidem. & sedebat super eum. erat autem aspectus eius sicut fulgor. & uestimenta eius sicut nix. praeter timorem autem eius. exterriti sunt custodes. & facti sunt uelud mortui.

Inclm
di. 1. 1. 1.
lu. 24. 1. 1.
co. 1. 1. 1.

Respondens autem angelus dixit mulieribus. Nolite timere. uos. scio enim quod in quicruce fixus est quaeritis. Non est hic. surrexit enim sicut dixit. uenite & uidete locum. ubi positus erat. & cito euntes dicite discipulis eius. quia surrexit. & ecce praecedit uos in galileam. ibi eum uidebitis. ecce dixi uobis.

Inclm
di. 1. 1. 1.
lu. 24. 1. 1.
co. 1. 1. 1.

Etexierunt cito de monumento cum timore & gaudio magno. currentes nuntiauerunt discipulis eius.

Inclm
di. 1. 1. 1.
lu. 24. 1. 1.
co. 1. 1. 1.

Et ecce illis occurrit illis dicens. aue. ille autem accesserunt. & tenuerunt pedes eius. & adorauerunt eum. tunc ait illis. Nolite timere. Ite nuntiate fratribus meis ut eant in galileam. ibi eum uidebunt. quaecumque abissent. ecce quidam de custodibus uenerunt in ciuitatem. & nuntiauerunt principibus sacerdotum omnia quae facta fuerant. & congregati cum senioribus. consilio accepto pecuniam copiosam. dederunt militibus dicentes. Dicite quia discipuli nocte uenerunt. & fixati sunt cum nobis dormientibus. & si hoc auditum fuerit a praefide. nos suadebimus ei. & securus uos faciemus. at illi accepta pecunia. fecerunt sicut erant docti. & diuulgatum est uerbum istud apud iudeos usque in hodiernum diem. Undecim autem discipuli abierunt in galileam in montem

ubi constituerat illis ih̄s. & uidentes eum adorauerunt.
quidam autem dubitauerunt. & accedens ih̄s. locutus est eis
dicens. Data est mihi omnis potestas. In celo & in terra.
euntes ergo docete om̄s gentes baptizantes eos. In nomine
patris & filii & sp̄s sc̄i. Docentes eos seruare omnia. quaecumque
mandauuobis. & ecce ego uobiscum sum omnibus diebus.
usque ad consummationem saeculi. amen.

EXPLICIT EVANGELIUM

secundum mattheum

INCEPIT PROLOGVS

MARCUS euangelista dñi et petri
in baptisinate filius. atque in diuino sermone
discipulus. sacerdotum in iur̄t agens.
secundum carnem leuita. conuersus ad fidem xpi
euangelium in italia scripsit. ostendens in eo quid
& generis suo deberet & xpo. Nam in initium principii
in uoce prophētica. exclamationis instituens ordinem
leuitica electionis ostendit. ut praedicans praedestinatum
iohannem filium zachariae in uoce angeli adnuntiantis
emissum. Non solum uerbum caro factum. sed corpus sc̄i
in omnia per uerbum diuinae uocis animatum in uoce euangelice
praedicationis ostendit. ut qui haec legens sentiat in initium
carnis in dño & ih̄u adueniens habitaculum caro debet
agnoscere. atque in se uerbum uocis qđ in consonantibus
perdidit inuenire. Denique & perfecta euangelii opus

hinc ita se ab baptismo domini predicare dominum iohannem non laboravit.
 Natiuitatem carnis quam in prioribus uiderat dicere.
 sed totus in exprimens expositionem deserti. ieiunium
 numeri. temptationem diaboli. congregationem bestiarum.
 & ministerium protulit angelorum. ut instructus nos ad in-
 tellegendum singula. In breui conpingens. Nec auctoritatem
 facere demerit. & perficiendo operi plenitudinem non ne-
 garet. Denique amputasse sibi post fidem pollicem dicitur.
 ut sacerdotio reprobis haberetur. sed tantum consentiens
 fidei predestinata potuit electio. ut nec sic in opere uerbi
 penderet. quod prius meruerat in genere. Nam alexandria
 episcopus fuit. cuius per singula opera sunt & euangelii
 in se dicta disponere. & disciplinam in se legis agnoscere.
 & diuinam in carne domini intellegere naturam. quia et nos
 primum requiri de hinc inquisita uolumus agnoscere. habentes
 mercedem exhortationis. quod qui plantat & qui rigat.
 unum sunt. qui autem incrementum prestat. dicitur.

EXPLICIT

PROLOGUS

INCIPIUNT

CAPITULA. 225.

- I **D**e iohanne baptista & uictu & habitu eiusdem. baptizatus ihu.
 & temptatus iude. peritum & odieris sequi iubet.
 hominem ab huius mundo spiritu eripit.
- II **S**ocrum peritum a febris liberat. & alios multos curat. iacobum
 alpheri sequi iubet. & iudeis dicit. non es scopus sanus medicum.
- III **D**e discipulis spicas uellunt. manum aridam habentem
 sanat. Duodecim apostolorum electio.
 de beelzebub principe demoniorum. recedit.

iiii **M**atrem & fratres spernit. parabolam seminantis dicit.
Nauigans tempestatem sedat. Daemonium legionem
ab homine expellit.

v **A**rthi synagogi filiam mortuam suscitatur. prophetam in patria
sua sine honore esse dicit. Duodecim discipulos prae mittit
cum praeceptis. Decapite iohannis.

vi **R**egressis apostolis ad ihm. De quinque panibus & duobus piscibus.
quinque milia uirorum saturat. ihm supramare ambulat.
eam agis inquinare hominem quae ex eunt de corde.

vii **F**iliam syrophenisse a daemonio liberat. surdum & mutum
curat dicens ei effusa. De septem panis in quattuor milia
hominum. monet & auert a fermento pharisaeorum. Desputo ceco
oculos aperte. petrum post confessionem suam digne increpat.
In monte transfiguratur. Nonne cipe esse spiritum

viii **H**umilitatem docet & non esse prohibendum quia in nomine eius
uirtutem facit. & de calicem aquae frigidae. uxorem non dimitt
tendam nisi ob fornicationem. Infantes ab benedictione
non esse arcendos. uenditis omnibus. elemosinam dandam.
& quia difficile diues regnum celorum sit ingressurus.

ix **E**uentina sibi praedicat. petrus filiorum zebedei. de caeco
mendicante curato. De pullo asinae.

x **I**nterrogatur in qua potestate haec faceret. parabolam
de uineam & colonis. & de denario casaris. De muliere
quae septem fratres habuit & quaedam scribam dicit. Non
longe esse a regnodi. atque interrogat quomodo dicatur
xpi filius dauid cum sit dñs. De uidua & gazophylatio.
De templi structura.

- XI **D**e pseudo christis & passione martyrum. & commotione
 saeculi. & de aduentu xpi.
 XII **D**e unguento super caput ihu effuso. & de prodicione iude
 & de eius mandatis.
 XIII **J**udicium principum quo condemnantur ihm. passio ihu.
 sepultura & resurrectio eius.

EXPLEVNT CAPITVLA

Handwritten text in a cursive script, likely from a 16th-century manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Italian. The ink is dark and the paper is aged and slightly discolored.

LIBER V. DE REBUS

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous section. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Italian. The ink is dark and the paper is aged and slightly discolored.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous section. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Italian. The ink is dark and the paper is aged and slightly discolored.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous section. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Italian. The ink is dark and the paper is aged and slightly discolored.

N INCIP EVANGELI
 SECD MARCV
 TIVM
 EVANGELII

Ihu xpi filii sicut scriptum est
 in esaiia propheta.

Ecce mitto angelum meum ante
 facient tuam. qui praeparabit
 viam tuam.

Vox clamantis in deserto parate viam
 dni rectas facite semitas eius.

Fuit iohannes in deserto
 baptizans. & praedicans baptismum
 paenitentiae. In remissionem
 peccatorum. & egrediebatur ad illu
 omnis iudeae regio & iherosolimitae
 universi. & baptizabantur ab illo

In iordane flumine confitentes peccata sua

Erat iohannes uestitus pilis camelis
 & zona pellicia circa lumbos eius. & lucustas & mel siluestre
 edebat. & praeedicabat dicens. uenite fortiorem possumus
 non sum dignus soluere corrigiam calceamenti
 eius. ego baptizo uos aqua. ille uero baptizabit uos spiritu sancto.

Et factum est in diebus illis uenit ih̄s anazareth galileae
& baptizatus est in iordane a iohanne. & statim ascendens
de aqua uidit apertos caelos. & sp̄m tamquam columbam
descendentem & incurrentem in ipso. & uox facta est
de caelis. tu es filius meus dilectus in te complacui.

Est autem spiritus expulit eum in desertum. Et erat in deserto.
quadraginta diebus et quadraginta noctibus.
Et temptabatur a satana.

Et ecce cum beatus. & angeli ministrabant illi.
Postquam autem traditus est iohannes. uenit ih̄s in galileam.
Prædicans euangelium regni. & dicens. quòd impletum
est tempus. & adpropinquabit regnum. poenitemini
& credite euangelio. & præcedens secus mare galilee.
uidit simonem & andream fratrem eius mittentes retia
in mare. erant enim piscatores.

Edixit eis ih̄s. Venite post me & faciam uos fieri piscatores
hominum. & protinus relictis retibus sequuti sunt eum.

Et progressus inde pussillus. uidit iacobum zebedei
 & iohannem fratrem eius. & ipsos huiusmodi componentes
 retia. & statim uocauit illos. & relicto patre suo zebedeo
 huiusmodi cum mercennariis secutus est eum.

Et ingreduntur capharnaum. & statim sabbatis ingressus

hysynagogam docebat eos,

Et stupebant super doctrina eius. erat enim docens eos quasi potestatem habens & non sicut scribae.

Et erat hysynagoga eorum homo in spiritu immundo. & excla-
mavit dicens, quid nobis & tibi hūnazarēne ueni supderenos
scio quis sis fili. & comminatus est eum dicens, obmutesce
& exi de homine. & discerpens eum spiritus immundus
& exclamans uocem magna exiit ab eo. & minati sunt omnes.

Ita ut conquirerent inter sedicentes, quidnam est hoc quae
doctrina haec noua quae in potestate & spiritibus immundis
imperat & obediunt ei, & processit rumor eius statim
in omnem regionem galileae.

Et protinus egredientes de synagoga
uenerunt in domum symonis & andreae cum iacobo.

& iohanne. Decumbebat autem socer symonis febricitans.

& statim dicunt ei de illa. & accedens eleuauit eam ad pre-
hensam manu eius. & continuo dimisit eam febris. & ministra-

batur ei. uespere autem facto cum occidisset sol. adferebant
adeum omnes male habentes. & demonia habentes. & erat

omnis ciuitas congregata ad eum. & curauit multos
qui uexabantur uariis languoribus. & demonia multa eiciebat.

Et non sinebat loqui ea. quō sciebant eum.

Et diluculo ualde surgens. egressus abut in desertū locum
ibique orabat. & ipse qui uenit est eum symon & qui cum illo
erant. & cum inuenissent eum. dixerunt ei. quia omnes
quaerunt te. & ait illis. eamus in proximos uicos & ciuitates
ut & ibi praedicem. ad hoc enim ueni. & erat praedicans
hysynagogis eorum & in galilea & demonia eiciens.

Exum
a lūm
l. xxviii

Et uenit ad eum leprosus deprecans eum & genu flexu dixit.
si uis potes me mundare. Ihs autem misertus eius. extendit
manum suam & tangens eum. ait illi. uolo mundare. & cum
dixisset statim discessit ab eo lepra & mundatus est. & commu-
natus est ei. statimque eiecit illum & dixit ei. uide nemini dixisti.
sed uade ostendete principis sacerdotum. & offer pro mundati-
onibus tua quae praecepit moyses in testimonium illis.

Exum
a lūm
l. xxviii

At ille egressus coepit predicare & diffamare sermonem. ita ut iam
non possit manifeste in ciuitatem introire. sed foris in desertis
locis esset. & conueniebant ad eum undique.

Exum
a lūm
l. xxviii

Et iterum intrauit capharnaum post dies. & auditum est
quod in domo esset. & conuenerunt multi. ita ut non caperet
neque ad ianuam. & loquebatur eis uerbum. & uenerunt
ferentes ad eum paralyticum quia quatuor portabatur.
& cum non possent offerre eum illi praeter uia. nudauerunt
tectum ubi erat. & patefacientes submiserunt grabatum
in quo paralyticus iacebat. cum uidisset autem ihs fidem illorum.
ait paralytico. fili dimittuntur tibi peccata. erat autem
illuc quidam describis sedentes & cogitantes in cordibus suis.
quid hic sic loquitur. blasphemat. quis potest dimittere
peccata nisi solus deus. quo statim cognito ihs spūs suo qui uisus
erat eis. dixit illis. quid ista cogitatis in cordibus uestris.
quid est facilius dicere paralytico. dimittuntur tibi
peccata. aut dicere surge. tolle grabatum tuum & ambula.
ut autem sciatis. quia potestatem habet filius hominis in terra
dimittendi peccata. ait paralytico. tibi dico. surge tolle
grabatum tuum. & uade in domum tuam. & statim ille
surrexit. & sublato grabato. abiit coram omnibus.

marc

ita ut ammirarentur omnes & honorificarent dominum
dicentes: quantumquam sic iudimus.

Et ingressus est rursus ad mare. omnisque turba ueniebat ad eum.
& docebat eos. & cum praeteriret uidit leui alphaei sedentem
ad teloneum. & ait illi: sequere me. & surgens sequutus est eum.

Et factum est cum accumberet in domo illius. multi publicani
& peccatores simul discumbebant cum illis. & discipulis eius.
erant enim multi qui & sequebantur eum. & scribae & pharisaei
uidentes quia manducaret cum publicanis & peccatoribus.
dicebant discipulis eius: quare cum publicanis & peccatoribus.
manducat & bibit magister uester.

Hoc audito ihs ait illis: nonne cessi habent sanum medicum sed qui
male habent. nonne mihi ueni uocare iustos. sed peccatores.
& erant discipuli iohannis & pharisaei ieiunantes. & ueniunt
& dicunt illi: quare discipuli iohannis & pharisaeorum
ieiunant. tu autem discipuli non ieiunant. & ait illis ihs.
Numquid possunt filii nuptiarum quamdiu sponsus cum illis est.
ieiunare. quanto tempore habent secum sponsum non possunt
ieiunare. uenient autem dies cum auferetur ab eis sponsum.
& tunc ieiunabunt illis diebus. nemo ad summentum panni
rudi adsumit uestimento ueteri. alioquin aufert supplementum
nouum a ueteri. & maior scissura fit. & nemo mittit uinum
nouum in utres ueteres. alioquin dirumpit uinum utres.
& uinum effunditur. & utres peribunt. sed uinum nouum
in utres novos mitti debet.

Et factum est iterum **in die sabbatis**
ambularet per sata. & discipuli eius coeperunt praegredi
& uellere spicas. pharisaei autem dicebant ei: ecce quid faciunt

sabbatis quod non licet. & ait illis. Numquā legistis quid fecerit
dauid quando necessitatem habuit & esurit ipse & qui cum eo
erant. quomodo hinc vixit in domum dei. sub abiathar principe
sacerdotum. & panes propositionis manducauit quos non licebat
manducare nisi sacerdotibus. & dedit eis qui cum eo erant.

Et dicebatur eis. sabbatum propter hominem factum est. & non
homo propter sabbatum. itaque dñs est filius hominis & iam
sabbati. & hinc vixit iterum in synagoga. & erat ibi homo
habens manum aridam. & observabant eum si sabbatis curaret
ut accusarent illum. & ait homini habenti manum aridam
surge in medium. & dicit eis. licet sabbatis benefacere an male.
animam saluam facere an perdere. & illi tacebant. & circum
spiciens eos cum ira. contristatus super cæcitatem cordis
eorum. Dicit homini. extende manum tuam. & extendit.
& restituta est manus illi.

Ex euntibus autem statim pharisæi. cum herodianis consilium
faciebant. aduersus eum quomodo eum perderent.
& ihs cum discipulis suis secessit ad mare.

Et multa turba agalilea & iudaea secuta est eum.
& ab herosolymis & ab idumæa & trans iordanem & quæ circa
tyrum & sidonem multitudo magna audientes quæ faciebat
uenerunt ad eum. & dixit discipulis suis. ut in nauicula sibi
deseruirent propter turbam ne conprimerent eum.
multos enim sanabat. ita ut intrarent in eum ut illum
tangerent. quod quod habebat plagas & spiritus immundi.
cum illum uidebant procidebant ei.

Et clamabant dicentes. tu es filius dñi. & uolenter commina
batur eis. ne manifestarent illum.

di. xxi
in exum
lxii

di. xxi
in exum
lxii

di. xxi
in exum
lxii

di. xxi
in exum
lxii

Et ascendens in montem uocauit ad se quos uoluit ipse. & uenerunt ad eum. & fecit ut essent duodecim cum illo. & ut mitteret eos predicare. & dedit illis potestatem curandi infirmitates & eiciendi demonia.

Et proposuit simoni nomen petrus & iacobum zebedaei. & iohannem fratrem iacobi. & proposuit eis nomina. bartholomeum quod est filius tonitru. & andream & philippum & bartholomeum. & mattheum. & thomam & iacobum alphi. & addaeum. & symonem cananensem. & iudam scarioth qui tradidit illum.

Et uenerunt ad domum & conuenit turba turba. ita ut non possent neque panem manducare. & cum audissent sui exierunt tenere eum. Dicebant enim. quomodo in fine uersus est.

Et scribae qui ab hierosolymis discederant dicebant. quomodo beelzebub habet. & quia in principe daemoniorum eicit demonia.

Et conuocatis eis in parabolis dicebat eis. quomodo potest satanas satanam eicere. & si regnum in se diuidatur. non potest stare regnum illud. & si domus super semetipsam dispiciatur. non poterit domus illa stare.

& si satanas con surrexerit in semetipsum. disperitus est. & non poterit stare. sed finem habet. nemo potest uasa fortis ingressus in domum diripere. nisi prius fortem alligat. & tunc domum eius diripiat.

Amen dico uobis. quod omnia dimittentur filius hominum peccata & blasphemus quibus blasphemauerit. qui autem blasphemauerit in spiritum sanctum. non habet remissionem in aeternum. sed reus erit aeterni delicti. quod dicebant spiritum inmundum habet.

Exponit
II
Exponit
I. Exponit

ET VENIUNT MATER EIUS ET FRATRES

& foris stantes. miserunt ad eum uocantes eum. & sedebat
circa eum turba. & dicunt ei. ecce mater tua & fratres tui foris
quaerunt te. & respondens eis. ait. quae est mater mea
& fratres mei. & circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant.
ait. ecce mater mea & fratres mei. qui enim fecerit uoluntatem
patris mei hic frater meus & soror mea. & mater est.

Exponit
II
Exponit
I. Exponit

Et iterum coepit docere ad mare. & congregata est ad eum
turba multa. ita ut in nauem ascendens sedebat in mari.
& omnis turba circa mare super terram erat. & docebat illos
in parabolis multa. & dicebat illis in doctrina sua. audite.
ecce exiit seminans ad seminandum. & dum seminat.
aliud cecidit circa uiam. & uenerunt uolucres & comederunt
illud. aliud uero cecidit super petros. ubi non habuit terram
multam. & statim exortum est. quoniam non habebat altitudinem
terrae. & quando exortus est sol. exarsit. & eo quod
non haberet radicem exaruit. & aliud cecidit in spinas.
& ascenderunt spinae. & suffocauerunt illud. & fructum
non dedit. & aliud cecidit in terram bonam. & dabat
fructum ascendentem & crescentem. & adferebat unum
triginta. & unum sexaginta. & unum centum. & dicebat.
qui habet aures audiendi audiat.

Et cum esset singularis interrogauerunt eum hi qui cum eo
erant. Duodecim. parabolam. & dicebat eis.
uobis datum est scire mysterium regni dei.

Exponit
II
Exponit
I. Exponit

Illis autem qui foris sunt in parabolis omnia fiunt. ut uidentes
uideant. & non uideant. & audientes audiant. & non intelle
gant. nequando conuertantur. & dimittantur eis peccata.

& ait illis. Nescitis parabolam hanc. & quomodo omnes
parabolas cognoscetis.

Qui seminat uerbum seminat. hi autem sunt qui circa uiam
ubi seminatur uerbum. & cum audierint. confestim uenit
satanas & aufert uerbum quod seminatum est in corda eorum.
& hi sunt similiter qui super petrosa seminantur. qui cum
audierint uerbum. statim cum gaudio accipiunt illud.
& non habent radicem in se. sed temporales sunt. Deinde orta
tribulatione & persecutione. propter uerbum confestim
scandalizantur. & alii sunt qui in spinis seminantur. hi sunt
qui uerbum audiunt. & eruminae seculi & deceptio diuitiarum
& cetera reliqua concupiscentiae introuentes suffocant
uerbum. & sine fructu efficitur. & hi sunt qui super terram
bonam seminati sunt. qui audiunt uerbum & suscipiunt.
& fructificant unum triginta. & unum sexaginta.
& unum centum.

Et dicebat illis. Numquid uenit lucerna ut sub modio ponatur
aut sub lecto. Nonne ut super candelabrum ponatur.

Non enim est aliquid absconditum quod manifestetur.
Nec factum est occultum sed ut in palam ueniat.
si quis habet aures audiendi audiat.

Et dicebat illis. uidetis quid audiatis. In qua mensura mensi
fueritis remanet & datur uobis. & adiciatur uobis.

Qui enim habet dabitur illi. & qui non habet & iam quod
habet auferetur ab illo.

Et dicebat. sicut regnum dei. quemadmodum si homo iaciat
sementem in terram & dormiat. & exsurgat nocte ac die
& semen germinet & crescat dum nescit ille. ultro enim

terra fructificat primum herbam. Deinde spicam. Deinde
plenum frumentum inspica. & cum se produxerit fructus.
statim mittat falcem quoad est messis.

¶ Selun
¶ Expositum
¶ la. 4. 1. 1.

Et dicebat. cui ad similibimus regnum dei. aut cui parabolae
comparabimus illud. sicut granum sinapis. quod cum seminatum
fuerit in terra. minus est omnibus seminibus quae sunt in terra.
& cum seminatum fuerit ascendit. & fit maior omnibus
herbaribus & facit ramos magnos. ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare.

¶ Selun
¶ Expositum

Et talibus multis parabolis loquebatur eis uerbum. prout poterant
audire. sine parabola autem non loquebatur eis.

¶ Selun
¶ Sol.

Sorsum autem discipulis suis discebat omnia.

¶ Selun
¶ Expositum
¶ la. 4. 1. 1.

Erat illis illa die. cum sero esset factum. transeamus contra.
& dimittentes urbem adsumunt eum. ita ut erat in nauem.
& aliae naues erant cum illo. & facta est procella magni
uenti. & fluctus mittebat in nauem. ita ut inpleta in nauis.
& erat ipse in puppi supra cervical dormiens. & exierant eum.
& dicunt ei. magister. non ad te pertinet. quia perimus.
& exsurgens comminatus est uento. & dixit mari. Tace
obmutasce. & cessauit uentus. & facta est tranquillitas
magna. & ait illis. quid timidi estis. nunc dum habetis fidem.
& timuerunt magno timore. & dicebant ad alterutrum.
Quis putas est iste. quia & uentus & mare oboediunt ei. & uene-
runt trans finem maris in regionem gerasenorum.
& exierunt de nauem. statim occurrit demonum entis homo
in spiritu immundo. quid domicilium habebat in monumetis.
& neque catenis lamquequam eum poterat ligare.
quos saepe compedibus & catenis summeis dirupisset catenas.

& compedes comminuisse. & nemo poterat eum domare.
& semper nocte ac die in monumentis & in montibus erat
clamans & concidens se lapidibus.

Uidens autem ihm a longe cucurrit & adoravit eum. & clamans
uocem magna dixit. quid mihi & tibi fili david summi. ad uocem
perdm. neme torqueas. Dicebat enim illi. ex spiritus immunde
ab homine. & interrogabat eum. quid tibi nomen est. & dicit ei.
Legio nomen mihi est quia multisumus. & deprecabatur eum
multum ne se expelleret ex terra regionem. erat autem ibi circa
montem grex porcorum magnus pasceus. & deprecabantur
eum spiritus dicentes. mitte nos in poros & in hecos introeamus.
& concessit eis statim ihs. & exiit spiritus immundi introire
in poros. & in agno in paugre precipitatus est in mare.
adduomilia. & suffocati sunt in mari. quia autem pascebant eos
fugerunt & nuntiauerunt in ciuitatem & in agros. & egressi sunt
uidere quid esset facti. & ueniunt ad ihm & uident illu quia
demonio uexabatur. sedentem uestitum & sanementis.
& inuenerunt & narrauerunt illis qui uiderant qualiter factum
esset ei quid demonium habuerat & de portis & rogare eum
coeperunt ut discederet de finibus eorum.

et uenit
in bethaniam

Cumque ascendere nauem. coepit illum deprecari quia demonio
uexatus fuerat ut esset cum illo. & non admisit eum. sed ait illi.
uade in domum tuam ad tuos. & adnuntia illis quantatibi dñs
fecerit & misertus sit tui. & abiit & coepit predicare
in decapoli quantas sibi fecisset ihs. & omnes mirabantur.

et uenit
in bethaniam
in bethaniam

Erit uero transiens per iherusalem & iherusalem
transitum. conuenit turba multa ad illum. & erat circa
mare. & uenit quidam de archisynagogis nomine iairus.

& iudens eum procidit ad pedes eius & deprecabatur eum multum
 dicens. quoniam filia mea in extremis est. ueni impone manum
 super eam ut filia sit & uiuat. & abiit cum illo; & sequebatur
 eum turba multa & comprimebant illum. & mulier quærat
 in profluuiis sanguinis annis duodecim. & fuerat multa pressa
 a pluribus medicis & rogauerat omnia sua. nec quicquam
 proficerat. sed magis dolerius habebat. cum audisset de ihu
 uenit in turbam & contigit uestimentum eius. dicebat enim.
 quia si uel uestimentum eius contigero. salua ero. & confestim
 siccatus est fons sanguinis eius. & sensit corpore quod sanata
 esset a plaga. & statim illi cognoscens in semetipso uirginitatem
 quæ exierat de eo. conuersus ad turbam aiebat. quis contigit
 uestimenta mea? & dicebant ei discipuli sui. uides turbam
 comprimentem te. & dicis quis me contigit. & circumspiciebat
 uidere eam quæ hoc fecerat; mulier autem timens & tremens
 sciens quod factum esset in se. uenit & procidit ante eum.
 & dixit ei omnem ueritatem. ille autem dixit ei. filia fides tua
 te salua fecit. uade in pace. & esto sana a plaga tua; adhuc eo
 loquente. ueniunt ab archisynagogo dicentes. quia filia tua
 mortua est. quid ultra uexas magistrum? ihu autem uerbo
 quod dicebatur audito. ait archisynagogo. Noli timere.
 tantummodo crede. & non admisit quemquam sequi se. nisi
 petrum & iacobum & iohannem fratrem iacobi. & ueniunt
 in domum archisynagogi. & uidet tumultum & plentes & heu-
 lantes multum; & ingressus attitit. quid turbamini & ploratis;
 puella non est mortua sed dormit. & inridebant eum. ipse uero
 erectis omnibus. adiungit patrem & matrem puellæ. & qui secum
 erant. & ingrediuntur ubi erat puella iacens.

accipiens manum puellae ait illi; thalitha cumi. quod est inter-
pretatum puella tibi dico surge. & confestim surrexit puella
& ambulabat. erat autem annorum duodecim. & obstupuerunt
stupore maximo. & precepit illis vehementer ut nemo
id sciret. & dedit ei illi manducare.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et ingressus inde abiit in patriam suam. & sequebantur illum
discipuli sui. & factis sabbato coepit in synagoga docere. & multi
audientes ammirabantur. in doctrina eius dicentes. unde huic
haec omnia & quare est sapientia quae data est illi. & uirtutes
tales quae per manus eius efficiuntur. Nonne iste est fabri filius
mariae frater iacobi & ioseph & iudae & symonis. Nonne &
sorores eius hic nobiscum sunt & scandalizabantur in illo.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et dicebat eis ih̄s. quia non est propheta sine honore nisi in patria
sua & in cognatione sua & in domo sua. & non poterat ibi
uirtutem ullam facere. nisi paucos in firmos inpositis manibus
curauit. & mirabantur propter incredulitatem illorum.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et circuibat castella in circuitu docens.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et conuocauit duodecim & coepit eos mittere binos. & dabat
illis potestatem spirituum immundorum. & precepit eis
ne quid tollerent in uia. nisi uirgam tantum. Non peram
non panem. neque in zonaes. sed calciatos sandalios.
& ne induerentur duabus tunicis.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et dicebat eis. quocumque intraveritis in domum.
illuc mandate. donec exeatis inde.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Et quicumque non receperint uos nec audierint uos exeuntes inde.
exiite de puluerem de pedibus uestris in testimonium illis.

2. l.
2. l. 1.
la. xum
10. l. 1.

Exeuntes praedicabant ut penitentiam agerent. & daemona
multa eiciebant. & unguebant oleo multos agros & sanabant.

de lum
de celum
luce

Et audiuit herodes rex. manifestum enim factum est nomen eius
& dicebant. quia iohannes baptista resurrexit a mortuis.
& propterea operantur uirtutes in illo. alii autem dicebant
quia helias est. alii uero dicebant quia propheta est.
quasi unus ex prophetis.

de lum
sal

Quo audito herodes ait. quem ego decollavi iohannem.
hic a mortuis resurrexit.

de lum
de celum
luce

Ipsenim herodes misit et tenuit iohannem & cum eo
in carcere propter herodiam uxorem philippi fratris sui
qui aduxerat eam.

de lum
de celum

Dicebat enim iohannes herodi. Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
herodias autem insidiabatur illi. & uolebat occidere eum. nec
poterat. herodes enim mēuebat iohannem. sciens eum uirum
iustum & sē & custodiebat eum. & audito eo multa faciebat
& libenter eum audiebat. & cum dies oportunus accidisset
herodes natalis sui cenam fecit principibus & tribunis & primis
galilee. Cumque introisset filia ipsius herodias & saltasset
& placuisset herodi simulque recumbentibus. Rex ait puella.
pete me quod uis & dabo tibi. & iurauit illi. quicquid petieris
dabo tibi. licet & dimidium regni mei. quare cum exisset & intrauisset
quid peteam. & illa dixit. caput iohannis baptiste.
Cumque introisset statim cum festinatione ad regem petiit
dicens. uolo ut protinus des mihi in disco caput iohannis baptiste.
& contristatus est rex propter iurandum & propter simul
recumbentes noluit eam contristare. sed misso speculatore
precepit afferri caput eius in disco. & decollauit eum in carcere.
& adtulit caput eius in disco & dedit illud puellae. & puella dedit
matri sue. quo audito discipulus eius uenerunt & auerunt

corpus eius. & posuerunt illud in monumento.

ET CONVENIENTES APOSTOLI AD THAI REMISSIONE
uerunt illi omnia que egerant & docuerant.

Erat illis. uenit seorsum in desertum locum & requiescit
pusillum. erant enim qui ueniebant & rediebant multi
& nec manducandi spatium habebant.

Et ascendentes in nauem abierunt in desertum locum seorsum.
& uiderunt eos abeuntes. & cognouerunt multi. & pedestres
de omnibus ciuitatibus concurrerunt illuc. & praeuenerunt eos &
exiens uidit multam turbam ihu. & misertus est super eos. qui uerant
sicut oues non habentes pastorem. & coepit docere illos multa.

Et cum iam hora multa fieret. accesserunt discipuli eius dicentes.
Desertus est locus hic. & iam hora praeteriit. Dimitte illos
ut euntes in proximas uillas & uicos. emant sibi cibos quos manducant.
& respondens ait illis. Date illis manducare. & dixerunt ei.
euntes emamus denariis ducentis panes. & dabimus eis
manducare. & dicit eis. quot panes habetis? & respondens
& cum cognouissent dicunt. quinque & duos pisces.
& precepit illis ut accumbere facerent omnes secundum con
tubernia super uiridifenum. & discubuerunt in partes
per centenos & per quinquagenos & acceptis quinque panibus
& duobus piscibus intuens caelum. benedixit & fregit panes.
& dedit discipulis suis ut ponerent ante eos. & duos pisces diuisit
omnibus. & manducauerunt omnes & saturati sunt. & sustu
lerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos
plenos & de piscibus. erant autem qui manducauerunt
quinque milia uirorum.

Et statim coegit discipulos suos ascendere nauem ut praecederent eu

transiit eum ad bethsaidam. Dum ipse dimitteret populum.

Et cum dimisisset eos. abiit in montem orare.

Et cum sederet. erat nauius in medio mari & ipse solus in terra.

& uidens eos laborantes in remigando. erat enim uentus contrarius eis. & circa quartam uigiliam noctis uenit ad eos ambulans super mare & uolebat praeterire eos. At illi ut uiderunt eum ambulantem super mare. putauerunt phantasma esse. & exclamauerunt. omnes enim eum uiderunt & conturbati sunt. & statim locutus est cum eis. & dixit illis. confidite ego sum nolite timere.

Et ascendit ad illos in nauem & cessauit uentus. & plus magis intra se stupebant. Non enim intellexerant de panibus erat enim cor illorum obturatum. & cum transisset. puenerunt in terram genesarum. & adplicuerunt.

Cumque egressi essent de naui continuo cognouerunt eum. & percurrentes uniuersam regionem illam. ceperunt in grabatis eos qui se male habebant circumferre. ubi audiebant eum esse. & quocumque introibat in uicos uel in uillas. aut in ciuitates. in plateis ponebant infirmos. & deprecabantur eum. ut uel fimbriam uestimentis eius tangerent. & quotquot tangebant eum. salui fiebant.

Et conueniunt ad eum pharisaei. & quidam de scribis uenientes ab hierosolymis. & cum uidissent quosdam ex discipulis eius communibus manibus. id est non lotis manducare panes ut uiderant. pharisaei enim & omnes iudei. nisi crebro lauerint manus non manducant. tenentes traditionem sanctorum. & a se non nisi baptizentur non comedunt. & alia multa sunt quae tradita sunt illis seruare. baptismata calicum

& uireorum & amentorum & electorum.

Et interrogabant eum pharisaei & scribae. quare discipuli tui non ambulant iuxta traditionem seniorum. sed communibus manibus manducant panem. At ille respondens dixit eis.

Bene propheta ait esauis de uobis hypocritas sicut scriptum est. Populus hic labi sine honorat. cor autem eorum longe adest a me. In uanum autem inecolunt docentes doctrinas praecepta hominum. Relinquentes enim mandatum dei tenent traditionem hominum. Baptismata uireorum & calicium. & alia similia his facitis multa. & dicebat illis. bene irritum facitis praeceptum dei ut traditionem uiram seruatis. moyses enim dixit. honor a patre matrem. & qui male dixerit patri aut matri mortem moriatur. Uos autem dicitis si dixerit homo patri aut matri corban quod est donum. quodcumque eximet tibi profuerit. & ultra non dimittetis eum quicquam facere patri suo aut matri. rescindentes uerbum dei per traditionem uiram. quam tradidisti & similia huiusmodi multa facitis. & aduocans iterum turbam. Dicebat illis.

Audite me omnes & intellegite. Nihil est extra hominem introiens in eum quod possit eum colinquare. sed quae de homine procedunt. illae sunt quae communicant hominem. si quis habet aures audiendi audiat.

Et cum introisset in domum a turba. Interrogabant eum discipuli eius parabolam. & ait illis. sic & uos imprudentes estis. non intellegitis quia omne extrinsecus introiens in hominem non potest eum communicare. quia non introit in cor eius. sed in uentrem & in secessum exiit purgans omnes escas. Dicebat autem. quod quae de homine exeunt illa communicant

hominem. Abhinc enim de corde hominum cogitationes
male procedunt. Adulteria fornicationes. homicidia
furta. auaritia. iniquitas. dolus. impudicitia. oculus malus.
blasphemia. superbia. stulticia. omnia haec mala abhinc
procedunt. & communicant hominem.

vii

ET INDE SURGENS ABIIIT IN FINES TYRI

& sidonis. & ingressus domum neminem uoluit scire & non
potuit latere. mulier enim statim ut audiuit de eo cuius habe
bat filia spiritum immundum. Intrauit & prociuit ad pedes
eius. erat enim mulier gentilis sirophoenissa genere.

Et rogabat eum ut demonium eiceret de filia eius. quid dixit illi.
sine prius saturari filios. Non est enim bonum sumere panem
filiorum & mittere eamibus. at illa respondit. & dixit.
utique domine. Num & catelli sub mensa comedunt de micis puerorum.
& ait illi. propter hunc sermonem. uade. exiit demonium
de filia tua. & cum abiisset domum suam. Inuenit puellam
uacentem supra lectum & demonium exisse.

os lxx. iiii.

Et iterum exiens de finibus tyri uenit per sidonem ad mare
galilee in intermedios fines decapoleos. & adducunt ei sordium
& mutum & deprecabantur eum ut imponat illi manum.
& adprehendens eum de urbe seorsum. misit digitos suos
in auriculas eius. & expuens coxit linguam eius. & suspiciens
in caelum. Ingemuit. & ait illi. effecia. quod est adaperire.
& statim aperta sunt aures eius. & solutum est uinculum linguae
eius & loquebatur recte. & praecepit illis nec ui dicere.

Quanto autem eis praeceperat. tantamagis plus praedicabant.
& eo amplius admirabuntur dicentes.

Bene omnia fecit. & surdos fecit audire. & mutos loqui.

In diebus illis. iterum cum turba multa esset. ne haberent
 quod manducarent. conuocatis discipulis. ait illis. misereor
 super turbam quia ecce iam tri duo sustinent me. ne habent
 quod manducarent. & si dimiserim eos ieiunos in domum suam
 deficient in uia. quidam enim ex eis de longe uenerunt. & respon
 derunt ei discipulis sui. unde istos poterit quis hic saturare
 panibus in solitudine. & ille interrogauit eos. quot panes habetis.
 qui dixerunt. septem. & praecepit turbae discumbere supra
 terram. & accipiens septem panes gratias agens fregit.
 & dabat discipulis suis ut apponerent. & apposuerunt turbae.
 & habebat pisciculos paucos. & ipsos benedixit. & iussit apponi.
 & manducauerunt & saturati sunt. & sustulerunt quod supe
 rauerat de fragmentis. septem sportas. erant autem qui man
 ducauerunt quasi quattuor milia & dimisit eos. & statim
 ascendens nauem cum discipulis suis. uenit in parat dalmanatha.
Et exierunt pharisei. & coeperunt conquire eum eo. querentes
 ab illo signum de caelo. temptantes eum.
Et ille gemens super illis ait. quid generatio ista querit signum.
 amen dico uobis. si dabitur generationi ista signum. & dimittens
 eos ascendens iterum nauem. abiit trans fretum & obliti sunt
 sumere panes. & in suum panem non habebant secum in nauem.
Et praeceperat eis dicens. uidete & cauete a fermento
 phariseorum & fermento herodis.
Et cogitabant ad alterutrum dicentes. quia panes non habemus.
 quocognitatis. ait illis. quid cogitatis quia panes non habetis.
 nondum cognoscitis neque intellegitis. adhuc carum habetis
 corum. Oculos habentes non uidetis. & aures habentes
 non auditis. ne recordamini quando quinque panes fregi

In quinque milia. & quot copiosos fragmentorum plenos sustu-
listis. dicunt ei. duodecim. quando & septem panes In quattuor
milia. quot sportas fragmentorum tulistis. & dicunt ei. septem.
& dicebat eis. quomodo nondum intellegitis.

di. lxxvi
sol

Et uenerunt bethsaida. & adducunt ei cecum. & rogabant eum
ut illum tangere. & adprehensa manu eei. eduxit eum extra
uicem. & expuens in oculos eius. Inpositis manibus suis. Interroga-
uit eum si aliquid uideret. & aspiciens ait. uideo homines sicut
arbores ambulantes. Deinde iterum Inposuit manus super oculos
eius. & coepit uidere. & restitutus est. Ita ut uideret clara omnia.
& misit illum in domum suam dicens. uade in domum tuam
& si in uicem introieris. nemi uideris.

di. lxxvii
di. lxxviii
lu. xxviii
is. lxxviii

Et ingressus est in castra & discipulis eius in castra cesarea philippi.
& in uia Interrogabat discipulos suos. dicens eis. quem meditantur
esse homines. qui responderunt illi dicentes. Iohannem baptista.
alium heliam. alium uero quasi unum de prophetis.
Tunc dicunt illis. uos uero quem me dicatis esse.

di. lxxviii
di. lxxviii
lu. xxix

Respondens petrus. ait ei. tu es christus. & comminatus est eis. ne cui
dicerent de illo. & coepit docere illos. quod oportet filium
hominis multum pati. & reprobari a senioribus & a summis
sacerdotibus & scribis & occidi. & post tres dies resurgere.
& palam uerbum loquebatur.

di. lxxviii
di. lxxviii

Et adprehendens eum petrus coepit increpare eum. qui conuer-
sus & uidens discipulos suos. comminatus est petro dicens. uade
retro mesatanas. quod non sapi quodis sunt. sed quod hominum.

di. lxxv
di. lxxvi
lu. xxxi

Et conuocata turba cum discipulis suis. dixit. si quis uult me
sequi. denegat semetipsum. & tollat crucem suam & sequatur me.
qui enim uoluerit animam suam saluam facere perdat eam.

Qui autem perdidit animam suam propter me & euangelium
saluam eam faciat: quidem proderit homini si ueretur mun-
dum totum: & detrimentum faciat animae suae: aut quid dabit
homo commutationis pro anima sua.

of. lxxvi
in. xxi
luc. xxi
et. xlii

Quem in me confusus fuerit: & in ea uerba huius generationis ista:
adultera & peccatrice: & filius hominis confundatur eum:
cum uenerit in gloria patris sui cum angelis suis.

in. lxxviii
et. xlii
et. xlii

Et dicebat illis: amen dico uobis: qui sunt quidam de his stantibus
qui non gustabunt mortem. Donec uideant regnum dei
ueniens in uirtute. & post dies sex adsumit illis petrum & iacobum
& iohannem: & ducit illos in montem excelsum seorsum solus:
& transfiguratus est coram ipsis: & uestimenta eius facta sunt
splendens & candida nimis uelut nix: qualia fullo super terram
non potest candida facere: & apparuit illis helias cum moyses.
& erant loquentes eum: & respondens petrus ait illi: Rabbi
bonum est nos hic esse & faciamus tria tabernacula tibi unum:
& moyses unum: & helias unum. Non enim sciebat quid diceret:
erant enim timore exterriti: & facta est nubes obumbrans eos.
& uenit uox de nubedeicens: hic est filius meus carissimus audite illum.
& statim circumspicientes: neminem amplius uiderunt
nisi solum tantum secum: & descendentes illis de monte
praecipit illis ne cui quae audissent narrarent: nisi cum filius
hominis a mortuis resurrexerit.

of. lxxviii
sol

Et uerbum continuerunt apud se conquirentes quid esset
cum a mortuis resurrexerit.

of. lxxviii
et. xlii

Et interrogabant eum dicentes: quid ergo dicunt pharisaei
& scribae quia heliam oportet uenire primum: qui respondens
ait illis: helias cum uenerit primo restituet omnia.

& quomodo scriptum est in filium hominis ut multa patitur
& contempnatur. sed dico vobis quia & helias uenit. & fecerunt
illi quaecumque uoluerunt sicut scriptum est de eo.

¶ 100
sol.

Et ueniens ad discipulos suos uidit turbam magnam circa eos
& scribas conquirentes cum illis. & confestim omnis populus uidens
ihm stupefactus est & expauerunt & occurrentes salutabant
eum. & interrogauit eos quid illi eos conquiretis.

¶ 101
on elapsus
L. 100000

Respondens unus de turba dixit. magister. attuli filium meum
ad te habentem spiritum mutū. qui ubicumque eum adprehen-
derit. allidit eum. & spumat. & stridit dentibus & arescit.
& dicit discipulis tuis iacebant illū. & non potuerunt. qui respon-
dens dicit. o generatio incredula quam diu apud uos ero.
quam diu uos patiatur. adferet illum ad me. & adterunt eum.
& cum uidisset illum. statim spiritus conturbauit eum. & elisus
in terra uolitabatur spirans. & interrogauit pater eius.
Quantum temporis est ex quo hoc ei accidit. & ille ait. ab infanzia.
& frequenter eum & lignem & in aquas misit ut eum perderet.
sed si quid potes adiuuare nos miseretur nri. ih̄s autem ait illi.
si potes credere omnia possibilia credenti. & continuo exclamans
pater pueri cum lacrimis aiebat. credodnē. adiuua merceduli-
tatem. & cum uidisset ih̄s concurrentem turbam. comminatus
est spiritum immundo. dicens illi. surge & mune spiritus. ego tibi
præcipio. exi ab eo. & amplius ne hit rocas in eum. & clamans
& multum discerpens eum. exiit ab eo. & factus est sicut
mortuus. ita ut multi dicerent quia mortuus est.

¶ 102
sol.

Ih̄s autem tenens manum eius eleuauit eum & surrexit.
Et cum introisset in domum. discipuli eius secundo interroga-
bant eum. quare nos non potuimus eicere eum. & dixit illis.

hoc genus in nullo potest exire. nisi in oratione & ieiunio.

viii
an xxi
an clxxviii
10. 21

Et ille prospecti praeter quod dicebantur galileam. percutiebat quemquam scire. Docet autem discipulos suos. & dicebat illis. quod filius hominis tradatur in manus hominum & occidant eum. & occisus tertie die resurget.

At illi ignorabant uerbum & timebant eum interrogare.

an xxi
sol.

Et uenerunt capharnaum. quicunque enim essent interrogabat eos quid in uia tractabatis.

an xxi
an clxxviii
L. 11

Alli tacebant. siquidem inter se in uia disputauerant. quis esset illorum maior. & residens uocauit duodecim. & ait illis. si quis uult primus esse. erit omnium nouissimus & omnium minister. & accipiens puerum. statuit eum in medio eorum. quemcumque complexus esset. ait illis. quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo. mercepit.

an xxi
an xxi
L. 11

Et quicumque me suscepit. non me suscipit sed eum qui me misit.

Respondit illi iohannes dicens. magister uidimus quendam in nomine tuo eicientem demonia qui non sequitur nos. & prohibemus eum. ih̄s autem ait. nolite prohibere eum. nemo est enim qui faciat uirtutem in nomine meo. & possit cito male loqui de me. quoniam non est aduersus uos. pro uobis est.

an xxi
an xxi

Quisquis enim potuit dederit uobis calicem aquae in nomine meo quia xpi estis. amen dico uobis. non perdat mercedem suam.

an xxi
an clxxviii
L. 11

Et quisquis scandalizauerit unum ex his pusillis credentibus in me. bonum est ei magis si erit ei datus mola asinaria colloens. & in mare mitteretur.

an xxi
an clxxviii

Et si scandalizauerit te manus tua abscede illam. bonum est tibi debilem in uia in uitam. quam duas manus habentem ne in gehennam in ignem inextinguibilem.

81. c1
sol.

Vbi uermis eorum non moritur & ignis non exstinguitur. & si per
tuus te scandalizat amputa illum. bonum est tibi claudum
in troie inuitam ad eternam. quam duos pedes habentem mitti
in gehennam ignis inextinguibilis. ubi uermis eorum non moritur.
& ignis non exstinguitur. quod si oculus tuus scandalizat te.
eice eum. bonum est tibi si cum in troie in regnum dei. quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis. ubi uermis eorum
non moritur & ignis non exstinguitur. Omnis enim igne
salietur & omnis uicima sale salietur.

81. c1
2. 2000
L. 2000

Bonum est sal. quod si sal in sulum fuerit in quo illud condidit.
habet & in uobis saltem. & pacem habet & in uos.

81. c1
2. 2000
L. 2000

Et inde exurgens uenit in fines iudaeae ultra iordanem. & con
ueniunt iterum turba ad eum. & sicut consueuerat iterum
docebat illos. & accedentes pharisaei in interrogabant eum. si licet
uir uxorem dimittere temptantes eum. at ille respondens.
dixit eis. quid uobis precepit moyses. quid responderunt. moyses
permisit libellum repudii scribere & dimittere. quibus respondens
ih̄s ait. adduxit enim cordis in̄ scripsit uobis preceptum istud.
ab initio autem creaturae masculinum & feminam fecit eos.

81

81

81

81. c1
2. 2000
L. 2000

81. c1
2. 2000
L. 2000

Propter hoc relinquet homo patrem suum & matrem & adheret
ad uxorem suam. & erunt duo in carne una. itaque iam non sunt
duo. sed una caro. quod ergo deus iunxit. homo non separet.

Et inde domo iterum discipuli eius. de eodem interrogauerunt eum.

Et dicit illis. quicumque dimiserit uxorem suam. & aliam
duxerit adulterium committit super eam. & si uxor
dimiserit uirum suum & alium nupsit moechatur.

81. c1
2. 2000
L. 2000

Et offerebant illi paruulos ut tangeret illos. Discipuli autem
comminabantur offerentibus. quos cum uideret ih̄s indignatus

Et ait illis. Sinite paruulos uenire ad me. & ne prohibueritis eos.
talium est enim regnum dei.

Amendico uobis. quisquis non receperit regnum dei. uelud paruulus. non intrabit illud. & complexus eos & inponens manus super illos. benedicebat eos.

Mathe
23
L. 19. v. 13
A. 19. v. 13

Et cum egressus esset in uia. procurrens quidam genu flexo ante eum rogabat eum. magister bone. quid faciam ut uitam aeternam percipiam. Ihs autem dixit ei. quid me dicis bonum. nemo bonus nisi solus deus. precepta nosti.

Mathe

23

23

Ne adulteres. ne occidas. ne fureris. ne falsum testimonium dixeris. ne fraudem feceris. honora patrem & matrem. at ille respondens ait illi. magister omnia haec obseruaui a iuuentute mea.

Mathe
23
L. 19. v. 17
A. 19. v. 17

Ihs autem intuentus eum dilexit eum. & dixit illi. unum tibi deest. uade quaecumque habes uende & da pauperibus. & habebis thesaurum in caelo. & ueni sequere me.

Mathe
23
L. 19. v. 21
A. 19. v. 21

Qui contristatus in uerbo abiit marrens. erat enim habens possessiones multas. & circumspiciens ihs ait discipulis suis. quam difficile qui pecunias habent in regnum dei intrabunt.

Discipuli autem obstupescerunt in uerbis eius. at ihs rursum respondens ait illis. filioli. quam difficile est confidentes in pecuniis in regnum dei intrare.

Facilius est camelum per foramen acus transire. quam diuitem intrare in regnum dei. qui magis admirabantur dicentes ad semetipsos. & quis potest saluus fieri. & intuentus illos ihs ait.

Apud homines impossibile est. sed non apud deum. omnia enimabilia sunt apud deum. & ceptum est per uos dicere. ecce nos dimisimus omnia. & sequuti sumus te.

off. ex
off. ex
l. ex

Respondens ih̄s. ait. Amen dico uobis. nemo est qui reliquerit domum aut fratres. aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut filios. aut agros propter me & propter euangelium. qui non accipit centies tantum nunc in tempore hoc. Domos & fratres & sorores & matres. & filios & agros. cum persequutio nibus. & in seculo futuro uitam aeternam.

off. ex
off. ex
l. ex

VIII

off. ex
off. ex
l. ex

Multa autem erant primum & nouissimi primi. **ERANT AUTEM IN IERUSALEM ASCENDENTES IHERO** solymam. & praecedebat illos ih̄s. & stupebant & sequentes timebant. & adsumens iterum duodecim. cepit illis dicere quae essent ei euentura. quia ecce ascendimus hierosolimam & filius hominis tradetur principibus sacerdotum & scribis & senioribus. & damnabunt eum morte. & tradent eum gentibus & ludent ei. & conspuent eum. & flagellabunt eum. & interficient eum. & tertia die resurget.

off. ex
off. ex
l. ex

Et accedunt ad eum iacobus & iohannes filii zebedae dicentes. magister. uolumus ut quodcumque petierimus facias nobis. at ille dixit eis. quid uultis ut faciam uobis. & dixerunt. Da nobis ut unus ad dexteram tuam & alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. Ih̄s autem ait eis. Nescitis quid petatis. potestis bibere calicem quem ego bibo. aut baptismum quo ego baptizor baptizari. at illi dixerunt ei. possumus ih̄s autem ait eis. calicem quidem quem ego bibo bibetis. & baptismum quo ego baptizor baptizabimini. sedere autem ad dexteram meam uel ad sinistram. non est meum dare uobis sed quibus paratum est.

off. ex
off. ex
l. ex

Et audientes decem coeperunt indignari de iacobo & iohanne. Ih̄s autem uocans eos ait illis. scitis quia hi qui uidentur

principari gentibus dominantibus: & principes eorum
potestatem habent ipsorum. Non tamen in uobis.
sed quicumque uoluerit maior fieri. erit uester minister.
& quicumque uoluerit in uobis primus esse. erit omnium seruus.

*anac
anac
anac
anac*
Nam & filius hominis non uenit ut ministraret. sed ut mi-
nistraret. & daret animam suam redemptionem pro multis.

*anac
anac
anac*
Et ueniunt hiericho & proficiscent eo de hiericho & discipulis eius.
& plurima multitudo filius tamen barchimeus cecus sedebat
iuxta uiam mendicans. quicum audisset. quia ih̄s nazarenus est.
coepit clamare & dicere. fili dauid ih̄s miserere mei. & omni-
nabant eum multi ut taceret. at ille multo magis clamabat.
fili dauid miserere mei. & stans ih̄s praecepit illum uocari.
& uocant eum. dicentes ei. anima quare isto surge uocante.
qui proiecto uestimento suo exiliens uenit ad eum. & respondens
ih̄s dixit illi. quid uis tibi faciam. cecus autem dixit ei. Rabbi
ut uideam. ih̄s autem ait illi. uade fide. tu a te saluum fecit.
& confestim uidit & sequebatur eum in uia.

*anac
anac
anac*
Et cum adpropinquarent hierosolymam & bethaniam ad montem
olivarum. mittit duos ex discipulis suis. & ait illis. ite in castellum
quod est contra uos. & statim intro euntes illuc. inuenietis pullum
ligatum super quem nemo adhuc hominum sedit. soluite illum
& adducite. & si quis uobis dixerit quid facitis. dicite quia ratio
necessaria est. & continuo illum dimitte & huc.

*anac
anac
anac*
Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum ante lanuam foris in bivio.
& soluunt eum. & quidam de illis stantibus dicebant illis.
quid facitis soluentes pullum. qui dixerunt eis sicut praeceperat
illis ih̄s. & dimiserunt eis. & dixerunt pullum aditum. & inponunt
illi uestimenta sua & sedit super eum. multa autem

uestimenta sua strauerunt in uia: alia autem frondes
cadebant de arboribus & sternebant in uia.

Et qui praebant & qui sequebantur clamabant dicentes: osanna
benedictus qui uenit in nomine dñi. benedictum quod uenit
regnum patris nri dauid. osanna in excelsis.

Et introiit hierosolimam in templum. & circumspexit omnibus
cum iam uespera esset hora. exiit in bethaniam cum duodecim.
& alia die cum exirent ab ethania esuruit. cumque uidisset
a longe ficum habentem folia. uenit siquid forte inuenire in ea.
& cum uenisset ad eam nihil inuenit praeter folia. Non enim
erat tempus ficorum. & respondens dixit ei. Iam non amplius
habeo in uinum quisquam fructum ex te manducare.
& audiebant discipuli eius.

Et uenit hierosolimam. & cum introisset templum. coepit
eicere uendentes & ementes in templo. & mensas nummu-
lariorum. & cathedras uendentium columbas euertere.
& non sinebat ut quisquam transferret uas per templum.
& docebat dicens eis. Non scriptum est. quia domus mea
domus orationis uocabitur omnibus gentibus.
Uos autem fecistis eam speluncam latronum.

Quo audito principes sacerdotum & scribae querebant
quomodo eum perderent. timebant enim eum. quoniam uersa
turba admirabatur super doctrina eius.

Et cum uespera facta esset egrediebatur de ciuitate. & cum
mane transirent. uiderunt ficum aridam factam
a radicibus. & recordatus patris dixit ei. Rabbi. ecce ficus
cui maledixisti aruit.

Et respondens ih̄s. ait illis. habetis fidem di. amen dico uobis.

al. caput
al. caput
l. caput
m. e

al. caput
al. caput
m. e

al. caput
al. caput
l. caput
m. e

ss

ss

al. caput
al. caput
l. caput
m. e

al. caput
sol

al. caput
m. e

quia quicumque dixerit huic monti tollere & mittere
in mare. & non hesitauerit in corde suo sed crediderit
quia quodcumque dixerit. fiat fiet.

Propterea dico uobis. omnia quaecumque orantes petitis
credite quia accipietis & uenient uobis.

Et cum stabitis adorandum dimittite si quid habetis aduersus
aliquem. ut & pater uoster qui in caelis est dimittat uobis peccata
uestra. quod si uos non dimiseritis. nec pater uester qui in
caelis est dimittet uobis peccata uestra.

ET UENIUNT RURSUS IEROSOLYMAN

& cum ambularet in templo. accedunt ad eum summi sacerdotes
& scribae & seniores. & dicunt illi. In qua potestate haec facis.
& quis tibi dedit hanc potestatem ut ista facias. Ihs autem
respondens ait illis. Interrogabo uos & ego unum uerbum
& responde mihi. & dicam uobis in qua potestate haec faciam.

Baptisimum iohannis decalocet an ex hominibus respondeat
mihi. illi cogitabant secum dicentes. si dixerimus decalo.
dicit. quare ergo non credidisti tui si dicemus ex hominibus.
timebant populum. omnes enim habebant iohannem quia
ueri prophetae esset. & respondentes dicunt ihu nescimus.
& respondens ihs ait illis. Neque ego dico uobis.
In qua potestate haec faciam.

Et cepit illis in parabolis loqui. uineam parauit homo &
circum dedit seipem. & fodit lacum. & edificauit turrem
& locauit eam agricolis & peregre profectus est. & misit ad
agricolos in tempore seruum. ut ab agricolis acciperet de fructu
uinae. qui adprehensum eum. ceciderunt & dimiserunt
uacuum. & iterum misit ad illos alium seruum. & illum

capite uulnerauerunt & contumelias adfecerunt. & rursum
alium misit & illum occiderunt. & plures alios quosdam occiderunt.
alios uero occiderunt. Adhuc ergo unum habens filium carissi-
mum. & illum misit ad eos nouissimum dicens. quia reuer-
buntur filium meum. coloni autem dixerunt ad hunc.
Hic est heres. uenite occidamus eum & nostram hereditatem.
& adprehendentes eum occiderunt. & eiecerunt extra uineam.
Quid ergo faciat dominus uineam. ueniat & perdat colonos. & labret
uineam alius. Nec scripturam hanc legistis. Lapidem quem re-
probauerunt aedificantes. hic factus est in caput anguli. actus
factum est istud. & est mirabile in oculis nostris.

ss

ss

ss

et querentem eum tenere & inuenerunt turbam. cognouerunt enim
quo ad eos parabolam hanc dixerit. & relicto eo abierunt.

et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis & herodianis ut eum
caperent in uerbo. qui uenientes dicunt ei. magister. scimus
quia uerax es. & non curas quemquam. nec enim uides in faciem
hominum. sed in ueritate uiuendi doces. licet & dari tributum
caesari annon dabimus. qui sciens uerum sit tamen eorum.

Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis & herodianis ut eum
caperent in uerbo. qui uenientes dicunt ei. magister. scimus
quia uerax es. & non curas quemquam. nec enim uides in faciem
hominum. sed in ueritate uiuendi doces. licet & dari tributum
caesari annon dabimus. qui sciens uerum sit tamen eorum.
at illis. quid me temptatis. Adfer te mihi denarium ut uideam.
at illi attulerunt ei. & attillit. cuius est imago haec & inscriptio.
Dicunt illi caesaris. Respondens autem ihs. Dicit illis.
Reddite igitur quae sunt caesaris caesari. & quae sunt dei do.
& mirabantur super eo. & uenerunt ad eum sadducei.
qui dicunt resurrectionem non esse.
& interrogabant eum dicentes. magister. moyses nobis
scripsit. ut si cuius frater mortuus fuerit. & dimiserit
uxorem & filios non reliquerit. accipiat frater eius
uxorem ipsius. & resuscitet semen fratri suo. septem ergo

fratreserunt. & primus accepit uxorem & mortuus est. in relicto
 semine. & secundus accepit eam & mortuus est. & neciste reliquit
 semen. & tertius similiter. & acceperunt eam similiter septem
 & non reliquerunt semen. novissima omnium defuncta est
 & mulier. In resurrectione ergo cum resurrexerint cuius debet
 erit uxor. septem enim habuerunt eam uxorem. & respondens
 ih̄s ait illis. nonne ideo erratis. non scientes scripturas. neque
 uirtutem dī. cum enim a mortuis resurrexerint. neque
 nubent. neque nubentur. sed sunt sicut angeli in celis.
 De mortuis autem quod resurgant. non legistis in libro moysi super
 rubum. quomodo docuerit illis inquit. ego sum dī abrahā
 & dī isaac. & dī iacob. non est dī mortuorum sed uiuorum.
 uos ergo multum erratis.

*si exat
di exat*
Et accessit unus de scribis qui audierat illos conquirentes. & uidens
 quō bene illis responderit. interrogauit eū quid esset & primū omnium
 mandatorū ih̄s ait responderet. q̄ primū omnium mandatorū est. audis it dī dī
 n̄. dī unus est. & diliges dñm dñtū ex toto corde tuo. & ex tota
 animata tua. & ex tota mentis tua. & ex tota uirtutis tua. hoc est primū
 mandatum. secundum autem simile est illi. Diliges proximum tuū
 tamquam te ipsum. maius horum aliud mandatum non est.

*si exat
sel*
Et ait illi scriba. bene magister in ueritate dixisti. quia unus est
 & non est aliud praeuereum. & diligatur ex toto corde. & ex toto
 intellectu. & ex tota anima. & ex tota fortitudine. & diligere
 proximum tamquam se ipsum. maius est omnibus holocaustis
 mactibus. & sacrificiis. ih̄s autem uidens quod sapienter
 respondisset dixit illi. non es longe a regno dī.

*si exat
di exat
2 exat*
Et nemo iam audebat eum interrogare.

*si exat
di exat
2 exat*
Et respondens ih̄s dicebat docens in templo. quomodo dicunt

scriba xpm filium esse dauid. ipse enim dauid dicit in spu sco.
 Dixit dñs dñi meo sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos
 scabellum pedum tuorum. Ipse ergo dauid dicit eum dñm.
 & unde est filius eius? & multitudo eum libenter audiuit.

Et dicebatur hi doctrina sua. caue a scribis qui uolunt in stolis
 ambulare & salutaris herede. & in primis cathedris sedere
 in synagogis. & primos discubitos habere.

Quod uenerat domos uiduarum subvertenti prolixam orationem.
 haec accipiente prolixius iudicium. & sedens ih̄s contra
 gazophilatium. aspiciebat quomodo turba iactaret aēs
 in gazo philatium. & multi diuites iactabant multa. cum
 uenisset autem una uidua pauper. misit duo minuta quod est
 quadrans. & conuocans discipulos suos. ait illis. amen dico
 uobis. quoniam uidua haec pauper plus omnibus misit qui mise-
 runt in gazophilatium. omnes enim ex eo quod abundabat
 illis miserunt. haec uero de penuria sua. omnia quae habuit
 misit totum uictum suum.

Et cum egredieretur de templo. ait illi unus ex discipulis suis.
 magister aspice quales lapides & quales structurae.
 & respondens ih̄s ait illi. uides has omnes magnas edificationes.
 non relinquitur lapis super lapidem qui non destruat.

Et cum sederet in monasterio oliuarum
 contemplantum. interrogabant eum separatim. petrus.
 & iacobus. & iohannes. & andreas. Dic nobis quando ista fiant.
 & quod signum erit quando haec omnia incipiant consummari.
 & respondens ih̄s coepit dicere illis. uidete ne quis uos seducat.
 multi enim ueniunt in nomine meo dicentes quia ego sum.
 & multos seducunt. Cum audieritis autem bella & opinionem

bellorum metimueritis: oportet enim fieri. secundum finis.

exsurgat autem gens super gentem & regnum super regnum.

& erunt terrae motus per loca. & fames initium dolorum haec.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **U**idete autem uosmet ipsos: tradent enim uos in concilia. & in
synagogis uapulabitis. & ante praefides & reges stabitis
propter me in testimonium illis.

*Ex celis
ad celum* **E**t omnes gentes primum oportet praedicari euangelium.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **E**t cum dixerint uos tradentes: nolite praecogitare quid loqua-
mini. sed quod datum uobis fuerit. In illa hora id loquimini.

Non enim estis uos loquentes. sed spiritus. tradet autem frater
fratrem in mortem. & pater filium. & consurgent filii in pa-
rentes. & morte adficiant eos. & erit odio omnibus propter
nomen meum. qui autem sustinuerit in fine. hic saluus erit.

*Ex celis
ad celum* **C**um autem uideritis abominationem desolationis statuentem
ubi non debet: qui legit intelligat.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **T**unc qui in uclauis sunt fugiant in montes. & qui super tectum
sediscenda in domum. ne hinc ueniat ut tollat quid
de domo sua. & qui in agro erit non reuertatur retro.
tollere uestimentum suum.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **U**erum autem praegnantibus & nutriendibus in illis diebus.

*Ex celis
ad celum* **O**rate uero ut hinc non fiat.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **E** runt enim dies illi tribulationes tales. quales non fuerunt
ab initio creaturae quae condidit usque nunc neque fient.

*Ex celis
ad celum* **E**t si breuiasset dominus dies: non fuisset salua omnis caro.
sed propter electos quos elegit breuiare dies.

*Ex celis
ad celum
et ad celum* **E**t tunc si quis uobis dixerit. ecce hic est christus
ecce illic. ne credideritis.

*Ex celis
ad celum* **E**xurgent enim pseudo christi. & pseudo prophetae. & dabunt

signa & portenta ad seducendos. si potest fieri & iam electos.
uos ergo uideat. ecce praedixi uobis omnia.

et el
et elum
et elum

Sed in illis diebus post tribulationem illam. sol continebrabitur
& luna non dabit splendorem suum & stellae caeli erunt decedentes.
& uirtutes quae sunt in caelis mouebuntur.

et el
et elum
et elum

Et tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubibus cum uir-
tute multa & gloria. & tunc mittet angelos suos & congregabit
electos suos a quattuor uentis. a summo terrae usque ad sum-
mum caeli. & sic uos cum uideritis haec fieri. scitote quod in
proximo sit in hostis. amen dico uobis. quoniam non transibit
generatio haec. donec omnia ista fiant. caelum & terra
transibunt. uerba autem mea non transibunt.

et el
et elum

Nec enim nemo scit. neque angelus in caelo.
neque filius. nisi pater.

et el
et elum

Uideat & uigilate & orate. nescitis enim quando tempus sit.

et el
et elum
et elum

Sicut homo qui per egre profectus. reliquit domum suam & dedit
seruis suis potestatem cuiusque operis. & ianitori praecipit ut uigilet.

et el
et elum
et elum

Vigilate ergo. nescitis enim quando dominus domus ueniat.
sero. an media nocte. an gallicantu. an mane. nec cum uenerit
repente inueniat uos dormientes. quod autem uobis
dico. omnibus dico. uigilate.

xii
et el
et elum
et elum
et elum
et elum

Et autem pascha et azimorum post triduum

et el
et elum
et elum

et quaerebant summi sacerdotes & scribae quomodo eum dolo
tenerent & occiderent. Dicebant enim. Non in die festo.
ne forte tumultus fiat & populi.

et el
et elum
et elum
et elum

Et cum esset bethaniam in domo symonis leprosi & recumbens.

uenit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi.
& fracto alabaistro effudit super caput eius. erant autem
quidam indigni ferentes herasem & ipsos. & dicentes.
ut quid perditio ista unguenti facta est. poterat enim
unguentum istud uenundari plusquam trecentis denariis
& dari pauperibus. & fremebant in eam. Ihs autem dixit.
sin ite am quid illi molesti estis. bonum opus operata est in me.
semper enim pauperes habetis uobiscum. & cum uolueritis.
potestis illis benefacere. me autem non semper habetis.

et dicit
an. et dicit
18. p. 111

Quod habuit haec fecit praeuenit unguere corpus meum in sepul-
tura. amen dico uobis. ubicumque praedicatum fuerit
euangelium istud in uniuerso mundo. & quod haec fecit
narrabitur in memoriam eius.

et dicit
an. et dicit
18. p. 111

Et iudas scariothes unus de duodecim. abiit ad summos sacerdotes.
ut proderet eum illis. quia audientes gauisi sunt. & promi-
serunt ei pecuniam seducturos. & querebat quomodo illum
oportune tradere. & primo die azimorum quando pascha
immolabant. Dicunt ei discipuli. quomodo sciamus & paremus
tibi ut manduces pascha. & mittit duos ex discipulis suis.
& dicit eis. ite in ciuitatem & occurret uobis homo in agnem
aqua baiulans sequimini eum. & quocumque introierit.
Dicite domino domus. quia magister dicit. ubi est refectio mea.
ubi pascha cum discipulis meis manducem. & ipse uos demonstrabit
carnaculum grande stratum. & illic parate nobis. & abierunt
discipuli eius & uenerunt in ciuitatem. & inuenerunt
sicut dixerat illis. & parauerunt pascha.

et dicit
an. et dicit
18. p. 111

Vespere autem facto uenit cum duodecim. & discumbentibus eis
& manducantibus. ait ihs. amen dico uobis. quia unus ex uobis

ma i ad eum qui manducat mecum.

At illi coeperunt contristari & dicere ei singillatim. Numquid ego.

Quia tu ille es. unus ex duodecim qui intingit mecum in catino.

& filius quidem hominis. uade sicut scriptum est de eo. uade autem in hominibus per quem filius hominis tradetur.

Bonum erat ei si non esset natus homo ille.

Et manducantibus illis. accepit ih̄s panem. & benedicens fregit & dedit eis & ait. sumite hoc est corpus meum.

Et accepto calice gratias agens dedit eis. & biberunt ex illo omnes. & ait illis. hic est sanguis meus noui testamenti qui pro multis effundetur. amen dico uobis. quod iam non bibam de gemmine uitis usque in diem illum. cum illud bibam nouum in regno dei.

Et hymno dicto. exierunt in montem oliuarum.

Et ait eis ih̄s. omnes scandalizabimini in nocte ista. quia scriptum est.

Periciam pastorem & dispergentur oues. sed postea quam resurrexero precedam uos in galileam.

Petrus autem ait. & si omnes scandalizati fuerint. sed non ego.

& ait illi ih̄s. amen dico tibi. quia tu hodie in nocte hac. priusquam bis gallus uocem dederit. ter mees negaturus.

At ille amplius loquebatur. & si oportuerit me simul conmorari tibi non te negabo. similiter autem & omnes dicebant.

Et ueniunt in praedium cum ortu genesari.

Et ait discipulis suis. sed & hic donec orem. & adsumat petrum & iacobum & iohannem secum & coepit pauere & excedere.

Et ait illis. tristis est anima mea usque ad mortem. sustinete hic singula.

Et cum processisset paululum. procidit super terram & orabat. ut si fieri posset transiret ab eo hora. & dixit. abba pater.

omniatibi possibilia sunt transfer calicem hunc a me.

Sed non quod ego uolo sed quod tu; & uenit & inuenit eos dormi-
entes. & ait pater. si non dormis non potuisti una hora uigilare.

Uigilate & orate. ut non inieritis in temptationem.

Spiritus quidem promptus. caro uero infirma;

Et iterum abiens. orauit eundem sermonem dicens.
& reuersus denuo inuenit eos dormientes. erant enim oculi
illorum grauati. & ignorabant quid responderent ei.

Et uenit tertio & ait illis. Dormite uelamini & requiescite. sufficit.

Ueni hora. ecce tra dicitur filius hominis. In manus peccatorum;
surgite eamus; ecce qui me tra dicitur prope est.

Et adhuc eloquente. uenit iudas scarioth unus ex duodecim.
& cum illo turba multa cum gladiis & lignis a summis
sacerdotibus & scribis & senioribus.

Tra dedit autem traditore eius signum eis dicens. quemcumque
osculatus fuero ipse est tenet eum & ducite eum.
& cum uenisset statim accedens ad eum. ait. Rabbi & osculatus
est eum. & illi manus iniecerunt in eum & tenuerunt eum.

Vnus autem quidam decircumstantibus. educens gladium
percussit seruum summisacerdotis & amputauit illi auriculam.

Respondens ih̄s. ait illis. tamquam ad latronem existis cum
gladiis & lignis comprehendereme. cotidie eram apud uos in templo
docens & non metuentis. sed ut adimpleantur scripture.

Tunc discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt.

Adulescens autem quidam sequebatur eum. amictus
sindone super nudo. & tenuerunt eum. at ille reiecta
sindone. nudus profugit ab eis.

Et adduxerunt ih̄m ad summum sacerdotem. & conuenerunt

lxxvi
lxxvii
lxxviii
lxxix

Erexit foras ante atrium. & gallus cantauit. Rursus autem cum uidisset illum ancilla. coepit dicere circumstantibus. quia hic ex illis est. at ille iterum negauit. & post pusillum rursus quid stabant dicebant patri. uere ex illis es. nam & galileus es. Ille autem coepit anathematizare & iurare quia nescio hominem istum quem dicitis. & statim iterum gallus cantauit.

lxxxi
lxxxii
lxxxiii

Et recordatus est pater uerbi quoddam ex illis. priusquam gallus cantaret. bis iterum negabis & coepit flere.

lxxxiiii
lxxxv
lxxxvi

Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes. cum senioribus & scribis & uniuerso concilio.

lxxxvii
lxxxviii
lxxxix

Uincientes illum dixerunt. & tradiderunt pilato.

lxxxx
lxxxxi
lxxxxii

Et interrogauit eum pilatus. tu es rex iudeorum. at ille respondens ait illi. Iudeis.

lxxxxiii
lxxxxiv
lxxxxv
lxxxxvi

Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. pilatus autem rursus interrogauit eum dicens. Non respondes quicquam uidelicet quantis te accusant. Ille autem amplius nihil respondit. Ita ut miraretur pilatus.

lxxxxvii
lxxxxviii
lxxxxix

Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex iunctis. quemcumque possent.

lxxxxx
lxxxxxi
lxxxxxii

Erat autem qui dicebatur barabbas. qui cum seditionis erit uictus. qui in seditione fecerat homicidium. & cum ascendisset turba coepit rogare sicut semper faciebat illis. pilatus autem respondit eis & dixit. uultis dimitte uobis regem iudeorum. sicut enim quidam phariseum tradidissent eum summi sacerdotes.

lxxxxxiii
lxxxxxiv
lxxxxxv

Pontifices autem conuertauerunt turbam. ut magis barabbam dimitterent eis.

lxxxxxvi
lxxxxxvii
lxxxxxviii
lxxxxxix

Pilatus autem iterum respondens ait illis. quid ergo uultis faciam regi iudeorum. at illi iterum clamauerunt.

crucifigeeum. pilatus uero dicebat eis. quidem in malis fecit.
at illi magis clamabant. crucifigeeum.

Pilatus autem uolens populo satis facere. dimisit illis barabbam.
& tradidit ihm flagellis caesum ut crucifigeretur.

Milites autem duxerunt eum intro in atrium praetorii. & conuocant
totam cohortem. & induunt eum purpura & imponunt ei plectentes
spineam coronam. & coeperunt salutare eum. aue rex iudeorum.
& percutiebant caput eius harundine. & conspuebant eum.
& ponentes genua adorabant eum.

Et postquam inluserunt ei exuerunt illum purpura & induerunt
illum uestimentis suis. & educunt illum ut crucifigerent eum.

Et angariauerunt praeter euntē quempiam symonem cyrenaeum.
uenientem de uilla patrem alexandri & rufi ut tolleret crucem eius.

Et perducunt illum in golgotha locum. quod est
interpretatum caluariae locus.

Et dabant ei bibere murratum uinum. & non accepit.

Et crucifigentes eum. diuiserunt uestimenta eius.
mittentes sortem super eis quis quid tolleret.

Et erat autem hora tertia. & crucifixerunt eum.

Et erat titulus causae eius inscriptus. rex iudeorum.

Et cum eo crucifigunt duos latrones unum
ad dextris. & alium a sinistris eius.

Et adhuc plura est scriptura quae dicit. & cum iniquis reputatus est.

Et praeter euntes blasfemabant eum. mouentes capita sua.
& dicentes ua. quid destruit templum & in tribus diebus
aedificat. saluum fac tem & ipsum descendens de cruce.

Similiter & summi sacerdotes ludentes ad alterutrum eum scribis
dicebant. alios saluos fecit. seipsum non potest saluum facere.

xpi rexisti descendat nunc de cruce ut uideamus & credamus.

Et qui cum eo crucifixi erant. conuiciabantur ei.

Et facta hora sexta tenebrae factae sunt per totam terram
usque in horam nonam.

Et hora nona exclamauit ih̄s uocem magna dicens. heloi. heloi.
lema sabachthani. quod est interpretatum. D̄s meus D̄s meus:
ut quid dereliquisti me. & quidam de circumstantibus
audientes dicebant. ecce helijam uocat.

Currens autem unus & implens spongiam a coelo circum
ponensque calamo potum dabat ei dicens. sinite uideamus
si ueniat helias ad deponendum eum.

Ih̄s autem emissā uocem magna. expirauit.

Et uelut templi fissus fuit induo. a summo usque deorsum.

Uti idens autem centurio qui ex aduerso stabat. quia sic clamans
expirasset. ait. uere hominē filius dei erat.

Erant autem ibi mulieres de longe aspicientes. inter quas erat maria
magdalena. & maria iacobi minoris & ioseph mater & salomae.
& cum esset in galilea sequebantur eum & ministrabant ei. & aliae
multae. qui simul cum eo ascenderant hierosolimam.

Et cum iam sero esset factum quia erat parasceue. quod est ante
sabbatum. uenit ioseph ab arimathia nobilis decurio. qui & ipse
erat expectans regnum dei. & audacter introiit ad pilatum.
& posuit corpus ih̄s. pilatus autem mirabatur si iam obisset.
& accersito centurione. interrogauit eum si iam mortuus esset.
& cum cognouisset a centurione. donauit corpus ioseph.

Ioseph autem mercatus sindonem & deponens eum in uoluta
sindone. & posuit eum in monumento quod erat excisum
de petra. & aduoluit lapidem ad ostium monumenti.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

Maria autem magdalene. & maria ioseph. aspiciabant ubi poneretur.

Eteum transisset sabbatum. *1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.*

MARIA MAGDALENE ET MARIA IACOBI ET SALOME
emerunt aromata. ut uenientes unguerent eum.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

Et ualde mane una sabbatorum ueniunt ad monumentum. orto
luna sole. & dicebant adinuicem. quis reuoluit nobis lapidem
ab ostio monumenti. & respicientes uiderunt reuolutum lapidem.
erat quippe magnus ualde. & intrantes in monumentum.
uiderunt iuuenem sedentem in dextris. cooperitum stola
candida. & obstupuerunt.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

Quid dicit illis. Nolite expauescere. ihu quaeritis nazarenum.
crucifixum. surrexit. non est hic. ecce locus ubi posuerunt
eum. sed ite dicite discipulis eius & pax. quia praecedite uos
in galileam. ibi eum uidebitis. sicut dixi uobis.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

At illae exeuntes fugerunt de monumento. Inuasit etenim eas
tremor & pavor. & nemini quicquam dixerunt. timebant
enim. surgens autem mane prima sabbati. apparuit primo
mariae magdalene. De qua eiecerat septem demonia. illa
uadens nuntiauit his quicum eo fuerant. lugentibus & flentibus.
& illi audientes quia uiueret. & uisus esset ab ea. non crediderunt.
Post haec autem duobus ex eis ambulantibus ostensus est
in alia effigie. euntibus in uillam. & illucientes. nuntiauerunt
ceteris. nec illis crediderunt.

di. cc. xxi. m.
di. cc. l.

Nouissime recumbentibus. ^{discipulis. illis in e.} undecim apparuit. & exprobrauit
hi credulitatem illorum. & duritiam cordis. quia his qui uiderant
eum resurrexisse. non crediderunt. & dixerunt. euntes in mun-
dum uniuersum. praedicare euangelium omni creaturae.
qui crediderit & baptizatus fuerit. saluus erit.

Qui uero non crediderit. condemnabitur. signa autem eos qui ere-
diderint. haec sequentur. In nomine meo demonia eicient.
Linguis loquentur nouis. serpentes tollent. & si mortiferum
quid biberint. non eos nocebit. super aegros manus imponent.
& bene habebunt. & dominus quidem postquam locutus est eis.
adsumptus est in caelum. & sedet ad dexteris. Illi autem pro-
fecti praedicauerunt ubique. domino cooperante & sermonem
confirmante. sequentibus signis.

EXPLET EVANGELIUM

SECUNDUM MARCUM

LUCIPIT ARGUMENTUM

LUCAS SYRUS ANTIOCEPSES
arte medicus. discipulus apostolorum. postea paulum
sequitur. usque ad confessionem eius seruens domino sine crimine.
Nam neque uxorem umquam habens. neque filios septuaginta
& quattuor annorum obiit in bethania plenus spiritu sancto.
Quicum iam scripta essent euangelia. per mattheum quidem
in iudea. per marcum autem in italia. sancto instigante spiritu machariae
partibus hoc scripsit euangelium. significans & iam ipse
in principio ante alia esse descripta. cuius tractatae quae ordo
euangelicae dispositionis exposcit. eam maxime necessitas
laboris fuit. ut primum grecis fidelibus omni prophetae
uenturi in carnem dei christi manifesta humanitas. per iudaicis

fabulis acerbis in solo legis desiderio tenerentur. ne uel hereticis
fabulis & stultis sollicitationibus seducti excederent aueritate
elaborare. Dehinc ut in principio euangelii iohannis
natiuitate praesumpta. cui euangelium scriberet. & in quo
electus scriberet. indicaret. contestans in se complacuisse
quod essent ab aliis inchoata. cui ideo post baptismum filius
a perfectione generationis in xpo impletus repaende a prin
cipio natiuitatis humanae potestas permissa est. ut requiren
tibus demonstraret. In quo adprehendens erat per nathan filium
hircetum recurrentis in dñi generationis admissio in disparibilibus
praedicans in hominibus xpm suum perfecta opus hominis
redire in se p filium faceret. qui per dauid patrem uenientibus
iter praebat in xpo. cui luce non immerito & iam scribendorum
apostolicorum actuum potestas in mysterio datur ut cito in dñi
pleno & filio proditoris extincto. oratione ab apostolis facta.
forte dñi electionis numerus compleretur. sicque paulus
consummationem apostolicis actibus dare. quem diu contra
famulum recalcitrantem dñs elegisset. quod & legentibus
acquirentibus dñm. & si per singula expediri a nobis
utile fuerat. sciens tamen quod operantem agricolam
oporteat de fructibus suis edere. ut a uimus publicam
curiositatem. ne non tam uolentibus dñm uideremur.
quam fastidientibus prodesse.

explicit prologus

INCIPIUNT CAPITULA

- I** **Z**acharias uiso angelo quia non credidit obmutuit. elisabeth uxor eius concepit. maria quoque de spu scō cum concepisset salutauit. elisabeth. elisabeth salutata prophetauit & peperit. & uenit filius sui iohannis zacharias scripsit loquutus est ac filium præturum antedñm prophetauit. postea quam peperit maria ih̄m infantem in præsepio posuit. quem pastores iuxta angelorum indicia inueniunt quique octaua die circūciditur.
- II** **S**imeon iustus xp̄m manibus sumptum benedixit. anna pph̄a is uidua multa de xp̄o prophetauit. ih̄s annorū duodecim in templo cum doctoribus legis inuentus in patris se esse portare p̄nuntiat.
- III** **A**nno quinto decimo tiberiæ cesaris pilato curante. iohannes baptista penitentiam prædicat. & fortio rem xp̄m uenturum designat. quo baptizato columbe figuram sp̄s sup̄ra descendit. uox & iam de celo filiū dī indicat quē putabant filium ioseph.
- III** **D**uctus in desertū ih̄s xl. diebus leiuauit. & ad diabolum temptatus uicit. Reuersus in galileam docet sabbatis in synagogam ingressus etiam se significare. ac nullum prophetam in patria sua dicere acceptum. De qua eiectis apud capharnaum hominē ad demonio sabbatis liberat. & sc̄rum symonis a febris. & multos male habentes curat. & demonia se confitentia increpat. De nauī alloquitur. De qua pisces multos capi facit. ubi etiam p̄c̄rū iohannem & iacobum elegit. leprosum mundat in deserto orat.
- IV** **P**aralyticum dimissum. p̄tectum ih̄s a peccatis & ab infirmitate liberat. leui publicanum sequi iubet apud quē murmurantibus pharisæis. cenans dicit sanis non esse opus medicum. & de ieiunio disputans parabolam panni & utrum ponit

spicas uellentibus discipulis panes propositiones commemorat
hominem manum aridam habentem sabbatis curat. in oratione
pnoctat. apostolis elegit. turbas alloquitur. beatitudinem
aliorum. & aliorum in felicitatem promittens. parabolam pro
ferens. de ducto caeco. & magistri & discipuli & festuca in oculo
uel trabis & arboris boni fructus uel mali. & hominem qui
domum supra petram uel super arenam edificauit.

/vi

Centurionis puerum curat. uiduae filium resuscitat. iohannes
discipulos mittit ad ihm. & xps de iohanne loquitur. subnectens
similitudinem puerorum in foro sedentium. mulier peccatrix
lacrims pedes xpi lauit & unguet. propter quam parabola
dicitur creditoris qui parum uel multum concedit. in itinere
sequentibus securis & mulieribus quaecumque erant. similitudi
nem seminantis dicit. cuius semen in bonam terram uel per assem
excidit. Lucernam non sub uas sed super candelabrum poni.
matrem & fratres repudiat. nauigans post somnum
tempestatem sedat. hominem a maledictione liberat.

/vii

Iairi filiam dum uix resuscitare. mulierem a profluvio
liberat. puellam uiuificat. / mirante reuersi.

/viii

Mittens discipulos predicare. Data eis omnipotestate quibus herodes
in deserto. quinque panibus & duobus piscibus quinque milia
uirorum facit. Interrogans quem se dicerent turba. a petro
xps declaratur. & monetur abnegatis omnibus. crucem tolli & se sequi

/viii

Designans esse illic qui mortem non gustarent ante uisionem gloriae eius.
In montem adsumpto petro iohanne & iacobo xps transfiguratur.
Inter moysen & eliam uisus. ubi trita tabernacula petrus debere fieri
dicit. & nube obumbratur. ac uox caelestis filium declarat.
puerum lunaticum liberat. ac se trahi habere pronuntiat.

& cogitantes discipulos qui seorum maiore & instruit. ac non pro
hibendū quibz in nomine suo iracundiam faciat. a samaritanis. Non
recipitur. & uolentes apostolos ignem super eos descendere increpat.
si qui uolenti se non habere ubi capud reclinet & predicat.

Alterum tamen ipsa & iam patris morte intermissa adsequendum
eligit. & alio uolenti suis primum renuntiari. aratoris figuram
ponit reus respicientis.

/ & reuersos discipulos.

Elegit. hoc. quos inuitat ad predicandum. ipse uero increpat ciuitates
exedictas feliciores. qd eorum nomina in celo essent scripta.
Ob quam gratias agit patri qd bona sint paruulis reuelata & omnia
sibi a patre tradita manifestat. quem neminem nisi filium
non se declarat. beatosque oculos qui uiderunt id qd prophetis
non contigit. a legis per totum temptatus. mandata quae fieri pra
ceptum parabolam uulnerat. quae leuita & sacerdote praeter
eunte samaritanus colligit. apud martham maria pater omnia laudat.

Post orationem propriam docet oratione & parabolam ponticus
qui propter adiuuandam postulanti panem. potendū esse querendū
& pulsandū. exemplum asserens. demoni uicicens. In principem
demoniorum. idem pharisei opinantes destruxit. beatosq;
dicit qui audiunt uerbum & custodiunt. Dant signum ionae.
& reginae austri & in neuitas in iudicio dicit fore beatos. & lucernā
super candelabrum poni. & qd oculus sit lucerna corporis. apud
pharisaeum inuitatus lauandum potius qd huius est elemosinis
pronuntiat. increpat multos phariseos & legis doctores.

Phariseis uolentibus cum eo contendere. discipulos palam docet
ut eorum fallaciam caueant. & cum timeant qui potest post mortē
in gehennā mittere & plures et discipulos quinq; passim; diuinculo.
uolentibus. & negantes se negaturum. & peccanti in spū scō.

non remittendū. & non cogitari dumquid adprehensū loquatur.
pater respondit. senones sed uisorem hereditatis. similitudinē
eius cum multa nata sunt. cuius anima eadem nocte patitur.
Nec docet exemplis. non cogitandū de crastino. faciendamque
elemosinam omnibus uenditis. & uigilandum dicens pater.
felicem esse bonū dispensatorem. Inde dicit ignē mittere
super terram non pacem. turbis quoque dicit. quod faciem
caeli cognoscerent tempora non intellexerent. quos monuit
ut dum in uia essent reconciliarentur aduersario. nec clusi
non exirent donec nouissimum quadrantem redderent.

XIII

Cum enuntiatum fuisset galileos occisos. monuit agenda peni-
tentiam. parabolam ficulne subiungit. quā dñs in fructuosam
uellat excidi. cultor statim postulauit. cum mulierem
annis decem & octo curuam creasset. Indignantem archi-
synagogam hic repat. unde similitudinē grani synapis
subiungit. ex quo arbor maior holeribus nascitur & fermenta
quā absconditū mulier in farina. & ut intro eatur pinguis
ostiū necludatur. pharisaei dicentibus quia herodes eum
uellat occidere. Dicit eum uulpem. & prophetam extra
hierusalem non perire. & hic repat hierusalem.

XIIII

Sabbatis curat hydropicum. De cumbendi deo ordinē. Inuitantem
hortatur pauperes pascere. similitudinē iungens hominis
qui ex cūsantibus inuitatis. cecos clodos debiles uocauit. & an-
tis de plateis. hortatur omnē affectionem propter se relinquendā.
parabolam ponens turrem adificare uolentis & regis.

XV

Saluatuum esse non debere. murmurantibus pharisaeis de con-
uiuio pastorum. Dat similitudinē pastoris. propter unā ouem
xx. ouem relinquentis. & mulierem quae unam dragmam.

perditam inueniens gaudet & sedet hominis qui duobus filiis suis substantiam diuisit. ex quibus iunior prodigo pro qua uirtus occiditur. De dispensatore prodigo qui sapienter fecit. & ideo exemplis hortatur operandum. & deridentes eum phariseos increpat. legem & prophetas usque ad iohannem dicens. ac mox eum ostendit qui suam dimissa alteram accepit in eorum. & ab alio dimissam ducit.

XVI **P**arabolam de diuitibus & lazaro. & nec minimum de incredulis scandalizandis. atque omnia accepta fratri remittenda. & quod fides ut granum sinapis transferat arborem in montem. In mare quoque seruium debitum exhibendum. Decem leprosi curantur. ex quibus unus reuersus ihesum sequitur gratias agens deo. Intra nos esse regnum dei. regnum autem ipsum licet a exemplo noe uel loth subito uenire. ac tunc alium adsumi & alium relinquere. & ubi fuerit corpus illic aquilae. similitudinem uiduae. rogantis & iudicis iniqui. & duorum in templo orantium. & infantes non prohibendos. similitudo diuitis & cameli facilius per foramen acus transiit. & omnia haec relinquenda.

XVII **C**um discipulis aduentura sibi indicaret. caecum medicantem curauit. zaccheum conlaudat. dimidia substantiam pauperibus offerentem. & similitudinem deo quid decem minas latus ad regnum seruis suis distribuit. & de excoecorum quicum regem recusauerunt. super pullum asinae sedit. & super hierusalem fleuit & aduentura ei praedicit. Ibidem in templo mensam seuerit. & uendentes columbas eiecit. phariseos interrogantes in qua potestate haec faceret. De baptismo iohannis interrogat. parabolam subiungens eius quicum seruos missos ad uineam. postea filium misit & de lapide

ab aedificantibus reprobat.

XVII **T**emptatus de tributo respondit. De muliere quae septem viros habuit. addit de se interrogans quomodo xps filius dauid et cum eum ipse dnm dicat. & monet ab scribis cauendum. uiduam laudat quae in donario duo minuta misit. De templi structura & de futura persecutione. & de exitu iherusalem & fine seculi. De aduentu xpi in maiestatem & similitudinem. ficulneae & monet uigilandum.

XVIII **D**e azimorum die adpropinquante. iudas de monere repleus de tradendi tempore pecunia sibi promissa. & discum benedictis secum discipulis. sacramentum panis & calicis ostendit. ac traditorem designat. certantibus de gradu eum praefect. qui ministrat. & perit odit qd eum esset negaturus ac monitis discipulis. ut uendito uestimento emant gladium. pergit ad montem oliuæ. quicum orasset discipulos exeret dormientes.

XIX **A**ntecedente iuda uenit turba & osculo traditur xps. & perit auriculam seruo abscondit. Ducto ih̄s ad domum principis sacerdotum. perit sibi iter negauit. xps deluctur. Interrogatus a iudeis a pilato & ab herode. ac tunc in amictum pilatus & herodes redeunt. barabbas dimittitur. & ih̄s a iudeis suffigendus traditur. qui plangentibus eum mulieribus. ut se semagis plangerent dixit. & interlationes fixus ac & ipotum accepit. titulo rex designatur a quo unus ex latronibus credens ad paradysum ducitur. ab hora sexta usque ad nonam dies obscuratus est. & ih̄s spū emittente. uelum templi scissum est. quibus uisus centurio & qui aderant dnm magnificabant. ioseph postulat corpus & sepelitur.

quod mulieres relinquentes non inueniunt.

XXI **N**untiant mulieres angelorum uisionem. p̄ccedunt discipuli
euntes duo ad castellum. In panis fractione xpm cognoscunt.
& reuersi discipulis indicant quibus ih̄s apparuit. & plagas
non credentibus ostendit. & piscem ac fauum edendum
accepit. alloquitur apostolos & coreorum aperte ad h̄c elle
gendum. quod hoc compatio oportuerit. & ita illic essent donec
in eos ueniret iustus ammonuit. tunc benedixit eos & recessit.
reliquitque laudantes dñm in templo. f̄init ac̄cep̄t.

EXPL̄C̄VNT CAPITVLA

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Greek. There are some red ink markings, possibly initials or corrections, interspersed within the text.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or language, possibly Latin or Greek. There are some red ink markings, possibly initials or corrections, interspersed within the text.

INCIPIT EVAN GELIUM

secundum lucam

QVONI
AM
QVIDEM
MULTI
ENATISVNT
ORDINARE

Narrationem quæ in nobis completæ sunt rerum. sicut tradi
derunt nobis quia ab initio ipsi viderunt & ministri
fuerunt sermonis. visum est & mihi adsequito a principio
omnibus diligenter ex ordine tibi scribere optime theophile.
ut cognoscas eorum verborum de quibus eruditus es veritatem.

/1 **F**UIT IN DIEBUS HERODIS REGIS IUDÆE
sacerdos quidam nomine zacharias de iuce abia. & uxori illi

de filiabus aaron. & nomen eius elisabeth. erant autem iusti
ambo ante dñm. Incedentes hominibus mandatis & iustificationi
bus dñi sine querella. & non erat illis filius. eo quod esset elisabeth
sterilis. & ambo processissent in diebus suis.

Factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine
uiris sue ante dñm. secundum consuetudinem sacerdotis sortem exire
ut incensum poneret. Ingressus in templum dñi & omnis multitudo
erat populi orans foris hora incensi. apparuit autem illi angelus
dñi. stans ad dexteris altaris incensi. & zacharias turbatus est
uidens. & timor intravit super eum. attamen ad illum angelus.

Nam eas zacharia. quod exaudita est deprecation tua. & uxor tua
elisabeth pariet tibi filium & uocabis nomen eius iohannem.
& erit gaudium tibi & exultatio & multi in natiuitate eius gaudebunt.
erit enim magnus coram dño. & uinum & ficeram non bibet.
& spūs s̄c̄s replebitur adhuc ex utero matris sue. & multos filiorū
israhel conuertet ad dñm dñm ipsorum. & ipse precedet & ante illum.
In spū & uirtute heliae. ut conuertat corda patrum in filios & here
dibiles ad prudentiam iustorum. parare dño plebem p̄fectam.
& dixerit zacharias ad angelum. unde hoc sciam. ego enim sum
senex & uxor mea processit in diebus suis.

L. ii
ch. iii

Respondens angelus. dixerit. ego sum gabriel qui adsto ante
dñm & missus sum loqui ad te & haec tibi euangelizare.

L. iii
sol

Et ecce es tacens & non poteris loqui usque in diem quo haec fiunt.
pro eo quod non credidisti uerbis meis quae implebuntur
in tempore suo. & erat plebs expectans zachariam
& mirabantur quod tardaret ipse in templo.

Egressus autem non poterat loqui ad illos. & cognouerunt quod
uisionem uidisset in templo. & ipse erat inuens illis & p̄manere

mutus. & factum est ut implerentur dies officii eius. abiit in domum suam. post hos autem dies concepit elisabeth in utero suo. & occultabat se mensibus quinque dicens. quia sic fecit mihi dominus in diebus quibus respexit auferre obprobrium meum inter homines.

In mense autem sexto. missus est angelus gabriel ad virginem in ciuitatem galilee cui nomen nazareth. ad virginem desponsatam uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid. & nomen virginis maria. & ingressus angelus ad eam. dixit.

Aue gratia plena dominus tecum. benedicta tu in mulieribus. quoniam audisti & turbata est in sermone eius. & cogitabat qualis esset ista saluatio. & ait angelus ei. Misereas maria. Inuenisti enim gratiam apud dominum. ecce concipies in utero & paries filium. & uocabis nomen eius ihesum. hic erit magnus & filius altissimi uocabitur. & dabit illi dominus sedem dauid patris eius. & regnabit in domo iacob in aeternum & regni eius non erit finis.

Dixit autem maria ad angelum. quomodo fiet istud quoniam non cognosco. & respondens angelus dixit ei. spiritus sanctus superueniet tibi. & in tuus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque & genitum & uirum uocabitur filius dei. & ecce elisabeth cognata tua. & ipsa concepit filium in senectute sua. & hiemens is est sextus illi quoniam uocatur sterilis quoniam non erat impossibile apud dominum omne uerbum. Dixit autem maria. ecce ancilla domini. fiat mihi secundum uerbum tuum. & discessit ab illa angelus. exsurgens autem maria in diebus illis. abiit in montana cum festinatione. In ciuitatem iuda. & intrauit in domum zacharie. & salutauit elisabeth. & factum est ut audiret salutationem marie elisabeth. exultauit in fano in utero eius. & repleta est spiritu sancto elisabeth. & exclamauit uocem magna & dixit. benedicta tu

In te mulieres & benedictus fructus uentris tui. & unde hoc mihi
ut ueniat mater dñi mei ad me. ecce nūc ut facta est uox salutaris
tua in auribus meis. exultauit in gaudio infans in utero meo.
& beata quae redidit. quō p̄ficientur ea quae dicta sunt ei a dño.

ET ANNA MAGNIFICAT ANIMAM EAM

& exultauit sp̄s meus in dō salutaris meo. quia respexit
humilitatem ancillae suae. ecce enim ex hoc beata in medietate
omnes generationes. quia fecit mihi magna qui potens est
& s̄m̄ nomen eius. & misericordia eius in progenies & progenies
timentibus eum. fecit potentiam in brachio suo dissipat sup̄bos
mentis cordis sui. Deposuit potentes de sede & exaltauit
humiles. Esurientes impleuit bonis & diuites dimisit inanes.
Suscepit isrl̄ puerum suum memorari misericordiae suae. sicut
locutus est ad patres n̄r̄s abraham & semini eius in saecula.

Mansit autem maria cum illa quasi mensibus tribus. & reuersa est
in domum suam. elisabeth autē impleta inest tempus parendi.
& peperit filium. & audierunt uicini & cognati eius quia magni-
ficauit dñs misericordiam suam cum illa. & congratulabantur ei.

Et factum est in die octauo. uenerunt circumcidere puerum.
& uocabunt eum nomine patris sui zachariam. & respondens
mater eius dixit. Nequaquam sed uocabitur iohannes. & dixerunt
ad illam. quia nemo est in cognatione tua qui uocetur hoc nomine.

Intuebant autem patres eius quem uell & uocari eū. & postulans
pugillarem. scripsit dicens. iohannes est nomen eius. & mirati sunt
omnes. Apertum est autem illi os eius & lingua eius. & loquebatur
benedicens dñm. & factus est timor super omnes uicinos eorum.
& super omnia montana iudaeae. diuulgabantur omnia uerba haec.
& posuerunt om̄s qui audierant in corde suo. dicentes.

quid putas puer iste erit. & enim manifestum erat cum illo.
 & zacharias pater eius impletus est spiritu. & prophetauit dicens.

BENEDICTUS OMNIS DEUS ISRAEL. QUI MIHI ITAUIT
 & fecit redemptionem plebi suae. & erexit cornu salutaris nobis
 in domo dauid pueri sui. sicut locutus est per sanctorum quae aeternum
 sunt prophetarum eius. salutem ex inimicis nostris & de manu
 omnium qui oderunt nos. ad faciendam misericordiam cum pa-
 tribus nostris. & memorare testamenti sui sancti. Ius iurandum quod
 iurauit ad abraham patrem nostrum daturum se nobis. Ut sine
 timore de manu inimicorum nostrorum liberati seruamus illi.
 In sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus nostris. & tu puer
 propheta altissimi uocaberis. praebis enim ante faciem domini
 parare uiam eius. addendam scientiam salutis plebi eius. In remissio-
 nem peccatorum eorum. Per uiscera misericordiae dei nostri
 in quibus uisitauit nos oriens ex alto. In luminare his qui in tenebris
 & in umbra mortis sedent. ad dirigendos pedes nostros in uiam
 pacis. Puer autem crescebat & confortabatur spiritu. & erat
 in desertis usque in diem ostensionis suae ad israhel.

Factum est autem in diebus illis. Exiit edictum a cesare augusto ut de-
 scriberetur uniuersis orbis. haec descriptio prima facta est a pside
 syriae cyrino. & ibant omnes ut profiterentur singuli in suam ciuitatem.
 Ascendit autem & ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem dicitur.
 quae uocat bethleem. eo quod esset de domo & familia dauid ut proficeretur
 cum maria desponsata sibi uxore pregnante. factum est autem
 cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret & peperit filium
 suum primogenitum. & pannis eum inuoluit. & reclinauit eum
 in praesepe. quia non erat eis locus in diuersorio. & pastores serant
 in regione eadem uigilantes & custodientes uigilias noctis

supragregem suum. Et ecce angelus dñi stetit iuxta illos. & claritas
 ei circumfulsit illos. & timuerunt timore magno. & dixit
 illis angelus. nolite timere. ecce nūc angelus vobis gaudium
 magnum. quod erit omni populo. quia natus est vobis hodie
 saluator. qui est xps dñs in ciuitate dauid. & hoc vobis signum.
 ¶ Inueniatis infantem pannis inuolutum. & positum in praesepe.
 & subito facta est cum angelo multitudo militum celestium.
 laudantium dñm & dicentium. Gloria nobis in excelsis.
 & in terra pax hominibus bonae voluntatis.
 & factum est ut discesserunt ab eis angeli in caelum.
 ¶ Pastores loquebantur ad inuicem. transeamus usque bethleem.
 & inde amus hoc uerbum quod factum est. qđ dñs ostendit
 nobis. & uenerunt festinantes. & inuenerunt mariam & ioseph.
 & infantem positum in praesepe. uidentes autē cognouerunt
 de uerbo quod dictū erat illis de puero hoc. & omnes qui audierunt
 mirati sunt. & de his quae dicta erant a pastoribus ad ipsos.
 ¶ Maria autē conseruabat omnia uerba haec. conferens in corde suo.
 & reuersi sunt pastores glorificantes & laudantes dñm. in omnibus
 quae audierant & uiderant. sicut dictum est ad illos.
 ¶ Et postquā consummati sunt dies octo. ut incumberetur.
 uocatum est nomen eius ih̄s. qđ uocatum est ab angelo priusquam
 in utero conciperetur. & postquā impleti sunt dies purificationis
 eius. secundum legem moysi. tulerunt illum in iherusalem
 ut scirent eum dño. sicut scriptum est in lege dñi. quia omne
 masculinū adaperiens uuluum. sc̄m dño uocabitur. & ut
 darent ostiam secundum quod dictum est in lege dñi.
 parturiturum. aut duos pullos columbarum.

/ II

Et ecce homo erat in iherusalem cum uocaretur

simcon. & homo iste iustus & timoratus expectans consolationem
isrl. & sp̄s sc̄i erat in eo. & responsum acceperat a sp̄u sc̄o. Non
uisurum se mortem. nisi prius uideret xp̄m dñm. & uenit in sp̄u
in templum. & cum inducerent puerum ih̄m parentes eius. ut
facerent secundum consuetudinem legis pro eo. & ipse accepit eum
in uulnassuas. & benedixit dñm & dixit. nunc dimittis seruum tuum
dñe. secundum uerbum tuum in pace. quia uiderunt oculi mei
salutariū. qđ paraisti ante faciem omnium populorum. lumen
ad reuelationem gentium. & gloriam plebi stue israhel.

Erat pater eius & mater. mirantes super his quæ dicebantur de illo.
& benedixit illi simcon. & dixit ad mariam matrem eius. ecce positus
est hic in ruinam. & resurrectionem multorum in isrl. & in signum
cui contradicatur. & tuam ipsius animam pertransibit gladius.
ut reuelentur ex multis cordibus cogitationes. & erat anima
proph̄tissa filia phanuel. dauidi uxor. hæc processerat in diebus
multis. & uxor erat cum uiro suo annis septem a uirginitate sua.

& hæc uirginitas usque ad annos octoginta quattuor. quam non discedebat
de templo. ieiunius & obsecrationibus seruens nocte ac die.

Et hæc ipsa hora superueniens confitebatur dñō. & loquebatur de illo
omnibus qui expectabant redemptionem hierusalem.
& ut perfecerunt omnia secundum legem dñi. reuersi sunt
in galileam. in uirginitatem suam nazareth.

Puer autem crescebat. & confortabatur. plenus sapientia.
& gratia dñi erat in illo. & ibant parentes eius per omnes annos
in hierusalem. in dies sollemni pasche.

Et cum factus esset annorum duodecim. ascendentibus illis in hiero
solytam. secundum consuetudinem diei festi. consummatisque
diebus cum redirent. Remansit puer ih̄s in hierusalem.

et non cognouerunt parentes eius. existimantes autem illum esse
in comitatu. uenerunt tardius. et requirebant eum inter cognatos
et notos. et non inuenientes. regressi sunt in hierusalem requiren-
tes eum. et factum est post triduum. inuenierunt illum in templo.
sedentem in medio doctorum. audientem illos. et interrogantem eos.

Stupebant autem omnes qui eum audiebant. super prudentia
et responsis eius. et uidentes. ammirati sunt.

Et dixit mater eius ad illum. fili. quid fecisti nobis sic. ecce pater tuus
et ego dolentes querebamus te. et ait illis. quid est quod me
queretis. nesciebatis quia in his quae patris mei sunt oportet me
esse. et ipsi non intellexerunt uerbum. quod locutus est ad illos.
et descendit cum eis. et uenit nazareth. et erat subditus illis.
et mater eius conseruabat omnia uerba haec. in corde suo. et hic
proficiebat sapientia et aetate et gratia. apud deum et homines.

ANNO AUTEM QUINTO DECISIONIS IMPERII TIBERII

caesaris. procurante pontio pilato iudeam. tetrarcha autem
galileae herode. philippo autem fratre eius tetrarcha luntae
et traconitidis regionis. et isania a biline tetrarcha sub principibus
sacerdotum anna et caipha. factum est uerbum domini super
iohannem zachariae filium in deserto.

Et uenit in omnem regionem iordanis. praedicans baptismum
penitentiae. In remissionem peccatorum. sicut scriptum est
in libro sermonum esaiae prophetae. uox clamantis in deserto.
parate uiam domini. rectas facite semitas eius. omnis uallis implebitur.
et omnis mons et collis humiliabitur. et erunt praua in directa.
et aspera in uias planas. et uidebit omnis caro salutare dei.

Dicebat ergo ad turbas quae exiebant ut baptizarentur ab ipso.
genimina uiperarum. quis ostendit uobis fugere auentura ira.

Lu. iii
di. ben
di. xii

Lu. x
sol

iii
Lu. vi
di. iii
di. ii
di. xxi

Lu. viii
di. iii
di. ii
di. x

ss

ss

ss

ss

Lu. viii
di. x

facite ergo fructus dignos penitentiae. & ne coeperitis dicere.
patrem habemus abraham. Dico enim uobis. quia potens est
de lapidibus istis suscitare filios abraham. Jam enim securus ad radicem
arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum
bonum. excidetur. & in ignem mittetur.

Et interrogabant eum turbae dicentes. quid ergo faciemus. respondens
autem dicebat illis. qui habet duas tunicas. & non habenti. & qui
habet escas. similiter faciat. uenerunt autem & publicani ut
baptizarentur. & dixerunt ad illum. magister quid faciemus.

Alle dixit ad eos. nihil amplius quam constitutum est uobis
faciatis. Interrogabant autem eum & milites dicentes. quid facie
mus & nos. & ait illis. Neminem conculcatis. neque calumniam
faciatis. & contenti estote stipendiis uestris. existimante autem
populo & cogitantibus omnibus in cordibus suis de iohanne.
Nefortee ipse esset christus. Respondit iohannes. dicens omnibus.

Ego quidem aqua baptizans. ueni enim fortior me. cuius non sum
dignus soluere corrigiam calciamenti mei. Ipsi uos baptizabit in spiritu & igni.

Cuius uentilabrum in manu eius & purgabit aream suam. & congre
gabit triticum in horreum suum. paleas autem combinet igni in extin
guibili. multa quidem & alia exhortans euangelizabat populo.

Herodes autem tetrarcha cum corripere uideret ab illo de herodia de
uxore fratris sui. & de omnibus malis quae fecit herodes.

& dicit & hoc & supra omnia & cludit iohannem in carcerem.

Factum est autem cum baptizaretur omnis populus. & ihu
baptizato & orante apertum est caelum. & descendit spiritus
corporalis specie sicut columba in ipsum. & uox de caelo facta est.
tu es filius meus dilectus. hinc conplacuit mihi.

Lxxiii
 d. iii
 10. 1. 7. iii
 L v.

Et ipse hī erat incipiens quasi annorum triginta
 utputabatur filius ioseph.

q uisut heli.	quisut her.	quisut iudae.
q uisut matthe.	quisut hiesu.	quisut iacob.
q uisut leui.	quisut heliezer.	quisut isaac.
q uisut melch.	quisut lorm.	quisut abrahac.
q uisut lanne.	quisut matthead.	quisut thare.
q uisut ioseph.	quisut leui.	quisut nachor.
q uisut matthe.	quisut symeon.	quisut seruch.
q uisut amos.	quisut iuda.	quisut ragau.
q uisut naum.	quisut ioseph.	quisut phaleth.
q uisut esli.	quisut iona.	quisut eber.
q uisut nagge.	quisut heliacin.	quisut sale.
q uisut maath.	quisut melea.	quisut caman.
q uisut matthe.	quisut menna.	quisut arfaxe.
q uisut semer.	quisut matthea.	quisut sem.
q uisut ioseph.	quisut nathan.	quisut noe.
q uisut iudae.	quisut dauid.	quisut lamech.
q uisut iohanna.	quisut iesse.	quisut mathusale.
q uisut resa.	quisut obed.	quisut enoch.
q uisut zorobabel.	quisut boox.	quisut iared.
q uisut salathiel.	quisut salmon.	quisut malaleel.
q uisut neri.	quisut naasson.	quisut canan.
q uisut melch.	quisut aminadab.	quisut enos.
q uisut addi.	quisut aram.	quisut seth.
q uisut cosan.	quisut esom.	quisut adam.
q uisut hebmadan.	quisut phares.	quisut di.

III

Ihs autem plenus spū scto regressus est
a iordane. & agebatur in spū in deserto. diebus quadraginta.
& temptabatur a diabulo.

Et nihil manducauit in diebus illis. & consummatis illis esurit.
Dixit autē illi diabolus. si filius tu es. di lapidi hunc ut panis fiat.
& respondit ad illum ih̄s. scriptum est. quia non in pane solo
uiuit homo. sed in omni uerbo dī. & tunc illum diabolus. & ostendit
illi omnia regna orbis terrarū. In momento temporis. & ait ei.
Tibi dabo potestatem hanc uniuersam & gloriam illam. quia mihi tradita
sunt. & cui uolo do illa. Tu ergo si adoraueris coram me. erunt tua
omnia. & respondens ih̄s. dixit illi. scriptum est. dñm dñtuum
adorabis. & illi soli seruiēs. & dixit illum in hierusalem. & statuit
eū supra pinnam templi. & dixit illi. si filius tu es. mitte te hinc
deorsum. scriptum est enim. quod angelis suis mandauit de te.
ut conseruent te. & quia in manibus tollent te. ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. & respondens ih̄s. ait illi. dictum est.
non tempta bis dñm dñtuum. & consummata omni temptati
one. Diabolus recessit ab illo usque ad tempus.

Regressus est ih̄s in uirtute sp̄s in galileam. & fama exiit per
uniuersam regionem de illo. & ipse docebat in synagogis
eorum. & magnificabatur ab omnibus.

Et uenit nazareth ubi erat nutritus. & intrauit secundu consu
tudinem suam die sabbati in synagogā. & surrexit legere.
& traditus est illi liber prophete esaiæ. & ita reuoluit librum.
Inuenit locum ubi scriptum erat. Sp̄s dñi sup me propter
quod unxit me. euangelizare pauperibus misit me. predi
care captiuis remissionem & cæcis uisum. Dimittere conuictos
in remissionem. prædicare annum dñi acceptū & diem

retributionis. & cum plicuisset librum. reddidit ministro
& sedit. & omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum.
coepit autem dicere ad illos. quia hodie impleta est haec
scriptura in auribus uestris.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Et omnes testimonium illi dabant. & mirabantur in uerbis
gratiae. quae procedebant de ore ipsius. & dicebant.
nonne hic filius est ioseph.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Et ait illis. utique dicetis mihi hanc similitudinem medice curare ipsi
quanta audimus facta in capharnaum. fac & hic in patria tua.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Ait autem. amen dico uobis. quia nemo propheta
acceptus est in patria sua.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

In ueritate dico uobis. multae uiduae erant in diebus heliae inquit
quando clausum est caelum annis tribus & mensibus sex.
cum facta esset fames magna in omni terra. & ad nullam illarū
missus est helias. nisi in sarea pacha sidoniae ad mulierem uiduam.
& multae leprosi erant inquit sub heliseo propheta. & nemo eorū
mundatus est nisi neman syrus. & repleti sunt omnes in
synagoga haec audientes. & surrexerunt. & eiecerunt
illum extra ciuitatem. & duxerunt illum usque ad super
cilium montis. supra quē ciuitas illorum erat aedificata ut
praecipitarent eū. Ipse autē transiens. per medium illorum ibat.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Et descendit in capharnaum ciuitatem galileae.
ibique docebat illos sabbatis.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Et stupebant in doctrina eius. quia in potestate erat sermo ipsius.

Lu. xxi
di. xxi
di. xxi
co. lxxv

Et in synagoga erat homo habens demoniū immundum. & excla
mauit uocem magna dicens. sine. quid nobis & tibi nazarene
uenisti perdere nos. scio te. quis sis & ceteri. & increpauit illi ih̄s
dicens. obmutesce & exi ab illo. & cum proiecisset illum

daemonium in medium excitabillo. nihilque illum nocuit.

& factus est pauper hominibus. & conloquebantur ad inuicem dicentes;

Qd est hoc uerbum quia in potestate & uirtute imperat in mundis
spiritibus. & exiunt. & diuulgabatur fama de illo homine locū regionis;

Surgens autem de synagoga intravit in domū symonis. socrus autē
symonis tenebatur magnis febris. & rogauerunt illum pro ea.
& stans super illam. imperauit febre. & dimisit illam. & continuo
surgens ministrabat illis. cum solauit occidisse & omnes qui habe-
bant infirmos uariis languoribus ducebant illos ad eum.
atque singulis manus imponens curabat eos.

Exiebant autē demonia a multis clamantia & dicentia quia tu es
filius dī. & increpans non sinebat ealiqui. quia sciebant ipsum esse xp̄m.

Facta autē die. egressus ibat in desertū locum. & turbae requirebant
eum. & uenerunt usque ad ipsum. & dēinebant illum. ne disce-
deret ab eis. quibus ille ait. quia & alius ciuitatibus oportet me
euangelizare regnum dī. quia ideo missus sum.
& erat praedicans in synagogis galileae.

Factum est autē cum turbae intruerent in eum ut audirent uerbum
dī. & ipse stabat secus stagnum genēsareth. & uidit duas
naues stantes secus stagnum. piscatores autem descenderant.
& lauabant retia. ascendens autem in unam nauem quaerat
symonis. rogauit eum a terra reducere pusillum.
& sedens docebat de nauiculaturis.

Vcessauit autē loqui. dixit ad symonē. Duch nautum. & laxate
retia uestra in capturam. & respondens symon. dixit illi.
praeceptor. pro tota noctem laborantes. nihil cepimus. in uerbo autē
tuo. laxaborē. & cum hoc fecissent. concluderunt piscium
multitudinem copiosam. rumpebatur autē retia eorum.

& amuerunt sociis quierant in alia nauē ut uenirent & adiuua-
rent eos, & uenerunt & implauerunt ambas nauiculas
ita ut mergerentur.

Quodcum uidit & simon p & ierusalem. prociat ad genua ihu dicens. exiame
quia homo peccator sum dñe. stuporem enim circumdederat eum
& omnes qui cum illo erant in captura piscium quā ceperant. similiter
aut iacobum & iohannem filios zebedei quierant socii simonis.

Et ait ad simonem ihs. nolite timere. ex hoc lam homines eris capiens.
& subductis ad terram nauibus. relictis omnibus sequutus est illum.

Et factum est cum exiret in una ciuitatum. & ecce unus plenus lepra
& uidens ihm & prociens in faciem. rogauit eum dicens. Dñe
si uis potes me mundare. & extendens manū tetigit illum dicens.
uolo mundare. & confestim lepra discessit ab illo. & ipse precepit
illi. ut nemini diceret. sed uade ostendete sacerdoti. & offer pro
emundatione tua sicut precepit moyses in testamōum illis.

Perambulabat aut magis sermo de illo. & conueniebant turbae
multae ut audirent. & curarentur ab infirmitatibus suis.

Ipse aut secedebat in desertum. & orabat.

ET FACTUM EST IN UNO DIERUM ET IPSE
sedebat docens. & erant pharisaei sedentes & legis doctores
qui uenerant ex omni castello galileae. & iudeae.
& hierusalem. & intulerunt ad sedandum eos.

Et ecce unus portans in lecto hominem quierat paralyticus. & quere-
bant eū inferre & ponere ante eum. & non inuenientes quā
parte illū inferrent praeturbam. ascenderunt supra tectum.
& per tegulas submiserunt illum cum lecto in mediū ante ihm.
Quorum fidem ut uidit. dixit. homo. remittantur tibi peccata
tua. & coeperunt cogitare scribae & pharisaei dicentes.

Quis est hic qui loquitur blasphemias. quis potest dimittere peccata nisi solus deus. ut cognouit autem illis cogitationes eorum. respondens dixit ad illos. quid cogitatis in cordibus uestris. quid est facilius dicere dimittantur tibi peccata. an dicere surge & ambula. ut autem sciatis. quia filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata. ait paralitico. tibi dico surge tolle lectum tuum & uade in domum tuam. & confestim surgens coram illis. tulit in quo iacebat. & abiit in domum suam magnificans dominum. & stupor adprehendit omnes & magnificabant eum. & plures sunt timore dicentes. quia uidimus mirabilia hodie.

Et post hoc exiit. & uidit publicanum nomine leui sedentem ad teloneum. & ait illi sequere me. & relictis omnibus surgens sequutus est eum.

Et facta est conuiuium magnum leui in domo sua. & erat ibi multa publicanorum & aliorum quicum illi serauit discumbentes. & murmurabant pharisaei & scribae eorum dicentes ad discipulos eius. quare cum publicanis & peccatoribus manducatis & bibitis.

Et respondens ihesus dixit ad illos. non egent qui sani sunt medico. sed qui male habent. non ueni uocare iustos. sed peccatores. In penitentiam. At illi dixerunt ad eum. quare discipuli iohannis ieiunant frequenter & obsecrationes faciunt. similiter & pharisaeorum. tu autem educas & bibis. quibus ipse ait.

Nam quid potestas filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare. uenient autem dies & cum ablati fuerit ab illis sponsus. tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem & similitudinem ad illos. quia nemo commisituram a uestimento nouo mittit in uestimentum uetus. alioquin & nouum rumpit. & ueteri non conuenit. commisitura a nouo

& nemo mittit unum nouum in utres uetus: alioquin rumpat
unum nouum utres: & ipsum effundatur: & ut res peribunt: sed unum
nouum in utres nouos mittendum est. & utraque conseruan
tur: & nemo bibens uetus: statim uult nouum: de tē uetus melius est.

Lu. xli
di. xxi
di. xxi

Factum est autem in sabbato secundo primo cum transiret per freta:
uellebant discipuli eius spicas & manducabant: confricantes manibus.
quidam autē pharisæorum dicebat illis: quid facitis quod non licet
in sabbatis. & respondens ih̄s ad eos dixit: nescitis quod fecerit
dauid cum esurisset & ipse & qui cum eo erant: quomodo intrauit in do
mum dei: & panes propositionis sumpsit & manducauit: & dedit his
qui cum ipso erant quos non licet manducare nisi tantū sacerdotibus.
& dicebat illis: qui ad h̄s est filius hominis: & in sabbato.

Lu. xli
di. xxi
di. xxi

Factum est autē & in alio sabbato ut intraret in synagogam & doceret:
& erat ibi homo & manus eius dectia erat arida: obseruabant autē
scribæ & pharisæi: si in sabbato curaret: ut inuenirent unde
accusarent illum. Ipse uero sciebat cogitationes eorū: & ait homini
qui habebat manum aridam: surge & sta in medium: & surgens
stetit: & ait ad illos ih̄s: Interrogauos si licet in sabbatis bene
facere an male: an animam saluam facere an perdere: & circum
spectis omnibus dixit homini: extende manum tuam: & ex
tendit: & restituta est manus eius. Ipsi autem repleti sunt
in sapientia: & conloquebantur ad inuicē quidnam facerent ih̄s.

Lu. xli
di. xxi
di. xxi

Factum est autē in illis diebus: exiit in montem orare.

& erat pernoctans in oratione. Lu. xli. di. xxi. di. xxi.

Lu. xli
di. xxi
di. xxi

Et cum dies factus esset: & uocauit discipulos suos: & elegit duodecim
ex ipsis: quos & apostolos nominauit: symonem quem cognomi
nauit petrum: & andream fratrem eius: iacobum & iohannem:
philippum & bartholomeum: mattheum & thomam

iacobum alphet. & symonem qui uocatur zelotes. iudam
iacobi. & iudam scarioth. qui fuit proditor.

Et descendens cum illis. stetit in loco campestris. & turba discipulorum
eius & multitudo copiosa plebis ab omni iudea & hierusalem.
& maritima & tyri & sidonis. qui uenerant ut audirent eum.
& sanarentur a languoribus suis. & qui uexabantur ab spiritibus
immundis. curabantur. & omnis turba quaerebat eum tangere.
quia uirtus de illo exibat & sanabat omnes.

Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos. dicebat.
beati pauperes. quia uestrum est regnum dei.

Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini.

Beati qui nunc fleitis. quia ridebitis.

Beati eritis cum uos oderint homines. & cum separauerint uos. & ex
probrauerint. & eiecerint nomen urum tanquam malum
propter filium hominis. Gaudete in illa die & exultate.
ecce enim merces uestra multa in caelo. secundum haec enim
faciebant prophetae patres eorum.

Ut enim tamen et uobis diuitibus qui habetis consolationem
uam. uobis qui saturati estis. qui desuratis.
uobis qui ridetis nunc. qui alugebitis & flebitis.
Ut cum bene uobis dixerint omnes homines. secundum haec
faciebant prophetae patres eorum.

Sed uobis dico quia auditis. Diligite inimicos uos. benefacite his
qui uos oderunt. benedicite maledicentibus uos.
orate pro calumniantibus uos.

Et qui percutit in maxillam praebet & alteram. & ab eo qui aufert
tibi uestimentum. & amicum noli prohibere. omnia autem
perde propter tribum. & qui aufert quae tua sunt. noli persequi.

Lu. 1. 10
A. 1. 10

Lu. 1. 11
A. 1. 11

Et prout uultis ut faciant uobis homines. & uos facite illis similiter.

Et diligite eos qui uos diligunt. quæ uobis est gratia. Nam & peccatores diligentes se diligunt. & si benefeceritis his qui uobis benefaciunt. quæ uobis est gratia. si quidem & peccatores hoc faciunt. & simul uum dederitis his a quibus speratis recipere. quæ gratia est uobis. Nam & peccatores peccatoribus fenerantur. ut recipiant aequalia. Uerum tamen diligite humicos uros. & benefacite. & mutuum date. Nihil inde sperantes. & erit merces ura multa. & eritis filii altissimi. quia ipse benignus est super ingratos & malos. Et ite ergo misericordes. sicut & pater uester misericors est.

Lu. 1. 12
A. 1. 12
A. 1. 13

Nolite iudicare. & non iudicabimini. Nolite condemnare. & non condemnabimini. Dimittite. & dimittentur uobis. Mensuram bonam & confersam & coagitatam. & super effluentem dabunt in sinum urum. eadem uero mensura quam mensi fueritis. rem & datur uobis.

Lu. 1. 14
A. 1. 14

Dicebat autem illis & similitudinem. Numquid potest accipere acum ducere. nonne ambo in foueam cadunt.

Lu. 1. 15
A. 1. 15
A. 1. 16

Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit sicut magister eius.

Lu. 1. 17
A. 1. 17

Quid autem uidet festucam in oculo fratris tui. trabem autem quæ in oculo tuo est non consideras. aut quomodo poteris dicere fratri tuo. frater. sine etiam festucam de oculo tuo. Ipse in oculo tuo trabem non uidens.

hypocrita. ecce primum trabem de oculo tuo. & tunc perspicies ut educaas festucam de oculo fratris tui.

Lu. 1. 18
A. 1. 18

Non est enim arbor bona quæ facit fructus malos. neque arbor mala faciens fructum bonum. unaquæque enim arbor de fructu suo cognoscetur.

Neque enim despinis colligunt ficus. neque de ribo uindemiunt uuiam.

Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum.

& malus homo de malo thesauro profert malum.

& abundantia enim cordis os loquitur.

Quid autem uocatis me in dñe. & non facitis quae dico.

Omnis qui uenit ad me & audit sermones meos & facit eos ostendam uobis cui similis sit.

similis est homini aedificanti domum qui fodit

latus. & posuit fundamenta supra petram. Inundatione autem

facta in illis est flumen domui illi. & non potuit eam

mouere. fundata enim erat supra petram. qui autem audit

& non facit. similis est homini aedificanti domum suam supra

terram. sine fundamento in quam inlusus est fluuius. & continuo

occidit. & facta est ruina domus illius magna.

Cum autem in Iarpl esset contra uerba sua

in aures plebis intrauit capharnaum. centurionis autem

cuiusdam seruus male habens erat moriturus. qui uenerat petrosus.

& cum audisset de ihu. misit ad eum seniores iudeorum.

rogantem ut ueniret & saluaret seruum eius. at illi cum uenissent

ad ihm. rogabant eum solliciti dicentes ei. qui adignus est

ut hoc illi praestes. Diligite enim gentem nrā. & synagogam

ipse aedificauit nobis. ihu autem ibat cum illis. & cum iam non longe

esset ad domo. misit ad eum centurio amicos dicens. Dñe nobis exari.

non enim dignus sum. ut sub tectum meum intres. propter quod

& me ipsum non sum dignus arbitratus. ut uenirem ad te. sed dic

uerbo & sanabitur puer noster. Nam & ego homo sum sub potestate.

constitutus habens sub me milites. & dico huic uade. & uade.

& aliueni. & uenit. & seruus meus facit hoc. & facit. quo audito ihu

miratus est. & conuersus sequentibus se turbis. dixit.

amendico uobis. p̄ceh̄m̄r̄l̄ tantam fidem inueni. / sanum;

Lu. lxxv
a. lxxv
Lu. lxxv
sal

Et reuersi qui missi fuerant domum. inuenerunt seruum qui languerat.
Et factum est deinceps. ibat in ciuitatem. quæ uocatur naim. & ibat.
cum illo discipulus eius. & turba copiosa. cum autē ad propinquam
portam ciuitatis. ecce defunctus efferebatur filius uicis matris sue.
& hæc uidua erat. & turba ciuitatis multa cum illa. quæ cum uidisset
dñs. misericordia motus super ea. dixit illi. nolis flere. & accessit.
& dixit loculum. hic autem qui portabant. steterunt. & ait.
adulescens. tibi dico surge. & resedit qui erat mortuus. & cepit loqui.
& dedit illū matri sue. acceperunt omnes amor. & magnificabant
dñm dicentes. quia propheta magnus surrexit in nobis.
& qui ad uisitauit plebem suam.

Lu. lxxv
sal

Lu. lxxv
a. lxxv

Et exiit hic sermo in uniuersam iudeam de eo. & omne circaregionē.
Et nuntiauerunt iohanni discipulus eius de omnibus his. & conuocauit
duos de discipulis suis iohannis. & misit ad ihm̄ dicens. tu es qui uenturus es
an alium expectamus? cum autem uenissent ad eum uiri.
dixerunt. iohannes baptista misit nos ad te dicens. tu es qui uenturus es
an alium expectamus? In ipsa autē hora curauit multos.
a languoribus & plagis. & spiritibus malis. & cæcis multis donauit
uisum. & respondens dixit illis. euntes nuntiate iohanni quæ uidistis
& audistis. quia cæci uident. claudi ambulant. leprosi mun
dantur. surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangeli
zantur. & beatus est qui non fuerit scandalizatus in me.
& cum discessissent nuntii iohannis. coepit dicere de iohanne ad turbas.
qui de existis in desertum uidere. harundinem uento moueri.
sed qui de existis uidere hominem mollibus uestimentis indutum.
ecce qui in ueste præciosa sunt & dilicis in domibus regum sunt.
sed qui de existis uidere prophetam. itaque dico uobis.

& plus quam propheta.

Hic est de quo scriptum est. ecce mitto angelum meum ante faciem tuam. qui preparabit uiam tuam ante te.

Dico enim uobis. maior inter natos mulierum propheta iohanne baptista nemo est. quia autem minor est in regno dei maior est illo.

Et omnis populus audiens & publicani iustificauerunt dominum baptizati baptismo iohannis. pharisaei autem & legis periti consilium dei spreuerunt in semet ipsos. non baptizati ab eo.

Cui ergo similes dicam homines generationis huius. & cui similes sunt. similes sunt pueris sedentibus in foro. & loquentibus ad inuicem & dicentibus. cantauimus uobis & non saltastis. lamentauimus & non plorastis. uenit enim iohannes baptista. neque manducans panem. neque bibens uinum. & dictis. demonium habet. uenit filius hominis manducans & bibens. & dictis. ecce homo deuorator & bibens uinum. amicus publicanorum & peccatorum. & iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis.

Rogauit autem illum quidam de pharisaeis. ut manducaret cum illo. & ingressus domum pharisaei. discubuit. & ecce mulier quae erat in ciuitate peccatrix. ut cognouit quod accubuit in domo pharisaei. attulit alabastrum unguenti. & stans retro secus pedes eius. lacrimis coepit rigare pedes eius. & capillis capitis sui tangebatur. & osculabatur nate. pedes eius. & unguento unguebat. uidens autem pharisaeus qui. reuocauerat eum. ait intra se dicens. hic si esset propheta. sciret utique. quae & qualis mulier esset. quae tangit eum. quia peccatrix est. & respondens ihesus dixit ad illum. si non habes tibi aliquid dicere. ait ille ait. magister. dic. tuodebitores erant cuiusdam feneratori. unus debebat denarios quingentos. alius quinquaginta. non habentibus illis

unde redderent. donauit utrisque. quis ergo deū plus diligit.
Respondens symon dixit. aestimo quia si cui plus donauit.
at ille dixit ei. Recte iudicasti. & conuersus ad mulierē dixit
simoni. uides hanc mulierem. Intraui in domum tuam aquam
pedibus meis non dedisti. hanc autē lacrimis rigauit pedes meos.
& capillissimis cersit. osculum mihi non dedisti. hanc autē ex quo
intraui. non cessauit osculari pedes meos. oleo capud meum
non unxisti. hanc autē unguento unxit pedes meos. propter quod
dico tibi. Remittuntur ei peccata multa. quod dilexit multum.
Cum autē minus dimittatur. minus diligit. Dixit autē ad illam.
remittuntur tibi peccata. & coeperunt qui simul accubebant
dicere intra se. quis est hic qui & iam peccata dimittit. dixit autē
ad mulierem. fide tua te saluam fecit. uade in pace.

Luce 10
21

Et factum est deinceps. & ipse iter faciebat per ciuitatem & castellum
predicans & euangelizans regnum dei. & duodecim cum illo.
& mulieres aliquae quæerant curatæ ab spiritibus malignis
& infirmitatibus. maria quæ uocatur magdalena de qua
demonia septem exierant. & iohanna uxor chuze procuratoris
herodis. & susanna. & alie multe quæ ministrabant eis
de facultatibus suis.

Luce 10
22
23

Cum autē turba plurima conueneret & conuiciatibus properarent
ad eum. Dixit similitudinem. sicut exat quis seminat semi
nare semen suum. & dum seminat. si aliquid cecidit secus uiam.
& conculcatum est. & uolucres celi comederunt illud.
& aliquid cecidit supra petram. & natum aruit quia non habebat
humorem. & aliquid cecidit inter spinas. & simul exortæ spinæ
suffocauerunt illud. & aliquid cecidit in terram bonam.
& ortum fecit fructum centuplum. hæc dicens. clamabat.

qui habet aures audiendi audiat. Interrogabant autem eum
discipuli eius quod esset haec parabola. quibus ipse dixit,
vobis datum est nosse mysterium regni dei. Intellegant.

Ceteris autem in parabolis, ut videntes non videant. & audientes non
intendant. haec parabola, semen est verbum dei. quia autem secus
viae sunt qui audiunt. Deinde veniunt diaboli. & tollunt verbum
de corde eorum. ne credentes salvi fiant. Nam qui supra
pavimentum. quicumque audierint cum gaudio suscipiunt verbum.
& radices non habent. quia ad tempus credunt. & in tempore
temptationis recedunt. quod autem in spinis cecidit. hi sunt
qui audierunt. & sollicitudinibus & diuitiis & voluptatibus
vitae eum suffocantur. & non referunt fructum. quod autem
in bonam terram. hi sunt qui in corde bono & optimo audientes
verbum retinent. & fructum adferunt. In patientia.

Nemo autem lucernam accendens operit eam vase. aut subtus
lectum ponit. sed supra candelabrum ponit.
ut intrantes videant lumen.

Non enim est occultum quod non manifestetur. nec absconditum
quod non cognoscatur. & in palam veniat.

Videte ergo quomodo auditis. quem habet dabitur illi. & quicumque
non habet. & iam quod putat se habere. auferetur ab illo.

Venerunt autem ad illum mater & fratres eius. & non poterant adire
eum propter turbam. & iuncta erat illi. mater tua & fratres tui
stant foris volentes te videre. qui respondens dixit ad eos,
mater mea & fratres mei. hi sunt qui verbum dei audiunt & faciunt.

Factum est autem in unadierum. & ipse ascendit in maniculam
& discipuli eius. & ait ad illos. transite & emus trans stagnum.
& ascenderunt. nauigantibus autem illis obdormiuit.

& descendit procella uenti in stagnum. & compleruntur & periculi
 tabantur. accedentes autem suscitauerunt eum dicentes.
 praeceptor. perimus. at ille surgens. increpauit uento & tem
 pestati aquae & cessauit. & facta est tranquillitas. Dixit autem
 illis. ubi est fides uestra. qui timentes. mirati sunt dicentes ad in
 uicem. quis putas hic est. qui ad uentis imperat & mari. & oboe
 diunt ei. Enauigauerunt autem ad regionem gerasenorum
 quae est contra galileam. & cum egresus esset ad terram. occurrit
 illi unusquidam qui habebat demonium lamt temporibus multis
 & uestimento non induebatur neque in domo manebat sed in mo
 numeris. Igitur uidit ihu prociat ante illum. & exclamans
 uocem magna dixit. quid mihi & tibi est ihu fili dei altissimi.
 obsecro te ne me torqueas. praecebat enim spiritui immundo.
 ut exiret ab homine. multis enim temporibus arripiebat illum.
 & uinciebatur catenis & conpedibus custoditus. & ruptis uinculis
 agebatur a demonio in deserto. Interrogauit autem illum
 ihu dicens. quod tibi nomen est. at ille dixit. legio. quia intra
 uerant demonia multa in eum. & rogabant illum ne imperaret
 illis ut in abyssum irent. erat autem ibi grex porcorum
 multorum pascentium in monte. & rogabant eum ut permittat
 eis in illos ingredi. & permisit illis. exierunt ergo demonia
 ab homine. & intrauerunt in porcos. & impetuabit grex
 per praeceptum in stagnum. & suffocatus est. quod ut uiderunt
 factum qui pascebant fugerunt & inuitauerunt in ciuitatem
 & in uillas. exierunt autem uidere quod factum est. & uenerunt
 ad ihu. & inuenerunt hominem sedentem a quo demonia
 exierant uestitum ac sanamentem ad pedes eius. & inuenerunt.
 inuitauerunt autem illis & qui uiderant. quomodo sanus

factus esset a legione. & rogauerunt illum omnis multitudo
regionis gerassensorum ut discederet ab ipsis
quia timore magno tenebantur.

la. lxxviii
d. lxxviii

Ipsa autem ascendens nauem reuersus est. & rogabat illum uir a quo
demonia exierant ut cum eo esset. Dimisit autem eum ih̄s dicens.
Redi domum tuam. & narra quanta tibi fecit. & abit per
uniuersam ciuitatem praedicans. quanta illi fecisset ih̄s.

VII
la. lxxxv
d. lxxxv
d. lxxxv

FACTUM EST AUTEM CUM REDISSET IH̄S EX CEPRI
ILLUM TIRTA. erant enim omnes expectantes eum. & ecce uenit uir
cui nomen lairus. & ipse princeps synagoga erat. & cecidit
ad pedes ih̄u. Rogans eum ut hinc recedat. In domum eius. quia filia
unica erat illi fere annorum duodecim. & haec moriebatur.
& contigit dum in latibus comprimebatur. & mulier quaedam
erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim. quatenus medicos roga
uerat omne substantiam suam. nec ab ullo potuit curari.

Accessit & iro & tetigit fimbriam uestimenti eius. & confestim
stetit fluxus sanguinis eius. & ait ih̄s. quis est qui me tetigit.
rogantibus autem omnibus. Dicit pater & qui cum illo erant.
praeceptor. turbate comprimunt & affligunt. & dicis quis me
tetigit. & dicit ih̄s tetigit me aliquis. Nam & ago noui uirtutem
de me exisse. Uidens autem mulier quia non latuit. tremens
uenit & prostravit ante pedes illius. & ob qua causam tetigerit
eum. Inclinat eam coram omni populo. & quem admodum
confestim eam sanata sit. at ipse dicit illi. filia fide tua te salua
fecit uade in pace. adhuc illo loquente uenit ad principem
synagoga dicens ei. quia mortua est filia tua. nolite exare
illum. ih̄s autem audito hoc uerbo. respondit patri puellae.
nolite timere. credet enim & salua erit. & cum uenisset domum.

Non permisit intrare secum quemquam. nisi patrum & iacobum.
 & iohannem. & patrem & matrem puellae. flebant autem
 omnes & plangebant illam. at ille dixit. Nolite flere. Non est
 mortua sed dormit. & deridebant eum. scientes quia mortua esset.
 Ipse autem tenens manum eius. clamavit dicens. puella. surge.
 & reuersus est spiritus eius. & surrexit continuo. & iussit illi
 dari manducare. & stupuerunt parentes eius. quibus prae-
 ceptum uelut dicerent quod factum erat.

VIII

In hoc
 & hoc
 & hoc

CONVOCATIS AUTEM DUODECIM APOSTOLIS
 dedit illis uirtutem & potestatem super omnia demonia.
 & ut languores euerterent. & misit illos praedicare regnum dei.
 & sanare infirmos.

In hoc
 & hoc
 & hoc

Et ait ad illos. Nihil tuleritis in uia. neque uirgam. neque
 peram. neque panem. neque pecuniam. neque duas tunicas
 habeatis. & inquamcumque domum intraueritis.
 ibi manete & inde ne exeatis.

In hoc
 & hoc
 & hoc

Et quicumque non receperint uos. exeuntes de ciuitate illa & in pul-
 uerem pedum uestrorum excutite testimonium super illos.

In hoc
 & hoc

Egressi autem circuibant per castella euangelizantes & curantes ubique.

In hoc
 & hoc
 & hoc

Audiuit autem herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo & hesitabat
 eo quod dicebatur a quibusdam quia iohannes filius baptistae mortuus
 a quibusdam uero quia helias apparuit. ab aliis autem quia
 propheta unus de antiquis surrexit. & ait ei. herodes.
 iohannem ego decollavi. quis autem est iste de quo ego
 audio talia. & quarebat uidere eum.

In hoc
 & hoc

Et reuersi apostoli narrauerunt illi quaecumque fecerunt.

In hoc
 & hoc
 & hoc

Et adsumptis illis secessit seorsum in locum desertum. qui est
 bethsaida. quatenus cognouissent turbae sequentes eum illum.

& recepit illos & loquebatur illis de regno dei.

& eos qui cura indigebant sanabat.

Dies autem coeperat declinare. & accedentes duodecim. dixerunt illi.
 Dimittite turbas ut euntes in castralla uillasque quae circa sunt
 deuertant. & inueniant escas. quia hic in loco deserto sumus.
 Atque ait ad illos. uos date illis manducare. at illi dixerunt.
 Non habemus nobis plusquam quinque panes & duo pisces. Nisi forte
 noscimus. & emamus in omnem hanc urbem escas. erant autem
 fere uiri quinque milia. ait autem ad discipulos suos. facite illos
 discumbere per conuiuia. quinquagenos. & ita fecerunt.
 & discubuerunt omnes. accepti autem quinque panibus & duobus piscibus.
 respexit in caelum & benedixit illis. & fregit & distribuit discipulis suis
 ut ponerent ante turbas. & manducauerunt omnes & saturati sunt.
 & sublatum est quod super fuit illis. fragmentorum copiam duodecim.

Et factum est cum solus esset orans erant cum illo & discipuli.
 & interrogauit illos dicens. quem medicum esset turba. at illi
 responderunt & dixerunt. iohannem baptistam. alii autem heliam.
 alii quia propheta unus de prioribus surrexit. dixit autem illis. uos autem
 quem in eo credidistis. Respondens symon petrus dixit. christi.

At ille increpans illos praecepit ne iudicerent hoc. Dicens quia
 oportet & filium hominis multa pati & reprobari a senioribus &
 principibus sacerdotum & scribis. & occidi & tertio die resurgere.

Dicebat autem ad omnes. si quis uult post me uenire abneget seipsum
 & collat crucem suam cotidie & sequatur me. quem in uoluerit
 animam suam saluam facere. perdat illam. nam qui perdidit
 animam suam propter me. saluam faciet illam.
 Quid enim proficit homo si lucretur uniuersum mundum.
 se autem ipsum perdat & daerimentum suum faciat.

Lu. xxviii
di. xxviii
di. xxviii

Nam quum erubuerit & in eis sermones. hunc filius hominis erubescit
cum uenerit in maiestate sua. & patris & sanctorum angelorum.

Lu. xxviii
di. xxviii
di. xxviii

Dico autem uobis. uere sunt aliqui hie stantes qui non gustabunt
mortem. donec uideant regnum dei.

viii

FACTUM EST AUTEM POST HAEC UERBA PERE
die octo. & adsumpsit patrem & iacobum. & iohannem. & as
cendit in montem ut oraret. & factum est dum oraret. species
uultus eius altera. & uestitus eius albus refulgens. & ecce duo uiri
loquebantur cum illo. erant autem moyses & elias in similitudine maiestatis.
& dicebant excessum eius. quem complauius erit in hierusalem.
pater uero & qui cum illo grauati erant somno. & euigilantes
uiderunt maiestatem eius. & duos uiros qui stabant cum illo.
& factum est dum discederent ab illo. ait pater ad filium. praeceptor.
bonum est nos hie esse. & faciamus tria tabernacula. unum tibi.
& unum moysi. & unum heliae. nesciens quid diceret. haec autem
illo loquente. facta est nubes & obumbravit eos & transierunt.
Intra uentibus illis in nubem. & uox facta est de nube dicens. hic est
filius meus dilectus. ipsum audite. & dum fieret uox. inuentus est
ihesus solus. & ipsi tacuerunt. & nemini dixerunt in illis diebus
quicquam ex his quae uiderant.

Lu. xxviii
di. xxviii
di. xxviii

FACTUM EST AUTEM IN SEQUENTIA DIE DESCENDENTIBUS ILLIS DE MONTE.
OCCURRIT ILLIS TABERNACULA. & ecce unus de uiris exclamauit dicens.
Magister. obsecro te. respice in filium meum. quia unicuique est mihi.
& ecce spiritus adprehendit illum & subito clamat & elidit.
& dissipat eum cum spuma. & cum discedit dilanians eum.
& rogauit discipulos suos ut eicerent illum & non potuerunt.
Respondens autem ihesus dixit. O generatio infidelis & peruersa
usquequo uero apud uos & patiar uos. ad duce hic filium meum.

& cum accedere. elisit illum demonium & dissipauit.
 & iniecit illi spiritum immundum. & sanauit puerum.
 & redidit illum patri eius.

Stupebant autem omnes in magnitudine.

Omnibusque mirantibus in omnibus quae faciebat. dñe ad disci-
 pulos suos. pontaeos in cordibus suis sermones istos. filius
 enim hominis futurus est ut tradatur in manus hominum.
 & illi ignorabant uerbum istud. & erat uelatum ante eos ut non sentirent
 illud. & timebant interrogare eum de hoc uerbo.

Inter autem cogitationes illorum. qui seorum maiores esset. ac ih̄s uidens
 cogitationes cordis illorum. adprehendens puerum statuit
 illum secusse. & ait illis. quicumque susceperit puerum
 istum in nomine meo. merecipit. & quicumque mercepit.
 recipit eum qui misit. Nam qui maior est.
 inter omnes uos. hic maior est.

Respondens autem iohannes dixit. praeceptor. uidimus quendam
 in nomine tuo eicientem demonia. & prohibuimus eum. qui
 non sequitur nobiscum. & ait ad illum ih̄s. nolite prohibere.
 qui enim non est aduersus uos prouobis est.

Factum est autem dum complerentur dies ad assumptionem eius.
 & ipse faciem suam firmavit ultra hierusalem. & misit nuntios
 ante conspectum suum. & euntes inerauerunt in ciuitatem
 summae montium ut pararent illi. & non receperunt eum.
 quia facies eius erat euntis hierusalem. cum uidissent autem
 discipuli eius iacobus & iohannes dixerunt. Dñe uis dicimus
 ut ignis descendat de caelo. & consumat illos. & conuersus iniecit
 illos dicens. Nescitis cuius spiritus estis. filius hominis non uenit
 animas perdere. sed saluare. & abierunt in aliud castellum.

Luci
di lazarum

Factum est autē ambulanti bus illis in uia. Dixit quidam ad illum.
sequar te quocumque ueris. & ait illi hīs. uulpe foueas habent
& uolucres caeli nidōs. filius autem hominis non habet ubi caput
reclinat. ait autem ad aliterum. sequereme. ille autem dixit.
Dñe. pmitte mihi primum ire. & sepelire patrem meum.
Dixitque ei hīs. sine uero mortui sepeliunt mortuos suos.
tu autem uade adnuncia regnum dñi.

Luci
sol

Et ait aliter. sequar te dñe. sed primum pmitte mihi renuntiare
his quid omisit. ait ad illum hīs. nemo mittens manū suam
in aratrum & aspiciens retro. aptus est regno dñi.

Luci
sol

Post haec autem designauit oñes et alios
septuaginta duos. & inquit illos binos ante faciem suam in omnem
ciuitatem. & locum quocumque ipse uenturus. & dicebat illis.

Luci
di lazarum

Messis quidem multa. operarii autē pauci. rogare ergo dñm
messis ut mittat operarios in messem.

Luci
di lazarum

Ite ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos.

Luci
di lazarum
di. lū

Nolite portare sacculum. neque peram. neque calciamenta.
& neminem per uiam salutaueritis.

Luci
di lazarum

In quacumque domum intraueritis. primum dicite pax huic
domui. & si uis fuerit filius pacis. requiescat super illam pax
urā. si autem ad uos reuertatur.

Luci
di lazarum
di. lū

In eadem autē domo manete. edentes & bibentes quae apud
illos sunt. Dignus enim est operarius mercede sua.

Luci
sol

Nolite transire de domo in domum. & inquam cumque ciuitatem
intraueritis & susceperint uos. manducate quae apponuntur
uobis. & curate infirmos qui in illa sunt. & dicite illis.
adpropinquauit in uos regnum dñi.

Luci
di lazarum
di. lū

Inquam cumque ciuitatem intraueritis & non receperint uos.

excentes in plateas. & dicite. & iam puluerem qui adhesit
nobis decuitate ur̃a extergimus in uos. tamen hoc fecitote.
quia adpropinquauit regnum di. Dico uobis. quia sōdomis
in illa remissius erit quam illi ciuitati.

Vas corozaim uerabibet & h̃suda. quia si in tyro & sidone
facte fuissent uirtutes quae in uobis factae sunt. olim in iudicio
& cinere sedentes peniterent. uerum tamen tyro & sidoni
remissius erit in iudicio quam uobis. & tucapharnaum usque
ad caelum exaltata. usque ad infernum dimergetur.

Qui uos audit me audit. & qui uos spernit me spernit.
quia aut me spernit. spernit eum qui me misit.

Reuerſi ſunt autē ſeptuaginta duo. cum gaudio dicentes. Dñe.
& iam demonia ſubiunguntur nobis in nomine dñi. & ait illis.
uidebam ſatanam ſicut fulgor de caelo cadentem. ecce dedi uobis
potestatem calcandi ſupra ſerpentes. & ſcorpiones. & ſupra
omnem uirtutem inimici. & nihil uos nocebit. uerum tamen
in hoc nolite gaudere quia ſpiritus uobis ſubiunguntur. gaudete
autē qđ nomina ur̃a ſcripta ſunt in caelis.

In ipſa hora exultauit ſpūs ſcō. & dixit. confiteor tibi pater dñe
celi & terrae. quod abſcondiſti haec a ſapientibus & prudentibus.
& reuelasti ea paruulis. & iam pater. quia ſic placuit ante te.

Omnia in hi tradita ſunt a patre meo. & nemo ſcit qui ſit filius.
niſi pater. & qui ſit pater niſi filius. & cum uoluerit filius reuelare.

Et conuerſus ad diſcipulos ſuos dixit. Beati oculi qui uident.
quae uideſis. Dico enim uobis. quod multi prophetae & reges
uoluerunt uidere quae uos uideſis. & non uiderunt.
& audire quae auditis. & non audierunt.

Et ecce quidam legis peritus ſurrexit. temptans eum & dicens.

magister quidfaciendo uitam aeternam possidebo.

At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est quomodo legi.

Ille respondens dixit. Diliges dominum deum tuum ex toto corda tua.

& ex tota anima tua. & ex omnibus uiribus tuis. & ex omni

mentis tua. & proximum tuum sicut te ipsum.

Dixitque illi. Recte respondisti. hoc fac & uiues.

Luc. xxi
sol.

Ille autem uolens iustificare seipsum. Dixit ad illum. & quis est
meus proximus. suspiciens autem ihesus dixit. homo quidam
descendebat ab hierusalem in hiericho. & incidit in latrones.
qui & iam despoliauerunt eum. & plagis impositis abierunt
seminuore relicto. accidit autem ut sacerdos quidam descenderet
eadem uia. & uisus illo praeteriit. similiter & leuita
cum esset secus locum. & uideret eum pertransiit. samaritanus
autem quidam interfaciens. uenit secus eum. & uidentem
misericordia motus est. & ad propianus alligauit uulnera eius
infundens oleum & uinum. & inponens illum in uimentum suum.
dixit in stabulum. & cum amicus egeret. & altera die protulit
duos denarios. & dedit stabulario & ait. curam illius habe. & quod
cumque superogaueris. ego cum rediero reddam tibi.

Qui horum trium uidetur tibi proximus fuisse. illi qui incidit
in latrones. at ille dixit. qui fecit misericordiam in illum.
& ait illi ihesus. uade. & tu fac similiter.

Factum est autem dum irent & ipse intrauit in quoddam castellum.
& mulier quaedam martha nomine. excepit illum in domum suam.
& haec erat soror in nomine maria; quae & iam sedens secus pedes
domini. audiebat uerbum illius. Martha autem satagebat
circa frequens ministerium; quaestabat. & ait. Domine. non est tibi
cura. quod soror mea reliquit me solam ministrare.

Dixit ergo illi. ut me adiuvet. & respondens. dixit illi dñs.

Martha Martha. sollicita es & turbata es erga plurima.

Porro. unum est necessarium. Maria optimam partem elegit. qua non auferetur ab ea.

ET FACTUM EST CUM ESSET IN LOCO QUODAM

orans. ut cessavit. dixit unus ex discipulis eius ad eum.

Dñe docenot orare. sicut & Iohannis docuit discipulos suos.

& ait illis. cū oratis dicite.

Pater scificetur nomen tuum. adveniat regnum tuum.

panem nostrum cotidianum da nobis cotidie. & dimitte nobis

peccata nostra. si quidem & ipsi dimittimus omni debita

nobis. & ne nos inducas in temptationem.

Et ait ad illos. quis surum habebit amicum. & ibit ad illum

media nocte & dicat illi. amice. commoda mihi tres panes.

quō amicus meus venit de via ad me. & non habeo quod ponam

ante illum. & ille de huius respondens. dicat. Noli mihi molestus

esse. iam ostium clausum est. & puer mei mecum sunt

incubili. non possum surgere & dare tibi. & ille si persevera

uerit pulsans. dico vobis. & si non dabit illi. surgens eo quod

amicus eius sit. propter improbitatem tamen eius singet.

& dabit illi quotquot habet necessarios.

Et ego vobis dico. pœtate. & dabitur vobis. quærite. & inveni

& si. pulsate. & aperietur. omnis enim qui pœt accipit.

& qui quærit inveniit. & pulsanti aperietur. quis autem

ex vobis patrem pœt panem. numquid lapidem dabit illi.

aut pœt piscem. numquid pro pisce serpentem dabit illi. aut si

pœt ovum. numquid porriget illi scorpionem. si ergo vos

cum sitis mali. postis bona data dare filiis vestris. quanto magis

pater uester de celo. dabit spm̄ bonum paenitentibusse.

Lu. cxxvi
d. cxxviii

Erat eiciens demonium. & illud erat mutum. & cum eiecisset
demonium. locutus est mutus. & admirati sunt turbe.

Lu. cxxviii
d. cxxix
m. cxxxi

Quidam autē ex eis dixerunt. In beelzebub principe demoniorum.
eicit daemonia. *in beelzebub*

Lu. cxxviii
d. cxxvii

Et alii temptantes. signum de celo quaerebant ab eo.

Lu. cxxviii
d. cxxvii
m. cxxxi

Ipsē autē ut uidit cogitationes eorum. dixit eis. Omne regnum
in seipsum diuisum. desolabitur. & domus supra domum cadit.
sicut & satanas in seipsum diuisus est. quomodo stabit
regnum ipsius. qui adicitis In beelzebub eicere me daemonia.
sicut ego In beelzebub eicio daemonia. filii uestri In quo
eiciunt. Ideo ipsi iudices uestri erunt. Porro si indigni estis
eicio daemonia. profecto praueat In uos regnum dei.

Cum fortis armatus custodit atrium suum. In pace sunt ea quae pos-
sident. sicut enim fortior illo superueniens uicerit eum.

uniuersa arma eius aufert In quibus confidebat. & spolia eius
distribuit. Quia non est mecum. aduersum me est.

& qui non collegit mecum. dispergit. *in beelzebub*

Lu. cxxix
d. cxxxii

Cum In mundus spiritus exierit de homine. perambulat per
loca In aquosa. querens requiem. & non Inueniens. dicit. reuertar
In domum meam unde exiui. & cum uenerit. Inuenit scopis
mundatam. & tunc uadit. & adsumit septem alios spiritus
nequiores se. & Ingressi habitant ibi. & sunt nouissima
hominis illius. peiora prioribus.

Lu. cxxxii
sol

Factum est autem cum haec diceret. extollens uocem quidam
mulier de turba. dixit illi. Beatus uenter qui te portauit.
& ubera quae suxisti. ac ille dicit. Quia In meo. beati qui audi-
unt uerbum dei. & custodiunt illud.

Turbis autem concurrentibus coepit dicere. generatio hæc generatio nequam est. signum quærit. & signum non dabitur illi. nisi signum ionæ. transiit scilicet sicut ionas signum nunc utis. hæc & filius hominis generationis istius. Regina austri surgat in iudicio cum uiris generationis huius. & condemnabit illos. quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis. & ecce plus salomone hic. uiri nunc ut surgent in iudicio cum generatione hac & condemnabunt illam. quia penitentiam egerunt ad prædicationem ionæ. & ecce plus quam ionas hic.

Nemo lucernam accendit & abscondit sub pedem. neque sub modio sed super candelabrum. ut qui ingrediuntur lumen uideant.

Lucerna corporis tui. est oculus tuus. si oculus tuus fuerit simplex. totum corpus tuum lucidum erit. si autem nequam fuerit. & iam corpus tuum tenebrosum erit. uide ergo ne lumen quod hoc est. tenebræ sint. si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit. non habens aliquam partem tenebrarum. erit lucidum totum. & sicut lucerna fulgoris illuminabit.

Et cum loqueretur. rogauit illum quidam pharisæus ut pranderet apud se. & ingressus recubuit. pharisæus autem coepit intra se reputans dicere. quare non baptizatus es? ante prandium. & ait illi. nunc uos pharisæi quod de foris est calicis & catini mundatis. quod autem intus est uestrum. plenum est rapina & iniquitate. stulti. nonne qui fecit quod de foris est. & iam id quod de intus est fecit. uerum tamen quod superest. Date elemosinam. & ecce omnia munda sunt uobis.

Sed uos pharisæi quid ematis mentem & iram & omne holus. & præsertim iudicium. & caritatem dei. hæc autem oportuit facere. & illa non omittere.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Vae vobis phariseis. qui diligitis primas cathedras
in synagogis. & salutationes in foro.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Vae vobis quia estis ut monumenta quae non apparent.
& homines ambulantes supra nesciunt.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Respondens autem quidam ex legis peritis. ait illi. magister haec
dicens. & iam nobis contumeliam facis. ait ille. & vobis
legis peritis iure. quia oneratis homines oneribus quae portari
non possunt. & ipsi uno digito vestro non tangitis sartinas.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Vae vobis qui edificatis monumenta prophetarum. patres autem
vestri occiderunt illos. profecto testificamini. quod consentias
operibus patrum vestrorum. quoniam quidem ipsi eos occide-
runt. vos autem edificatis eorum sepulchra.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Propterea & sapienti a dicitur. mitte am ad illos prophetas
& apostolos. & ex illis occident & persequentur. ut inquit
ratur sanguis omnium prophetarum. qui effusus est
a constitutione mundi a generatione ista. a sanguine abel
usque ad sanguinem zachariae qui perit inter altare & idem.
Iradico vobis. requiritur ab hac generatione.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Vae vobis legis peritis. qui tulistis clavem scientiae. ipsi non in-
troistis. & eos qui intro ibant prohibuistis.

xii
Lu. c. xxi.
di. c. xxi.

Cum haec ad illos diceret coeperunt
pharisei & legis periti grauter insistere. & os eius oppri-
mere. de multis insidiantes ei. & querentes capere
aliquid ex ore eius. ut accusarent eum. multis autem turbis
circumstantibus. ita ut seminem conculearent.
coepit dicere ad discipulos suos.

Lu. c. xxi.
di. c. xxi.
di. c. xxi.

Attendite a fermento phariseorum quod est hyprocrisis.
Nihil autem optum est quod non reuelatur. neque absconditum

quod non sciatur. quocumque in tenebris dixistis. in lumine dicentur.
 & quod in aurem locuti estis in cubiculis. predicabitur in tectis.

Dico autem vobis. amicus meus. nec erit amicus meus ab his qui occidunt corpus.
 & post haec non habent amplius quod faciant. ostendit
 autem vobis quem timeatis. timeo enim qui postquam occiderit
 habet potestatem mittere in gehennam. ita dico vobis. hunc
 timeo. Nonne quinque passeris uenit emendipendio. & unus ex
 illis non est in oblivione coram domino. sed & capilli capitis sui. omnes
 numerati sunt. Nolite ergo timere. multis passeribus pluris
 estis. Dico autem vobis. omnis qui cum me confessus fuerit me
 coram hominibus. & filius hominis confitebitur illi. coram angelis sancti;

Qui autem negaverit me coram hominibus. denegabit eum coram angelis sancti.
 Et omnis qui dixerit uerbum in filium hominis remittetur illi. ei autem
 qui in spiritum sanctum blasphemauerit. Non remittetur.

Cum autem inducent uos in synagogas & ad magistratus & po-
 testates. nolite solliciti esse qualiter aut quid respondeatis
 aut quid dicatis. spiritus enim sanctus docebit uos in ipsa hora
 quae oporteat dicere.

At autem ei quidam de urbe. magister dei frater meo. ut illi
 dat mecum hereditatem. attulit dixerit. homo. qui sine
 constituit iudicem aut iurisperitum super uos. dixeritque ad illos.
 uidete & caute ab omni auaritia. quia non in abundantia
 cuiusquam uitae uis est. ex his quae possidet. Dixerit autem
 similitudinem ad illos dicens. hominis cuiusdam diuitis
 uberes fructus ager attulit. & cogitabat intra se dicens.
 quid faciam quod non habeo quo congregem fructus meos. & dixerit.
 hoc faciam. destruam horrea mea & maiora faciam. & illuc
 congregabo omnia quae nata sunt mihi & bonae meae.

& dicam animam meam. anima habes multa bona posita in annos plurimos. requiesce. comede. bibe. epulare. Dixit aut illis, stulte. hac nocte animam tuam repentinam. quae aut parasti cuius erunt. si est quis sibi thesaurizat. & non est in deum diues.

Luci
24
24

Dixitque ad discipulos suos. ideo dico uobis. nolite solliciti esse anima quid manducetis. neque corpore quid uestiamini. anima plus est quam esca. & corpus quam uestimentum. Considerate coruos. quia non seminant neque metunt. quibus non est cellarium neque horreum. & dispascit illos. quanto magis suos. pluris estis illis. quis aut uerum cogitando potest adiacere ad staturam suam cubitum unum. si ergo neque quod minimum est potestis. quid de ceteris solliciti estis. Considerate lilia quomodo crescunt. non laborant. non nent. Dico aut uobis. nec salomon homini gloria sua uestiebatur. sicut unum exestis. si aut fenum quod hodie in agro est & cernit in libanum mittitur. Quis uestit. quanto magis suos pusillae fidei. & uos nolite querere quid manducetis aut quid bibatis. & nolite in sublimem tolli. haec enim omnia gentes mundi quaerunt. pater autem ueris. quod his indigetis. ut erunt tamen quaerite regnum dei. & haec omnia adicientur uobis.

Luci
24
24

Nolite timere pusillus grex. quia conplacuit patri uestro dare uobis regnum.

Luci
24
24

Vendite quae possidatis. & date elemosinam.

Luci
24
24

Facite uobis sacculos qui non uideantur. thesaurum non deficientem in caelis. quos fur non adpropinat. neque tinea corrumpit. ubi enim thesaurus uester est. ibi & cor uestrum erit.

Luci
24
24

Sint lumbi uiri praecincti. & lucernae ardentes. & uos similes hominibus. expectantibus dominum suum. quando reuertatur. anuptus. ut cum uenerit & pulsauerit. confestim aperiantur.

Beatī seruī illi. quos cum uenerit dominus inuenerit uigilantes. amendo uob. quod praeceperit & faciat illos discumbere. & transiens ministrabit illis. & si uenerit in secunda uigilia. & si in tertia uigilia uenerit. & ita in uenerit. beatī sunt seruī illi.

Hoc autē scitote. quō si fuerit pater familias quā hora inueniret uigilare. itaque. & non dormire. p̄cedit domum suam. & uos estote parati. quia quā hora non putatis filius hominis uenire.

Autē ei p̄curator. Dñe. ad nos dicis hanc parabolam. an & ad omnes. Dicit autē m̄ch̄s. quis putas est fidelis dispensator & prudens. quē constituit dñs sup̄ familiam suam. ut d& illis in tempore tritici mensuram. beatus ille seruus. quem cum uenerit dominus. inuenerit ita facientem. uerē dico uobis. quia sup̄ omnia quae possidet constituet illum.

Quod si dormierit seruus ille in corde suo. moram facit dominus meus. uenire. & coeperit percutere pueros & ancillas. & edere & bibere & inebriari. ueniat dominus seruus illius. in die qua non sperat & hora qua nescit & diuidat eū. partemque eius cum infidelibus ponat.

Ille autē seruus qui cognouit uoluntatem domini sui. & non praeparauit. & non fecit secundum uoluntatem eius. uapulabit multis. quia autem non cognouit & fecit digna plagis uapulabit paucis. Omnia autē cum multum datum est. multum queretur ab eo. & cum commenda uerunt multum. plus sperent ab eo.

Ignem ueni mittere in terram. & quid uolo. nisi accendatur. baptisma autē habeo baptizari. & quomodo coartor usque dum perficiatur. putatis quia pacem ueni dare in terram. non dico uobis. sed separationē. erunt enim ex hoc quinque in domo unaduersi. tres in duo. & duo in tres. diuidentur. pater in filium. & filius in patrem suum. mater in filiam. & filia in matrem. socrus in inurum suam. & inurus in socrum suam.

Lucas
24

Dicebat autē & turbas. cum uideretis nubem orientē ab occasu. statim dicitis. pambus uenit & ita fit. & cum austrum flantem. dicitis. quia est uisus & fit. hypocritae. faciem caeli & terrae nostris probare. hoc autem tempus quomodo non probatis. quid autem & uobis ipsis non iudicatis quod iustum est.

Lucas
25

Cum enim uadis cum aduersario tuo. ad principem tuum. da operam liberari ab illo. ne forte trahatur apud iudicem. & iudex tradat te exactori. & exactor mittat te in carcerem. dico tibi. non exies inde donec & iam nouissimum minutum reddas.

XIII
Lucas
26

ADERANT AUTEM QUIDAM IPSO IN TEMPORE IUDAEI. QUI ERANT DE GALILAEA. QUORUM SANGUINEM PILATUS MISCUIT CUM SACRIFICIIS EORUM. & RESPONDENS DIXIT ILLIS. PUTATIS QUOD GALILAEI PRÆ OMNIBUS GALILAEIS PECCATORES FUERUNT. QUI TALIA PASSI SUNT. NON DICO VOBIS. SED NISI PÆNITENTIAM HABUERITIS. OMNES SIMILITER PERIBITIS. SICUT ILLI DECIM & OCTO. SUPER QUOS CECIDIT TURRIS IN SILOAM. & OCCIDIT EOS. PUTATIS QUIA & IPSI DEBITORES FUERUNT PRÆ CÆTERIS HOMINIBUS HABITANTIBUS IN IERUSALEM. NON DICO VOBIS. SED SI NON PÆNITENTIAM EGERITIS. OMNES SIMILITER PERIBITIS.

Lucas
27

Dicebat autē hanc similitudinem. arborem ficus habebat quidam plantatam in uinea sua. & uenit quarens fructum illam. & non inuenit. Dixit autem ad cultorem uineae. ecce amittam te. & quouenio. quarens fructum in ficulnea hac. & non inuenio. succide ergo illam. ut quid & iam terram occupat. ille respondens dixit illi. domine. dimitte illam & hoc anno. usque dum fodiam eam illā. & mittam stercorea. & si quidem fecerit fructum. sin autē in futurum succides eam. erat autem docens in synagoga eorum sabbatis. & ecce mulier quae habebat spiritum infirmitatis annis decim & octo. & erat inclinata. nec omnino poterat sursum respicere.

quam cum uideret ih̄s uocauit ad se. & ait illi. mulier. dimissa es
ab infirmitate tua. & imposuit illi manus.
& confestim erecta est & glorificabat dñm.

Respondens autem archisynagogus indignans quia sabbato curasset
ih̄s. dicebat turbe. sex dies sunt in quibus oportet operari. in his ergo
uenite & curamini. & non in die sabbati. respondit autē ad illū dñs.
& dixit. hypocrite. unusquisque uerū sabbato non solum bouem
suum aut asinum a praesepio & ducit ad aquare. hanc autē filiam
abraham quam alligauit satanas ecce decem & octo annis
non oportuit solui a uinculo isto die sabbati.

Et cum haec diceret. erubescerant om̄s aduersarij eius. & omnis
populus gaudebat in uniuersis. quia gloriosi fiebant ab eo.

Dicebat ergo. cui simile est regnum dñi. & cui simile esse aestimabo
illud. simile est grano s̄i n̄api. q̄t acceptū homo misit in hortum
suum. & creuit & factum est in arborem magnam. & uolucres
cæli requieuerunt in ramis eius.

Et iterum dixit. cui simile est aestimabo regnum dñi. simile est
fermento quod acceptum mulier abscondit in farinae
sacatra donec fermentetur totum.

Et ibat per uirtutes & castella docens. & interfaciens in iherusalem.

Ait autē illi quidam. dñe. si pauci sunt qui saluantur. ipse autem
dixit ad illos. contendite intrare per angustam portam. quia
multi dicunt uobis quærent intrare & non poterunt.

Cum autē intrauit pater familias & cluserit ostium. & incipiet
foris stare & pulsare ostium dicentes. Dñe. aperis nobis. & respon
dens dicet uobis. nescio uos unde sitis. tunc incipiet dicere.
Manducabimus coram te & bibimus & in plateis nr̄is docuisti.
& dicet uobis. nescio uos unde sitis. Discedite a me omnes

Lu. clxxxv
sol. lxxx

Lu. clxxxvi
sol. lxxxv

Lu. clxxxvii
sol.

Lu. clxxxviii
sol. clxxxi

XIII
Lu. clxxxix
sol.

Lu. clxxxix
sol. lxxxix

Lu. clxxxix
sol.

operari iniquitatis. ibi erit fluxus & stridor dentium.

Cum uideritis abraham & isaac & iacob. & omnes prophetas
in regno dei. uos autem expelli foras. & uenient ab oriente & occi-
dente & aquilone. & austro. & accumbent in regno dei.

Et ecce sunt nouissimi qui uerant primi. & sunt primi qui uerant nouissimi.
In ipsa die accesserunt quidam phariseorum dicentes illi. exi & uade
hinc. quia herodes uult te occidere. & ait illis. Ite & dicite uulpi illi.
ecce ego claudomonia & sanitates perficio hodie & cras. & tertia die
consummabo. uerum tamen oportet mihi hodie & cras & sequenti
ambulare. quia non capio prophetam perire extra iherusalem.
Iherusalem iherusalem que occidis prophetas. & lapidas eos
qui mittuntur ad te. quotiens uolui congregare filios tuos quemad-
modum auis in culum suum sub pinis & noluit. ecce relinquitur
uobis domus uestra. Dico autem uobis. quia non uidebitis me donec
ueniat cum filiis. benedictus qui uenit in nomine domini.

ET FACTUM EST CUM INTRARET IN DOMUM
cuiusdam principis phariseorum sabbato manducare panem.
& ipsi obseruabant eum. & ecce homo quidam in chropico. erat ante illi.
Et respondens ihs. dixit ad legis peritos & phariseos dicens. si licet
sabbato curare. & illi tacuerunt. Ipse uero adprehensum sanauit
eum. & dimisit. & respondens ad illos dixit. cuius sum asinus
aut uos in puteum cadit & non continuo extrahet illum die
sabbati. & non poterant adhuc respondere illi.

Dicebat autem & ad multos parabolam. Intendens quomodo
primos accubitos eligerent. dicens ad illos. cum inuitatus fueris
ad nuptias. non discumbas in primo loco. ne forte honoratiores sit
inuitatus ab illo. & ueniens si quid & illi uocauit. dicat tibi.
Da hunc locum. & tunc incipias cum rubore. nouissimum locum

tenere. sed cum uocatus fueris. uade recumbe in nouissimo loco.
 cum uenerit quique inuitauerit. dicat tibi. amice. ascende
 superius. tunc erit tibi gloria. coram simul discumbentibus.

Quia omnis qui se exaltat. humiliabitur. & qui se humiliat. exaltabitur.

Dicebat autem & ei qui se inuitauerat. cum facis prandium aut cenam.
 noluo care amicos tuos. neque fratres tuos. neque cognatos. neque
 uicinos diuites. ne forte & ipsi te reuertent. & fiat tibi retributio.

sed cum facis conuiuium. uoca pauperes. debiles. claudos. cecos.
 & beatus eris quia non habent retribuere tibi. & retribuatur
 enim tibi in resurrectione iustorum. haec cum audisset quidam.
 de simul discumbentibus. dixit illi.

beatus qui manducabit panem in regno dei.

At ipse dixit ei. homo quidam fecit cenam magnam. & uocauit multos.

& misit seruum suum hora cenae. dicere inuitatis ut uenirent.

quia iam parata sunt omnia. & coeperunt simul omnes excusare.

primus dixit illi. uillam enim. & necesse habet exire & uidere illam.

Rogate. habeme excusatum. & alter dixit. iugabovum enim quinque.

& oportet probare illa. Rogate. habeme excusatum. & alius dixit. uxorem

dixi. & ideo non possum uenire. & reuersus est seruus. & nuntiavit haec

domino suo. tunc erat pater familias. dixit seruo suo. exi cito

in plateas & uicos ciuitatis. & pauperes. & debiles. & cecos. & claudos.

introduchuc. & ait seruus. Domine. factum est ut imperasti. & adhuc

locus est. & ait dominus seruo. exi nuncias & sepes & compelle intrare.

ut impleatur domus mea. Dico autem uobis. quod nemo uirorum

illorum qui uocati sunt. gustabit cenam meam.

Tabant autem turbamulda cum eo. & conuersus dixit ad illos. si quis
 uenit ad me & non odit patrem suum & matrem & uxorem & filios.

& fratres & sorores. adhuc autem & animam suam. non potest meus

esse discipulus: & qui non bauulat crucem suam & uenit post me.
non potest meus esse discipulus.

Luc. xxi.
sal.

Quis enim ex uobis uolens turrem adificare. non prius sedens computat
sumptus qui necessarii sunt. si habet ad perficiendum. ne postea
quam posuerit fundamentum. & non potuerit perficere. omnes
qui uident incipiant ludere ei dicentes. quia hic homo coepit ad-
ficare. & non potuit consummare. aut quis se lecturus committere
bellum aduersus alium regem. non sedens prius cogitat si possit
cum decem milibus occurrere ei. qui cum uiginti milibus uenit ad se.
Alioquin adhuc illo longe agente legationem mittens rogat ea que pacis sunt.

Luc. xxi.
ch. xxi.

Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat omnibus quae
possedit. non potest meus esse discipulus.

xy
Luc. xxi.
ch. xxi.
m. cii

Bonum est sal. si aut sal. quoque euangelium
in quo conditur. neque in terra. neque in sterquilinum uoluit.
sed foras mittitur. qui habet aures audiendi audiat.

Luc. xxi.
ch. xxi.
m. ppen

Erant autem adpropinquantes ei publicani & peccatores. ut audi-
rent illum. & murmurabant pharisaei & scribae dicentes.
quia hic peccatores recipit. & manducat cum illis.

Luc. xxi.
ch. xxi.

Et ait ad illos parabolam istam dicens. quis ex uobis homo qui habet
centum oues. & si perdidit unam ex illis. nonne dimittit nonaginta
nouem in deserto. & uadit ad illam quae perierat. donec inueniat
illam. & cum inuenit eam. inponit in humeros suos gaudens.
& ueniens domum. conuocat amicos & uicinos dicens illis. congratu-
lamini mihi. quia inueni ouem meam quae perierat. dico uobis.
quod ita gaudium erit in caelo super uno peccatore penitentia agente.
quam super nonaginta nouem iustis qui non indigent penitentia.

Luc. xxi.
sal.

Aut quae mulier habens dragmas decem. si perdidit dragmam unam
nonne accendit lucernam & uertit domum & quatit diligenter

donec inueniat. & cum inuenerit. conuocat amicos & uicinas dicens.
congratulamini mihi. quia inueni dragmam quam perdideram.
I tadico uobis. gaudium erit coram angelis dei. super uno
peccatore. pœnitentiam agente.

A t autem homo quidam habuit duos filios. & dicitur adulescentior ex illis
patri. pater. dā mihi portionem substantiæ quæ me contingit.
& diuisit illis substantiam. & non post multos dies. congregatis omnibus.
adulescentior filius. peregre profectus est in regionē longinquam.
& ibi dissipauit substantiam suam in uendo luxuriose. & postquam
omnia consummasset. facta est fames ualida in regione illa. & ipse
coepit egere. & abiit & adhaesit ueniuium regionis illius. & misit
illum in uillam suam. ut pasceret porcos. & cupiebat implere uentrem
suum de siliquis quas porci manducabant. & nemo illi dabat. In se
autē reuersus dixit. quantū mercedem patris mei abundante
panibus. ego autē hic fame perire. surgam & ibo ad patrem meum.
& dicam illi. pater. peccaui in cælum & coram te. & iam
non sum dignus uocari filius tuus. fac me sicut unū de mercedaria
rustis. & surgens uenit ad patrem suum. Cum autem adhuc
longe esset. uidit illum pater ipsius. & misericordia motus est.
& accurrens cecidit super collum eius. & osculatus est eum. dicensque ei
filius. pater. peccaui in cælum & coram te. iam non sum dignus
uocari filius tuus. Dixit autē pater ad seruos suos. cito proferte
stolam primam. & inducite illum. & dāte anulum humanum eius.
& calciamenta in pedes. & adducite utiulū saginatum. & occidite.
& manducemus. & epulemur. quia hic filius meus mortuus erat.
& reuert. perierat & inuentus est. & coeperunt epulari. erat autē
filius eius senior in agro. & cum ueniret & ad propinquā domui.
audiuit symphoniam & chorū. & uocauit unum de seruis.

& interrogavit quæ hæc essent. Isque dixit illi, frater tuus venit
 & occidit patrem tuum utulum saginatum quia saluum illud recepit.
 Indignatus est autem. & nolebat intrare. Pater ergo illius
 egressus coepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo.
 ecce tot annis serui tibi. & numquam mandatum tuum præcepi.
 & numquam dedi famuli tui utcumque meis epularer.
 sed postquam filius tuus hic quidem voravit substantiam suam cum
 meretricibus venit. occidisti illi utulum saginatum. at ipse dixit illi.
 fili. tu semper mecum es. & omni carne tua sumus. ac epulari autem
 & gaudere oportebat. quia frater tuus hic mortuus erat & reuer-
 perierat. & inuentus est. Dicebat autem & ad discipulos suos.
 homo quidam erat dives qui habebat ulicum. & hic diffamatus est
 apud illum. quasi dissipasset bona ipsius. & vocavit illum. & ait illi.
 quid hoc audio dicere. redderationem ulicationis tue. iam enim
 non poteris ulicare. ait autem ulicus. intrare. quid faciam.
 quia dominus meus aufert a me ulicationem. foderenon ualeo.
 mendicare erubescō. scio quid faciam. utcumque otus fuerit ulicati-
 one. recipiant me in domus suas. conuocatis itaque singulis
 debitoribus domini sui. Dicebat primo. quantum debes domino
 meo. at ille dixit. centum cadō solei. Dixitque illi. accipe cautionem
 tuam & sedeceto. scribe quinquaginta. Deinde alio dixit.
 tu uero quantum debes. quia centum choros tritici. ait illi.
 accipe latera suas & scribe octoginta. & claudauit dominus
 ulicum iniquitatis. quia prudenter fecisset. quia filii huius sæ-
 prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. & ego uobis dico.
 facite uobis amicos de mammona iniquitatis. utcumque defeceritis
 recipiant uos in æterna tabernacula. qui fidelis est in minimis.
 & in maiore fidelis est. & qui in modico iniquus est. & in maiore

Inquit sēst. si ergo in aliquo mammonae fideles non fuistis. quod uerum est. quis credet uobis. & si in alieno fideles non fuistis. quod uerum est. quis dabit uobis.

Nemo seruis potest duobus dominis seruire. aut enim unum amabit & alterum diliget. aut uni adhaerebit. & alterum contemnet. non potestis deo seruire & mammonae.

Audiebant autem omnia haec pharisaei qui erant auari. & deridebant illum. & ait illis. uos estis qui iustificatis uos coram hominibus. & tunc nouit corda uestra. quia quod hominibus altum est. abominatio est ante deum.

Lex & prophetae usque ad iohannem. ex regnum dei euangelizatur. & omnis in illud uim facit.

Eaduisa autem caelum & terram praedixit. quia de lege unum apicem cadere.

Omnis qui dimittit uxorem suam & ducit alteram moechatur. & qui dimissam a uiro ducit. moechatur.

XVI **H**OMO QUIDAM ERAT DIUES ET INDUCEBATUR purpura & bysso. & epulabatur cotidie splendide. & erat quidam mendicus nomine lazarus. qui accubat ad ianuam eius ulceribus plenus. cupiens saturari de micis quae cadebant de mensa diuitis. sed & canes ueniebant & lingebant ulcera eius. factum est autem ut moreretur mendicus. & portaretur a iudaeis in sinu abrahae.

Mortuus est autem & diues & sepultus est in thiebaferno. eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis. uidit abraham a longe. & lazarus in sinu eius. & ipse clamans dixit. pater abraham. miserere mei. & mitte lazarus ut intingat extremum digiti sui in aqua. ut refrigeret linguam meam. quia crucior in hac flamma. & dixit illi abraham. fili. recordare quia recepisti bona tua. & lazarus simul & mala. nunc autem hic consolatur. tu uero eritarius.

& in his omnibus in aeternum & uiuos chaos in magnum firmatum est.

ut huiusmodi hinc transire ad uos non possint. neque inde huc
transire. & ait. Rogo ergo te pater. ut mittas eum in domum patris
mei. habeo enim quinque fratres ut testentur illis. ne ipsi ueniant
in locum hunc tormentorum. & ait illi abraham. habent moysen
& prophetas. audiant illos. at ille dixit. Non pater abraham. sed quis
ex mortuis ierit ad eos. penitentiam agant. atque illi. simon & iacob
& prophetas non audiunt. neque quis ex mortuis resurrexerit. credent.

Lu. c. xii. v. 11.
Et ait illis. Inquit. Inpossibile est. ut non ueniant scandala.

Et ait discipulos suos ait. Inpossibile est. ut non ueniant scandala.
ut ait illi. per quem ueniunt. ut alius est illi. si lapis molaris
imponatur circa collum eius. & proiciatur in mare.
quam ut scandalizet unum de pusillis istis.

Lu. c. xii. v. 12.
Attendite uobis. si peccauerit frater tuus. increpa illum.

Attendite uobis. si peccauerit frater tuus. increpa illum.
& si penitentiam egerit. dimitte illi.

Lu. c. xii. v. 13.
Et si septies in die peccauerit tibi. & septies in die conuersus

Et si septies in die peccauerit tibi. & septies in die conuersus
fuerit ad te dicens. peccaui tibi. dimitte illi.

Lu. c. xii. v. 14.
Et dixerunt apostoli domino. adauge nobis fidem.

Et dixerunt apostoli domino. adauge nobis fidem. dixit autem dominus. si habu-
eritis fidem sicut granum sinapis. dicetis huic arbori mori
eradicare & transplantare in mare. & obediet uobis.

Lu. c. xii. v. 15.
Sol

Quis autem uirum habens seruum arantem aut pascentem qui regresso
de agro. dicit illi. statim. transire cum be. & non dicit ei para
quod cenem. & praefert ei cingete & ministramihi. donec manducet & bibat.
& post haec manducabis & bibes. numquid gratia habet seruo illi.
quia fecit quae sibi imperauerat. Non puto. sic & uos cum feceritis
omnia quae praeprecepta sunt uobis. dicite. serui. Inutiles sumus.
quod debuimus facere fecimus. Et factum est dum huiusmodi in iherusalem.
transibat per mediam samariam & galileam. & cum ingrede-
retur quoddam castellum. occurrerunt ei decem uiri leprosi;
qui steterunt a longe. & leuauerunt uocem dicentes. ihu praceptor.

miserere nostri. quos tu uidit. dixit. Ite. ostendite uos
sacerdotibus. & factum est dum irent. mundati sunt.
Unus autem ex illis ut uidit quia mundatus est. regressus est cum
magna uoce magnificans dñm. & cecidit in faciem ante pedes eius
gratias agens & hic erat samaritanus. Respondens autem ih̄s. dixit.
Nonne decem mundati sunt & nouem ubi sunt. Nonne inuentus
qui rediret & daret gloriam dñi. Nisi hic alienigena. & ait illi;
surge uade. quia fides tua saluum fecit.

Luc. xxi
c. xxi

Interrogatus autem pharisaeis. quando uenit regnum dñi. respondit
eis & dixit. Non uenit regnum dñi cum observatione. Neque dicent
ecce hic. aut ecce illic. ecce enim regnum dñi intra uos est.

Luc. xxi
c. xxi

Et ait ad discipulos suos. ueniet dies quando desideratis uidere
unum diem filii hominis. & non ui debitis.

Luc. xxi
c. xxi

Et dicent uobis. ecce hic. ecce illic. nolite ire. neque secutemini.

Luc. xxi
c. xxi

Nam sicut fulgor coruscans de sub caelo in ea quae sub caelo sunt
fulget. ita erit filius hominis in die sua.

Luc. xxi
c. xxi

Primum autem oportet illum multa pati. & reprobari a generatione hac.

Luc. xxi
c. xxi

Et sicut factum est in diebus noe. ita erit & in diebus filii hominis.
Edebant & bibebant. uxores ducebant & dabantur ad nuptias usque.
In diem quae intrauit noe in arcam. & uenit diluuium. & perdidit om̄s.

Luc. xxi
c. xxi

Similiter sicut factum est in diebus loth. edebant & bibebant.
Emebant & uendebant. plantabant & edificabant. Quae die autem
exiit loth a sodomis. pluit ignem & sulphur de caelo & om̄s perdidit.
Secundum haec erit. quae die filius hominis reuelabitur.

Luc. xxi
c. xxi

Nulla hora quis fuerit in tecto & uasa eius in domo. ne descendat
tollere illa. & qui in agro. similiter non redeat in domum.

Luc. xxi
c. xxi

Memore estote uxoris loth.

Luc. xxi
c. xxi

Quicumque quaesierit animam suam saluam facere. perdat illam.

Luc. xxii
A. Col. vii

et quicumque perdidit illam. uiuificabit eam;
Dico uobis: In illa nocte erunt duo in lecto uno. unus adsumetur.
 et alter relinquetur. Duos erunt in humo. una adsumetur.
 et altera relinquetur. Duo in agro. unus adsumetur.
 et alter relinquetur.

Luc. xxiii
A. Col. vii

Respondentes dicunt illi: ubi dñe. quid crederis; ubicumque fuerit
 corpus. illuc congregabuntur aquilae.

Luc. xxiii
Sol

Dicebat autē et parabolam ad illos. quā oportet semper orare.
 et non deficere dicens. Iudex quidam erat in quadam ciuitate.
 qui dñm non timebat. et hominem non reuerbatur. Vidua autem
 quaedam erat in ciuitate illa. et ueniebat ad eum dicens. uindictam
 fac aduersus meo. et nolebat per multum tempus.
 post haec autem. dixit iheras. et si dñm non timeo. nec hominem
 reueror. tamen quia molestus est mihi haec uidua. uindictam
 illam. per nouissimo ueniens sigilla me. ait autem dñs.
 Audite quid iudex iniquitatis dicit. Dñs autē non facit uindictam
 electorum suorum clamantium ad se die nocte. et patientiam
 habebit in illis. Dico uobis. quia cito facit uindictam illorum.
 Uerum tamen filius hominis ueniens. putas inueniet fidem in terra.
Dixit autē et ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti.
 et spernabantur ceteros parabolam istam.
Duo homines ascenderunt in templum. ut orarent. unus pharisaeus.
 et alter publicanus. pharisaeus stans. haec apud se orabat.
 Dñs. gratias ago tibi. quia non sum sicut ceteri hominum. raptores.
 iniusti. adulteri. uelud etiam hic publicanus. leui nobis in sabbato.
 decimas de omnium quae possideo. et publicanus a longe stans.
 nolebat nec oculos ad caelum leuare. sed percutiebat pectus suum
 dicens. Dñs. propitius es tui mihi peccatori. Dico uobis. descendat hic

iustificatus in domum suam ab illo.

Quia omnis qui se exaltat humiliabitur: & qui se humiliat exaltabitur.

Adferebant autem ad illum & infantes: ut eos tangere: quod cum viderent discipuli: increpabant illos: Iesus autem conuocans illos dixit: sinite pueros venire ad me & nolite eos suadere: talis est enim regnum dei.

Amendico uobis: quicumque non acceperit regnum dei: sicut puer: non intrabit in illud.

Et interrogauit eum quidam princeps dicens: magister bone quid faciens uitam aeternam possidebo: dixit autem ei Iesus: quid medicus bonum: nemo bonus nisi solus deus: mandata nosti: non occides: non moechaberis: non furtum facies: non falsum testimonium dices: honora patrem & matrem: quia ista haec omnia custodiui a iuuentute mea.

Quo audit Iesus: attitit: adhuc unum tibi deest: omnia quaecumque habes uende: & da pauperibus: & habebis thesaurum in caelo: & ueni sequere me.

Hic ille auditis contristatus est: quia diues erat ualde: uidens autem illum Iesus tristem factum: dixit: quam difficile quia pecunias habent in regnum dei intrabunt: facilius est enim camelum per foramen acus transire: quam diuitem intrare in regnum dei: & dixerunt qui audiebant: & quis potest saluus fieri: ait illi: quae impossibilia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum: ait autem pertransiens: ecce nos dimisimus omnia & sequuti sumus te.

Quid dicit eis: amen dico uobis: nemo est qui reliquit domum: aut parentes: aut fratres: aut uxorem: aut filios propter regnum dei: & non recipiat multo plura in hoc tempore: & in saeculo uenturo uitam aeternam.

xvii
Luce xxi
ch. xxi

Adsumpsit autem illis duodecim et ait illis

ecce ascendimus hierosolimam. & consummabuntur omnia
que scripta sunt p prophetas de filio hominis; tradetur enim
gentibus. & mlu d'ur. & flagellabitur. & conspuetur. & postqua
flagellauerint occident eum. & die tertia resurget;

Luce xxi
sol

Et ipsi nihil horum intellexerunt; & erat uerbum istud absconditum
ab eis. & non intellegebant quae dicebantur.

Luce xxi
ch. xxi

Factum est aut cum ad propinquam hiericho. cecus quidam sedebat
secus uiam mendicans; & cum audiret turbam praeter euntem.
interrogabat quid hoc esset; dixerunt aut ei. quod ihu nazareus
transiret; & clamauit dicens. ihu fili dauid miserere mei; & qui
peribant. increpabant eum ut taceret; ipse uero multo magis clamabat.
fili dauid miserere mei; stans aut ihu. iussit illum adduci ad se. & cum adpropinquasset.
interrogauit illum dicens. quid tibi uis faciam. ait illi dicens. Dne. ut ui
deam. & ihu dixit illi. respice. fide tua te salum fecit. & confestim
uidit. & sequebatur illum magnificans eum; & omnis
plebs ut uidit. dedit laudem do. & hic erat.

Luce xxi
sol

Et ingressus pambulabat hiericho. & ecce uir nomine zacheus
princeps publicanorum & ipse diues. & querebat uidere ihm
qui esset. & non poterat praeter urba quia statura pusillus erat.
& praecurrens ascendit in arborem sicomoru ut uideret illum.
quia inde erat transiturus; & cum uenisset ad locum. suspiciens
ihu uidit illum. & dixit ad eum; zachee festinans descende.
quia hodie in domo tua oportet mihi manere. & festinans descendit
& excepit illum gaudens; & cum uiderent omnes inuenerunt dicentes;
quid adhuc hominem peccatorem diuertis; stans aut zacheus dixit ad ihm;
ecce dimidiu bonorum meorum dne do pauperibus; & si quid
aliquem defraudaui red do quadruplum; ait ihu ad eum; quia

hodie salus domui huic facta est. eo quod ipse filius sit abraham.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

Uenit enim filius hominis querere & saluum facere quod perierat.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

In oculis audientibus. adiciens dicit parabolam. eo quod esset propetia iherusalem. & quia existimarent quod confestim regnum dei manifestaretur.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

Dixit ergo. homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum & reuertere.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

Uocatis autem decem seruis suis. dedit illis decem minas. & ita ad illos. negociamini dum uenio. ciues autem eius oderant illum. & miserrunt legationem post illum dicentes. nolimus huic regnare super nos. & factum est ut rediret accepto regno. & iussit uocari seruos quibus dedit pecuniam. ut sciret quantum quisque negociatus esset. uenit autem primus dicens. Domine. minas tua. decem minas adquisiuit. & ait illi. euge bone serue. quia in modico fidelis fuisti. eris potestate habens supra decem ciuitates. & alter uenit dicens. Domine. minas tua. feci quinque minas. & huic ait. & uenisti supra quinque ciuitates. & alter uenit dicens. Domine. ecce minas tua. quam habui reposita in sudario. timui enim te quia homo auster es. tollis quod non posuisti. & in his quod non seminasti. Dicit ei. de ore uote iudico serue nequam. sciebas quod ego austeris hominem sum. tollens quod non posui. & in his quod non seminavi. & quare non dedisti pecuniam meam ad mensam. & ego ueniens sum uisurus utique exagissem illud. & adstantibus dicit. aufer a billo minam. & date illi quid decem minas habet. & dixerunt illi. Domine habet decem minas.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

Dixit autem uobis. quia omnia habenta dabitur. ab eo autem qui non habet. & quod habet auferetur ab illo.

1. cor. 1. 13.
2. cor. 1. 13.

Uerum tamen inimicos in eos illos qui noluerunt me regnare

super se adducere huc. & interficere antem. & his dictis
precedebat. ascendens in ierosolimam.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Et factum est cum adpropinquasset ad bethfage & bethaniam.
ad montem qui vocatur oliueti. misit duos discipulos suos dicens.
Ite in castellum quod contra est. In quod introeuntes. Inuenietis
pullum asine alligatum. cui nemo umquam hominum sedit.
soluite illum & adducite. & si quis vos interogauerit. quare
soluitis. sic dicetis ei. quia dominus operam eius desiderat.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Abierunt autem qui missi erant. & inuenerunt sicut dixerat illis stantem
pullum. soluentibus autem illis pullum. Dixerunt
dominus ad illos. quid soluitis pullum. illi dixerunt.
quia dominus cum peccatorum habet. & duxerunt illum ad ihm.
& lactantes uestimenta sua super pullum. Inposuerunt ihm
eunte autem illo substernebant uestimenta sua humi.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Et cum adpropinquaret iam ad descensum montis oliueti. coeperunt
omnis turba descendenti gaudentes laudare eum uocem magna
super omnibus quas uiderant uirtutibus dicentes. benedictus qui uenit
in nomine domini. pax in celo & gloria in excelsis.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Et quidam pharisaeorum & iudei dixerunt ad illum. magister.
hic repachis discipulos tuos. quibus ipse ait. Dicite uobis.
quia si hita cuerint. lapides clamabunt.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Et ut adpropinquauit. uidens ciuitatem fleuit super illam dicens.
quia si cognouisses & tu. & quidem in hac die & hora. quia ad pacem tibi.
Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. quia uenient dies tui.
& circumdabunt te inimici tui uallo. & circumdabunt te & con-
gustabunt te undique. & a terram prosterne te. & filios tuos qui hntes.

Luc. xxviii
c. lxxv
v. lxxviii

Et non relinquent hnt lapidem super lapidem. eo quod non cogno-
ueris tempus uisitationis tue.

Leop. p. 101
d. 1001
d. 1001
d. 1001

Et ingressus in templum. coepit eicere uendentes in illo & ementes.
dicens illis. scriptum est. quia domus mea domus orationis est.
uos autem. fecistis illam speluncam latronum.

Leop. p. 101
d. 1001
d. 1001
d. 1001

Et erat docens cotidie in templo. principes autem sacerdotum
& scribae & principes plebis. quarebant illum perdere & non
inueniebant. quid facerent illi. omnis enim populus
suspensus erat audiens illum.

Leop. p. 101
d. 1001
d. 1001
d. 1001

Et factum est in unadierum docente illo populum in templo & euan-
gelizante. conuenerunt principes sacerdotum & scribae
cum senioribus. & uenerunt dicentes ad illum. Dic nobis in qua potes-
tate haec facis. aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem.

Respondens autem. dixit ad illos. Interrogabo uos & ego unum
uerbum. respondetis mihi. baptismum iohannis de caelo erat
ex hominibus. an illi cogitabant inter se dicentes. quia si dixe-
rimus de caelo. dicat. quare ergo non credidistis illi. si autem dixe-
rimus ex hominibus. plebs uniuersa lapidabit nos. ceteri sunt enim
iohannem propheta esse. & responderunt senescenti unde esset.
& ibi ait illis. neque ego dico uobis. in qua potestate haec facio.

Leop. p. 101
d. 1001
d. 1001
d. 1001

Cepit autem dicere ad plebem parabolam hanc. homo plantauit
uinetam. & locauit eam colonis. & ipse peregre fuit multis temporibus.
& in tempore misit ad cultores seruum. ut de fructu uinetae
darent illi. quia cum dimiserunt eum inanem. & addidit alterum
seruum mittere. Illi autem hunc quoque cadentes & afficientes
contumelia. dimiserunt inanem. & addidit tertium mittere.
qui & illum uulnerantes eiecerunt. Dixit autem dominus uinetae.
quid faciam. mittam filium meum dilectum. forsitan eum hunc
uiderint uerebuntur. quem cum uidissent coloni. cogitauerunt
inter se dicentes. hic est heres. occidamus illum ut nostra fiat

hereditas, & iectum illum extra vineam occiderunt. quid ergo
faciat illis dominus vinea. ueniet & pascet colonos istos. & dabit
vineam aliis. quo audito. dixerunt illi. absit. ille autem aspiciens eos ait.
Quid est ergo hoc quod scriptum est. Lapidem quem reprobauerunt
aedificantes. hic factus est in caput anguli. omnis qui ceciderit
super illum lapidem. conuassabitur. supra quem
autem ceciderit comminuatur illum.

Luc. cxxlii
d. c. xxi
et. c. xxi
sa. l. h. c. xxi

XVIII

Luc. cxxlii
d. c. xxi
et. c. xxi

Et quaerebant principes sacerdotum & scribae mittere illum
manus illa hora. & inuenerunt populum. cognouerunt enim
quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.
ET OBSERVANTES AUERUNT HISTORIATORES
qui se iustos simularent. ut caperent eum in sermone. & traderent
illum principatui & potestati praesidis. & interrogauerunt illum
dicentes. magister. scimus quia recte dicis & doces. & non acci-
pis
personam. sed in ueritate uiam doces. licet & nobis dare tributum
caesari annon. considerans autem dolum illorum. dixit ad eos.
quid mihi temptatis. ostendite mihi denarium. cuius habet
imaginem & inscriptionem. Respondentes dixerunt. caesaris.
& ait illis. Reddite ergo quae caesaris sunt caesari. & quae dei sunt deo.
& non potuerunt uerbum eius reprehendere coram plebe. & mirati
in responsione eius tacuerunt. accesserunt autem quidam sadduceo-
rum. qui negant esse resurrectionem. & interrogauerunt
eum dicentes. magister. moyses scripsit nobis. si frater alicuius
mortuus fuerit habens uxorem & hic sine filio fuerit. ut accipiat
eam frater eius uxorem. & suscitet semen fratri suo. septem ergo
fratres erant. & primus accepit uxorem. & mortuus est sine filio.
& sequens accepit illam. & ipse mortuus est sine filio. & tertius
accepit illam. similiter & omnes septem. & non reliquerunt semen.

& inortui sunt. : nouissima omnium mortua est & mulier. In resur-
 rectione ergo cuius eorum erit uxor. : si quidem septē habuerunt
 eam uxorem. & illis ihs. filiis sēi huius nubunt & traduntur
 ad nuptias. Illi uero quidigni habebuntur sēto illo. & resurrectione
 ex mortuis. neque nubunt. neque ducunt uxores. neque enim ultra
 mori poterunt. & aequales sēi angelis sunt. & filii sunt dī cum sint filii
 resurrectionis. quia uero resurgant mortui. & moyses ostendit
 secus rubum. sicut dicit. Dñm dñm abraham. & dñm isaac. & dñm iacob.

Utrum autem non est mortuorum sed uiuorum. omnes enim

uiuunt ei. Respondentes autem quidam scribarum.

dixerunt. magister. benedixisti.

Et amplius non audebant eum quicquid interrogare.

Dixit autē ad illos. quomodo dicunt xpm filium dauid esse.

& ipse dauid dicit in libro psalmorum. Dixit dñs dñm meo sede
 ad dexteris meis. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorum.

Dauid ergo dñm illum uocat. & quomodo filius eius est.

Audiente autē omni populo. dixit discipulis suis. attendite a scribis
 qui uolunt ambulare in stolis. & amant salutationes in foro. & primas
 cathedras in synagogis. & primos discubitos in conuiuiis.

Quid uorat domos uiduarum. simulantes longam orationem.

hi accipient damnationem maiorem. Respiciens autem
 uidit eos qui mittebant munera sua in gazophiliū diuites.

uidit autē & quandam uiduam pauperculam mittentem

aerā minutā duo. & dixit. uere dico uobis. quia uidua haec pauper
 plus quam omnes misit. nam omnes hi ex abundantia sibi

miserunt in munera. haec autē ex eo quod deest illi

omnem uictum tuum quem habuit misit.

Et quibus dñm dicentibus de templo. qđ lapidibus bonus & donis

ornatum esset. dicit. haec quae iudeis. uenient dies in quibus non
relinquatur lapis super lapidem qui non destruat.

Luc. cclm
c. cclm
c. cclm

Interrogauerunt autem illum. dicentes. praecceptor. quando haec
erunt. & quod signum cum fieri incipiant. quid dicit. uidete ne se
ducamini. multi enim ueniunt in nomine meo dicentes. quia ego sum.
& tempus adpropinquauit. nolite ergo ire post illos. cum autem
uideritis praelia & seditiones. nolite terreri. oportet primum
haec fieri. sed non statim finis. tunc dicebat illis. surge gens contra
gentem. & regnum aduersus regnum. & terra motus magnus erunt
plocas & pestilentiae & fames. terroresque de caelo & signa magna erunt.

Luc. ccl
c. cclm
c. cclm
c. cclm

Sed ante haec omnia intuerent uobis manus suas. & persequantur.
tradentes in synagogas & custodias. trahentes ad reges & praesides
propter nomen meum. contingat autem uobis in testimonium.

Luc. ccl
c. cclm
c. cclm

Ponite ergo in cordibus uestris non praemeditari quemadmodum
respondeatis. ego enim dabo uobis os & sapientiam. cui non po-
runt resistere. & contradicere omnia aduersari uestra. trademini
autem a parentibus & fratribus & cognatis. & amicis. & morte
adficiemini ex uobis. & eritis odio omnibus. propter nomen meum.
& capillus de capite uestro non peribit. in pacia uestra
possidebitis animas uestras.

Luc. ccl
sol.

Cum autem uideritis circumdari ab exercitu hierusalem. time-
scite quia adpropinquauit desolatio eius.

Luc. cclm
c. cclm
c. cclm

Tunc qui in iudaea sunt fugiant in montes. & qui in medio eius disce-
dant. & qui in regionibus non habent in eam. quia dies ultionis
huius sunt. ut impleantur omnia quae scripta sunt.

Luc. cclm
c. cclm
c. cclm

Ut autem praegnantibus. & nutriendis in illis diebus.

Luc. ccl
c. cclm
c. cclm

Erit enim pressura magna super terram. & ira populi huius.

Luc. ccl
sol.

Et cadent in regnum & capti uducentur homines gentes. & hierusalem

calcabitur agentibus. Donec impleantur tempora nationum.

Luc. 21
in celum
et el

Eterunt signa in sole & luna & stellis. & in terris pressura gentium
per confusione sonitus maris & fluctuum. arescentibus hominibus.
per adimorem & expectationem. quae superuenient uniuerso orbi.
nam virtutes caelorum mouebuntur.

Luc. 21
in celum
et el

Et tunc uidebunt filium hominis. uenientem in nube. cum potestate
magna. & maiestate. Insuper fieri incipientibus. Respicite
& leuate capita ustra. quoad propinquat redemptio uestra.
& dixit illis similitudinem. uide & ficulneam & omnes arbores
cum producunt laeum ex se fructum. scitis quod prope est aestas.
ita & uos cum uideritis haec fieri. scitote quod prope est regnum dei.
Nam dico uobis. quia non praeteribit generatio haec donec omnia
fiant. caelum & terra transibunt. uerba autem mea non transibunt.

Luc. 21
sol

Attendite autem uobis. ne forte grauentur corda uestra in crapula
& ebrietate. & curis huius uitae. & superueniat in uos repentina
dies illa. tamquam laqueus semini superueniat in omnes. qui se
dunt super faciem omnis terrae. uigilate itaque omni tempore
orantes. ut digni habeamini fugere ista omnia quae futura sunt
& stare ante filium hominis. erat autem diebus docens in templo.
per octiduum uero exiens morabatur in monte. qui uocatur oliueti.
& omnis populus manebat ad eum in templo audire eum.

XXVIII
Luc. 21
in celum
et el

Appropinquabat autem dies pestis aziorum.
quod dicitur pascha.

Luc. 21
in celum
et el

Et quaerebant principes sacerdotum & scribe. quomodo eum
interficerent. timebant uero plebem.

Luc. 21
in celum
et el

Inter autem satanas in iudam qui cognominabatur
scarioth. unum de duodecim.

Luc. 21
in celum
et el

Et abiit & locutus est cum principibus sacerdotum & magistratibus.

quem admodum illum tradens. & gausis sunt. & pacis sunt pecuniam illi dare. & spopondit. & querebat oportunitatem. ut tradens illum finetur bis. uenit autē dies azimorum. In qua necesse erat occidi pascha. & misit parum & iohannem. dicens; euntes parate nobis pascha. ut manducemus. at illi dixerunt; ubi uis paremus? & dixit ad eos; ecce introeuntibus uobis in ciuitatem. occurrit uobis homo amphoram aquae portans; sequimini eum in domum in quam intrat. & dicitis patri familias domus. Dicit tibi magister; ubi est diuersorium. ubi pascha cum discipulis meis manducem. & ipse uobis ostendat cenaculum magnum stratum. & ibi parate. euntes autem. Inuenerunt sicut dixit illis. & parauerunt pascha. & cum facta esset hora. discubuit. & duodecim apostoli cum eo.

Lu. c. xxi.
sol.

Et ait illis. Desidero desideravi hoc pascha manducare uobiscum. antequam patiar.

Lu. c. xxi.
di. c. lxxv.
di. c. lxxvi.

Dico enim uobis. quia ex hoc non manducabo illud. donec impleatur in regno dei; & accepto calice gratias egit. & dixit. Accipite. & diuidite inter uos. Dico enim uobis. quod non bibam de generatione uitae. donec regnum dei ueniat.

Lu. c. xxi.
di. c. lxxvii.
di. c. lxxviii.
di. c. lxxix.
di. c. lxxx.

Et accepto pane. gratias egit. & fregit. & dedit eis dicens. hoc est corpus meum quod pro uobis datur. hoc facite in meam commemorationem.

Lu. c. xxi.
di. c. lxxxv.
di. c. lxxxvi.

Similiter & calicem postquam carnauit dicens. hic est calix noui testamenti in sanguine meo. qui pro uobis fundatur.

Lu. c. xxi.
di. c. lxxxvii.
di. c. lxxxviii.

Verumtamen. ecce manus tradentis me. in meum est in mensa. & quidem filius hominis. secundum quod definitum est uacat. uerumtamen. uacat illi homini. per quem traditur.

Lu. c. xxi.
di. c. lxxxix.
di. c. xc.

Et ipsi ceperunt querere inter se. quis esset ex eis qui hoc facturum esset.

Facta est autē & contentio inter eos. qui eorum uiderētur esse maior;
 Dixit autem eis: Reges gentium dominantur eorum. & qui potes-
 tatem habent super eos. benefici uocantur: uos autē. non sic. sed qui
 maior est in uobis. fiat sicut minor. & qui prior est. sicut ministrator.

Nam quis maior est. qui recumbit an qui ministrat. Nonne qui re-
 cumbit. ego autem in medio ur̄is sum. sicut qui ministrat.
 uos autem estis. qui per mansistis mecum in temptationibus meis;
 & ego dispono uobis. sicut disposui mihi pater meus regnum.
 ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

Et sedeat is super thronos. iudicantes duodecim tribus isrl̄.

Ait autē dñs. simon. simon. ecce satanas exp̄ciuit uos. ut tribuas
 sicut triticum. ego autē rogaui pro te. ut non deficiat fides tua.

Et tu aliquando conuersus. confirma fratres tuos.

Quid dixit; Dñe. tecum paratus sum. & in carcerem. & in mortem
 me. & ille dixit. Dico tibi p̄ire. Non cantabit hodie gallus.
 donec tu. abneget nosse me.

Et dixit eis. quando misit uos sine sacculo & pera & calciamentis.
 Numquid aliquid defuit uobis. At illi dixerunt. Nihil; Dñe ergo eis.
 sed nunc qui habet sacculum. tollat similiter & peram.

& qui non habet. uendat tunicam suam & emat gladium.

Dico enim uobis. quod adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me.
 & cum in iustis deputatus est. & uenia quae sunt de me. finem habent.

At illi dixerunt. Dñe. ecce gladii duo hic. At ille dixit eis. satis est.

Et egressus ibat secundum consuetudinem. in montem oliuarum.
 sequuti sunt autem illum & discipuli.

Et cum puenisset ad locū. dixit illis. orate. ne int̄is in temptationē.

Et ipse auulsus est ab eis. quantum iactus est lapidis.

& prostratus genibus. orabat dicens.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Pater: siuis transfer calicem istum ame. Uerum tamen
non mea uoluntas: sed tua fiat.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Apparuit autem illi angelus de celo. confortans eum: & factus est
hagoria. prolixius orabat. & factus est sudor eius: sicut
gutta sanguinis decurrentis in terram.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Eccum surrexiss& ab oratione & ueniss& ad discipulos suos. Inuenit
eos dormientes pro&ristia: & ait illis: quid dormitis?
surgite orate. ne intr&is in tentationem.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Adhuc colloquente ecce turba. & qui uocabatur

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

iudas unus de duodecim. antecedebat eos, & adpropinquauit
ihu. ut oscular&ur eum.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Ihu autem. dixit illi: iuda. osculo filium hominis tradis.

Videntes aut& hi qui circa ipsum erant quod futurum erat.
dixerunt ei: Dne. si percussimus in gladio. & percussit unus ex illis
seruum principis sacerdotum. & amputauit auricul& eius dextr&.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Respondens aut& ihu. ait. sinite. usquehuc.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Eccum & igit& auricul& me&us. sanauit eum.

Dixit aut& ihu ad eos qui uenerant ad se principes sacerdot& & magistra-
tus templi & seniores. quasi ad latronem existis cum gladiis & iusti-
bus. cum cotidie uobiscum fuerim in templo. non extendistis
manus in me: sed haec est hora u&ra. & potestas tenebrarum.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

C&phendentes aut& eum. dixerunt ad dom& principis sacerdotum.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Petrus uero. sequebatur a longe. accenso aut& igni in medio
atrio. & circum sedentibus illis. erat petrus in medio eorum.
quem cum uidiss& ancilla qu&dam sedentem ad lumen. & e&am
fuisse inuenta. dixit. & hic cum illo erat.

La. cl. p. 100
in. cl. p. 100
in. cl. p. 100

Aille. rogauit eum dicens. mulier. non noui illum.
Et post pusillum alius uidens e&um dixit. & tu de illis es. petrus uero ait.

O homo. ponsum. & interuallo facto quasi horæ unus. alius quidā
adfirmabat dicens. uere & hic cum illo erat. nam & galileus est.
& ait p̄rus. homo. p̄rus quid dicit. & continuo adhuc illo loquente.
cantauit gallus. / foras p̄rus. fleuit amare.

Luc. 22. 64. & 65. & 66.
Et conuersus dñs. respexit p̄rum. & recordatus p̄rus uerbiculi sicut
dixerat. quia prius quā gallus cantet. & terminabis. & egressus. d

Luc. 22. 67. & 68. & 69.
Et tunc qui tenebant illum. includebant ei cadentes. & uelauerunt
eum. & percutiebant faciem eius. & interrogabant eum dicentes.
propheta. quis est qui te percussit. & alia multa.
blasphemantes. dicebant in eum.

Luc. 22. 70. & 71. & 72.
Et tunc factus est dies. conuenerunt seniores plebis. & principes
sacerdotum & scribe. & dixerunt illum in concilium suum
dicentes. si tu es xps. diuino bis.

Luc. 22. 73. & 74. & 75.
Et ait illis. si uobis dixerō. non creditis mihi. si autē & interrogauerō.
non respondebitis mihi. neque dimittetis.

Luc. 22. 76. & 77. & 78.
Ex hoc autem erit filius hominis sedens ad dextris in trauersis.

Luc. 22. 79. & 80. & 81.
Dixerunt autem omnes. tu ergo es filius dei. quia ait. uos dicitis. quia ego sum.
At illi dixerunt. quid adhuc desideramus testimonium.
ipsi enim audiuius de ore eius.

Luc. 22. 82. & 83. & 84.
Et surgens omnis multitudo eorū. dixerunt illum ad pilatum.

Luc. 22. 85. & 86. & 87.
Coeperunt autē accusare illum dicentes. hunc inuenimus
subuertentem gentem nostram. & prohibentem tributa
dari cesari. & dicentem se xpm regem esse.

Luc. 22. 88. & 89. & 90.
Pilatus autē. interrogauit eum dicens. tu es rex iudeorum.
at ille respondens. ait. iudeis.

Luc. 22. 91. & 92. & 93.
At autem pilatus ad principes sacerdotum & iuribus.
nihil inuenio causę in hoc homine.

Luc. 22. 94. & 95. & 96.
At illi inualescebant dicentes. commouet & populum. docens

pumuer famudatam. & Incipiens a galilea usquehuc. pilatus
autem audiens galileam. interrogauit si homo galileus esset.
& ut cognouit quod de herodis potestate esset. remisit eum ad herodem.
qui & ipse herodis in miserat illis diebus. herodes autem uisum
gausis est ualde. erat enim ex multo tempore cupiens uidere eum
eo quod audiret multa de illo. & sperabat signum aliquod uidere
ab eo fieri. Interrogabat autem illum multis sermonibus.
atque nihil illi respondebat.

Stabant & cum principes sacerdotum & scribe. constanter accusantes eum.

Spiruit autem illum herodes cum exercitu suo & inclusit. Inductum
ueste alba. & remisit ad pilatum. & facti sunt amici herodes
& pilatus. in ipsa die. Nam antea inimicierant adinuicem.

Pilatus autem. conuocatis principibus sacerdotum. & magistratibus
& plebe. dixit ad illos. obtulistis mihi hunc hominem quasi auer-
tentem populum. & ecce ego coram uobis interrogans. nullam
causam inueni in homine isto. ex his in quibus eum accusatis.

Sed neque herodes. Nam remisit uos ad illum.

& ecce nihil dignum morte actum est ei.

Emendatum ergo illum dimittam. Necesse autem
habebat dimittere eis per diem festum unum.

Exclamauit autem simul uniuersa turba. dicens. tolle hunc. & dimitte
nobis barabbam. quierat propter seditionem quandam factam
in ciuitate & homicidium. missus in carcerem.

Iterum autem pilatus locutus est ad illos. uolens dimittere illum.
at illi. succlamabant dicentes. crucifige. crucifige illum.

Ille autem tertio dixit ad illos. quidem male fecit iste. nullam
causam mortis inuenio in eo. corripiam ergo illum. & dimittam.

Alli instabant uocibus magnis. postulantes ut crucifigeretur.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

Legit
in d. 1. c. 1. c. 1.

& inualeſcebant uoces eorum.

Epilatus ad iudicauit fieri pacem eorum. Dimisit autem
illuſeum qui propter homicidium & ſeditionem miſſus fuerat
incarcerem quem pædebant. Iſtū uero tradidit uoluntati eorum.

Et cum ducerent eum. adprehenderunt ſimonē quendam cyrenenſem
uenientē de uilla. & impoſuerunt illi crucem portare poſt iſtū.

Sequēbatur illum multa turba populi & mulierum quæ plange
bant. & lamentabantur eū. conuerſus autē ad illas iſus dixit.
filie iheruſalem nolite flere ſuper me. ſed ſuper uos ipſas fleat.
& ſuper filios uroſ. quia ecce uenient dies. In quibus dicent.
beate ſteriles & uentres qui non genuerunt. & ubera quæ non
lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus. cadite ſuper nos.
& collibus operiet nos. quia ſi nunc id ligno
hec faciunt. In arido quid fiet.

Ducebant autē & alii duo nequam cum eo. ut interficerentur.

Et poſtquam uenerunt in locum qui uocatur caluaria.
ibi crucifixerunt eum.

Et latrones. unum ad dextris. & alterum a ſiniſtris.

Iſ autē dicebat. pater. dimitte illis. non enim ſciunt quid faciunt.

Duidentes uero uestimenta eius. miſerunt ſortes.
& ſtabat populus expectans.

Et deridebant illum principes eorum. dicentes. alioſ ſaluos fecit.
ſe ſaluum faciat. ſi hic eſt xp̄ſti electus.

Inudebant autē ei & milites accedentes & accedentes offerentes
illi dicentes. ſi tu es rex iudeorum. ſaluum te fac.

Erat autē & ſupſcriptio ſcripta ſup illum. latinis grecis
& latinis & hebraicis. hic eſt rex iudeorum.

Vnus autē de his qui pendebant latronibus. blaſphemabat

Luce xxxvii
Sol

eum dicens: si tu es xps. saluum fac tem & ipsum & nos.
Respondens autem ait: Incepabat illum dicens: neque enim me idem
quod in eadem damnatione est: & nos quidem iuste propter digna factis
recepimus. hic uero nihil maligessit. & dicebat ad ihm: Dne.
memento mei: cum ueneris in regnum tuum. & dixit illihs.
Amendic tibi: hodie mecum eris in paradiso.

Luce xxxviii
di. ccc. xl
di. ccc. xxi

Erat autem fere hora sexta: & tenebrae factae sunt in uniuersa terra
usque in horam nonam. & obscuratus est sol.

Luce xxxix
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Et uelint templi. scissum est medium.

Luce xl
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Et clamans uocem magna ihf. ait: pater. in manus tuas commendo
spm meum: & haec dicens. expirauit.

Luce xli
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Videns autem centurio quod factum fuerat. glorificauit dm
dicens: uere. hic homo iustus erat.

Luce xlii
Sol

Et commisiturbaeorum qui simul aderant ad spectaculum istud.
& uidebant quae fiebant. percutientes pectora sua reuertebantur.
stabant autem omnes notius longe. & mulieres quae sequuta
erant eum a galilea. haec uidentes.

Luce xliii
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Et ecce uir nomine ioseph. qui erat decurio. uir bonus & iustus:
hic non consenserat consilio & actibus eorum. ab arimathia
ciuitate iudae. qui expectabat & ipse regnum di.
hic accessit ad pilatum. & posuit corpus ihu.

Luce xliiii
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Et depositum in uoluto in sindone. & posuit eum in monumento
exciso. in quo nondum quisquam. positus fuerat.

Luce xliiii
Sol

Et dies erat parasceues. & sabbatum in luce scibat. subsequuta autem
mulieres quaecum ipso uenerant de galilea. uiderunt monu
mentum. & quem admodum positum erat corpus eius.

Luce xliiii
di. ccc. xlii
di. ccc. xxi

Et reuertentes parauerunt aromata & unguenta.
& sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

Vna autē sabbati ualde diluculo uenerunt admonimentū
portantes quę parauerunt aromata. & inuenerunt lapidem
reuelatum a monumento. & ingressę non inuenerunt
corpus dñi hū. & factum est dum mente consternatę essent
de isto. ecce duo uiri steterunt secus illis in ueste fulgenti.

Cum timerent autē & declinarent uultū in terram. dixerunt
ad illas. quid quæratis uiuentem cum mortuis. nō est hic. sed
surrexit. Recordamini qualiter locutus est uobis. cum adhuc
in galilea esset dicens. quia oportet filium hominis tradi in
manus hominū peccatorum & crucifigi. & die tertia
resurgere. & recordati sunt uerborum eius.

ET REGRESSÆ AD MONIMENTUM INUITAVERUNT
hęc omnia illis undecim & ceteris omnibus.

Erat autē maria magdalene & iohanna & maria iacobi & ceterę
quęcumque erant. quę dicebant ad apostolos hęc. & insasunt ante
illos sicut delinamentum uerba ista. & non credebant illis.

p & irus autē surgens cucurrit ad monumentū & procumbens uidit
linteamina sola posita. & abiit secūm mirans qđ factum fuerat.

Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum quod erat in spatio
stadiorum sexaginta ab hierusalem. nomine emmaus. & ipsi loque
bantur ad inuicem. de his omnibus quę acciderant. & factum est
dum fabularentur & secum quærerent. & ipse illis adpropinquans
ibat cum illis. oculi autē illorum tenebantur. nec eum agnoscerent.
& ait illis. quis sunt hī sermones quos conferatis ad inuicem
ambulantes & estis tristes. & respondens unus eorum cleopas
dixit ei. Tu solus peregrinus es in hierusalem & non cognouisti
quę factę sunt in illis diebus. quibus ille dixit. quę & dixerunt.
de ihu nazareno. qui fuit un propheta potens in opere & sermone.

coram dō omni populo; & quomodo eū tradiderunt summi
 sacerdotes & principes nostri in damnationē mortis. & crucifixe-
 runt eum. Nos autem sperabamus. quia ipse esset redempturus isrl.
 & nunc sup hanc omnia tertia dies hodie quod hæc facta sunt.
 sed & mulieres quædam ex nr̄is terruerunt nos. quæ ante lucem
 fuerunt ad monumentū. & non inuenero corpore eius uenerunt
 dicentes. se & iam uisionem angelorum uidisse. quid dicunt eum
 uiuere. & abierunt quidam ex nr̄is ad monumentum. & ita
 inuenerunt sicut mulieres dixerunt. ipsam uero non inuenerunt.
 & ipse dixit ad eos. Ostulta & tardicorde ad credendū. in omnibus
 quæ locuti sunt prophæte. Nonne hæc oportuit pati xp̄m. & ita
 intrare in gloriam suam. & incipiens a moysē & omnibus pphæis.
 interpretabatur illis in omni bus scripturis. quæ de ipso erant.
 & adpropinquauerunt castello quo ibant. & ipse se finxit longius ire.
 & coegerunt illum dicentes. manenobiscum. quoad uesperasce-
 & inclinata est iam dies. & intrauit cum illis. & factum est
 dum recumberet cum illis. accepit panē & benedixit. ac fregit.
 & porrigebat illis. & apti sunt oculi eorum & cognouerunt eum.
 & ipse euauit ex oculis eorum. & dixerunt ad inuicem. Nonne
 cor nr̄m ardens erat in nobis dum loqueretur in uia. & aperuit
 nobis scripturas. & surgentes eadem hora. regressi sunt in ieru-
 salem & inuenerunt congregatos undecim. & eos quicum ipsis
 erant. dicentes. quod surrexit dñs uere. & apparuit simoni.
 & ipsi narrabant. quæ gesta erant in uia. & quomodo
 cognouerunt eum. in fractione panis.

Lcccxl
 viii
 10. 11. xiii

Dum hæc autē loquuntur. ih̄s stetit in medio eorum. & dixit eis.
 pax uobis. ego sum. nolite timere. conturbati uero & con-
 territi. existimabant se spiritum uidere. & dixerunt;

quid turbatis & cogitationes ascendunt in corda uia. uidete
manus meas & pedes. quia ipse ego sum. palpete & uidete.
quia spiritus carnis & ossa non habet. sicut me uidetis habere.
& cum hoc dixisset ostendit eis manus & pedes.

In capite
in corpore

Adhuc autem illis non credentibus & mirantibus. per gaudium
dixit. habetis hic aliquid quod manducetis. & illi obtulerunt ei
partem piscis assi & fauim mellis. & cum manducasset
coram eis. sumens reliquias dedit eis.

In capite
in corpore

Et dixit ad eos. hæc sunt uerba quæ locutus sum ad uos cum adhuc
essetis uobiscum. quoniam necesse est impleri omnia quæ scripta sunt
in lege moysi & prophetis & psalmis de me. Tunc aperuit illis
sensum. ut intelligerent scripturas. & dixit eis. quoniam sic
scriptum est & sic oportebat. christum pati & resurgere a mortuis
dicere tibi. & prædicari in nomine eius penitentiam & remissionem
peccatorum in omni gentes. Incipientibus ab hierosolyma.
Uos autem estis testes horum. & ego mitto promissum patris mei
in uos. Uos autem sedetis in ciuitate. quo ad usque induamini
uirtute ex alto. eduxit autem eos in bethaniam.
& eleuatis manibus suis benedixit eis. & factum est dum bene
dicens illis. recessit ab eis & ferebatur in celum.
& ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno.
& erant semper in templo laudantes & benedicentes dñm. amen;

EXPLICIT EVANGELIUM
SECUNDUM LVCA

Incipit **prologus**

Diceſt iohannes euangelista unus ex diſcipulis dñi. qui uirgo
electus ad dñm. quem denup̄tis uolente nubere uocauit dñs.
cum uirginitatis in hoc duplex teſtimonium in euangelio datur.
qđ dñs pater dñi dilectus ad dñm dicitur. & huius matrem ſuam de cruce
commendauit dñs. ut uirginem uirgo ſeruaret. Denique manifeſtans
in euangelio. qđ erat ipſe incorruptibilis uerbi opus in chaſtis
ſolus uerbum carnem factum eſſe. nec lumen ac tenebris compræ
henſum fuiſſe teſtatur. primū ſignum ponens qđ in nuptiis
fecit dñs. ut oſtendens quod legentibus ipſe erat demonſtrare.
quod dubitans in uicinis deficere nuptiarum uinum debet.
ut & uicinis in uicinis. noua omnia que a xp̄o inſtituuntur.
appareant. hoc autē euangelium ſcripſit in aſia. poſtea quam
in patmos in ſula apocalypſin ſcripſerat. ut cum in principio
canonis incorruptibile principium. in geneſi & iam incorruptibilis
finis purgamentum in apocalypſi redderetur. Dicente xp̄o.
Ego ſum. A. & Ω. & hinc eſt iohannes qui ſciens ſup̄ ueniſſe diem
reſuſcitatus fui. Conuocatis diſcipulis ſuis. in epheso. p̄ multa ſignorum
experimenta promeniſſe xp̄m. Deſcendens inde in ſolum ſepulchri
ſui locum. facta oratione poſitus eſt ad patres ſuos. tamen extraneus
ad dolorem mortis quā a corruptione carnis inuenitur alienus.
Tamen poſt om̄s euangelium ſcripſit. & hoc uirgini debebatur.
Quorum tamen uel ſcriptorū tempore diſpoſitio uel librorum
ordinatio. Ideo a nobis per ſingula non exponitur. ut ſcienti
deſiderio conlocatio. & querentibus fructus laboris
& dñi magiſteri doctrina ſeruatur.

~~an. e.~~

explicit prologus

INCIPIUNT CAPITULA eiusdem

- I **P**harisaeorum leuitae interrogant iohannem. iohannes ihm uidentem agnum dei dicit. & andreas perit dicit inuenimus messiam,
- II **I**hs ad cenam de aqua uinum fecit. de templum molariorum eicit. soluite hoc templum dicens: nicho demo loquitur: de baptismo. & de alius multis.
- III **I**hs in iudaea baptizat & iohannes in enon. qui quid dicit. xpm crescere. se autem minorari.
- IIII **I**hs cum muliere samaritana loquitur: prophetiam in patris sua honorem non habere dicit. & reguli filium a morte resuscitat.
- V **A**pus natatoria in bethsaida. xxxviii annorum infirmitatem hominis sanat. ac cecit. seruitamini scripturas. & si credetis in moysi credetis in forsitani & in mihi.
- VI **D**equinque panibus & duobus piscibus. & quod eum regem facere uoluerunt. ihs supra mare ambulat. & de manna & pane caelesti loquitur. ac recedentibus ab eo discipulis unum ex duodecim diabolum dicit.
- VII **S**cenophagia ihs medio die festo ascendens in templum docet. multis & iam de uirba credentibus idem clamat. si quis sitis ueniat & bibat. cum ministris & nichodemus principes contendunt. de muliere adultera. ihs lumen mundi se esse praedicat.
- VIII **I**hs interrogatus principum se esse respondit. quod omnis peccator seruauit. & quod ihs ante abraham sit. caecum ex natiuitate curat.
- IIII **D**elanua & iouli. de ambulans in templo. se & patrem unum esse dicit. de lazari resurrectione.
- X **M**aria pedes ihu ungit & capillis suis extergit. ihs supra sinum sedet. & uo lentibus grecis uidere ihm. loquitur de grano frumenti quod in terram mittitur. & uo de caelo ad ihm. quod multi ex principibus.

- credere in ihm. sed propter phariseos non confiterentur.
- XI** **P**edes discipulorum lauat de iude traditio. & per negatione.
predict. & de dilectione fratrum. & quod ipse pater & pater
in ipso est. & de observandis mandatis paracleti ipsi.
- XII** **D**e vinea & palmitibus. & de dilectione & de promissione
paracleti. & omnia patris sua esse & cetera mandata.
- XIII** **I**hesus discipulos patri commendat. ihesus a iude traditur.
- XIII** **A**lloquitio pilati ad iudeos de ihesu & barabba.
passio ihesu & sepultura & resurrectio eius.

explicuit capitula

INCIPIT SECUNDIO

IN PRINCIPIO ERAT
VERBUM ET VERBUM
ERAT APUD DEUM
ET DEUS ERAT VERBUM

Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum
facta sunt. & sine ipso factum est nihil.
Quod factum est in ipso vita erat. & vita erat lux
hominum. & lux in tenebris lucet. & tenebre eam
non comprehendunt.

Fuit homo missus a deo. cui nomen erat iohannes.
Hic venit in testimonium. ut testimonium
perhiberet de lumine. ut omnes crederent per illum.

Non erat ille lux. sed ut testimonium
perhiberet de lumine.

Erat lux vera. quae illuminat omnem hominem. venientem
in hunc mundum. In mundo erat. & in mundus per ipsum
factus est. & in mundus eum non cognovit.

In propria venit. & suum non receperunt. quotquot autem
receperunt eum. Dedit eis potestatem filios dei fieri.

his qui credunt in nomine eius. qui non ex sanguinibus. neque ex
uoluntate carnis. neque ex uoluntate uiri. sed ex deo nati sunt.

Et uerbum caro factum est. & habitauit in nobis. & uidimus gloriam eius.
gloriam quasi unigeniti a patre. plenum gratia & ueritate.

Iohannes testimonium perhibet de ipso. & clamabat dicens. hic erat
quidam. qui post me uenturus est. antequam factus est. qui prior me erat.

Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. & gratia pro gratia. quia
lex per moysen data est. gratia & ueritas per ipsum christum facta est.

Nemo enim uidit unquam. nisi unigenitus filius.
qui est in sinu patris. Ipse enim narrauit.

Et hoc est testimonium iohannis quod
miserunt iudei ab hierosolymis sacerdotes & leuitas ad eum.
ut interrogarent eum. tu quis es? & confessus est. & non negauit.
& confessus est. quia non sum ego christus. & interrogauerunt eum.
quid ergo helias es tu? & dixit. non sum. propheta es tu? & respondit.
non. Dixerunt ergo ei. quis es? ut responsum demus his
qui miserunt nos. quid dicis de ipso?

At. ego uox clamantis in deserto. dirigite uiam domini
sicut dixit esaias propheta.

Et qui missi fuerant. erant ex pharisaeis. & interrogauerunt eum
& dixerunt ei. quid ergo baptizas. si tu non es christus. neque helias.
neque propheta? Respondit eis iohannes dicens.

Ego baptizo in aqua. medius autem uerum facit quem uos non scitis.
Ipse est qui post me uenturus est. qui antequam factus est. cum ego
non sum dignus. ut soluam eius corrigiam calciamenti.

Haec in bethania facta sunt trans iordanem. ubi erat iohannes
baptizans. Altera die uidit iohannes ipsum uenientem ad se.
& ait. ecce agnus dei. qui tollit peccatum mundi.

Hic est de quo dixi. Post me uenit uir qui ante me factus est quia
prior me erat. & ego nesciebam eum. sed ut manifestus uir isse.
propterea uenit me in aqua baptizans;

Ecce testimonium perhibuit iohannes dicens; quia uidi spm descendente
quasi columba de caelo & mansit super eum. & ego nesciebam eum;
sed qui misit me baptizare in aqua. ille mihi dixit; super quem uideris spm
descendentem & manentem super eum. hic est qui baptizat
in spsco. & ego uidi & testimonium perhibui. quia hic est filius dei;

Alter die iterum stabat iohannes. & ex discipulis eius duo; & respiciens
ihm ambulante. Dicit. ecce agnoscis; & audierunt eum duo discipuli
loquente. & sequuti sunt ihm; Conuersus autem ihs & uidens eos
sequentes se. dicit eis; quid queritis? quid dixerunt ei; Rabbi.
quod dicitur interpretatum magister; ubi habitas? Dicit eis;
uenite & uide. uenerunt & uiderunt ubi maneret. & apud eu
manserunt die illo; hora autem erat quasi decima; erat autem
andreas frater simonis petri. unus ex duobus qui audierant
ab iohanne. & sequuti fuerant eum;

Inuenit hic primum fratrem suum simonem. & dicit ei. Inuenimus
messiam quod est interpretatum xpi. & adduxit eu ad ihm;
Intuitus autem eum ihs. dicit; tu es simon filius iona.
tu uocaberis cephass. quod interpretatur petrus;

In crastinum uoluit exire in galileam. & inuenit philippum;
& dicit ei; sequere me; erat autem philippus ab achsada.
ciuitate andree & petri. Inuenit philippus nathanahel & dicit ei;
quem scripsit moyses in lege & propheta. Inuenimus ihm
filium ioseph anazarth; & dicit ei nathanahel; anazarth
potest aliquid boni esse. dicit ei philippus; ueni & uide;
Uidit ihs nathanahel uenientem ad se. & dicit de eo; ecce uere

israhelita. In quo dolus non est. Dicit ei nathanahel. unde men est.
Respondit ih̄s. & dicit ei. prius quante philippus uocare. cum esset
sub ficu uidite. respondit ei nathanahel. & ait. rabbi. tu es filius dī.
tu es rex isrl; Respondit ih̄s. & dicit ei. qui ad dextrā uidite sub ficu
credis. manus hīs uidebis. & dicit ei. amen amen dico uobis.
uidebitis celum apertum. & angelos dī ascendentes & descen
dentes. supra filium hominis.

11

ETDIE TERTIA NUPTIAE FACTAE SUNT
in cana galilaeae. & erat mater ih̄s ibi; uocatus est autem & ih̄s.
& discipuli eius ad nuptias. & deficiente uino. Dicit mater ih̄s
ad eum; unum non habent; & dicit ei ih̄s. quid mihi & tibi est
mulier. Non dum uenit hora mea; Dicit mater eius ministris;
quodcumque dixerit uobis. facite; erant autem ibi lapideae
hydriae sexpositae. secundum purificationem iudeorū. capientes
singulae modicā & binae uel ternae. Dicit eis ih̄s. Implete
hydrias aqua. & impleuerunt eas usque ad summum. & dicit eis ih̄s;
haurite nunc. & ferte architericlino. & tulerunt; ut autem
gustauit architerclinus aquā uinum factum. & non sciebat
unde esset; ministri autē sciebant. qui haurierant aquā. uocat
sponsum architerclinus. & dicit ei; omnis homo primū bonum
uinum ponit. & cum inebriati fuerint. tunc id quod deterius est.
Tu autē seruaisti bonum uinum usque adhuc; hoc fecit initium
signorum ih̄s in cana galilaeae. & manifestauit gloriam suam;
& crediderunt in eum discipuli eius.

10. xxi
ch. xxi

10. xxi
ch. xxi
l. c. l. c.

10. xxi
ch. xxi
l. c. l. c.

Post haec descendit capharnaum. Ipse & mater eius & fratres eius.
& discipuli eius. & ibi manserunt non multis diebus.

Et prope erat pascha iudeorum. & ascendit hierosolimam ih̄s.

Et inuenit in templo uendentes boues & oues & columbas. & immolantes

sedentes. & cum fecisset quasi flagellum de funiculis. omnia iecta
de templo. oves quoque & boues. & immolari iocū effudit. &
& mensas subuertit. & his qui columbas uendebant. dixit.
auferite ista hinc. nolite facere domum patris mei. domū negotiationis.

10. xxi
Sol

Recordati uero sunt discipuli eius. quia scriptum est.
Zelus domus tue comedit me.

10. xxi
Sol

Respondērunt ergo iudei. & dixerunt ei.
quod signum ostendis nobis quia haec facis.

10. xxi
Sol

Respondit ih̄s. & dixit. soluite templum hoc. & in tribus diebus excitabo.

illud. Dixerunt ergo iudei. quadraginta & sex annis aedifica-
tum est templum hoc. & in tribus diebus excitabis illud. ille autē
dicebat de templo corporis sui. Cum ergo resurrexisset & amicus.

Recordati sunt discipuli eius. quia hoc dicebat. & crediderunt scrip-
turae. & sermōni quem dixit ih̄s. Cum autē esset in ierosolymis
in pascha in die festo. multi crediderunt in nomine eius. uidentes
signa eius quae faciebat. Ipse autē ih̄s non credebat semetipsum eis.

eo quod ipse nosset omnes. & quia opus ei non erat. ut quis
testimonium perhiberet de homine. Ipse enim sciebat. quid esset
in homine. Erat autē homo ex pharisaeis nichodemus nomine.
princeps iudaorum. hic uenit ad eum nocte. & dixit ei. Rabbi.

scimus quia ad te uenisti magister. nemo enim potest haec signa
facere quae tu facis. nisi fuerit dñs cum eo. respondit ih̄s. & dixit ei.
amen amen dico tibi. nisi quis natus fuerit denuo. non potest

uiderere regnum di. Dicit autē nichodemus. quomodo potest
homo nasci cum sit senex. numquid potest in uentre matris sua
iterato introire & nasci. Respondit ih̄s. amen amen dico tibi.
Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spū. non potest introire in
regnum di. quod natus est ex carne. caro est. & quod natus est

ex spū. sp̄s est; Non mireris quia dixi tibi. oportet uos nasci de nouo;
sp̄s ubi uult spirat. & uocem eius audis. sed non scis unde ueniat & quo
uadat; sicut omnis qui natus est ex spū, respondit nichodemus. & dixit;
quomodo possunt haec fieri. respondit ih̄s. & dixit; tu es magister
huius & haec ignoras. amen amen dico tibi. quia quod scimus
loquimur. & quod uidimus testamur. & testamur non nostrum
non accipitis. sicut terrena dico uobis & non creditis. quomodo si dico
uobis caelestia credetis. & nemo ascendit in caelum. nisi qui descendit
de caelo. filius hominis qui est in caelo, & sicut moyses exaltauit
serpentem in deserto. ita exaltari oportet filium hominis.
ut omnis qui credit in ipso non pereat. sed habeat uitam aeternam.
Sicut enim dilexit deus mundum. ut filium suum unigenitum daret;
ut omnis qui credit in eum non pereat. sed habeat uitam aeternam.
Non enim misit deus filium suum in mundum ut iudicet mundum. sed ut
saluetur mundus per ipsum; qui credit in eum. non iudicatur;
quia autem non credit iam iudicatus est; quia non credidit in nomine
unigeniti filii; hoc est autem iudicium. quia lux uenit in mundum.
& dilexerunt homines magis tenebras quam lucem. erant enim eorum
mala opera. omnis enim qui mala agit. odit lucem; & non uenit ad lucem.
ut non arguantur opera eius; quia autem facit ueritatem. uenit ad lucem.
ut manifestentur eius opera. quia in hoc sunt facta;

Post haec uenit ille et discipulus eius Iamoa
terram. & illic demorabatur cum eis & baptizabat.

Erataut & iohannes baptizans in aenon iuxta salim quia aqua
multa erant illic: & adueniebant & baptizabantur.

Nondum enim missus fuerat in carcerem iohannes.

Facta est ergo questio ex discipulis iohannis cum iudeis de purgatione.
Qui venerunt ad iohannem. & dixerunt ei, rabbi quoniam tecum

10. 2000
11. 2001
12. 2002
13. 2003

1072
2072
2072

502

transiordaniem. cuius testimonium prohibuisti. ecce hic baptizat
& omnes ueniunt ad eum. respondit iohannes & dixit. non potest
homo accipere quicquam. nisi fuerit ei datum de celo;

Ipsi uos mihi testimonium perhibetis quod dixi. ego non sum xps. sed qui amissus sum ante illum.

Qui habet sponsam. sponsus est. amicus autem sponsi qui stat & audit
eum. gaudio gaudet propter uocem sponsi. hoc ergo gaudium
meum impletum est. illum oportet crescere. me autem minui;
quid est si uenit super omnes est. qui est de terra. de terra est.
& de terra loquitur. quid de celo uenit. supra omnes est. & quod
uidit & audiuit hoc testatur. & testimonium eius nemo accipit;
qui accipit eius testimonium. signauit qui ad suum est. quem enim
misisti uerba di loquitur. non enim ad mensuram dedit spm;

Pater diligit filium. & omnia dedit in manus eius.

Qui credit in filium. habet uitam aeternam; qui autem incredulus est
filio. non uidebit uitam sed iram dei manet super eum;

VTERGO COEQUOUITUR IHS PHARISAEIS QUIA AUDIERUNT
pharisei. quia ihs plures discipulos facit. & baptizat quam
iohannes. quamquam ihs non baptizat sed discipuli eius;

Reliqui de iudeam. & abiit iterum in galileam.

OPORTEBAT AUTEM EUM TRANSIRE PER SAMARIAM. uenit ergo in ciuitatem
samaritanarum quae dicitur sychar iuxta praedium quod dedit iacob
ioseph filio suo. erat autem ibi fons iacob. Ihs ergo fatigatus ex
itinere. sedebat sic super fontem. hora erat quasi sexta. uenit
mulier de samaria haurire aquam. Dicit ei ihs. domini bibere.
Discipuli enim mei abierant in ciuitatem. ut cibos emerent.
Dicit ergo ei mulier illa samaritana. quomodo tu iudeus cum sis bibere
aue posis. quia sum mulier samaritana. non enim conueniuntur

10. xxi
10. xxi
10. xxi

10. xxi
10. xxi

10. xxi
10. xxi

10. xxi
10. xxi

10. xxi

10. xxi
10. xxi

10. xxi
10. xxi

iudei samaritani. Respondit illis & dixit. si sciretis donum dei
 & quis est qui dicit tibi damus bibere. tu forsitan peris sabbato.
 & dedisti tibi aquam uiuam. Dicit ei mulier. dñe. neque in quo
 haurias habes. & puteus altus est. unde ergo habes aquam uiuam.
 Numquid tu maiores patrem nostrum iacob quid dedit nobis puteum
 & ipse ex eo bibit & filii eius & pecora eius. respondit illis & dixit ei.
 omnis qui bibit ex aqua hac. sitiet iterum. qui autem bibet
 ex aqua quam ego dabo ei. non sitiet in aeternum. sed aqua quam
 dabo ei. fiet in eo fons aquae salientis in uitam aeternam. Dicit
 ad eum mulier. Dñe. damus hi hanc aquam ut non sitiam. neque
 ueniam huc haurire. Dicit ei illis. uade uoca uirum tuum.
 & uenit huc. respondit mulier & dixit. non habeo uirum. Dicit ei illis.
 benedixisti quia non habeo uirum. quinque enim uiros habuisti.
 & nunc quem habes non est tuus uir. hoc uerum dixisti. Dicit ei
 mulier. Dñe. iudeo qui propheta estis. patres nostri in monte
 hoc adorauerunt. & uos dicitis. quia in ierosolymis est locus. ubi adorare
 oportet. Dicit ei illis. mulier. credemus quia uenit hora.
 quando neque in monte hoc. neque in ierosolymis adorabis
 patrem. uos adoratis quod nescitis. nos adoramus quod scimus.
 quia salus ex iudeis est. sed uenit hora & nunc est. quando ueri
 adoratores adorabunt patrem in spiritu & ueritate. nam & pater
 tales querit. qui adorent eum. spiritus scilicet. & eos qui adorant eum.
 in spiritu & ueritate oportet adorare. Dicit ei mulier. scio quia messias
 uenit. quid dicitur xps. cum ergo uenerit ille nobis adnuntiabit
 omnia. dicit ei illis. ego sum qui loquor tecum. & continuo uenerunt
 discipuli eius. & mirabantur quia cum muliere loquebatur. nam
 non tamendixit. quid quaeris. aut quid loqueris ei. reliquid ergo
 hanc uiam suam mulier. & abiit in ueritate & dicit illis hominibus.

uenit & uidit eum hominem. quid dicit mihi omnia quaecumque feci;
 numquid ipse est xpi. exierunt de ciuitate. & ueniebant ad eum.
 Interea rogabant eum discipuli dicentes. Rabbi manduca. ille autem
 dicens. ego cibum habeo manducare. quod uos nescitis. Dicebant
 ergo discipuli ad inuicem. Numquid aliquis attulit ei manducare.
 Dicens illis. meus cibus est ut faciam uoluntatem eius qui misit me.
 ut perficiam opus eius. Nonne uos dicitis quod adhuc quattuor
 menses sunt & messis uenit. ecce dico uobis. leuate oculos uros
 & uidete regiones. quia albae sunt iam ad messim. & qui metit
 mercedem accipit. & congregat fructum uitae aeternae.
 ut & qui seminat simul gaudeat. & qui metit. In hoc enim est uerbum
 uerum. quia aliud est qui seminat. & aliud est qui metit. ego misi uos
 metere. quod uos non laborastis. alii laborauerunt. & uos in labores
 eorum inhereditis. ex ciuitate autem illa multi crediderunt in eum
 samaritanorum. propter uerbum mulieris testimonium perhibentis.
 quia dixit mihi omnia quaecumque feci. Cum uenissent ergo
 ad illam samaritani. rogauerunt eum ut ibi maneret. & mansit ibi
 duos dies. & multi plures crediderunt propter sermonem eius.
 & mulier dicebant qui iam non propter tua loqueliam credimus.
 ipsi enim audiuiimus & scimus. quia hic est uere saluator mundi.
 Post duos autem dies exiit inde. & abiit in galileam.
 Ipse enim illis testimonium perhibuit. quia propheta
 in sua patria honorem non habet.
 Cum ergo uenisset in galileam excoeperunt eum galilei. cum omnia
 uidissent quae fecerat hierosolymis in die festo. & ipsi enim uenerant
 in diem festum. uenit ergo iterum in eam in galileam ubi fecit aqua uiui.
 Erat autem quidam regulus. cuius filius infirmabatur capharnaum.
 Hic cum audisset quia ihu aduenisset a iudea in galileam. abiit ad eum

10. xxviii
 1. xxi

10. xxviii
 1. xxi

10. xxviii
 1. xxi

10. xxviii
 1. xxi

& rogabat eum. ut descenderet & sanaret filium eius. Incipiebat
 enim mori. Dixit ergo ih̄s ad eum. Nisi signa & prodigia uideris.
 non credideris. dicit ad eum regulus. Dñe. descende prius quam
 moriatur filius meus. Dicit ei ih̄s. uade. filius tuus uiuit. credidit
 homo sermone quem dixit ei ih̄s. & ibat. lam autē eo descendente.
 serui occurrerunt ei & nuntiauerunt dicentes. quia filius tuus uiuit.
 Interrogabat ergo horam ab eis. In qua melius habuerit. & dixerunt ei.
 quia heri hora septima. reliquit eū febris. Cognouit ergo pater
 quia illa hora erat. In qua dixit ei ih̄s. filius tuus uiuit. & credidit ipse.
 & domus eius tota. hoc iterum secundum signum fecit ih̄s
 cum uenisset a iudaea in galilaeam.

POSTHAEC ERAT DIES FESTUS IUDAEORUM.
 & ascendit ih̄s hierosolymam. est autē hierosolymis pro
 batia piscina. quae cognominatur hebraice bethsaida. quinque
 porticus habens. In his iacebat multitudo magna languentium.
 caecorum. claudorum. aridorum. expectantium aquam motam.
 Angelus autē dñi secundum tempus descendebat in piscinam.
 & mouebatur aqua. & qui prior descendisset in piscinam post motum
 nem aquae. sanus fiebat. aqua cumque dānebatur in firmitate.
 Erat autē quidam homo ibi triginta & octo annos habens in infirmi
 tate sua. hunc cum uidisset ih̄s iacentē. & cognouisset quoniam
 iam tempus haberet. dicit ei. uis sanus fieri. respondit ei languidus.
 Dñe. hominem non habeo. ut cum turbata fuerit aqua metar me
 in piscinam. Dum uenio enim ego. alius ante me descendit.
 Dicit ei ih̄s. surge tolle grabatum tuum & ambula. & statim sanus
 factus est homo. & sustulit grabatum suum & ambulabat.
 Erat autē sabbatum in illo die. Dicebant iudei illi. qui sanatus
 fuerat. sabbatum est. non licet tibi tollere grabatum tuum.

Responderunt ei. qui me fecit sanum. ille enim dixit. tolle grabatum tuum & ambula. Interrogauerunt ergo eum. quis est ille homo qui dixit tibi. tolle grabatum tuum & ambula. is autem qui sanus fuerat effectus. nesciebat quis esset. Ihs ergo declinavit a turba constitit in loco. postea inuenit eum ihs in templo. & dixit illi. Ecce sanus factus es. nolui peccare. ne & tuus tibi aliquid contingat. abiit ille homo & nuntiavit iudeis. quia ihs esset qui fecit eum sanum. propterea persequerantur iudei eum. quia hoc faciebat in sabbato. is autem responderunt. pater meus is quem modo operatur. & ego operor. propterea ergo magis quaerebant eum iudei interficere. quia non solum soluebat sabbatum. sed & patrem suum dicebat deum. & aequalem se faciens deo. respondit itaque ihs. & dixit eis. amen amen dico vobis. non potest filius facere a se quicquam. nisi quid viderit patrem facientem. quicquid enim ille fecerit. haec & filius similiter facit. pater enim diligit filium. & omnia demonstrat ei quae ipse facit. & maiora his demonstrabit ei opera. ut vos miremini. sicut enim pater suscitavit mortuos & uiuificauit. sic & filius quos uult uiuificat.

Neque enim pater iudicat quemquam. sed iudicium omne dedit filio. ut omnes honorificent filium. sicut honorificant patrem;

Qui non honorificat filium. non honorificat patrem qui misit illum;

Amen amen dico vobis. quia qui uerbum meum audit. & credit ei qui misit me habet uitam aeternam. & in iudicium non uenit. sed transiit a morte in uitam; amen amen dico vobis. quia uenit hora & nunc est. quando mortui audient uocem filii dei. & qui audierint uiuent. sicut enim habet pater uitam in se ipso. sic dedit & filio uitam habere in se ipso. & potestatem dedit ei. & iudicium facere quia filius hominis est. nolite mirari hoc quia uenit hora

In quā om̃s qui in monumentis sunt. audient uocem eius. & procedent
qui bona fecerunt. In resurrectionē uitae. qui uero mala egerunt.
In resurrectionem iudicii. Non possum ego a meipso facere quicquā.
sicut audio iudico. & iudicium meum iustum est.

Quia non querō uoluntatē meam. sed uoluntatē meū qui misit me.

Si ego testimonium phibeo dē me. testimonium meū non est uerum.
Alius est qui testimonium phibet dē me. & scio quia uerū est testimo-
nium quod phibet dē me. uos misistis ad iohannem. & testimonium
phibuit ueritati. ego autē non ab homine testimonium accipio.
sed haec dico ut uos saluistis. Ille erat lucerna ardens & lucens. uos
autē uolulistis exultare ad horam in luce eius. ego autē habeo
testimonium maius iohanne. opera enim quae dedit mihi
pater. ut perficerem ea. ipsa opera quae ego facio. testimonium
phibent dē me quia pater meminit. & qui misit me pater
ipse testimonium perhibuit dē me.

Neque uocem eius unquā audistis. neque speciem eius uidistis.
Et uerbum eius non habetis in uobis manens. quia quem misit ille
huius uos non creditis. scripseram enim uobis. quia uos putatis
in ipsis uitam aeternam habere. & ille sunt quae testimonium per-
hibent dē me. & non uultis uenire ad me. ut uitam habeatis. claritatem
ab hominibus non accipio. sed cognoui uos quia dilectionem mei
non habetis in uobis. ego ueni in nomine patris mei & non accipitis me.
si alius uenerit in nomine suo illū accipietis. quomodo potestis uos
credere qui gloriam ab inuicem accipitis. & gloriam quae a solo est deo
non queritis. nolite putare quia ego accusaturus sim uos apud patrem.
est qui accusat uos. moyses in quo uos speratis. si enim me credetis
moysi. credetis forsitan & mihi. dē me enim ille scripsit. si autē
illius litteris non creditis. quomodo meis uerbis credetis.

Posthaec abiit ih̄s trans mare galilee

quod est aberiadis. & sequebatur eum multitudo magna quia uidebant signa quae faciebat super his qui infirmabantur.

Subiit ergo in montem iherosolymis. & ibi sedebat cum discipulis suis.

Et erat proximum pascha. dies festus iudeorum.

Cum subleuasset ergo ih̄s oculos. & uidisset quam multitudo maxima uenit ad eum. Dicit ad philippum. unde ememus panes ut manducent hi. hoc autem dicebat temptans eum. ipse enim sciebat quid esset factururus. Respondit ei philippus. Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis. ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius. andreas frater simonis petri. est puer unus hic qui habet quinque panes hordeaceos. & duos pisces. sed hec quid sunt inter tantos. dixit ergo ih̄s. facite homines discumbere. Et erat fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia.

Accipit ergo panes ih̄s. & cum gratias agisset distribuit discumbentibus. similiter & ex piscibus quantum uolebant. ut autem impleti sunt. dixit discipulis suis. colligite quae superauerunt fragmenta ne pereant. collegerunt ergo & impleuerunt duodecim cophinos fragmentorum. ex quinque panibus hordeaceis quae superauerunt his qui manducauerant.

Ille ergo homines cum uidissent quod fecerat signum. dicebant. quia hic est uero propheta. qui uenturus est in mundum. ih̄s ergo cum cognouisset quod uenturi essent ut raperent eum & facerent eum regem.

Fugit iterum in montem ipse solus. ut autem sero factum est. descenderunt discipuli eius ad mare. & cum ascendissent nauem. uenerunt trans mare in capharnaum. & tenebrae iam factae erant. & non uenerat ad eos ih̄s. mare autem uento magno flante

exsurgebat. Cum remigassent ergo quasi stadia. xxv. aut xxx.
vident ihm ambulante[m] super mare. & proximum nauifieri.
& emuerunt. ille aut[em] dicens. ego sum. nolite timere.
voluerunt ergo accipere eum in nauem.

& statim fuit nauis ad terram quam ibant.

10. lu
sol

Alter die turba quae stabat transmare. uidit quia nauicula alia
non erat ibi nisi una. & quia non introisset cum discipulis suis
ih̄s in nauem. sed soli discipuli eius abissent. aliae uero super
uenerunt naues a tiberiade. huxta locum ubi manducauerant
panem gratias agentes dño. Cum ergo uidisset turba quia ih̄s
non esset ibi. neque discipuli eius. ascenderunt in nauiculas
& uenerunt capharnaum quarentes ihm. & cum inuenerunt eum
transmare. dixerunt ei. rabbi. quando huc uenisti. respondit
eis ih̄s. & dixit. amen amen dico uobis. quærtis me. non quia
uidistis signa. sed quia manducaſtis ex panibus & saturati estis.
O perammi non cibum qui perit. sed qui permanet in uita aeterna.
quem filius hominis dabit uobis. hunc enim pater signauit.

Dixerunt ergo ad eum. quid faciemus ut operemur operati.

Respondit ih̄s. & dicens. hoc est opus dei. ut credatis in eum quem misit ille.

10. lu
11. lu
12. lu
13. lu

Dxerunt ergo ei. quid ergo tu facis ut uideamus
& credamus tibi quid operaris.

10. lu
sol

Patres inr̄i manna manducauerunt in deserto. sicut scriptum est.
panem de caelo dedit eis manducare. Dñs ergo eis ih̄s. amen amen
dico uobis. Non moys. sed dedit uobis panem de caelo. sed pater meus
dat uobis panem de caelo uerum. panis enim dei est qui descendit
de caelo. & dat uitam mundo. Dixerunt ergo ad eum.

Dñe. semper da nobis panem hunc.

10. lu
11. lu
12. lu
13. lu

Dixit aut[em] eis ih̄s. ego sum panis uitae. qui uenit a dñe. non esuritis.

& qui credit in me. non sit & umquam. sed dicit uobis.

quia & uidistis me & non creditis. / non eiciam foras.

Omnis quod dedit mihi pater ad me uenit. & eum qui uenit ad me

qui ad descendit de caelo. non ita faciam uoluntatem meam.

sed uoluntatem eius qui misit me.

Haec est autem uoluntas eius qui misit me patris. ut omne quod dedit mihi non perdam ex eo. sed & resuscitem illud in nouissimo die. haec est enim uoluntas patris mei qui misit me. ut omnis qui uidet filium & credit in eum habeat uitam aeternam.

& resuscitabo eum in nouissimo die.

Murmurabant ergo iudei de illo. qui adreissit. ego sum panis qui de caelo descendi. & dicebant. nonne hic est ihs filius ioseph cuius nos nouimus patrem & matrem.

quomodo ergo dicit hic. quia de caelo descendi.

Respondit ergo ihs. & dixit eis. nolite murmurare in inuicem.

Nemo potest uenire ad me. nisi pater qui misit me traxerit eum.

& ego resuscitabo eum in nouissimo die. est scriptum

in prophetis. erunt omnes docibiles dei.

omnis qui audiuit a patre & didicit. uenit ad me.

Non quia patrem uidit quisquam. nisi is qui est a deo. hic uidit patrem.

Amen amen dico uobis. qui credit in me habet uitam aeternam.

Ego sum panis uitae.

Patres uestri manducauerunt in deserto manna. & mortui sunt.

hic est panis de caelo descendens. ut si quis ex ipso manducauerit. non moriatur.

Ego sum panis uiuus qui de caelo descendi. si quis manducauerit ex hoc pane. uiuet in aeternum. & panis quem ego dabo caro mea est pro mundi uita.

10 leui
sol

Litigabant ergo iudei adinuicem dicentes, quomodo potest hic nob
carnem suam dare ad manducandū. Dixit ergo eis ihs.
Amen. amen dico uobis. Nisi manducaueritis carnem filii hominis
& biberitis eius sanguinem. Non habebitis uitā in uobis. qui manducat
meam carnem & bibit meum sanguinem habet uitā ad eternam.
& ego resuscitabo eum in nouissimodie.

10 leui
di. el. p. m.
di. el. p. m.
10 leui
sol

Caroenim mea uere est cibus. & sanguis meus uere est potus.
Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem in me manet
& ego in illo. sicut misit me uiuens pater. & ego uiuo propter patrem.
& qui manducat me. & ipse uiuit propter me. Hic est panis qui de celo
descendit. Non sicut manducauerunt patres sūm manna & mortui
sunt. qui manducat hunc panem. uiuet in aeternū. haec dixit
his in agoga. docens in capharnaum. multi ergo audientes ex disci
pulis eius. dixerunt. durus est hic sermo. quis potest eum audire.
sciens autē ihs apud se & ipsum quia murmurarent de hoc
discipuli eius. dixit eis. hoc uos scandalizat.

10 leui
di. el. p. m.
di. el. p. m.

Sic ergo uidetis filium hominis ascendentem ubi erat prius.

10 leui
di. el. p. m.
di. el. p. m.
10 leui
sol

Sp̄s est qui uiuificat. caro non prodest quicquam.

Verba quae ego locutus sum uobis. sp̄s & uita sunt.
sed sunt quidam ex uobis. qui non credunt.

10 leui
di. el. p. m.
di. el. p. m.
10 leui
sol

Sciebat enim ab initio ihs qui essent credentes. & qui traditurus esset ei.
Et dicebat. propterea dixi uob. quia nemo potest uenire ad me.
nisi fuerit ei datū a patre meo. ex hac multi discipulorum eius
abierunt retro. & iam non cum illo ambulabant. Dixit ergo ihs
ad duodecim. Numquid & uos uultis abire.

10 leui
di. el. p. m.
di. el. p. m.
10 leui
sol

Respondit ergo eis symon petrus. Dñe. ad quē ibimus. uerba uitae aeternae
habes. & nos credidimus & cognouimus. quia tu es xp̄s filius di.

10 leui
sol

Respondit ei ihs. Nonne ego uos duodecim elegi. & ex uobis unus

vii

diabolus est. Dicebat autem iudam simonis scariothen.
 hic enim merat traditurus eum cum essetimus ex duodecim.
Post hæc ambulabat ih̄s in galilea.
 Non enim uolebat in iudea ambulare. quia querebant eum iudei
 interficere. erat autem in proximo dies festus iudeorum scenophegia.
 Dixerunt autem ad eum fratres eius. transi hinc & uade in iudeam
 ut & discipuli tui uideant operatua quæ facis. Nemo quippe in occulto
 quid facit. & querit ipse in palam esse. si hæc facis. manifestate ipsum
 mundo. Neque enim fratres eius credebant in eum. Dicit ergo eis ih̄s.
 Tempus meum nondum aduenit. tempus autem ur̄m semper est
 paratum. Non potest mundus odire me autem odit. quia ego testi-
 monium phibeo de illo. quia opera eius mala sunt. uos ascendite
 ad diem festum hunc. ego non ascendo ad diem festum istum. quia meum
 tempus nondum impletum est. hæc cum dixisset & ipse mansit in galilea.
 ita autem ascenderunt fratres eius. tunc & ipse ascendit ad diem
 festum. Non manifeste. sed quasi in occulto. Iudei ergo quere-
 bant eum in die festo. & dicebant. ubi est ille? & murmur multus
 de eo erat in turba. quidam enim dicebant quia bonus est. alii autem
 dicebant. non. sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur
 de illo. propter iudeorum. lam autem die festo mediante. ascendit
 ih̄s in templum. & docebat. & mirabantur iudei dicentes.
 quomodo hic litteras scit cum nondidicerit? respondit eis ih̄s. & dixit.
 mea doctrina non est mea. sed eius qui misit me. si quis uoluerit
 uoluntatem eius facere. cognoscat de doctrina. utrum ex deo sit
 an ego an ipse loquar. quia semper ipse loquitur gloriam propriam
 querit. quia autem querit gloriam meam qui misit illum. hic uerax est
 & in iusticia nullo non est. non enim ego sed deus dedit uobis legem. & nemo
 ex uobis facit legem. quid me queritis interficere? respondit

turba dicit. Daemonium habes, qui te querit interficere.
 Respondit ih̄s & dixit eis, unum opus feci & non miramini. propterea
 moyses dedit vobis circumcisionem. non quia ex moyse est.
 sed ex patribus. & in sabbato circumcidatis hominem. sicut circumcisione
 accepit homo in sabbato. ut non solvatur lex moysi mihi indigna
 mini. quia totum hominem sanum feci in sabbato. nolite ludicare
 secundum faciem. sed iustum iudicium iudicate. dicebant ergo
 quidam ex hierosolymis. nonne hic est quem querunt interficere.
 ecce palam loquitur. & nihil ei dicunt. Numquid uere cognoue
 runt principes quia hic est xps. sed hunc scimus unde sit.
 xps autem cum uenerit. nemo scit unde sit.

Clamabat ergo docens in templo ih̄s. & dicens, & nescitis & unde sim
 scitis. & a me ipso non ueni. sed est uerus qui misit me. quem uos
 nescitis, ego scio eum. quia ab ipso sum. & ipse me misit.

Querebant ergo eum apprehendere. & nemo misit in illum
 manus. quia nondum uenerat hora eius.

Turbauit multi crediderunt in eum & dicebant. xps cum uenerit.
 Numquid plura signa faciet quam quae hic facit. audierunt
 pharisaei turbam murmurantem de illis haec.

Et miserunt principes & pharisaei ministros. ut apprehenderent eum.

Dixit ergo ih̄s, adhuc modicum tempus uobiscum sum.
 & uado ad eum qui misit me.

Quare ita me & non inueniatis. & ubi sum ego uos non potestis uenire.
 Dixit ergo iudei ad semetipsos, quomodo huius est qui non in
 uenimus eum. Numquid in dispositione gentium huius est
 & docturus gentes. quis est hic sermo quem dicit. quare ita me
 & non inueniatis. & ubi sum ego. uos non potestis uenire. In nouissimo
 autem die magno festiuitatis stabat ih̄s & clamabat dicens.

si quis sitit. ueniat ad me & bibat. qui credit in me. sicut dicit scriptura. flumina de uentre eius fluent aqua uiuae.

hoc autem dixit de spu quem accepturi erant. credentes in eum.

Non enim erat sps datus. quia illis nondum fuerat glorificatus.

Ex illa ergo turba cum audissent hos sermones eius. dicebant.

hic est uere propheta. alii dicebant hic est xps.

Quidam autem dicebant. Numquid a galilea xps uenit.

Nonne scriptura dicit. quia ex semine dauid & de bethleem castello ubi erat dauid uenit xps.

Dissensio itaque facta est in turba propter eum.

Quidam autem ex ipsis uolebant adprehendere eum.

sed nemo misit super illum manus.

Venerunt ergo ministri ad pontifices & phariseos. & dixerunt eis illi.

quare non adduxistis eum. responderunt ministri. Numquam

sic loquutus est homo sicut hic homo. responderunt ergo eis

pharisei. Numquid & uos seducti estis. Numquid aliquis ex prin-

cipibus credidit in eum. aut ex phariseis. sed turba haec quae non

nouit legem maledicti sunt. Dicit nichodemus ad eos ille qui

uenit ad eum nocte. qui unum erat ex ipsis. Numquid lex nostra

ludicat hominem. nisi audierit ab ipso prius. & cognouerit quid

faciat. Responderunt & dixerunt ei. Numquid & tu

galileus es. Respondit & uide. quia propheta a galilea non surgit.

& reuersi sunt unusquisque in domum suam.

Ihs autem perrexit in montem oliuæ. & de luculo iterum uenit

in templum. & omnis populus uenit ad eum. & sedens docebat eos.

adducunt autem scribae & pharisei mulierem in adulterio depra-

hensam. & statuerunt eam in medio. & dixerunt ei. magister.

haec mulier modo deprehensa est in adulterio. In lege

autem. moyses in auctoritate nobis huiusmodi lapidare. tu ergo
quid dicis. haec autem dicebant temptantes eum. ut possint accusare
eum. Ihs autem inclinans se deorsum. digito scribebat in terra.
Cum autem perseverarent interrogantes eum. erexit se. & dixit eis.
quis in peccato est ur̄m. primus nullam lapidem mittat.
& iterum se inclinans. scribebat in terra. audientes autem. unus
post alterum exiebant. Incipientes a senioribus. & remansit
solus. & mulier in medio stans. erigens autem se ihs. & dixit. mulier
ubi sunt quae accusabant. Nemo te condemnavit. quae dicit
nemo dicit. Dixit autem ihs. ne ego te condemno. uade & am
plius noli peccare. Iterum ergo locutus est eis ihs dicens.
Ego sum lux mundi. qui sequitur me non ambulabit in tenebris.
sed habebit lucem uitae. Dixerunt ergo pharisaei. & iudei
testimonium perhibes. testimonium tuum non est uerum.
respondit ihs. & dixit eis. & si ego testimonium perhibeo de me ipso.
uerum est testimonium meum. quia scio unde uenio. & quo uado.
uos autem nescitis unde uenio. aut quo uado. uos secundum carnem
iudicatis. ego non iudico quemquam. & si iudico ego. iudicium meum
uerum est. quia solus non sum. sed ego & qui misit me pater.
& in lege nostra scriptum est. quia duorum hominum testimonium
uerum est. ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso.
& testimonium perhibeo de me. qui misit me pater.
dicebant ergo ei. ubi est pater tuus.

Respondit ihs. neque me scitis. neque patrem meum.
si me sciretis. forsitan & patrem meum sciretis.

Haec uerba loquutus est in gazophylacio. docens in templo. & nemo
adprehendit eum. quia nec dum uenerat hora eius.

DIXIT ERGO IESUS AD IUDAEOS. EGOUADO ET QUIAE

col. xxviii
m. lxxviii
l. xxviii

col. xxviii
m. lxxviii
l. xxviii

viii

col. xxviii
m. lxxviii
l. xxviii

ritasine. & in peccato uestro moriemini. quocirca uado. uos non
 potestis uenire. Dicebant ergo iudei. Numquid interficimus
 semper ipsum. qui dicit. quocirca uado uos non potestis uenire.
 & dicebatur eis. uos de deorsum estis. ego de supernis sum. uos de
 mundo hoc estis. ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo uobis.
 quia moriemini in peccatis uestris. si enim non credideritis
 quia ego sum. moriemini in peccato uestro. Dicebant ergo ei.
 tu quis es. dixit eis ih̄s. principium. quia loquor uobis. multa
 habeo de uobis loqui & iudicare. sed qui misit me uerax est. & ego
 quae audiui ab eo. haec loquar in mundo. & non cognouerunt. quia
 pater meus dicebat tibi. Dixit ergo eis ih̄s. cum exaltaueritis filium
 hominis. tunc cognoscetis quia ego sum. & a me ipso facio nihil.
 sed sicut docuit me pater. haec loquor. & qui me misit mecum est.
 & non relinquit me solum. quia ego quae placita sunt ei. facio semper.
 Haec illo loquente multi crediderunt in eum. dicebat ergo ih̄s ad eos
 qui crediderunt in iudeos. si uos manseritis in sermone meo.
 uere discipuli mei eritis. & cognoscetis ueritatem. & ueritas
 liberauit uos. responderunt ei. semen abrahae sumus. & nemini
 seruimus unquam. quomodo tunc dicis. liberi eritis. respondit
 eis ih̄s. amen amen dico uobis. quia omnis qui facit peccatum.
 seruus est peccati. seruus autem non manet in domo in aeternum.
 filius autem in aeternum. si ergo filius uos liberauerit. uere
 liberi eritis. scio quia filii abrahae estis. sed queritis me interficere.
 quia sermoneus non capit in uobis. ego quae audiui apud patrem
 loquor. & uos quae uidistis apud patrem. & uerum facitis.
 Responderunt & dixerunt ei. Pater noster abraham est. dixit eis ih̄s.
 si filii abrahae estis. opera abrahae facite. Nunc autem
 queritis me interficere. hominem qui ueritatem uobis

loquutissimum quam audiui a dō, hoc abraham non fecit. uos facitis.
 opera patris sui. dixerunt itaque ei, nos ex fornicatione non
 sumus nati. unum patrem habemus dñm. dixit ergo eis ihs.
 si dñs pater uester esset. diligeretis utique me. ego enim ex dō processi
 & ueni. Naque enim a me ipso ueni. sed ille me misit. quare loquellam
 meam non cognoscitis. quia non potestis audire sermonem
 meum. uos ex patre diaboli estis. & desideria patris uestri
 uultis facere. ille homicida erat ab initio. & in ueritate non stetit.
 quia non est ueritas in eo. cum loquitur mendacium. ex propriis
 loquitur. quia mendax est & pater eius. ego autē quia ueritatem
 dico. non creditis mihi. quia ex uobis arguit me de peccato. si ueri
 tatem dico. quare uos non creditis mihi. qui est ex dō. uerba diu audit.
 propterea uos non auditis. quia ex dō non estis. Responderunt
 igitur iudei. & dixerunt ei. Nonne benedicimus nos. quasi mari
 tanus es tu. & demonium habes. respondit ihs. ego demonium
 non habeo. sed honorifico patrem meum. & uos in honora stis me.
 Ego autē non quero gloriam meam. est qui quaerit & iudicat.
 Amen amen dico uobis. si quis sermonem meum seruauerit. mortem
 non uidebit in aeternum. Dixerunt ergo iudei. Nunc cognoui
 mus. quia demonium habes. abraham mortuus est
 & prophetae. & iudicis. si quis sermonem meum seruauerit
 non gustabit mortem in aeternum. Numquid cum maiores
 patre nostro abraham qui mortuus est. & prophetae mortui
 sunt. quoniam ipse sum facis. Respondit ihs. si ego glorifico me
 ipsum. gloria mea nihil est. est pater meus qui glorificat me.
 quem uos dicitis. quia dñs noster est. & non cognouistis eum.
 ego autē noui eum. & si dixero quia non scio eum. ero similis
 uobis mendax. sed scio eum. & sermonem eius seruo.

Abraham pater uester exultauit ut uideret diem meum. & uidit
 & gauisus est. Dixerunt ergo iudei ad eum. quinquaginta
 annos nondum habes. & abraham uidisti. dicentes ihs. amen
 amen dico uobis. antequam abraham fieret & ego sum. tulerunt
 ergo lapides. ut lacerent in eum. ihs autem abscondit se. & exiit
 de templo. & praedicens ihs. uidit hominem caecum a nativitate sua.
 & interrogauerunt eum discipuli sui. Rabbi. quis peccauit hic
 aut parentes ei ut caecus nasceretur. respondit ihs. neque hic
 peccauit neque parentes eius. sed ut manifestentur opera dei
 in illo. me oportet operari opera eius quum sit me. donec dies sit.
 uenit nox. quando nemo potest operari. quam diu in mundo sum.
 lux sum mundi. haec cum dixisset & eiecit lutum in terram. & fecit lutum
 ex puto. & linxit lutum super oculos eius. & dixit. uade laua
 in natatoria siloae. qd interpretatur missus. abiit ergo & lauit.
 & uenit uidens. itaque uicini & qui uidebant eum prius
 quia mendicus erat. Dicebant. nonne hic est qui sedebat & men
 dicabat. alii dicebant quia hic est. alii autem nequaquam.
 sed similis est eius. ille uero dicebat. quia ego sum. Dicebant
 ergo ei. quomodo apertasint tibi oculi. respondit. ille homo
 qui dicitur ihs. lutum fecit & unxit oculos meos. & dixit mihi.
 uade ad natatorium siloae. & laua. & abi. & laui. & uidi.
 & dixerunt ei. ubi est ille. ait. nescio. adducunt eum ad phari
 saeos qui caecus fuerat. erat autem sabbatum quando lutum
 fecit ihs. & aperuit oculos eius. iterum ergo interrogabant
 eum pharisaei. quomodo uidisset. ille autem dixit eis. lutum
 posuit mihi super oculos. & laui. & uideo. Dicebant ergo
 ex pharisaeis quidam. nonne hic homo a quo. qui sabbatum
 non custodit. alii dicebant. quomodo potest homo peccator

haec signa facere. & scismatizantes. Dicunt ergo caecoliterum;
 Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos: ille autem dicit. quia
 propheta est. non crediderunt ergo iudei de illo quia caecus
 fuisset & uidisset. donec uocauerunt parentes eius qui uiderat.
 & interrogauerunt eos dicentes. Hic est filius uester quem uos
 dicitis quia caecus natus est. quomodo ergo nunc uidet. respon-
 derunt eis parentes eius. & dixerunt. scimus quia hic est filius
 noster. & quia caecus natus est. quomodo autem nunc uideat
 nescimus. aut quis eius aperuit oculos. nos nescimus. ipsum inter-
 rogate. ad eum habet. ipse de se loquatur. haec dixerunt
 parentes eius. quia timebant iudeos. lam enim conspirauerant
 iudei. ut si quis eum confiteretur xpm. extra synagoga
 fieret. propterea parentes eius dixerunt. quia ad eum
 habet. ipsum interrogate. uocauerunt ergo rursus hominem
 qui fuerat caecus. & dixerunt ei. da gloriam deo. nos scimus
 quia hic homo peccator est. Dixit ergo ille. si peccator est
 nescio. unum scio. quia caecus cum essem. modo uideo. dixerunt
 ergo illi. quid fecit tibi quomodo aperuit tibi oculos. respondit
 eis. Dixi uobis lam & audistis. quid iterum uultis audire.
 Numquid & uos uultis discipuli eius fieri. imo dixerunt ei.
 & dixerunt. Tu discipulus illius es. nos autem moysi discipuli
 sumus. nos scimus quia moysi locutus est deus. hunc autem
 nescimus unde sit. Respondit ille homo. & dixit eis. In hoc mi-
 mirabile est. quia uos nescitis unde sit. & aperuit meos oculos.
 scimus aut. quia peccatores deus non audit. sed si quis dicitor est
 & uoluntatem eius facit. hunc ex audit. a saeculo non est
 auditum. quia aperuit quis oculos caecitati. nisi esset hic actus.
 non poterat facere quicquam. Responderunt & dixerunt ei.

In peccatis natus est totus. & uidit oves suos. & iecerunt eum foras.
 Audierunt ih̄s qui iecerunt eum foras. & cum inuenisset eum.
 dixit ei. Tu credis in filium dei. respondit ille & dixit. quis est
 dñe ut credam in eum. & dixit ei ih̄s. & iudisti eum. & qui loquitur
 tecum ipse est. & ille ait. credo dñe. & proci dens adorauit eum;
 & dixit ei ih̄s. In iudicium ego in hunc mundum ueni. ut qui non
 uident. uideant. & qui uident caecifiant. & audierunt ex phariseis
 qui cum ipso erant. & dixerunt ei. Numquid & nos caecifimus.
 Dixit eis ih̄s. si caeci essetis non haberetis peccatum. Nunc uero
 dicitis quia uidemus. peccatum manet.

VIII

AMEN AMEN DICO VOBIS QUI NON INTRAT
 A postium in ouile ouium. sed ascendit alium de. ille fure est
 & latro. quia autem intrat postium. pastore est ouium.
 huic ostiarius aperit. & oves uocem eius audiunt. & proprias
 oves uocat nominatim. & educit eas. & cum proprias oves
 emisert. ante eas uadit. & oves illi sequuntur. quia sciunt
 uocem eius. alienum autem non sequuntur sed fugiunt ab eo.
 quia non nouerunt uocem alienorum. hoc prouerbum dixit
 eis ih̄s. illi autem non cognouerunt quid loqueretur in eis. Dixit
 ergo eis iterum ih̄s. amen amen dico uobis. quia ego sum ostium
 ouium. om̄s quotquot uenerunt fures sunt & latrones.
 sed non audierunt eos oves. ego sum ostium. per me si quis intro
 ierit saluabitur. & ingredietur & egredietur. & pascua inueniet.
 fur non uenit nisi ut furdetur. & mactet & perdat.
 Ego ueni ut uitam habeant. & abundantius habeant.
 Ego sum pastor bonus. bonus pastor. animam suam dat pro
 ouibus. mercennarius & qui non est pastor. cuius non sunt
 oves propriae. uidet lupum uenientem. & dimittit oves & fugit.

& lupus rapit. & dispergit oues. mercennarius autem fugit
quia mercennarius est. & non p[ro]p[ri]a & ad eum decubus. ego sum
pastor bonus. & cognosce meas. & cognoscunt me meos.

Sicut nouit me pater. & ego agnosco patrem.

Et animam meam pono in manibus meis;

Et alia oues habeo. quoniam non sunt ex hoc ouili; & illas oportet me adducere. & uocem meam audient. & ficiunt ouile. & unus pastor. propterea me pater diligit. quia ego pono animam meam. ut iterum sumam eam. nemo tollit eam a me. sed ego pono eam a me ipso. potestatem habeo ponendi eam. & potestatem habeo iterum sumendi eam. hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio iterum facta est inter iudeos propter sermones hos. dicebant autem multi ex ipsis. Daemonium habet & insanit. quidem auditis. alii dicebant. hæc uerba non sunt demoniū habentis. Numquid demoniū potest cecorum oculos aperire. Facta sunt autem tunc cerna in hiis solum. & hic impserat. & ambulabat ih̄s in templo. In porticu salomonis; circum dederunt ergo eum iudei. & dicebant ei. quousque animam nostram tollis. sic ues xps. dic nobis palam. respondit eis ih̄s. loquor uobis & non creditis. opera quæ ego facio in nomine patris mei. hæc estis moniū phibent de me. sed uos non creditis. quoniam non estis ex ouibus meis. oues mee uocem meam audiunt. & ego cognosco eas. & sequuntur me. & ego uitam æternam do eis. & non peribunt in aeternum. & non rapio eas quisquā de manu mea. pater meus quod dedit mihi maius omnibus est. & nemo potest rapere de manu patris mei; ego & pater unum sumus. sustulerunt lapides iudei. ut lapidarent eum. respondit eis ih̄s. et ultra opera bona ostendi uobis ex patre meo. propter quod eorum opus me lapidatis. Responderunt ei iudei. De bono opere

non lapidamus te. sed de blasfemia. & quia tu homo cum sis.
facis te ipsum dñm. Respondit eis ih̄s. nonne scriptum est in lege
ur̄a. quia ego dixi dñs es. filios dixit deos ad quos sermō dī
factus est. & non potest solui scriptura. quem pater sc̄ificauit.
& misit in mundum. uos dicitis quia blasfemas. quia dixi dī
filius sum. si non facio opera patris mei. nolite credere mihi.
si autē facio. & si mihi non uultis credere. operibus credite.
ut cognoscatis & credatis. quia in me est pater. & ego in patre.

Quarebant ergo eum adprehendere. & exiit de manibus eorum;
& abiit iterum trans iordanem. In eum locum ubi erat iohannes
baptizans primum. & mansit illic.

Et multi uenerunt ad eum & dicebant. quia iohannes quidem
signum fecit nullum. omnia autē quaecumque dixit
iohannes de hoc ueraciter. & multi crediderunt in eum.

Erat autem quidam languens lazarus ab bethania. de castella marie
& marthe sororis eius. maria autē erat quę unxit dñm unguento.
& exersit pedes eius capillis suis. cuius frater lazarus infirmabatur.
miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes. Dñe. ecce quem amas
infirmatur. audiens autē ih̄s. dixit eis. Infirmitas hæc
non est ad mortem. sed pro gloria dī ut glorificetur filius dī per eum.
Diligebat autē ih̄s martham. & sororem eius mariam
& lazaram. ut ergo audiuit quia infirmabatur. tunc quidem
mansit in eodem loco duobus diebus. Deinde post hæc dicit
discipulis suis. eamus in iudeam iterum. Dicunt ei discipuli.
Rabbi. nunc quare ibant te iudei lapidare. & iterum uadis illuc.
respondit ih̄s. nonne duodecim horę sunt diei. si quis ambulauerit
in die non offendit. quia lux huius mundi uidet. si autem
ambulauerit in nocte offendit. quia lux non est in eo. hæc ait.

& post haec dicentis. Lazarus amicus noster dormit. sed uado ut
 a somno exsuscitem eum. Dixerunt ergo discipuli eius. Domine.
 si dormit. saluus erit. dixerat autem Iesus de mortuis. illi autem
 putauerunt quia de dormitione somni diceret. tunc ergo dixit
 eis Iesus manifeste. Lazarus mortuus est. & gaudeo propter uos
 ut credatis quoniam non eram ibi. sed eamus ad eum. dicit ergo thomas
 quid dicatur ei dimus ad condiscipulos. eamus & nos. ut moriamur
 cum eo. uenit itaque Iesus. & inuenit eum quattuor dies iam in monu-
 mento habentem. erat autem bethania iuxta hierosolimam.
 quasi stadiis quindecim. multi autem ex iudeis uenerunt ad martham
 & mariam. ut consolarentur eas de fratre suo. martha ergo
 ut audiuit quia Iesus uenit. occurrit illi. maria autem domi sedebat.
 Dicit ergo martha ad Iesum. Domine. si fuisses hic. frater meus non
 fuisset mortuus. sed & nunc scio. quia quaecumque poposceris a deo.
 dabit tibi deus. Dicit illi Iesus. resurget frater tuus. Dicit ei martha.
 scio quia resurget in resurrectione. In nouissimo die. dicit ei Iesus.
 Ego sum resurrectio & uita. qui credit in me. &iamsi mortuus fuerit
 uiuet. & omnis qui uiuit & credit in me. non morietur in aeternum.
 Credis hoc? ait illi. utique Domine. ego credidi quia tu es Christus filius dei.
 qui in hunc mundum uenisti. & cum haec dixisset abiit & uocauit
 mariam sororem suam silentio dicens. magister adest. & uocante.
 Illa ut audiuit. surgit cito & uenit ad eum. Non dum enim uenerat
 Iesus in castellum. sed erat adhuc in illo loco. ubi occurrit ei martha.
 Iudei igitur qui erant cum ea in domo & consolabantur eam.
 cum uidissent mariam quia cito surrexit & exiit. secuti sunt eam
 dicentes. quia uadit ad monumentum. ut ploret ibi. maria ergo
 cum uenisset iuberat Iesus. uidens eum cecidit ad pedes eius. & dixit.
 Domine. si fuisses hic. non esset mortuus frater meus. Iesus ergo ut uidit

amplorantem & iudeos qui uenerant eum ea plorantes fremunt
 spū. & turbauit seipsum & dixit. ubi posuisti eum. Dicunt ei.
 Dñem & iude. & lacrimatus est ih̄s. Dixerunt ergo iudei.
 ecce quomodo amabatur eum. quidam autē dixerunt ex ipsis.
 non poterat hic qui aperuit oculos cecis facere ut & hic non moreretur.
 ih̄s ergo rursus fremens in semetipso. uenit ad monumentum.
 Erat autē spelunca & lapis suppositus erat ei. ait ih̄s. tollite
 lapidem. Dicit emmartha sororeus qui mortuus fuerat. dñs.
 lam fides quā acriduanus ē nūc est. Dicit ei ih̄s. nonne dixi tibi. quō si cre-
 dideris uidebis gloriam di. tulerunt ergo lapidem. ih̄s autē eleuatis
 sursum oculis dñe. pater. gratias ago tibi. quō audisti me.
 ego autē sciebam. quia semper me audis. sed propter populum
 qui ueniunt ista dñi. ut credant quicquid memisisti. hec cum dixisset.
 uocem magna clamauit. lazare. ueni foras. & statim prodit qui fuerat
 mortuus. ligatus pedes & manus histatis. & facies illius sudario erat
 ligata. Dicit ei ih̄s. soluite eum. & sinite abire. multi ergo ex iudeis
 qui uenerant ad mariam & uiderant quae fecit. crediderunt in eum.
 Quidam autē ex ipsis abiit ad phariseos & dixerunt eis. quae fecit ih̄s.
Colligerunt ergo pontifices & pharisei concilium. & dicebant.
 quid facimus quia hic homo multas signas facit. si dimittimus eum
 sic. omnes credent in eum. & uenient romani. & tollent nostrum
 & locum & gentem. unus autē ex ipsis caiphas cum esset & pontifex
 annullus. dixit eis. uos nescitis quicquā nec cogitatis. quia ex-
 pediat nobis ut unus moriatur homo pro populo. & non tota gens
 pereat. hoc autē a semetipso non dixit. sed cum esset & pontifex
 annullus prophetauit. quia ih̄s moriturus erat pro gente.
 & non tantum pro gente. sed et filios di qui erant
 dispersi. congregare in unum.

10. p. 100
11. p. 101
12. p. 102

A billo ergo die. cogitauerunt ut interficerent eum. ih̄s ergo
laminem in palam ambulabat apud iudeos. sedabat in regionem
iuxta desertum. in euertatem quae dicitur effrem.
& ibi morabatur. cum discipulis suis.

13. p. 103
14. p. 104
15. p. 105

Proximum autem erat pascha iudeorum.

16. p. 106
17. p. 107
18. p. 108

Et ascenderunt multi hierosolymam de regione ante pascha.
ut sanctificarent seipsos. querebant ergo ih̄m. & conloquebantur
ad inuicem in templo stantes. quid putatis quia non uenit
ad diem festum. cederant autem pontifices & pharisaei manda-
tum. ut si quis cognouerit ubi sit in diebus istis. ut adprehendat eum.
Ih̄s ergo ante sex dies pasche. uenit bethaniam. ubi fuerat
lazarus mortuus quem suscitauit ih̄s.

19. p. 109
20. p. 110
21. p. 111
22. p. 112

Fecerunt autem ei cenam ibi. & martha ministrabat. lazarus uero.
unus erat ex discumbentibus cum eo. maria ergo accepit
libram unguenti nardi pistaci pretiosi. & unxit pedes ih̄s.
& extersit capillis suis pedes eius. & domus impleta est ex odore
unguenti. Dicit ergo unus ex discipulis eius iudas scarioth.
qui erat eum traditurus. quare hoc unguentum non uenit
trecentis denariis. & datum est egenis. Dicit autem hoc.
non quia de egenis pertinebat ad eum. sed quia furebat & loculos
habens. ea quae mittebantur exportabat. dicit ergo ih̄s. sine illa.
ut in diem sepulture meae serui illud. pauperes enim semper
habetis uobiscum. me autem non semper habetis.

23. p. 113
24. p. 114
25. p. 115

Cognouit ergo turbamulta ex iudeis quia illic est. & uenerunt
non propter ih̄m tantum. sed ut lazarum uiderent quem suscitauit
a mortuis. cogitauerunt autem principes sacerdotum. ut &
lazarum interficerent. quia multi propter illum abibant
ex iudeis. & credebant in ih̄m.

In crastinum autē turbamulta quae uenerat ad diem festum
cum audissent quia uenit ih̄s hierosolimam. acceperunt ramos
palmarum & processerunt obuiam ei. & clamabant. 'osanna
benedictus qui uenit in nomine dñi rex isrl̄.

Et uenit ih̄s asellum & sedit super eum. sicut scriptum est. 'nolite merere
filiasion. ecce rex tuus uenit sedens sup pullum asinae.

Haec non cognouerunt discipuli eius primum. sed quando gloria-
tus est ih̄s. tunc recordati sunt quia haec erant scripta de eo. & haec
fecerunt ei. testimonium ergo phibeat turba quae erat cum eo.
quando lazarus uiocauit de monumento. & suscitauit eum a mortuis.

propterea & obuiam uenit ei turba. quia audierunt eum fecisse
hoc signum. pharisei ergo dixerunt ad sem & ipsos. 'uidetis quia
nihil proficimus. ecce mundus totus post eum abiit. erant autem
gentiles quidam ex his qui ascenderant ut adorarent in die festo.

Hiergo accesserunt ad philippum qui erat ab ethiopia galilee.
& rogabant eum dicentes. Domine. uolumus ih̄m uidere. uenit
philippus & dicit andreae. andreas rursim & philippus. dixerunt ih̄u.

Ih̄s autem respondit eis dicens. uenit hora.
ut clarificetur filius hominis.

Amen amen dico uobis. si signum frumenta cadens in terram
mortuum fuerit. ipsum solum mandet. si autem mortuum
fuerit. multum fructum adfert.

Quia amat animam suam. perdat eam. & qui odit animam suam
in hoc mundo. in uitam aeternam custodit eam.

Siquis mihi ministrat. me sequatur. & ubi sum ego. illic & minister
meus erit. si quis mihi ministrauerit. honorificauit eum pater meus.

Nunc anima mea turbata est. & quid dicam.
pater. saluifica me ex hora hac.

10. dicitur
col.

Sed propterea uenit in horam hanc. pater clarificatum nomen;
uenit ergo uox de caelo. & clarificauit. & iterum clarificabo;
et uerba ergo quae stabat & audierat. dicebat conueruum factum esse.
Audiebant. angelus se loquutus est. respondit ih̄s. & dixit.
Non propter me uox haec uenit. sed propter uos. Nunc iudicium est
mundi. Nunc princeps mundi huius. eicietur foras. & si ego exaltatus
fuerō a terra. omnia traham ad me ipsum. hoc autem dicebat.
significans quam morte esset moriturus. Respondit ei turba. Nos
audimus ex lege. quia x̄ps manet in aeternum. & quomodo tu
dicis. oportet exaltari filium hominis. quia est iste filius hominis.

Dixit ergo eis ih̄s. adhuc modicum lumen in uobis est. ambulate
dum lucem habetis. ut non tenebrae uos comprehendant. & qui ambulat
in tenebris. nescit quo uadat. Dum lucem habetis credite in lucem.
ut filii lucis sitis. haec loquutus est ih̄s & abiit. & abscondit se ab eis.
cum autem tanta signa fecisset coram eis. non credebant in eum.

ss

Ut sermo esaiæ prophetae impleretur quem dixit.

ss

Dñe. quis se recludit auditui nro & brachium dñi cui reuelatum est.

10. dicitur
col. 1. dicitur
col. 2. dicitur
col. 3. dicitur

Propterea non poterant credere. quia iterum dixit esaias. & cecauit
oculos eorum. & indurauit eorum cor. ut non uideant oculis.
& intellegant corde. & conuertantur & sanentur.

10. dicitur
col.

Haec dixit esaias. quando uidit gloriam eius. & loquutus est de eo.
uerum tamen. & ex principibus multi crediderunt in eum.
sed propter pharisaeos non confitebantur. ut de synagoga non exce-
rentur. dilexerunt enim gloriam hominū. magis quā gloriam dñi.

10. dicitur
col. 1. dicitur
col. 2. dicitur
col. 3. dicitur

Ih̄s autem clamauit & dixit. qui credit in me. non credit in me. sed in
qui misit me. & qui uidet in me. uidet eum qui misit me.

10. dicitur
col.

Ego lux mundi ueni. ut omnis qui credit in me. in tenebris non ma-
neat. & si quis audierit uerba mea & non custodierit. ego non iudico

eum. Non enim ueni ut iudicem mundum. sed ut saluificem mundum.
 Quis pernit me & non accipit uerba mea. habet qui iudicat eum. sermo
 quem loquutus sum. ille iudicabit eum in nouissimo die. quia ego
 ex me ipso non sum loquutus. sed qui misit me pater. Ipse mihi mandatu
 dedit. quid dicam. & quid loquar. & scio quia mandatum eius uita
 aeterna est. quare ergo ego loquor. sicut dixit mihi pater. sic loquor.

xi

Ante diem autem festum paschae

sciens ih̄s quia uenit eius hora. ut transeat ex hoc mundo ad patrem.
 cum dilexisset suos qui erant in mundo. In finem dilexit eos.

Eterna facta. cum diabolus lammisisset in cor. ut traderet eum
 iudas symonis scariothis.

Sciens quia omnia dedit ei pater In manus.
 & quia ad se exiit. & ad deum uadit.

Surgit a cena. & ponit uestimenta sua. & cum accepisset linteam.
 praecinxit se. deinde mittit aqua in peluem. & coepit lauare
 pedes discipulorum. & extergere linteo quo erat praecinctus. uenit
 ergo ad symonem petrum. & dicit ei petrus. Domine. cum hilauas
 pedes. respondit ih̄s. & dicit ei. quod ego facio. tu nescis modo.

scies autem postea. dicit ei petrus. Non lauabis mihi pedes In aeternum.

Respondit ei ih̄s. si non lauerote. non habebis partem mecum.

Dicit ei symon petrus. Domine. non tantum pedes meos. sed & manus
 & caput. dicit ei ih̄s. qui lotus est. non indiget nisi ut pedes lauet.

sed est mundus totus. & uos mundi estis. sed non omnes. sciebat enim

quis nam esset qui traderet eum. propter eadem. non estis mundi

omnes. postquam ergo lauit pedes eorum. & accepit uestimenta

sua. cum recubuisset iterum dixit eis. scitis quid fecerim uobis.

Uos uocatis me magister & domine. & benedictus sum & enim.

Si ergo ego laui pedes uostros domine & magister. & uos debetis abtergere uis.

lauare pedes. exemplum enim dedi uobis. ut quem admodum
ego feci uobis. ita & uos faciatis.

Amen amen dico uobis. non est seruus maior domino suo. neque aptus
maior eo qui misit illum. si uos scitis. beati eritis si feceritis ea;

Non de omnibus uobis dico. ego scio quos elegerim. sed ut adimple
atur scriptura. qui manducat meum panem. leuaui contra me
calcaneum suum. amodo dico uobis. priusquam fiat ut rectus
cum factum fuerit. quia ego sum;

Amen amen dico uobis. qui accipit si quem misero. me accipit.
qui autem me accipit. accipit eum qui me misit.

Cum haec dixisset illis. turbatus est spiritu. & protestatus est & dixit.
amen amen dico uobis. quia unus ex uobis tradet me.

Aspiciebant ergo adinuicem discipuli. haeritantes de quo diceret.

Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu ihesu. quem diligebat
ihesus. Inuit ergo huic symon petrus. & dicit ei. quis est de quo
dicit. itaque cum recubuisse ille super pectus ihesu. Dicit ei.

Domine. quis est? respondit ihesus. ille est. cui ego intinctum panem
porrexero.

Et cum intinxisset panem. dedit iuda symoniscariothi.
& post buccellam. tunc introiit in illum satanas.

Dicit ei ihesus. quod facis. fac et tuus. hoc autem nemo sciuit discum
bentium. ad quid dixerit ei. quidam enim putabant quia loculos
habebat iudas. qui adiecit ei ihesus. eme ea quae opus sunt nobis ad diem
festum. autem genitraliquid daret. cum ergo accepisset ille.
buccellam exiit continuo. erat autem nox. cum ergo exisset.

Dicit ihesus. nunc clarificatus est filius hominis. & tunc clarificatus est
in eo. sicut clarificatus est in eo. & tunc clarificauit eum.

In semetipso. & continuo. clarificauit eum. filioli.

adhuc modicum uobiscum sum. quare scitis me. & sicut dixi iudeis,
quo ego uado. uos non potestis uenire. & uobis dico modo. mandatum
nouum do uobis. ut diligatis inuicem sicut dilexi uos. ut & uos
diligatis inuicem. In hoc cognoscent omnes. quia mei discipuli
estis. si dilectionem habueritis ad inuicem.

Dicit eis symon petrus. Domine. quouadis. respondit ihesus. quo ego uado.
non potes me modo sequi. sequeris autem postea. Dicit ei petrus.
quare non possunt te sequi modo. animam meam pro te ponam.
respondit ihesus. annam tuam pro te ponis. amen in mendicis tibi.
non cantauit gallus donec me terneges.

Non timor corum. creditis in domum & in me credite. In domo
patris mei. mansiones multe sunt. si uo minus dixissem uobis.
quia uado parare uobis locum. & si abiiero & praeparauero uobis
locum. iterum uenio & accipiam uos ad me ipsum. ut ubi sum ego.
& uos sitis. & quo ego uado scitis. & uiam scitis. Dicit ei thomas.

Domine. nescimus quouadis. & quomodo possumus uiam scire.

Dicit ei ihesus. ego sum uia & ueritas & uita. qui mouent ad patrem.

qui per me. sic cognouistis & scitis me. & patrem meum utique
cognouistis. & amodo cognoscetis eum. & uidistis eum.

Dicit ei philippus. Domine. ostende nobis patrem. & sufficit nobis.
dicit ei ihesus. tanto tempore uobiscum sum. & non cognouistis me
philippe. qui uidit me uidit & patrem. quomodo

tudicis ostende nobis patrem. non credis quia ego in patre.

& pater in me est. uerba quae ego loquor uobis. a me ipso
non loquor. pater autem in me manens. ipse facit opera.

non creditis quia ego in patre. & pater in me est. alioquin.
propter opera ipsa credite. amen amen dico uobis. qui credit
in me. opera quae ego facio & ipse faciat. & maiora horum faciat.

qui uero ad patrem uado.

Et quodcumque pater in nomine meo. hoc faciam, ut glorificetur pater in filio. si quid pater in nomine meo. hoc faciam, si diligatis me. mandata mea seruare. & ego rogabo patrem. & alium paracletum dabit uobis. ut maneat uobiscum in aeternum; spiritus ueritatis. quem mundus non potest accipere. quia non uidit eum. non sentit eum. uos autem cognoscitis eum. quia apud uos manebit & in uobis erit. non relinquit uos orfanos. ueniam ad uos. Adhuc modicum. & in mundo sine iano non uidebitis. uos autem uidetis me. quia ego uiuo. & uos uiuatis. in illo die uos cognoscetis. quia ego sum in patre meo. & uos habetis & ego in uobis. qui habet mandata mea & seruata ea. ille est qui diligit me.

Quia autem diligit me. diligitur a patre meo. & ego diligam eum. & manifestabo ei meipsum.

Dicitenudat non ille scariochus. Dñe. quid facit uobis manifestaturus est eipsum. & non mundo. respondit illis. & chreus. si quis diligit me. sermonem meum seruabit. & pater meus diliget eum. & ad eum ueniemus. & mansionem apud eum faciemus. qui non diligit me. sermones meos non seruat.

Et sermonem quem audistis non est meus. sed eius qui misit me patris. haec loquutus sum uobis. apud uos manens.

Paracletus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo. ille uos docebit omnia. & suggeret uobis omnia. quaecumque dico uobis. pacem relinquo uobis. pacem meam do uobis. non quomodo mundus dat. ego do uobis. non timoribus cor uestrum. neque formidat. audistis quia ego dixi uobis. uado & uenio ad uos. si diligetis me gaudetis utique. quia uado ad patrem. quia pater maior me est. & in ueniet ad uos priusquam fiat

utrum factum fuerit credatis. Iam non multa loquar uobis. uenit enim princeps mundi huius. & homo non habet quicquam. sed ut agnoscat mundus. qui diligat patrem. & sicut mandatum dedit mihi pater. sic facio. Surgite eamus hinc.

XVII **E**gosum **uirtus uera et pater meus**

agricola est. omni enim palmitem hinc non ferente fructum tollam. & omni qui fert fructum pingaut eum. ut fructus amplius adferat. Iam uos mundi estis. propter sermenem quem loquutus sum uobis. mandabo hinc. & ego hinc. sicut palmet non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit hinc. si enim uos hinc manseritis. ego sum uirtus. uos palmetes. qui mandabo hinc & ego hinc. hic fert fructum multum. quia sine me nihil potestis facere. si quis hinc non manserit. mittatur foras sicut palmet & aruit. & colligentes eos. & ignem mittent & ardent.

Si manseritis hinc & uerba mea hinc manserint. quodcumque uolueritis petetis. & fiet uobis.

In hoc clarificatus est pater meus ut fructus plurimus adferatis. & efficiamini mei discipuli. sicut dilexit me pater. & ego dilexi uos. mandabo hinc dilectionem meam. si praecepta mea seruaueritis. manebitis hinc dilectionem meam. sicut & ego patris mei praecepta seruauimus. & in eo hinc dilectione. haec loquutus sum uobis. ut gaudium meum hinc sit. & gaudium uestrum impleatur. hoc est praeceptum meum. ut diligatis inuicem. sicut dilexi uos.

Maiorem hac dilectionem nemo habet.

ut animam suam quis ponat pro amicis suis.

Vos amici mei estis. si feceritis quae ego precipio uobis. Iam non dico uos seruos. quia seruus nescit quid faciat dominus eius.

uos autem dicitur amicos. quia omnia quaecumque audiui a patre meo.
nota feci uobis. non uos me elegistis. sed ego elegi uos. & posui uos
ut caris & fructum asseratis. & fructus uester maneat.

io exxxviii
di exxxviii
sol exxxviii

io exxxviii
sol

Ut quodcumque petieritis patrem in nomine meo. de uobis.
Hæc mando uobis. ut diligatis inuicem. si mundus uos odit. scitote
quia me priorem uobis odio habuit. si de mundo fuissetis. mundus
quod si uenerat diligere. quia uero de mundo non estis. sed ego
elegi uos de mundo. propterea odit uos mundus.

io exxxviii
di exxxviii
sol

Mementote sermonis mei quem ego dixi uobis.
non est seruus maior domini suo.

io exl
sol

Si me persequuti sunt. & uos persequentur.
si sermonem meum seruauerint. & uos seruabunt.

io exl
di exl
di exxxviii
sol

Sed hæc omnia facient uobis propter nomen meum.

io exl
di exl
di exxxviii
sol

Qui non sciunt eum qui misit me.

io exl
sol

Si non uenissem & loquutus fuisset meis. peccatum non haberent.
nunc autem. excusationem non habent de peccato suo.

io exl
di exl
di exxxviii
sol

Qui me odit. & patrem meum odit.

io exl
sol

Si opera non fecissem hæc. quæ nemo alius fecit. peccatum
non haberent. nunc autem & uiderunt & oderunt. & me
& patrem meum. sed ut impleatur sermo qui in lege eorum
scriptus est. quia odi me habuerunt gratias.

io exl
di exl
di exxxviii
sol

Cum autem uenerit paraclitus quem ego mittam uobis a patre
spiritum ueritatis qui a patre procedit. ille testimonium perhibebit
de me. & uos testimonium perhibetis. quia ab initio mecum
estis. hæc loquutus sum uobis. ut non scandalizemini
absque synagogis facient uos.

io exl
di exl
di exxxviii
sol

Sed uenit hora. ut omnis qui interficit uos. arbitretur obsequium se
præstare deo. & hæc facient uobis. quia non nouerunt

patrem. nequeme. sed hæc loquutus sum uobis. ut cum uenerit
horatorum. reminiscamini. quia ego dixi uobis.

Hæc autem uobis ab initio non dixi. quia uobis cum eram.
at nunc uado ad patrem qui me misit. & nemo ex uobis interrogat
me quouadis. sed quia hæc loquutus sum uobis. tristitia impleuit
cor uestrum. sed ego ueritatem dico uobis. expedit uobis.
ut ego uadam. si enim non abiero. paraclitus non ueniet ad uos.
si autem abiero. mittam ad uos. & cum uenerit. ille arguet
mundum de peccato. & de iustitia. & de iudicio. de peccato
quidem. quia non credunt in me. De iustitia uero. quia
ad patrem uado. & iam non uidebitis me. de iudicio autem. quia
princeps mundi huius. iam iudicatus est. adhuc multa habeo
uobis dicere. sed non potestis portare modo. cum autem uenerit
ille spiritus ueritatis. docebit uos omni ueritatem. Non enim
loquetur a se ipso. sed quaecumque audierit. & quae
uenturas sunt. adnuntiabit uobis. ille me clarificabit. quia
de meo accipiet. & adnuntiabit uobis.

Omnia quaecumque habet pater. mea sunt.

Propterea dixi quia de meo accipiet. & adnuntiabit uobis.

Modicum & iam non uidebitis me. & iterum modicum & uidebitis
me. quia uado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius
ad inuicem. quid est hoc quod dicit nobis. modicum & non uide
bitis me. & iterum modicum & uidebitis me. & quia uado
ad patrem. dicebant ergo. quid est hoc quod dicit modicum.

Nescimus quid loquitur. cognouit autem illis. quia uolebant
eum interrogare. & dixit illis. de hoc quaeritis inter uos. quia dicit
modicum & non uidebitis me. & iterum modicum & uidebitis me.

Amen amen dico uobis. qui plorabitis & flebitis uos. mundus autem

gaudebit. uos autem contristabimini. sed tristitia uera uenit in
in gaudium. mulier cum parit tristitia habet. quia uenit hora eius.
Cum autem pepererit puerum. iam non meminit pressuræ propter gaudium
quia natus est homo in mundum. & uos igitur. nunc quidem
tristitia habetis. iterum autem uidebo uos. & gaudebit
cor uestrum. & gaudium uestrum. nunc tollite uobis.
& illodie. me non rogabitis quicquam.

10 el
di. c. xiii
di. c. xiii

Amen amen dico uobis. si quid petieritis patrem in nomine meo.
dabit uobis. usque modo non petistis quicquam in nomine meo.
paxite. & accipietis. ut gaudium uestrum sit plenum.

10 el
sol

Hæc in prouerbis loquutus sum uobis. uenit hora. cum iam non in
prouerbis loquar uobis. sed palam de patre adnuntiabo uobis.
Illodie in nomine meo petetis. & non dico uobis. quia ego rogabo patrem.
de uobis. Ipse enim pater amat uos. quia uos me amatis & credidistis.
quia ad exiit. exiit a patre. & uenit in mundum. iterum relinquo
mundum. & uado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius. ecce nunc
palam loqueris. & prouerbum nullum dicis. nunc scimus quia
scis omnia. & non opus est tibi. ut quis te interroget.
In hoc credimus. quia ad exiisti.

10 el
di. c. xiii
di. c. xiii

Responde eis ihs. modo creditis. ecce uenit hora & iam uenit.
ut dissipetis in unum quisque in propria. & in eisolum relinquant.
& non sum solus. quia pater mecum est.

10 el
sol

Hæc loquutus sum uobis. ut in me pacem habeatis. in mundo
pressuram habebitis. sed confidite ego uici mundum.

xiii

Hæc loquutus est ihs et subleuatis
oculis in cælum. dixit. pater. uenit hora. clarifica filium
tuum. ut filius tuus clarificetur. sicut dedisti ei potestatem.
omnis carnis. ut omne quod dedisti ei. daretur ei uitam æternam.

Haec est autem uita aeterna ut cognoscat te solum deum uerum.
 & quem misisti in mundum. ego te clarificaui super terram. opus con-
 summaui. quod dedisti mihi ut faciam. & nunc clarifica me tu pater.
 apud te & ipsum. claritate quam habui priusquam in mundum essem
 apud te. manifestaui nomen tuum hominibus. quos dedisti mihi
 de mundo uenerant. & in his eos dedisti. & sermonem tuum seruaue-
 runt. Nunc cognouerunt quia omnia quae dedisti mihi ab te sunt.
 quia uerba quae dedisti mihi dedisti. & ipsi acceperunt. & cogno-
 uerunt uere quia a te exiui. & crediderunt quia tu me misisti.
 Ego pro eis rogo. non pro mundo rogo. sed pro his quos dedisti mihi
 qui tui sunt. & in ea omnia tua sunt. & tuam eis sunt. & clarifi-
 catus sum in eis. & iam non sum in mundo. & in mundo sunt.
 & ego ad te uenio. pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi.
 ut sint unum sicut & nos. cum essem cum eis ego seruabam eos in nomine tuo.
 quos dedisti mihi custodiri. & nemo ex his peribit. nisi filius perditionis
 ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te uenio. & haec loquar in mundo.
 ut habeam gaudium in eis impleam in se & ipsis. ego dedi eis
 sermonem tuum. & in mundo odio eos habuit. quia non sunt de mundo.
 sicut & ego non sum de mundo. non rogo ut tollas eos de mundo.
 sed ut serues eos ex malo. de mundo non sunt. sicut & ego non sum de mundo.
 sanctifica eos in ueritate. sermo tuus ueritas est. sicut tu me misisti in mundum.
 & ego misi eos in mundum. & per sanctificame ipsum ut sint & ipsi sanctificati
 in ueritate. non pro his autem rogo tantum. sed & pro quicquid creditur sunt
 pueri in meorum in me. ut omnes unum sint. sicut tu pater
 in me. & ego in te. ut & ipsi in nobis unum sint. ut mundus
 credat quia tu me misisti. & ego claritatem quam dedisti mihi
 dedi eis. ut sint unum sicut & nos unum sumus. ego in eis
 & tu in me. ut sint consummati in unum. & cognoscat mundus

quatu memisisti. & dilexisti eos. sicut & me dilexisti pater
quos dedisti mihi. uolo. ut ubi ego sum. & illi sint mecum. ut uideant
claritatem meam quam dedisti mihi. quia dilexisti me.
ante constitutionem mundi.

Pater iuste & in iudicio non cognouit. ego autem cognoui.

Ethi cognouerunt quatu memisisti. & notum fecisti nomen tuum.
& notum faciam. ut dilectio qua dilexisti me in ipsis sit.
& ego in ipsis. haec cum dixisset & illis.

Egressus est cum discipulis suis trans torrentem cethon ubi erat
hortus. In quem introiit ipse & discipuli eius.

Sciebat autem & iudas qui tradebat eum locum. quia frequenter
ih̄s conuenerat illuc cum discipulis suis.

Judas ergo cum accepisset cohortem. & pontificibus & pharisaeis.
ministros. uenit illuc cum lanternis & facibus & armis.

Ih̄s itaque sciens omnia quae uentura erant super eum. processit.
& dicens. quem quaeritis. responderunt ei. ih̄m nazarenum.

Dicens ih̄s. ego sum. stabat autem & iudas. qui tradebat eum
cum ipsis. ut ergo dixisset ego sum. abierunt & uorsum.

& ceciderunt in terram. iterum ergo eos interrogauit. quem
quaeritis. illi autem dixerunt. ih̄m nazarenum. respondit ih̄s.

Dixit uobis. quia ego sum. si ergo me quaeritis. sinite hos abire.
ut impleretur sermo quem dixit. quia quos dedisti mihi
non perdidici ex eis quemquam.

Simon ergo petrus habens gladium meduxit eum. & percussit
pontificis seruum. & abscidit eius auriculam dextram.
erat autem nomen serui. malchus.

Dixit ergo ih̄s patri. mitte gladium in uaginam.

Calicem quem dedit mihi pater. non bibam illum.

Cohors ergo & tribunus & ministri iudeorum.
comprehenderunt ihm & ligauerunt eum.

Et adduxerunt eum ad anniam primum. erat enim socer
caiphae. quierat pontifex annullus. erat autem caiphas
qui consilium dederat iudeis. quia expediebat
unum hominem mori pro populo.

Sequebatur autem ihm simon parrus & alius discipulus.

Discipulus autem ille. erat notus pontifici.
& introiit cum ihm. in atrium pontificis.

Parrus autem stabat ad ostium foris.

Exiit ergo discipulus alius quierat notus pontifici & dixit
ostiarie & intro duxit parrum.

Dixit ergo parrus ancilla ostiaria. numquid & tu ex discipulis
es hominis istius? dixit ille. non sum.

Stabant autem serui & ministri ad prunas quia friguerat.
& calefiebant. erat autem cum eis & parrus stans & calefaciens se.
pontifex ergo interrogauit ihm de discipulis suis & de doctrina eius.

Respondit eihs. ego palam loquutus sum mundo. ego semper
docui in synagoga & in templo quo omnes iudei
conueniunt. & in occulto locutus sum nihil.

Quid me interrogas? interrogas eos qui audierunt. quid
loquutus sum ipsis? ecce hi sciunt. quae dixi mego.

Hae autem cum dixisset. unus adsistens ministrorum
dedit alapam ihm dicens. sic respondis pontifici.

Respondit eihs. si male loquutus sum. testimonium
perhibe de malo. si autem bene. quid me cedis?

Emisit eum annas ligatum ad caiphan pontificem.

Erat autem simon parrus stans & calefaciens se. Dixerunt

ergo. Numquid & tu ex discipulis es? Negavit ille & dixit,
non sum. Dicit unus ex seruis pontificis cognatus eius. cuius
abscedit pater auriculam. Nonne ego te vidi in horto cum illo;
Iterum ergo negavit pater. & statim gallus cantavit.

XXXX

101. 1000
 102. 1000
 103. 1000
 104. 1000

we elyzen

501

Ad ducuntur expositio ad amphiphrasim τοκται
erat autem mare,

Et ipsi non intraverunt in praedictum . ut non contaminarentur .
sed manducarent pascha . exiit ergo pilatus ad eos foras .
& dixit . quam accusationem affertis adversus hominem hunc .
responderunt & dixerunt ei . si non esset hic malefactor .
non tibi tradidissimus eum . Dixit ergo eis pilatus . accipite
eum vos & secundum legem vestram iudicate eum . Dixerunt
ergo iudei . nobis non licet interficere quemquam .
ut sermo ihu impleretur quem dixit .

10 24X4111

शुद्ध

7

11

significans quæ esset morte morturus,
Tntroivit ergo iterum in prætorium pilatus. & uocauit ihm.
 & dixit ei. Tu es rex iudeorum. & respondit ihm. Attem & ipso
 hoc dicis. an aliter tibi dixerunt de me.

10 cl. x 11 in.

501

Respondit pilatus. Numquid ego iudeus sum. gens tua
& pontifices tradiderunt tibi. quid fecisti. respondit ih̄s.
regnum meum non est de hoc mundo. si ex hoc mundo esset
regnum meum. ministri mei utique decertarent. ut non
traderer iudeis. Numc aut. regnum meum non est hic.

80 2 1/2

20

३३८८

¶ Dixit itaque pilatus. ergo rex es tu. respondit ih̄s.
tū dicis. quia rex sum ego.

1000000

...

Ego in hoc natus sum. & ad hoc ueni in mundum. ut testimonium
perhibeam ueritati. omnis qui est ex ueritate. audit
meam uocem. Dicit ei pilatus. quid est ueritas. & in hoc dixit ei.

Iterum exiit ad iudicos. & dicit eis.

Ego nullam inuenio in eo causam.

Est autem consuetudo vobis. ut unum dimittamus vobis in pascha;
vultis ergo dimittamus vobis regem iudeorum.

Clamauerunt rursus omnes. dicens. Non hunc.
sed barabbam. erat autem barabbas latro.

Tunc ergo apprehendit pilatus ihm. & flagellauit. & milites
plectentes coronam de spinis. imposuerunt capiti eius. & ueste
purpurea circumdederunt eum. & ueniebant ad eum.
& dicebant. aue rex iudeorum. & dabant ei alapas.

Exiit iterum pilatus foras. & dicit eis. ecce adduco uobis eum
foras. ut cognoscatis quid in eo nullam causam inuenio.

Exiit ergo is portans spinicam coronam. & purpureum
uestimentum. & dicit eis. ecce homo.

Cum ergo uidisset eum pontifices & ministri.
clamabant dicens. crucifige. crucifige eum.

Dicit eis pilatus. accipite eum uos. & crucifigite.

Ego enim. non inuenio in eo causam.

Responderunt iudei. nos legem habemus. & secundum
legem debemus mori. quia filium dei fecit.

Cum ergo audisset pilatus hunc sermonem. magis timuit.
& ingressus praetorium iterum. & dicit ad ihm.
unde est tu. ihm autem. responsum non dedit.

Dicit ergo ei pilatus. mihi non loqueris. nescis quia potestatem
habeo crucifigere te. & potestatem habeo dimittere te.

Respondit ihm. non habeo potestatem aduersus me ullam
iustitiae & datum de super. propterea qui tradidit me tibi.
maius peccatum habet. & exinde querebat pilatus dimittere eum;

Iudaei autem. clamabant dicentes. si hunc dimittas. pones
amicus caesaris. omnis qui se regem facit. contradicit caesari. pilatus
ergo cum audisset hos sermones. adduxit foras ihm̄. & sedit
pro tribunali. In locum qui dicitur lathostrotus. hebraice autem
gabbatha. erat autem pasche pasche. hora quasi sexta.
& dicit iudaeis. ecce rex uester.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

Illi autem clamabant. tolle tolle. crucifige eum.

10. ex. m.
Sol

Dixerunt pilatus. Regem uestrum crucifigam. responderunt
pontifices. non habemus regem. nisi caesarem.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

Tunc ergo tradidit eis illum. ut crucifigeretur.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

Susceperunt autem ihm̄ & duxerunt. & bauians sibi crucem
ex iherusalem quid dicitur caluariae locus.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

hebraice golgotha ubi eum crucifixerunt.
Et cum eo alios duos. hunc & hunc. medium autem ihm̄.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

Scripsit autem & titulum pilatus. & posuit super crucem.
erat aut scriptum. ih̄s nazarenus. rex iudaeorum.

10. ex. m.
Sol

Hunc ergo titulum multi legerunt iudeorum. quia prope ciuita-
tem erat locus. ubi crucifixus est ih̄s. & erat scriptum. hebraice.
grece. & latine. Dicebant ergo pilato pontifices iudeorum.
Noli scribere rex iudaeorum. sed quia ipse dixit. rex sum iudaeorum.
Respondit pilatus. quod scripsi. scripsi.

10. ex. m.
m. ccc. xxi
m. ccc. xxi

Milites ergo cum crucifixis essent eum. acceperunt uestimenta eius.
& fecerunt quattuor partes. unicuique militi parte & tunicam.
arata aut tunica inconsutilis. de sup. contexta per totum. dixerunt
ergo ad inuicem. non scindamus eam. sed sortiamur de illa
cuius sit. ut scriptura impleatur dicens. partiti sunt
uestimenta mea sibi. & in uestem meam miserunt sortem.
& milites quidem. haec fecerunt.

Stabant autem iuxta crucem ihu mater eius & soror matris eius
 maria cleopa & maria magdalena. cum uidisset ergo ihu
 matrem & discipulum stantem quem diligebat. dicit matri suae.
 mulier. ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo. ecce mater tua.
 & ex illa hora. accepit eam discipulus in suam.

Postea sciens ihu quia iam omnia consummata sunt. ut con-
 summar & iuxta scriptura dicit. sitio. uas ergo positum erat.
 ac & plenum. illa autem spongiam plenam aceto.
 hi sopo circumponentes. obtulerunt ori eius.

Cum ergo accepisset ihu acetum. dixit. consummata est.
 & inclinato capite. tradidit spiritum.

Iudaei ergo quos parasceue erat. ut non remanerent in cruce corpora
 sabbato. erat enim magnus dies ille sabbati. rogauerunt
 pilatum. ut frangerentur eorum crura. & tollerentur. uenerunt
 ergo milites. & primi quidem frangerunt crura. & alterius
 qui crucifixus est cum eo. ad ihu autem cum uenissent. ut uide-
 rent eum iam mortuum. non frangerunt eius crura. sed unus militum
 lancea latus eius aperuit. & continuo exiit sanguis & aqua.
 & qui uidit testimonium perhibuit. & uerum est eius testimonium.
 & ille scit quia uerum dicit. ut & uos credatis. factae sunt enim haec.
 ut scriptura impleretur. os non commuodis ex eo. & iterum
 alia scriptura dicit. uidebunt. in quem transfixerunt.

Post haec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia. eo quod
 esset discipulus ihu. occultus autem propter iudeos.
 iudeorum. ut tolleret corpus ihu. & permisit pilatus.
 uenit ergo. & tulit corpus ihu.

Venit autem & nichodemus qui uenerat ad ihu nocte primum.
 ferens mirram & aloes. quasi libras centum.

10. ccc. xxi
in celum
m. ccc. xxi
l. ccc. xxi

Acceperunt ergo corpus ihu. & ligauerunt eum interis cum ar
matibus. sicut mos iudeis est sepelire. erat autem in loco ubi
crucifixus est heras. & in hoc monumento nouum. In quo
nondum quisquam posuisset. ibi ergo propter parasceuen
iudeorum. quia uix tacerat monumentum. posuerunt ihu.

10. ccc. xxi
in celum
m. ccc. xxi
l. ccc. xxi

Vna autem sabbati maria magdalena. uenit mane cum adhuc
tenebre essent ad monumentum.

& uidit lapidem sublatum a monumento.

10. ccc. xxi
Sol

Cucurrit ergo & uenit ad symonem petrum. & ad aliu discipulum.
quem amabat ihu. & dicteis. tulerunt dñm de monumento.
& nescimus ubi posuerunt eum. exiit ergo petrus & ille alius
discipulus. & uenerunt ad monumentum. currebant autem
duos simul. & ille alius discipulus. praeuocurrit citius petro. & uenit
primus ad monumentum. & cum se inclinaisset uidit posita
lintheamina. non tamen introiit. uenit ergo symon petrus
sequens eum. & introiit in monumentum. & uidit lintheamina
posita. & sudarium quod fuerat super caput eius. non cum linthea
minibus positum. sed separatim in uolutum in unum locum.
Tunc ergo introiit & ille discipulus qui uenerat primus ad monu
mentum & uidit & credidit. non dum enim sciebant scripturam.
quia oportet eum a mortuis resurgere.

Abierunt ergo iterum ad semetipsos discipuli.

10. ccc. xxi
in celum
m. ccc. xxi
l. ccc. xxi

Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo
flet. & inclinauit se. & prospexit in monumentum. & uidit
duos angelos in albis sedentes. unum ad caput.
& unum ad pedes. ubi positum erat corpus ihu.

10. ccc. xxi
Sol

Dicunt illi. mulier. quid ploras. dicteis. quia tulerunt dñm
meum. & nescio ubi posuerunt eum. haec cum dixisset.

conuersa est retrorsum. & uidit ihm̄ stantem. & non sciebat quia
ih̄s est. dicit ei ih̄s. mulier. quid ploras? quā queris? illa existimans
quia hortolanus esset. dicit ei. dñe. sicus sustulisti eum.

Dicit ei mihi ubi posuisti eum. & ego eum tollam. dicit ei ih̄s. maria.
conuersa illa. dicit ei. rabboni. qđ dicitur magister. Dicit ei ih̄s.
noli me tangere. nondum enim ascendi ad patrem meum.
Uade autē ad fratres meos & dic eis. ascendo ad patrem meum.
& patrem ur̄m. ad dñm meum. & dñm ur̄m. uenit maria magdalene.
adnuntiāns discipulis. quia uidi dñm. & hæc dixit mihi.

Cum esset ergo sero die illo. una sabbatorum & fore essent clausæ
ubi erant discipuli congregati propter metum iudeorum.
uenit ih̄s & stetit in medio. & dicit eis. pax uobis. & hoc cum
dixisset. ostendit eis manus & latus.

Gausis sunt ergo discipuli. in sō dñō. Dixit ergo eis iterum. pax uob.
sicut misit me pater. & ego mitto uos. hoc cum dixisset.
In sufflauit. & dicit eis. accipite sp̄m s̄m.

Quorum remisistis peccata. remittuntur eis.
& quorum retinueritis. retenta sunt.

Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur didimus. p̄nērat
cum eis quando uenit ih̄s. Dixerunt ergo ei alii discipuli.
uidimus dñm. ille autē. dicit eis. nisi uidero in manibus eius
figuram clauorum. & mittam digitū meum in locū clauorum.
& mittam manum meam in latus eius. non credam.

Et post dies octo. iterum erant discipuli eius in eis. & thomas
cum eis. uenit ih̄s. ianuis clausis. & stetit in medio & dixit.
pax uobis. Deinde dicit thomæ. Infer digitum tuum huc.
& uide manus meas. & affer manum tuam. & mitte in latus
meum. & noluisse incredulus. sed fidelis.

10 cccxviii
sol

Respondit thomas & dixit, dñs meus & dñs, dicte ihs, quia uidi stime credidisti. beati qui non uiderunt & crediderunt. multa quidem & alia signa fecit ihs in conspectu discipulorū suorum. quae non sunt scripta in libro hoc, haec autem scripta sunt ut credatis. quia ihs est xps filius dñi, & ut credentes uitam habeatis. In nomine eius,

10 cccxviii
l. xxxv

Postea manifestauit se iterum ihs ad mare tiberiadis. manifesta uit autem sic, erant simul simon p̄tr̄s & thomas qui dicitur didimus. & iathanael quierat a cana galileae. & filii zebedaei. & alii ex discipulis eius duo. Dicte eis symon p̄tr̄s, uado piscari. Dicunt ei, uenimus & nos tecum. & exierunt & ascenderunt nauem. & illa nocte nihilprehiderunt. mane autē iam facta. p̄t̄r̄ ihs in litore. Non tamen cognouerunt discipuli. quia ihs est. Dicte ergo ei ihs, pueri. Num quid pulmentarium habetis. Responderunt ei, non. Dixit eis, mitte hinc dexteram nauis rōe. & inuenietis. miserunt ergo & iam. Non ualebant illud trahere amultitudine piscium.

10 cccxix
sol

Dicte ergo discipulis ille quem diligebat ihs p̄tr̄o. Dñs est. symon p̄tr̄s cum audisset quia dñs est. tunc cā succinxit se. erat enim nudus. & misit se in mare. alii autem discipuli. nauigio uenerunt. non enim longe erant a terra. sed quasi acubitis ducentis trahentes rōe piscium.

10 cccxx
l. xxxvi

Ut ergo descenderunt in terram. uiderunt prunas positas. & piscem superpositum & panem. Dicte eis ihs. adfertede piscibus quos prehendidistis nunc.

10 cccxxi
l. xxxvii

Ascendit symon p̄tr̄s. & traxit rōe in terram. plenum magnis piscibus. centum quinquaginta tribus.

& cum tanti essent. non est seissim rōe.

Diciteis ih̄s. uenite prandē.

Et nemo audebat discumbentium interrogare eum.

tu quis es. scientes quia dñs est.

Et uenit ih̄s & accepit panem & dedit eis. & piscem similiter.

Hoc tertio manifestatus est ih̄s discipulis suis.

cum surrexisset a mortuis. cum ergo prandissent.

Dicit simon p̄r̄o ih̄s. simon iohannis diligis me plus his.

dicitei. & a dñe. tu scis quia amote.

Dicitei. pascere agnos meos.

Dicite iterum. simon iohannis diligis me.

at illi. & a dñe. tu scis quia amote.

Dicitei. pascere agnos meos.

Dicite tertio. simon iohannis amas me. contristatus est

p̄r̄us. quia dixit tertio amas me. & dicitei.

Dñe tu omnia scis. tu scis quia amote.

Dicitei. pascere oues meas.

Amen. amen dico tibi. cum esses iunior cingebat te & ambulabas

ubi uolebas. cum autē senueris. extendes manus tuas & alius

te cingat. & ducat quonon uis. hoc autē dixit. significans

quam morte clarificaturus esset dñm. & hoc cum dixisset. dicitei.

sequere me. Conuersus p̄r̄us. uidit illū discipulum quem

diligebat ih̄s sequentem. qui & recubuit in cœna super pectus eius.

& dixit dñe. quis est qui tradidit te. Hunc ergo cum uidisset

p̄r̄us. dixit ih̄s. Dñe. hic autē quid. dixit ei ih̄s. si cū uolo

manere donec ueniam. quid ad te. tu me sequere. exiit ergo

sermo iste inter fratres. quia discipulus ille non moritur.

& non dixit ei quia non moritur. sed si cū uolo manere donec

ueniam. quid actē. hic est discipulus qui testimonium
perhibet de his. & scripsit hæc. & scimus quia uerum est
testimonium eius.

Sunt autem & alia multa quæ fecit ih̄s. quæ si scribantur
per singula. nec ipsum arbitror mundum capere eos
qui scribendi sunt libros. amen.

IN XPI NOMINE PARTIRE EVANGELIUM DE ANNICRELL

Innat dñi. ad scām mariam. secū luc cap. iii.

In illo temp. exiit edictum a cesare augusto.
usque. pax hominibus bone voluntatis.

Innat scām anastasiā. secū luc. cap. iii.

In illo temp. pastores loquebantur ad invicem.
usque. sicut dictum est ad illos.

Innat scām pārum. secū ioh. cap. i. In principio erat
verbum. usque. plenum gratiæ & veritatis.

Innat scām stephā. secū math. cap. cxi.

In illo temp. Dicebat hīs turbis iudeorum & principibus
sacerdotum. ecce ego mitto ad vos prophetas.
usque. Benedictus qui venit in nomine dñi.

Innat scām iohā aptā & euangelistā. secū ioh. cap. cxxxi.

In illo temp. Dixit hīs pāris sequere me.
usque. quia verum est testimonium eius.

Innat Innocentium. secū math. cap. vi.

In illo temp. ecce angelus dñi in somnis apparuit ioseph
usque. quoniam nazareus vocabitur.

Innat scām silvestri. die xxi. mensis dec. secū math. cap. cxxxi.

In illo temp. Dixit hīs discipulis suis. vigilate.
usque. supra omnia bona sua constituit eum.

Innat dñi. ad scām mariam ad martyri.

secū luc cap. iii. In illo temp. cum consummati essent

die sexto. usque gloria plebi tue isrl.

Die supra scripta. nat̄ sc̄i marie. sec̄d̄ math. cap̄ cclxxviii
In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc.
simile est regnum celorum decem uirginibus. usque. quia
nescitis diem neque horam quando uenerit.

In iugl̄ de theoph. ipsi leguntur dominica prima. post nat̄ dñi
h̄ ecclesia sc̄i p̄i. sec̄d̄ math. cap̄ vi

In illo temp̄. defuncto herode. usque nazareus uocabitur.

In theoph. ad sc̄m p̄i. sec̄d̄ math. cap̄ iiii

In illo temp̄. cum natus esset ih̄s in bethleem iude.
usque. reuersi sunt in regionem suam.

Die prima post theoph. ad sc̄m p̄i. ad uincula. sec̄d̄ marc̄
cap̄ iiii. In illo temp̄. fuit iohannes in deserto baptizans.
usque. filius meus dilectus in complacui.

In alia post theoph. sec̄d̄ ioh. cap̄ xiii

In illo temp̄. uidit iohannes ih̄m uenientem ad se. & ait.
usque. quia hic est filius dñi.

In alia sec̄d̄ math. cap̄ vii. In illo temp̄. uenit iohannes in iud̄a.
usque. filius meus dilectus in quo mihi complacui.

Dom̄ prima post theoph. sec̄d̄ luc̄. cap̄ iiii

In illo temp̄. cum factus esset ih̄s annorum duodecim.
usque. apud dñm & homines.

Mens. Ianuario. Die xiiii. nat̄ sc̄i felix confessoris in p̄ncis
sec̄d̄ luc̄. cap̄ cxviii. In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis
suis. qui uos audit me audit. usque.

Nomina uestra scripta sunt in celo.

Die xvi. mense supra scripti. nat̄ sc̄i marcelli mart̄. & pontific̄.
sec̄d̄ math. cap̄ cclxxviii. In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis suis.

parabolam hanc. homo quidam peragere proficiscens.
usque. intra in gaudium domini tui.

Ebdomada. ii. post theoph. sec. ioh. cap. xiiii.
In illo tempore. nuptiae factae sunt in chana galileae.
usque. crederunt in eum discipuli eius.

Item alia post theoph. sec. luc. cap. xiiii.
In illo tempore. Regressus ih̄s in uirtute sp̄s in galileam.
usque. quae procedebant de ore eius.

Fer. iiii. sec. marc. cap. xiiii. In illo tempore.
uenit ad ih̄m leprosus deprecans eum.
usque. quae praecepit moyses in testimonium illis.

Fer. vi. sec. marc. cap. l. In illo tempore. uenit ih̄s
in patriam suam. & sequebatur eum.
usque. Inpositis manibus eum uirtutes.

Dies sabbato. sec. luc. cap. xxvi. In illo tempore.
surgens ih̄s de synagoga introiit
in domum symonis.
usque. euangelizare regnum dei.

Die xiiii. mensis superscriptae. pat. sc̄ae pr̄isae. sec. math. cap. xli.
In illo tempore. dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc.
simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro.
usque. noua & uetera.

Ebdomada. iii. post theoph. sec. math. cap. lxiii.
In illo tempore. cum descendisset ih̄s de monte secuta sunt eum.
usque. sanatus est puer ex illa hora.

Fer. iiii. sec. marc. cap. xcv. In illo tempore. introiit ih̄s
in synagoga. & erat ibi homo manum habens aridam.
usque. & restituta est manus illius.

Fer. iii. secū lūc. cap. xxviii. In illo temp. cum esset ih̄s
humilitate. ecce uir plenus lepra
usque. & curarentur ab infirmitatibus suis.

Diesabbato. secū marc. cap. xxi. In illo temp. coepit ih̄s
docere. usque. qui habet aures audiendi audiat.

Die. xxi. mens. sup̄script. p̄t̄ s̄c̄i sebastiani. secū lūc. cap. xlv
In illo temp. descendens ih̄s de monte. stetit in loco campestri.
usque. ecce enim merces sura multa est in celis.

Die sup̄script. p̄t̄ fabiani mar. & pontific. secū math.
cap. cclviii. In illo temp. Dixit ih̄s discipulis suis.
uigilate. quia nescitis. usque. constituturum.

Ebdom. iiii. post theoph. secū math. cap. lxxviii.
In illo temp. ascendente ih̄u in nauicula.

usque. quia uenta & mare oboediunt ei.
Die. xxi. mens. sup̄script. p̄t̄ sc̄e agn̄e de passione.
secū math. cap. cclviii. In illo temp. Dixit ih̄s
discipulis suis parabolam hanc.

simile est regnum celorum decem uirginibus
usque. quia nescitis diem neque horam.

Fer. iiii. secū math. cap. lxxviii. In illo temp. Loquente
ih̄u ad turbas. ecce unus de principibus
usque. in uniuersam terram illam.

Fer. vi. secū marc. cap. xli. In illo temp. Dicebat ih̄s
discipulis suis & turbis. uidete quod audiat.
usque. discipulis suis differebat omnia.

Diesabb. secū lūc. cap. cxxviii. In illo temp. dicebat ih̄s
parabolam. intendens. quomodo primos accubitos eligerent.
usque. beatus qui manducabit panem in regno dei.

Ebdom. v. secū math. cap. cxxxiii. In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. simile est
regnum celorum homine qui seminauit bonum
semen in agro suo. usque. triticum autem
congregate in horreum meum.

Die xxii. mensis sup̄ scripti. p̄t̄ sc̄i uinceti. statio in basilica
sc̄i eusebii. iuxta merulana. secū ioh̄m. cap. ciiii.
In illo tempore. dixit ih̄s discipulis suis p̄sigtianum frumenta
usque. honorificauit eum pater meus qui est in celis.

Die sup̄ scripti. In iet̄ sc̄i anastasi monachi.
alia secū marc. cap. xliiii. In illo tempore. cum transcendisset
ih̄s in naue. rursus transfixauit.
usque. uade in pace & est sana a plagatua.

Die xxiiii. mensis sup̄ scripti. p̄t̄ sc̄a agnae denatiuitate.
secū math. cap. cxi. In illo tempore. Dixit ih̄s discipulis suis
parabolam hanc. simile est regnum celorum thesauro
abscondito in agro. usque. noua & uetera.

Fer. vi. secū marc. cap. xliii. In illo tempore. uenit ih̄s
transfixum in regionem gerassēnorum.
usque. & misertus est tui.

Die sabbato. secū luc. cap. lxi. In illo tempore. factū est deinceps
ibat ih̄s in uirtute. usque. dñs iustitiae plebem suam.

Ebdom. iii. post theoph. secū marc. cap. lxi.
In illo tempore. cum sero esset factum. erat naus in medio mari.
usque. quotquot tangebant eum salui fiebant.

Fer. vi. secū luc. cap. lxxiii. In illo tempore. Rogauit ih̄m
quidam phariseus utcum illo manducaret.
usque. quoniam dilexit multum.

Diesabbt. secū mare. cap. xxi. In illo temp. egressus ih̄s
ad mare. omnisque turba.
usque. non ueni uocare iustos sed peccatores.

Ebā. iiii. secū math. cap. exxi. In illo temp. cum uenisset ih̄s
ad turbas. usque. curauit eos omnes.

Mens feb. die. ii. ꝑpopanti ad scām mariam. secū luc. cap. iii.
In illo temp. postquā impleuerunt dies purgationis matris ih̄u.
secundum legem moysi. usque gloriā plebi sue isrl̄.

Die ii. mens. sup̄ script. ꝑt̄ sc̄e agathe. secū math. cap. cxxxi.
In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc.
simile est regnum celorum decem uirginibus. usque.
quā nescitis diem neque horam quādū uenit uenturus est.

Fer. iiii. secū mare. cap. lxxiii. In illo temp. exiens ih̄s
denaui. uidit turbam multa.
usque. & cum dimisset eos ab it̄m monte orare.

Fer. iii. secū math. cap. cxlii. In illo temp. uespere autem
facto. accesserunt ad ih̄m.
usque. manducantium fuit. ꝑ numerus quinque milia hominū.

Ebā. iiii. secū luc. cap. lxxxi. In illo temp. conuocatis ih̄s
discipulis suis. usque. euangelizantes & curantes ubique.

Fer. iiii. secū math. cap. cliii. In illo temp. accesserunt
ad ih̄m ab hierosol̄mis scribae. usque. non lotis manibus
manducare. ꝑ ne inquinant hominem.

Die. xiiii. mens. sup̄ script. ꝑt̄ sc̄i ualentini. secū luc. cap. xxi.
In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. si quis uult post me
uenire abneget semetipsum. usque. ꝑ non gustabit
mortem donec uideant regnum dī.

Fer. vi. secū luc. cap. lxxxi. In illo temp. factum est

In unadierum. ascendens ih̄s in nauiculam.

usque. predicans quanta illi ih̄s fecisset.

Diesabb. secūda mar. cap. lxxii. In illo temp. surgens ih̄s. abiit
h̄i fines tyri & sydonis. usque. & ad monium exisse ab ea.

Ebd. iiii. secūda math. cap. cxxxi. In illo temp. dixit ih̄s discipulis
suis parabolam hanc. simile est regnum celorum
homini regi. qui fecit nuptias filio suo.

usque. multi autē sunt uocati. pauci uero electi.

Ebd. x. secūda math. cap. cluii. In illo temp. egressus ih̄s secessit
h̄i partes tyri & sydonis. usque. & sanata est filia eius ex illa hora.

Mens mar. die xii. festū s̄c̄i gregori confessor. atque pontificis.
secūda math. cap. cclxiii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis.
uigilate. usque. supra omnia bona constituite eum.

Die. xxii. mens mar. adnuntiatio dñi. secūda luc. cap. iii.
In illo temp. missus est gabriel angelus ad. usque. & ait
maria. ecce ancilla dñi. fiat mihi secundum uerbum tuum.

Dom. prima. In septuagesima. ad s̄m laur. secūda math. cap. cc.
In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc.
simile est regnum celorum homini patri familias qui exiit
primomane. usque. pauci uero electi.

Dom. ii. In sexagesima. ad s̄m paulum. secūda luc. cap. lxxxi.
In illo temp. cum turba plurima conuenerent.
usque. fructum adferre in patientia.

In quinquagesima. Die dom. ad s̄m p̄x̄rum. secūda luc. cap. cxxxi.
In illo temp. adsumpsit ih̄s duodecim.
usque. omnis plebs ut uidit eum dedit laudem ei.

Fer. iiii. ad s̄am saunam. secūda math. cap. xlii.
In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. cum uenatis.

usque. ubi est thesaurus tuus ibi erit & cor tuum.

Fer. v. ad sem. georgium. sec. math. cap. lxiii.
In illo temp. cum introisset ih̄s capharnaum.
usque. & sanatus est puer ex illa hora.

Fer. iii. in pamachi. sec. math. cap. xxxviii.
In illo temp. Dixit ih̄s discipulis suis
audistis quia dictum est. usque

& pater tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi.
Die dom. ad lateranis. sab. sec. math. cap. xu.

In illo temp. Ductus est ih̄s in deserto ab ip̄o.
usque. ecce angeli accesserunt. & ministrabant ei.

Fer. ii. ad sem. & rum. ad umculas. sec. math. cap. cclxxiii.

In illo temp. Dixit ih̄s discipulis suis. cum uenerit filius hominis.
usque. Iustitiam inuitam ad eternam.

Fer. iii. ad sem. anastasiam. sec. math. cap. cxx.

In illo temp. cum introisset ih̄s hierosolimam.
usque. Ibi docebat eos de regno dei.

Men. prim. fer. iii. ad sem. mariam. sec. math. cap. cxxviii.

In illo temp. accesserunt ad ih̄m scribae & pharisaei. dicentes.
usque. Ipse meus frater soror & mater est.

Fer. ii. ad sem. laur. ad formosum. sec. math. cap. clviii.

In illo temp. egressus ih̄s secessit in partes tyri & sydonis.
usque. sanata est filia eius ex illa hora.

Fer. iii. ad apostolos. sec. ioh. cap. xxxviii.

In illo temp. erat dies festus iudeorum.
usque. quia ih̄s esset qui fecit eum sanum.

Die sab. x. i. i. ad sem. & rum. sec. math. cap. clxxii.

In illo temp. adsumpsit ih̄s petrum & iacobum & iohanne

usque. Donec filius hominis a mortuis resurgat,

Ebt. ii. Die dominic.

Fer. ii. ad scē clementem. secū. ioh. cap. lxxxi.
In illo temp. dixit ihs turbis iudeorum. ego uadam.
usque. quæ placitas inter facio semper.

Fer. iii. ad scē ambrosianam. secū. math. cap. cxxxi.

In illo temp. locutus est ihs ad turbas.

usque. qui se exaltat humiliabitur.

Fer. iiii. ad scē ceciliam. secū. math. cap. cci. In illo temp.

ascendit ihs hierosolimam. usque. redemptionem promittis.

Fer. v. ad scē mariam trans tiberi. nē calisti. secū. luc. cap. cxxxi.

In illo temp. dixit ihs turbis pharisæorum. homo quidam
erat diues. & induebatur purpura & bysso.

usque. neque si quis ex mortuis resurrexerit. credent.

Fer. vi. ad apostolos. interuestine. secū. math. cap. ccxviii.

In illo temp. dixit ihs discipulis suis & turbis iudeorum parabolam
hanc. homo erat pater familias qui plantauit vineam.

usque. quia sicut prophetam eum habebant.

Diesabb. ad scōs marcellinam & petrum. secū. luc. cap. cxc.

In illo temp. dixit ihs discipulis suis. homo quidam habuit duos filios.
usque. perierat & inuentus est.

Ebt. iiii. Die dom. ad scē laurent. marg. r. secū. luc. cap. cxxxi.

In illo temp. erat ihs eiciens demonium. Usque. Immo

beati qui audiunt uerbum dei & custodiunt illud.

Fer. ii. ad scē marcum. secū. luc. cap. xx. In illo temp. dixerunt

pharisæi ad ihm. quanta audimus facta in capharnaum.

usque. Ipse autē transiens per medium illorum ibat.

Fer. iiii. ad scē potencianam. secū. math. cap. cxxxviii.

In illo tempore. Respiciebat ih̄s discipulos suos. dicens. moni peccato.
si peccauerit. hinc frater tuus. usque. septuagies septies.

Fer. iiii. ad sem̄ synagoga. secundum matth. cap. d. iiii. In illo tempore.
accesserunt ad ih̄m ab hierosolymis.
usque. non inquinant hominem.

Fer. v. ad sc̄os eos mam & damianum. secundum luc. cap. xxv.
In illo tempore. surgens ih̄s de synagoga. introiit.
usque. erat predicans in synagogis galilee.

Fer. vi. ad sem̄ laurentium. in titulo lucinae. secundum ioh. cap. xxxiii.
In illo tempore. Ih̄s fatigatus ex itinere. sedebat sic super fontem.
usque. quia hic est uere saluator mundi.

Sabbat. ad sem̄ susannam. secundum ioh. cap. lxxxi.
In illo tempore. perrexit ih̄s in montem oliueti.
usque. uade & amplius noli peccare.

Eb̄d. v. die dom̄ in sabbato. secundum ioh. cap. xlii.
In illo tempore. abiit ih̄s trans mare galilee.
usque. quia hic est uere propheta qui uenturus est in mundum.

Fer. vii. ad sc̄os iiii. coronatorum. secundum ioh. cap. xxi.
In illo tempore. prope erat pascha iudeorum. & ascendens
usque. ipse enim sciebat quid esset in homine.

Fer. viii. in titulo domasi. secundum ioh. cap. lxxxi. In illo tempore.
Jam die festo mediante. ascendit ih̄s.
usque. Decurba autem multi crediderunt in eum.

Fer. ix. ad sem̄ paulum. secundum ioh. cap. lxxxiii.

In illo tempore. praeteriens ih̄s. uidit hominem cecum a natui-
tate sua. usque. & procidens adorauit eum.

Fer. x. ad sem̄ siluestrum. secundum luc. cap. lxxv.

In illo tempore. Ibat ih̄s in ciuitate quae uocatur naim.

usque. qui ad iherosolimitam plebem suam.

Fer. ii. ad sem. eusebium. sec. ioh. cap. xiiii.

In illo temp. erat quidam languens lazarus.

usque. & uiderunt quae fecit ih̄s & crediderunt in eum.

Sabb. ad sem. laurent. mar. sec. ioh. cap. lxxvii.

In illo temp. Dicebat ih̄s turbis iudeorum. ego sum lux mundi.

usque. qui non dum uenerat horaeus.

Ebd. iii. dom. ad sem. p̄rum. sec. ioh. cap. lxxviii.

In illo temp. Dicebat ih̄s turbis iudeorum & principibus sacerdotum. quis ex uobis arguet me de peccato.

usque. Ih̄s autem abscondit se. & exiit de templo.

Fer. ii. ad sem. chrisogonum. sec. ioh. cap. lxxviii.

In illo temp. miserunt principes & pharisaei.

usque. quem acceperant credentes in eum.

Fer. iii. ad sem. quiriaceum. sec. ioh. cap. lxxv.

In illo temp. ambulabat ih̄s in galilea.

usque. propter malum iudeorum.

Fer. iiii. ad sem. marcellum. sec. ioh. cap. xxi. In illo temp.

facta sunt encenia in iherosolyma. usque. & ego in patre;

Fer. v. ad sem. appollinarem. sec. luc. cap. lxxviii.

In illo temp. Rogabat ih̄m quidam phariseus. ut manducaret cum illo. usque. quod dilexit multum.

Fer. vi. ad sem. stephanum. sec. ioh. cap. xxiii. In illo temp.

colligerunt pontifices & pharisaei conciliū aduersus ih̄m.

usque. & ibi morabatur cum discipulis suis.

Sabb. datur fermentum in consistorio lateranense.

Ebd. vii. dom. ad lateranens. legitur passio dñi. sec. math.

cap. cclxxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis.

Scitis quia post biduum pascha fit & usque signantes
lapidem cum custodibus.

Fer. ii. ad seminareum & achileum. sec. ioh. cap. xciii.
In illo temp. ante sex dies pasche. uenit ihs.
usque. & abiit. & abscondit se ab eis.

Fer. iii. ad scam priscam. sec. ioh. cap. xcii.
In illo temp. antediem festum pasche. sciens ihs.
usque. & continuo clarificauit eum.

Fer. iiii. ad scam mariam. legitur passio dni. sec. luc. cap. cclx.
In illo temp. adpropinquabat dies festus azimorum.
usque. In quo nondum quisquam positus fuerat.

Fer. v. ad lateranis conficitur chrisma. sec. ioh. cap. xcii.
In illo temp. sciens ihs. quia uenit hora eius.
usque. utque admodum ego feci uob. ita & uos faciatis.

Fer. vi. In sup. corio qd est in basilica hierusalem. legitur passio dni.
sec. ioh. cap. clui. In illo temp. egressus est ihs trans torrentem
cedron. usque. ubi posuerunt eum.

Sabb. sc. ad lateranis. sec. math. cap. cclii. In illo temp.
uespere aut sabbati quae lucefecit in prima sabbata.
usque. ibi eum uidebitis. ecce dicit uobis.

In pascha Dom. sca ad scam mariam maior in p. sepe. sec. marc.
cap. cxxx. In illo temp. maria magdalene & maria iacobi
& salome. usque. ibi eum uidebitis sicut dicit uobis.

Fer. ii. ad sem. p. xrum. sec. luc. cap. cccxxxiiii.
In illo temp. duo ex discipulis ihu ibant in castellum.
usque. & quomodo cognouerunt eu in fractione panis.

Fer. iii. ad sem. paulum. sec. luc. cap. cccxi.
In illo temp. stetit ihs in medio discipulorum suorum

- usque remissionem peccatorum homines gentes,
Fer. iiii. ad semilaur. sec. ioh. cap. cxxiiii.
 In illo temp. manifestauit se ihs discipulis suis ad mare tiberiadis
 usque. cum resurrexisset a mortuis.
- F**er. v. ad apostolos. sec. ioh. cap. cxxi. In illo temp.
 maria stabat ad monumentum foris plorans.
 usque. quia uididit eum & haec dixit mihi.
- F**er. vi. ad sciam mariam. ad mare. sec. math. cap. ccc. lu.
 In illo temp. undecim discipuli abierunt in galileam.
 usque ad consummationem seculi.
- S**abb. ad lateranis. sec. ioh. cap. cxxii. In illo temp. cum esset
 sero die illo una sabbatorum. usque remittuntur eis.
- D**om. oct. pasche. sec. ioh. cap. cxxiii.
 In illo temp. thomas unus ex duodecim.
 usque. uitam habeatis in nomine eius.
- M**ens. april. die xiiii. n. t. scorum. tibur. ualeriam. & maximi.
 sec. ioh. cap. cxxiiii. In illo temp. dixit ihs discipulis suis.
 hoc est preceptum meum. usque. in nomine meo dicitur uobis.
- I**n pascha annotina. sec. ioh. cap. cxxv. In illo temp. erat
 homo ex pharis. usque. sed habet uitam aeternam.
- D**ie. xxi. mens. sup. scriptu. p. t. f. georgi. sec. luc. cap. ccli.
 In illo temp. dixit ihs discipulis suis. ponite in cordibus uris.
 usque. in patientia uera possidebitis animas ustras.
- D**ie. xxii. mens. sup. script. in laetitia maiore. sec. luc. cap. cxxvi.
 In illo temp. dixit ihs discipulis suis. quis surm habet amicum.
 usque. spiritum bonum patientibusse.
- F**er. iiii. sec. ioh. cap. cliii. In illo temp. respiciens ihs discipulos suos.
 pater se serua eos. usque. sed ut serues eos a malo.

Fer. iii. secū ioh. cap. xxxviii. In illo tempore erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur usque. & domus eius tota.

Die xxxviii. mensis sup̄scripti. p̄t̄ sc̄i iohannis. secū ioh. cap. xxxix. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. ego sum uis uera
usque. p̄c̄as & fici uobis.

Sabb̄te. secū ioh. cap. xlii. In illo tempore abiit ih̄s transire
galilee q̄d est tiberiades usque. cum discipulis suis.

Eb̄d. ii. ad sc̄os cosinam & damianum. secū ioh. cap. lxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis.
ego sum pastor bonus.

usque. & fici unum ouile & unus pastor.

Mens. mai. kt̄ mai. n̄t̄ ap̄torum philippi & iacobi. secū ioh. cap. lxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. non turbamini
eorum. usque. In nomine meo hoc faciam.

Die. iii. mensis sup̄scripti. n̄t̄ sc̄orum alexandri & eueneri & eadoli. secū ioh. cap. cxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis.
h̄c mando uobis. usque. qui oderunt megratis.

Fer. iii. secū ioh. cap. cxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis.
qui credit in me. usque. sicut dixi mihi pater. sic loquor.

Eb̄d. iii. secū ioh. cap. cxliiii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis.
modicum & iam non uidebitis me. usque. n̄t̄ tolla' auobis.

Die. x. mensis sup̄scripti. n̄t̄ gordiani. secū math. cap. xxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. nolite arbitrari. quia ueni
pacem mittere. usque. non p̄da' mercedem suam.

Die. xxi. mensis sup̄scripti. n̄t̄ sc̄orum nereri & achilei. secū math. cap. cxxxviii. In illo tempore accesserunt ad ih̄m pharisaei
temptantes. usque. sed quibus datum est.

Die sup̄scripti. n̄t̄ sc̄i panereti. secū ioh. cap. cxxxviii.

In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis: hęc mandata uobis ut diligatis
in uicem: usque. quia oderunt megratias;

Ebd̄. iiii. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xliii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis:
uado ad eum qui me misit. usque. & adnuntiabit uobis;

Ebd̄. v. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. el. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis:
amendico uobis: siquid p̄cietis patrem in nomine meo dico uobis.
usque. hoc credimus: quia adde existi;

Die. xiii. mens̄ sup̄ script̄. dedicatio ecclesie sc̄e marie.
ad mart̄. legitur l̄c̄t̄ cuius concurrente ebdomada eo quod
semper in die dom̄. celebratur ipsa sollemnitas.

Die. xiiii. mens̄ sup̄ script̄. p̄ct̄ sc̄e potentiane
sec̄d̄ math̄. cap̄. xli. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis
parabolam hanc: simile est regnum celorum thesauro
abscondito in agro. usque. p̄oua & uera;

Fer̄. iiii. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xxi. In illo tempore abiit ih̄s cum discipulis suis:
in iudeam terram. usque. gaudiū meū impleū est.

Die. xxv. mens̄ sup̄ script̄. p̄ct̄ sc̄i ur̄bani confess̄. atque pontificis.
uia ap̄ia. sec̄d̄ math̄. cap̄. cclxiii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis:
uigilate. usque. confiteuit eum;

Iuue. ascensu ad n̄. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. clvi. In illo tempore subleuans
ih̄s oculos suos: in celum dixit: usque. & ego ad te uenio;

Fer̄. v. in ascensu ad n̄. sec̄d̄ mar̄. cap̄. cxxxiii. In illo tempore recum-
bentib; undecim discipulis: usque. & sermone confirmante sequentib; signis;

Ebd̄. vi. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xli. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis:
cum autem uenerit paradus: usque. quia ego d̄ce uobis;

Fer̄. iiii. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis;

si manseritis in me. usque. gaudium vrm impleatur.

Sabb huius pentecosten. sec d ioh. cap. cxxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. si diligitis me mandata mea servate. usque. & manifestabo ei meipsum.

Dom̄ pentecosten. sec d ioh. cap. cxxx. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. si quis diligit me sermonem meum servabit. usque. sicut mandatum dedit mihi pater. sic facio.

Fer. ii. ad vincula. sec d ioh. cap. xxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. si enim diligit d̄s mundum. ut filium suum. usque. ut manifestentur eius opera quia h̄c sunt facta.

Fer. iii. ad sc̄am arustasum. sec d ioh. cap. lxxxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. amen amen dico vobis. qui non h̄nta postum. usque. & habundantius habeat.

Fer. iiii. ad sc̄am mariam. sec d ioh. cap. lxx. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. nemo potest venire ad me. nisi pater qui misit me. usque. carum est promundi vita.

Fer. v. ad apostolos. sec d luc. cap. xxxiii. In illo temp. factum est h̄c adierum. usque. quia vidimus mirabilia hodie.

Sabb xii. lect. ad s̄m p̄arum. sec d math. cap. cxi. In illo temp. egredientes ih̄u ab hericho. sequitis. usque. & sequitis eum.

Dom̄ uocat. sec d luc. cap. li. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. estote misericordes. usque. sicut pater de oculo fratri tui.

Mens. lun. die. ii. p̄t̄s̄orum marcellini & p̄ar. via laucana. sec d luc. cap. cxi. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis.

Cum audieritis praelia. usque. possidebitis animas vestras.

Die. iiii. mens̄ sup̄ script. p̄t̄s̄orum. primi & feliciani. in basilica s̄i stephani. sec d ioh. cap. cxxviii. In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis. hoc est pr̄ceptum meum ut diligatis.

usque. In nomine meo dā uobis;

Die. xii. mensis sup̄ script. p̄t̄ sc̄i basilidis. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xxiiii.
In illo temp̄. erat homo ex pharisaeis nichodemus nomine.
usque. sed habeat uitam aeternam;

Fer̄. iiii. sec̄d̄ luc̄. cap̄. xxiii. In illo temp̄. accedentes discipuli.
ad ih̄m. dixerunt illi. usque. & saturati sunt;

Fer̄. iii. sec̄d̄ luc̄. cap̄. lxxxi. In illo temp̄. erant ad propinquantes
ad ih̄m peccatores. usque. penitentiam agent;

Sabb̄ sec̄d̄ luc̄. cap̄. lxxxi. In illo temp̄. uenit ad ih̄m uir cui nom̄
lazarus. usque. & ualidius dicerent qd̄ factum erat;

Die. xiiii. mensis sup̄ script. p̄t̄ sc̄orum marci & martelliani. uia
ante atria. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. cxxxi. In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis suis.
hoc est p̄ceptum meum. usque. In nomine meo dā uobis;

Die. xviii. mensis sup̄ script. p̄t̄ sc̄orum petri & germani ad sc̄m
uitalem. sec̄d̄ marc̄. cap̄. cxxxi. In illo temp̄. egrediente ih̄u.
de templo. usque. In finem hic saluus erit;

Die. xxiii. mensis sup̄ script. uiḡt̄ sc̄i ioh̄ bapt̄ sec̄d̄ luc̄. cap̄. i.
In illo temp̄. fuit in diebus herodis regis. sacerdos quidam nom̄.
zacharias. usque. parare dñō plebem perfectam;

Die. xxiiii. p̄t̄ sc̄i iohannis bapt̄. sec̄d̄ luc̄. cap̄. iii. In illo temp̄.
elisabet̄ implētū est tempus parienti.
usque. & fecit redemptionem plebi suae;

Die. xxv. mensis sup̄ script. p̄t̄ sc̄orum ioh̄ & pauli. sec̄d̄ luc̄.
cap̄. cxi. In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis suis. ad tendite aferm̄ cum
pharisaeorum. usque. coram angelis dī qui est in caelis;

Ebd̄. ii. p̄p̄et̄. sec̄d̄ luc̄. cap̄. xxviii. In illo temp̄. cum turbae
intruerent ad ih̄m. usque. secuti sunt eum;

Die. xxviii. m̄. sup̄ script. translatio corporū. beati leonis pontific̄.

secundum mattheum. caput xxiiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis parabolam
hanc. homo quidam peregre proficiscens:
usque. intra ingradum dominum.

Die. xxiiii. mensis superscripti. uigil apostolorum petri et pauli. secundum iohannem. caput cxxxi.
In illo tempore dixit ihesus petro. symon iohannis:
usque. quam morte clarificaturus es te dominum.

Die. xxiiii. mensis superscripti. secundum mattheum. caput cxi. In illo tempore uenit ihesus
in partes caesare et philippi. usque. erit solutum et in caelis.

Die. xxx. mensis superscripti. ad sanctum paulum. secundum mattheum. caput cxcii.
In illo tempore dixit symon petrus ad ihesum. usque. possidebit.

Ebraei. primum apostolorum. secundum mattheum. caput. cxciii. In illo tempore dixit ihesus
discipulis suis. nisi abundauerit iustitia uestra.
usque. donec reddas nouissimum quadrantem.

Mensis. iulii. die. ii. mensis scorum. processit et martianum. secundum mattheum.
caput. cxciiii. In illo tempore. sedente ihesu super montem oliuam
usque. in finem hic saluus erit.

Inocentius apostolorum. secundum mattheum. caput. cxcv. In illo tempore
iussit ihesus discipulos suos. usque. uere filii dei.

Febri. mensis. secundum marcum. caput. cxi. In illo tempore. cum egressus esset
ihesus in uia. usque. ueni sequer me.

Febri. mensis. secundum marcum. caput. lxxxi. In illo tempore. exierunt pharisaei
et ceperunt conquirere. usque. et dimisit illum in domum suam.

Ebraei. mensis. secundum marcum. caput. lxxxi. In illo tempore. cum multa turba esset
cum ihesu. usque. et dimisit eos.

Die. x. mensis superscripti. ut septem fratribus. uia appia salaria.
secundum mattheum. caput. xxiiii. In illo tempore. uidens ihesus turbas
ascendit in montem. usque. copiosa est in caelis.

Prima missa ad aquilonem. secunda ad sanctum alexandrum.

secundum lucam. cap. cxxxi. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis.
Nemo accendit lucernam. usque. ut non illuminabitur.

Item ad sanctam felicitatem. secundum mattheum. cap. cxxx. In illo tempore.
loquente ihesu ad turbas. usque. soror & mater est.

Fer. ii. secundum lucam. cap. xciiii. In illo tempore. descendente ihesu
demoni. usque. & reddidit illum matri suae.

Sabb. secundum mattheum. cap. xciii. In illo tempore. accedens ad ihm
quidam. usque. & ueni sequereme.

Ebd. iii. secundum mattheum. cap. lvi. In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis.
adverte a falsis prophetis. usque. in regnum caelorum.

Die. xii. mensis superscripti. post sancti cyriaci.

Die. xxi. mensis superscripti. post sancti praedicti. secundum mattheum. cap. cxi.
In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc. simile est regnum caelorum.
thesauro abscondito in agro. usque. noua & uetera.

Die. xxiii. mensis superscripti. post sancti appollinaris. secundum lucam. cap. cclxx.
In illo tempore. facta est contentio inter discipulos. usque. xii. tribus sit.

Fer. iii. secundum lucam. cap. lxxxiii. In illo tempore. cum egressus esset ihesus
de nauis ad terram. usque. quanta illi fecisset ihesus.

Fer. iii. secundum lucam. cap. xcvi. In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc.
homo quidam erat diues. usque. resurrexerit erudit.

Die. xxviii. mensis superscripti. post sancti felix papae. simplici. fausti. & beatrix.
una portuensis. secundum lucam. cap. clviii. In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis.
sinclumbiuri praemissa. usque. filius hominis uenit.

Die. xxx. mensis superscripti. post sancti abdoli & fennes. secundum iohannem. cap. cxxxiii.
In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis. hoc est praeceptum meum.
usque. quia oderunt me gratias.

Ebd. iii. secundum lucam. cap. cxc. In illo tempore. dixit ihesus discipulis suis. homo quidam
erat diues & habebat uilicem. usque. in aeterna tabernacula.

Fer. iiii. secundum matth. cap. xxi. In illo temp. uespere. ut factu.
accesserunt ad ihm discipulis usque. quasi quinque milia.

Ebt. u. fecit luc. cap. cxxi. In illo temp. quidam legis peritus
surrexit et temptauit ihm. usque uade & tu fac similiter.

Mens. aug. ketaug. aduincular. seed math. cap. exelun. In illo temp.
hussit ih̄s discipulos suos ascendere. usque. filius dies.

Die. ii. m. sup̄script. nat̄ sc̄stephani pontificis. ualacina. sect̄ luc.
cap. ccc. xiii. In illo temp̄. dixit̄ discipulis suis parabolam hanc.
homo quidam nobilis abiit in regionem longinq̄. usque. & abundabit.

Ferunt. secutus cap. cxxxi. In illo temp. erat ih̄s eiciens demonium.
usque. Immo beati qui audiunt uerbum dei & custodiunt.

Ebd. iii. sect. luc. cap. cxxiii. In illo temp. duo homines ascenderunt
in templum. Usque. & quis humilior exaltabitur.

Oie in m̄ sup̄ script. p̄t̄eāz s̄c̄ti felicissim̄ & agap̄i.
sec̄d̄ mach. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. dixit ih̄s discipulis suis ecce ego
mitto uos sicut oues. & s̄que. In finem hic saluus erit.

Quoniam in super scripto. patet sci. i. r. a. c. i. secundum matth. cap. xxi.
In illo tempore dixit ihu discipulis suis. noli optare. usque. quiescere in aeternis.

De unum. m. sup script. uig. scilicet laurenti. fecit mach. cap. clxx.
Intemp. dicitur de scriptis suis. si quis uult. usque. in regnosu

Ite die. x. ut scilicet laurentius ad primam missa. secundum mattheum. cap. xxv. In illis pre-
dicibus. de septuaginta. quoniam a patre. usque. non perdet mercedem suam.

10. sup. script. p. t. sei laur. cap. cum. Int. d. x. h. r. d. sept. rurs.
p. signatum frumenti. usque. pater meus quiescit in aeternis.

Die. xi. m. sup. script. ut scribitur tu. secundum ioh. cap. xxxviii. In temp.
dixit huiusmodi sicut hoc est preceptum meum. usque ad uobis.

Per. in. fecit. luc. cap. lxxiii. In illo temp. rogabat ihm quidam
pharisaeus. usque. quod dilexit mutuum.

Die. xiii. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄i yppoliti. sec̄d luc̄. cap. cxlvi.
 In it̄emp̄. d̄ disc̄pt̄ suis. ad t̄nd̄ce a f̄r̄m̄to. usque. corā angel̄s̄ct̄i.

Fer̄. iii. sec̄d luc̄. cap. xxiii. In it̄. sinḡem̄ ihs̄ de f̄. n̄agoga.
 usque. oport̄e me euangelizare regnū m̄di.

Die. xiiii. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄i eusebi. sec̄d math. cap. cclxiii. In it̄emp̄
 d̄r̄e ihs̄ disc̄pt̄ suis. uigilate. usque. confit̄ur̄ eum.

Die. xvi. m. sup̄script. de p̄s̄a s̄c̄e marie. sec̄d luc̄. cap. cxxii.
 In illo temp̄. in t̄ra uic̄ ihs̄ in quoddā castellū. & mulier quēdam
 martha nomine. usque. p̄ona ufer̄ & ur̄ ab ea.

Die. xviii. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄i agap̄ti. sec̄d luc̄. cap. clviii. In illo temp̄.
 d̄r̄e ihs̄ disc̄pt̄ suis. si n̄ elumbur̄. usque. filius hominis uenit.

Ebd̄. p̄ sc̄i laurenti. sec̄d marc̄. cap. lxxiii. In it̄. exiens ihs̄ de firm̄
 bus ier̄. usque. & multos loqui.

Fer̄. iiii. sec̄d luc̄. cap. clxviii. In illo temp̄. d̄m̄ ihs̄ p̄ciuitates
 & castella. usque. & accumbent in regno c̄ti.

Die. xxi. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄i hermes. sec̄d luc̄. cap. xli.
 In it̄. descendens ihs̄ de monte. usque. copios̄a est in c̄lis.

Die. xxv. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄ar̄ felici & audaci. & de p̄s̄ helisei
 proph̄a. & de c̄t̄ sc̄i iohannis baptiste. sec̄d marc̄. cap. lxxviii.
 In illo temp̄. misit herodes & tenuit iohannem.
 usque. & p̄posuerunt illud in monumento.

Ebd̄. ii. post sc̄i laurenti. sec̄d luc̄. cap. cxx. In it̄ d̄r̄e ihs̄ disc̄pt̄ suis.
 beati oculi qui uident. usque. uade & c̄usa c̄similiter.

Fer̄. iiii. sec̄d math. cap. cxviii. In it̄. abeuntes pharis̄ei. consiliū
 faciebant. usque. gentes sperabunt.

Fer̄. iii. sec̄d luc̄. cap. cxliiii. In illo temp̄. att̄ ad ihs̄ quidam
 de iurba. usque. & d̄sp̄as̄e illos.

Ebd̄. iii. sec̄d luc̄. cap. cci. In it̄. d̄m̄ ihs̄ in iherusalem.

transiebat. usque. quia fide sua tesalum fecit.

Fer. iiii. secū mare. cap. cxx. In illo temp. Introiuit ih̄s hierosolimā.
In templo. usque. super doctrinam eius.

Men. septē. die iiii. natiuitas scē marie. secū luc. cap. iiii.
In illo temp. exsurgens maria. usque. In dō salutaris meo.

Die sup̄ sup̄ script. p̄t̄ scī adriani. secū ioh̄. cap. cxxxi. In illo temp.
dixit ih̄s discip̄t̄ suis. ego sum ueritas uera. usque. Impletur.

Die. xxi. m̄. sup̄ script. p̄t̄ scē proci & iacynthi. secū math. cap.
lxxxviii. In illo temp. dixit ih̄s discip̄t̄ suis. cum p̄secuntur uos In
ciuitate ista. usque. coram patre meo qui est In cēlis.

Eb̄t. iiii. secū math. cap. xlii. In ill. dixit ih̄s discip̄t̄ suis. nemo potest
duobus dominis. usque. & adicietur uobis.

Fer. iiii. secū math. cap. xl. In ill. dixit ih̄s discip̄t̄ suis. audistis quia
dictū est antiquis. usque. usque reddet tibi.

Fer. iiii. secū luc. cap. cxi. In ill. docente ih̄s populum In templo.
usque. In qua potestate hoc facio.

Die. xiiii. m̄. sup̄ script. p̄t̄ scī corneli & cipriani. secū luc. cap. cxi.
In ill. dicebat ih̄s turbis. usque. ut accusarent eum.

Die sup̄ script. exaltatio scē crucis. secū ioh̄. cap. xxiiii. In illo temp.
erat homo ex pharisēis. usque. sed habebat uitam ad eternam.

Eb̄t. u. secū luc. cap. lxxviii. In illo. ibat ih̄s In ciuitate qua uocatur.
nam. usque. quia dī uisitauit plebem suam.

Die. xii. m̄. sup̄ script. p̄t̄ scī nicomedis. secū luc. cap. xcvi. In illo temp.
dixit ih̄s discip̄t̄ suis. si quis uult post me. usque. uideat regnum dī.

Die. xxi. m̄. sup̄ script. p̄t̄ scārum lucie & eusemie. secū math.
cap. cxi. In illo temp. dixit ih̄s discip̄t̄ suis. simile est regnū celorum.
thesauro abscondito. usque. noua. & uetera.

Fer. iiii. secū luc. cap. xxxiiii. In illo temp. uidit ih̄s publicanum.

prommeleui. usque. sed peccatores in penitentia.

Ebt. i. post sci cyprian. secū luc. cap. clxxxi. In ill. cum intraret
in iherosolimam. usque. exaltabitur.

Fer. iiii. mens. septimi. ad sciam mariam. secū marc. cap. xci.
In illo temp. Respondens unus de iheris. usque. & c. uino.

Fer. iiii. adaptor. secū ^{luc} cap. clxxxi. In illo temp. sedebat ih̄s docens.
usque. in diuina mirabilia hodie.

Sabb. ad sciam p̄rum. xii. lect. secū luc. cap. clxxxi. In illo temp.
erat ih̄s docens in synagoga. usque. gloriose fiebant ab eo.

Ebt. ii. p̄ sci cyprian. secū math. cap. cxxxi. In ill. accesserunt
ad ih̄m sadducei. usque. mirabantur in doctrina eius.

Fer. iiii. secū marc. cap. cxxxi. In illo temp. interrogauit ih̄m unus
describis. usque. p̄ones longe a regno di.

Fer. iiii. secū math. cap. cxxxi. In ill. dicit ih̄s discipulis suis parabolam hanc.
simile ē regnū cel̄. homini qui seminauit. usque. in horreū meum.

Die. xxv. an sup̄ script. p̄t scī cosme & damiani. secū ioh̄
cap. cxxxi. In illo temp. dicit ih̄s discipulis suis. haec mando uobis.
ut diligatis inuicem. usque. quia oderunt me gratis.

Die. xxv. m̄ sup̄ script. de die. eccl̄. archangeli michaelis.
secū math. cap. clxxxi. In ill. accesserunt discipuli ad ih̄m.
usque. quia angelice se. p̄ uident faciem patris mei. qui est in celis.

Ebt. iii. p̄ sci cyprian. secū math. cap. lxx. In ill. ascendens ih̄s in nau
culā transiit. usque. potestatem in hominibus.

Mens. octo. die. iiii. p̄t sci marci. secū math. cap. clxxxi. In illo temp.
dicit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. usque. in gaudiū domini tui.

Die. xiii. m̄ sup̄ script. p̄t sci calisti pontificis. secū math. cap. clxxxi.
In ill. dicit ih̄s discipulis suis. uigilate. usque. constituit eum.

Die. xxv. m̄ sup̄ script. p̄t scī chrisanta & clarie. secū math.

cap. ccliii. In illo tempore. dixit ih̄s discipulis suis. uide et ne quis uos
seducat. usque. In finem huius saluus erit.

Mens. nou. let. nou. pat. sc̄i cesarii. sec̄d. ioh̄. cap. ciii. In illo tempore.
dixit ih̄s discipulis suis. amen et dico uob. p̄ signum frumenti.
usque. pater meus qui est in celis.

Die. iiii. m̄. sup̄ script. pat. sc̄i m̄. coronator. sec̄d. luc̄. cap. xl. In illo
tempore. ascendens ih̄s de monte. usque. copiosus est in celis.

Die. iiii. m̄. sup̄ script. nt. sc̄i theodori. sec̄d. luc̄. cap. ccl. In illo tempore.
dixit ih̄s discipulis suis. ponite in cordibus uestris. usque. animas uestras.

Eb̄d. iiii. p̄ sc̄i cypriani. sec̄d. math. cap. cxxxviii. In illo. d. discipulis suis.
parab̄l hanc. simile est regnū cel̄orum homini regi qui uoluit rationē.
usque. unusquisque frater suo de cordibus uestris.

Die. xi. m̄. sup̄ script. nt. sc̄i menne. sec̄d. luc̄. cap. xxiii. In illo tempore.
dixit ih̄s discipulis suis. si quis uult post me. usque. donec uideat regnū dei.

Die. xii. m̄. sup̄ script. pat. sc̄i marci. sec̄d. luc̄. cap. dmi. In illo tempore.
dixit ih̄s discipulis suis. si uult uis. usque. filius hominis uenit.

Fer. iiii. sec̄d. luc̄. cap. cxxxvi. In illo tempore. erant adpropinquantes.
ad ih̄m publicani. usque. penitentiam agentem.

Eb̄d. v. p̄ sc̄i cypriani. sec̄d. math. cap. cxxxi. In illo. abeuntes
pharisaei consilium inierunt. usque. & quaerunt de deo.

Die. xxi. m̄. sup̄ script. pat. sc̄i cecilius. sec̄d. math. cap. cclxxviii. In illo
tempore. dixit ih̄s discipulis suis parab̄l hanc. simile est regnū cel̄orum decem
uirginibus. usque. quando uenerit.

Die. xxi. m̄. sup̄ script. nt. sc̄i dementis. sec̄d. math. cap. cclxxviii. In illo
tempore. dixit ih̄s discipulis suis parab̄l hanc. homo quidā peregre profi
ciscens. usque. hora in gaudium domini sui.

Die. sup̄ script. pat. sc̄i felicitatis. sec̄d. math. cap. cxxx. In illo
tempore. Loquente ih̄u ad turbas. usque. sordē in matre est.

- D**ie. xxviii. m. sup̄script. p̄t̄ sc̄i chrisogoni. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. cxxviii.
In ill̄ dñi ih̄s disc̄pt̄s suis. h̄ac mandauit. usque. quā p̄der̄t megr̄tis.
- E**bt̄. iii. p̄ sc̄i cypriani. sec̄d̄ math̄. cap̄. lxxiii. In ill̄. loquente ih̄u ad
tur̄ ecce princeps. usque. h̄um̄ uer̄sant̄ terram illam.
- F**er̄. iii. sec̄d̄ luc̄. cap̄. xxxiii. In ill̄. cum ess̄et ih̄s. h̄um̄a ciuitate.
usque. & curarentur ab infirmitatibus suis.
- D**ie. xxviii. m. sup̄script. n̄t̄ sc̄i saturnini. sec̄d̄ marc̄. cap̄. cxxviii.
In illo temp̄. dñi ih̄s disc̄pt̄s suis. uid̄e & ne quis uos seducat.
usque. In finem h̄ic saluus erit.
- D**ie. sup̄script. uiḡt̄ sc̄i andree. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xxi. In ill̄. stabat ioh̄
& ex disc̄pulis eius duo. usque. sup̄ filium hominis.
- D**ie. xxx. m. sup̄script. n̄t̄ sc̄i andree. sec̄d̄ math̄. cap̄. xx.
In ill̄. ambulans ih̄s iuxta mare. usque. sequutus sunt eum.
- E**bt̄. iii. sec̄d̄ ioh̄. cap̄. xliiii. In ill̄. cum subleuass̄et ergo oculos ih̄s.
usque. qui uenturus est h̄um̄undum.
- F**er̄. iii. sec̄d̄ math̄. cap̄. lxxiii. In ill̄. cum ueniss̄et ih̄s in domum
s̄imonis p̄c̄i. usque. sepeliant mortuos suos.
- F**er̄. iii. sec̄d̄ luc̄. cap̄. xliiii. In ill̄. dñs ad ih̄m quidā d̄c̄urba.
magister. usque. & h̄a com̄a adiciuntur uobis.
- M**ens̄ dec̄b. die. xiii. p̄t̄ sc̄i aluicia. sec̄d̄ math̄. cap̄. cxi. In illo temp̄.
dñi ih̄s disc̄pt̄s suis par̄t̄ hanc. simile est regnū cal̄az̄ thesauro
in agro abscondito. usque. p̄uua & uic̄era.
- F**er̄. iii. sec̄d̄ marc̄. cap̄. lxxviii. In ill̄. dñi ih̄s disc̄pt̄s suis. uid̄e &
cauē a fermento. usque. & misit illū in domum suam.
- E**bt̄. iii. ante n̄t̄ dñi. sec̄d̄ math̄. cap̄. cxi. In ill̄. cū ad p̄p̄m quare
ih̄s hierosol̄imā. usque. In nomine dñi.
- E**bt̄. iii. ante n̄t̄ dñi. sec̄d̄ luc̄. cap̄. ccliii. In ill̄. dñi ih̄s disc̄pt̄s suis.
erunt signa in sole. usque. p̄on̄t̄ transibunt.

Ebt. ii. antent dñi. cap. cii. sec d math. Initt cum audisset
iohannes humiculis operari. usque. uiam tuam ante te.

Ebt. i. ante ntdñi. sec d ioh. cap. iiii. Initt. miserunt iudaei
ab hierosolimis. usque. ubi erat iohannes baptizans.

Fer. iiii. ad scām mariam. sec d luc. cap. iii. Initt. missus est gabriel
angelus ad te. usque. fiat mihi secundum uerbum tuum.

Fer. vi. ad aptos. sec d luc. cap. iii. Initt. exurgens maria.
usque. exultauit sps meus in dō salutaris meo.

Sabb. lxii. lect. ad scām pārum. sec d luc. cap. vi. anno quinto decimo
imperi tiberi caesaris. usque. salutare dñi.

Die. xxiii. m. decb. uig dñi. sec d math. cap. iii. Initt. cum esset
desponsata mater ihu. usque. a peccatis eorum.

Prouitate pluuiæ. sec d luc. cap. lxxxi. Initt. factū est luna
dierum. usque. quia & uenti & mare obediunt ei.

Prosterelitate pluuiæ. sec d math. cap. cxi. Initt. dñs ih̄s disceptat
misere turbis. usque. & discipulis eius cum eo.

In commotione gentiū. sec d luc. cap. cl. Initt. dñs ih̄s disceptat
uoluit solliciti esse. usque. haec omnia adiciuntur uobis.

In dñi papæ. sec d luc. cap. cclxx. Initt. facta est contentio ih̄s disceptat.
usque. ludicantes duodecim tribus isrl.

In alia ut supra. sec d luc. cap. ccxxviii. Initt. dñs ih̄s disceptat
parabolā hanc. homo quidam erat nobilis. abiit in regionem
longinquam. usque. & abundauit.

In ordinatione presbiterorū. sec d math. cap. cclxi. Initt. dñs ih̄s
disceptat. usque. constituit eum.

In ordinatione diaconū. sec d ioh. cap. ciii. Initt. dñs ih̄s disceptat
amen amen dico uob. nisi granū frumenti cadens in terra.
usque. honorificauit eum pater n̄s qui est in celis.

Ite hinc papæ. secū math. cap. clxii. In ill. uenit ih̄s in parter
cafareæ. usque. erit solutum & in carlis.

In dedicatione basilicæ siue oratoris. secū luc. cap. lx. In illo temp.
dixit ih̄s discipulis suis. Non est arbor bona.
usque. fundata enim erat supra petram.

Prouelatione ancillarum etc. secū math. cap. cc. xxi. In illo temp.
loquebatur ih̄s cum discipulis suis. usque. pauci autē electi.

Ad uelanda maritima. secū ioh. cap. xxiii. In ill. respondens ih̄s
& dñe. Non potest homo. usque. Implere inest.

Proordinantibus. secū ioh. cap. lxxxviii. In ill. loquente ih̄u
ad turbas. usque. opera abrahe facite.

Proordinantibus ep̄is. secū marc. cap. lvi. In ill. circumbat ih̄s in cir-
cuito docens. usque. multos egrotos & sanabantur.

Ite alia ut sup. secū luc. cap. lxxxiii. In ill. conuocatis ih̄s. xii. discipulis
suis. usque. euangelizantes & curantes ubique.

In agendam mortuorum. secū ioh. cap. xxi. In ill. dñe martha ad ih̄m.
dñe. si hic fuisses. usque. quid hunc mundum uenisti.

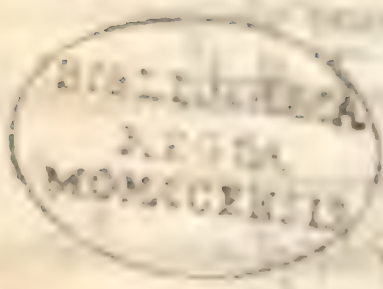
Ite alia. secū ioh. cap. xxxviii. In ill. dñs ih̄s discipulis & turbis iudeorum
sicut enim pater suscitauit mortuos & uiuificat.
usque. sed transiit de morte in uitam.

Ite alia secū ioh. cap. lvi. In ill. dñs ih̄s discipulis & turbis
iudeorum. omne quod dedit mihi pater ad me ueniat.
usque. sed resuscitem illum in nouissima die.

Ite alia secū ioh. cap. lxi. In ill. dñs ih̄s discipulis & turbis
iudeorum. ego sum panis uiuus quid ex celo descendi.
usque. & ego resuscitabo eum in nouissima die.

EXPLICIT CAPITULUM
FELICITER DOGRARIAS AMEN

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Greek, covering the majority of the page.]

No. 8884 Amount Oct. 1961
 to PA
 to PA 26.29
 to PA for 1961 and
various deposits

Cod. lat.
4451

